

CỤC THỐNG KÊ

SỔ TAY
KHẢO SÁT MỨC SỐNG DÂN CƯ VIỆT NAM

MỤC LỤC

	Trang
Phần I: QUYẾT ĐỊNH VÀ PHƯƠNG ÁN ĐIỀU TRA	5
Quyết định số 905/QĐ-CTK ngày 10 tháng 7 năm 2025 của Cục trưởng Cục Thống kê ban hành Phương án khảo sát mức sống dân cư Việt Nam	7
Phương án Khảo sát mức sống dân cư Việt Nam (Ban hành kèm theo Quyết định số 905/QĐ-CTK ngày 10 tháng 7 năm 2025 của Cục trưởng Cục Thống kê)	9
Quyết định số 1408 /QĐ-CTK ngày 31 tháng 12 năm 2025 của Cục trưởng Cục Thống kê ban hành Kế hoạch và hướng dẫn thực hiện Phương án Khảo sát mức sống dân cư Việt Nam	19
Phần II: NHIỆM VỤ CỦA ĐIỀU TRA VIÊN	29
I. Giai đoạn chuẩn bị điều tra	31
II. Giai đoạn tiến hành thu thập thông tin tại địa bàn	32
III. Giai đoạn kết thúc thu thập thông tin	32
Phần III: NHIỆM VỤ CỦA ĐỘI TRƯỞNG, GIÁM SÁT VIÊN	33
I. Đối với đội trưởng	35
II. Đối với giám sát viên cấp tỉnh	35
III. Đối với giám sát viên cấp Trung ương	36
Phần IV: HƯỚNG DẪN GHI PHIẾU	37
I. Tóm tắt các mục và xác định người trả lời thông tin	39
II. Hướng dẫn ghi thông tin vào phiếu phỏng vấn	40
III. Hướng dẫn ghi thông tin phiếu xã	143
Phần V: CÔNG TÁC PHÚC TRA	161
I. Mục đích	163
II. Nội dung	163
III. Thời gian thực hiện	163
IV. Phạm vi	163
V. Phương pháp	163
VI. Lực lượng tham gia phúc tra	163

VII. Xử lý kết quả	163
Phần VI: PHIẾU PHÒNG VẤN	165
I. Phiếu số 1A/KSMS-TN - Phiếu phỏng vấn hộ (thu nhập)	167
II. Phiếu số 1B/KSMS-TNCT - Phiếu phỏng vấn hộ (thu nhập và chi tiêu)	211
III. Phiếu số 2/KSMS-XA - Phiếu phỏng vấn xã	267
IV. Phiếu số 3/KSMS-PT - Phiếu Phức tra	290
PHỤ LỤC: QUY TRÌNH XÁC ĐỊNH THÀNH VIÊN HỘ KSMS	309

PHẦN I

QUYẾT ĐỊNH VÀ PHƯƠNG ÁN ĐIỀU TRA

BỘ TÀI CHÍNH
CỤC THỐNG KÊ

Số: 905 /QĐ-CTK

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 10 tháng 7 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH

Ban hành Phương án Khảo sát mức sống dân cư Việt Nam

CỤC TRƯỞNG CỤC THỐNG KÊ

Căn cứ Luật Thống kê ngày 23 tháng 11 năm 2015; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều và Phụ lục Danh mục chỉ tiêu thống kê quốc gia của Luật Thống kê ngày 12 tháng 11 năm 2021;

Căn cứ Nghị định số 94/2016/NĐ-CP ngày 01 tháng 7 năm 2016 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Thống kê;

Căn cứ Nghị định số 94/2022/NĐ-CP ngày 07 tháng 11 năm 2022 của Chính phủ quy định nội dung chỉ tiêu thống kê thuộc hệ thống chỉ tiêu thống kê quốc gia và quy trình biên soạn chỉ tiêu tổng sản phẩm trong nước, chỉ tiêu tổng sản phẩm trên địa bàn tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương;

Căn cứ Nghị định số 62/2024/NĐ-CP ngày 07 tháng 6 năm 2024 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều, phụ lục của Nghị định số 94/2016/NĐ-CP ngày 01 tháng 7 năm 2016 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Thống kê và Nghị định số 94/2022/NĐ-CP ngày 07 tháng 11 năm 2022 của Chính phủ quy định nội dung chỉ tiêu thống kê thuộc hệ thống chỉ tiêu thống kê quốc gia và quy trình biên soạn chỉ tiêu tổng sản phẩm trong nước, chỉ tiêu tổng sản phẩm trên địa bàn tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương;

Căn cứ Nghị định số 29/2025/NĐ-CP ngày 24 tháng 02 năm 2025 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Tài chính;

Căn cứ Nghị định số 166/2025/NĐ-CP ngày 30 tháng 6 năm 2025 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 29/2025/NĐ-CP ngày 24 tháng 02 năm 2025 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Tài chính;

Căn cứ Nghị định số 130/2025/NĐ-CP ngày 11 tháng 6 năm 2025 của Chính phủ quy định về phân quyền, phân cấp trong lĩnh vực thống kê;

Căn cứ Quyết định số 03/2023/QĐ-TTg ngày 15 tháng 02 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Chương trình điều tra thống kê quốc gia;

Căn cứ Quyết định số 384/QĐ-BTC ngày 26 tháng 02 năm 2025 của Bộ Tài chính quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Cục Thống kê;

Căn cứ Quyết định số 2288/QĐ-BTC ngày 30 tháng 6 năm 2025 của Bộ trưởng Bộ Tài chính sửa đổi, bổ sung Quyết định số 384/QĐ-BTC ngày 26 tháng 02 năm 2025 của Bộ Tài chính quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Cục Thống kê;

Căn cứ Quyết định số 1892/QĐ-BTC ngày 30 tháng 5 năm 2025 của Bộ trưởng Bộ Tài chính về sửa đổi, bổ sung các Quyết định quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của đơn vị thuộc Bộ Tài chính;

Căn cứ Quyết định số 1933/QĐ-BTC ngày 02 tháng 6 năm 2025 của Bộ trưởng Bộ Tài chính về việc ban hành Kế hoạch điều tra thống kê năm 2026 của Bộ Tài chính do Cục Thống kê chủ trì thực hiện;

Theo đề nghị của Trưởng ban Ban Điều tra thống kê.

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Ban hành kèm theo Quyết định này Phương án Khảo sát mức sống dân cư Việt Nam thực hiện từ năm 2026. Quyết định này có hiệu lực kể từ ngày ký.

Điều 2. Giao Ban Điều tra thống kê chủ trì, phối hợp với Ban Thống kê Xã hội và Môi trường và đơn vị liên quan xây dựng kế hoạch thực hiện chi tiết; thiết kế mẫu, phiếu khảo sát và các nội dung liên quan khác trình Lãnh đạo Cục ban hành; chỉ đạo tổ chức và hướng dẫn thực hiện cuộc khảo sát theo đúng quy định của Phương án khảo sát.

Điều 3. Trưởng ban Ban Điều tra thống kê, Trưởng ban Ban Thống kê Xã hội và Môi trường, Trưởng ban Ban Kế hoạch tài chính, Chánh Văn phòng Cục và Thủ trưởng các đơn vị liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận:

- Như Điều 3;
- Bộ trưởng Bộ Tài chính (để báo cáo);
- Thứ trưởng Nguyễn Thị Bích Ngọc (để báo cáo);
- Lãnh đạo Cục Thống kê;
- UBND tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương (để phối hợp);
- Thống kê tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương;
- Lưu: VT, ĐTTK_(5b).

CỤC TRƯỞNG

(Đã ký)

Nguyễn Thị Hương

PHƯƠNG ÁN
KHẢO SÁT MỨC SỐNG DÂN CƯ VIỆT NAM
(Kèm theo Quyết định số 905/QĐ-CTK ngày 10 tháng 7 năm 2025
của Cục trưởng Cục Thống kê)

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU KHẢO SÁT

1. Mục đích

Khảo sát mức sống dân cư Việt Nam (viết gọn là Khảo sát mức sống) là cuộc điều tra thuộc Chương trình điều tra thống kê quốc gia được thực hiện nhằm thu thập thông tin phục vụ biên soạn các chỉ tiêu thống kê quốc gia về mức sống hộ dân cư; đáp ứng nhu cầu thông tin thống kê trong việc đánh giá thực trạng đời sống của dân cư; đo lường nghèo và phân hóa giàu nghèo trong cộng đồng dân cư; phục vụ hoạch định chính sách, giám sát và đánh giá một số chương trình mục tiêu quốc gia.

2. Yêu cầu

- Thực hiện khảo sát đúng các nội dung quy định trong Phương án khảo sát.
- Bảo mật thông tin thu thập từ các đối tượng khảo sát theo quy định của Luật Thống kê.
- Quản lý và sử dụng kinh phí của cuộc khảo sát đúng chế độ hiện hành, sử dụng tiết kiệm, hiệu quả.
- Kết quả khảo sát phải đáp ứng yêu cầu của người dùng tin trong và ngoài nước; đảm bảo tính so sánh quốc tế.

II. PHẠM VI, ĐỐI TƯỢNG, ĐƠN VỊ KHẢO SÁT

1. Phạm vi khảo sát

Khảo sát mức sống được tiến hành trên phạm vi 34 tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương (viết gọn là tỉnh, thành phố).

2. Đối tượng khảo sát

Đối tượng khảo sát bao gồm:

- Hộ dân cư (viết gọn là hộ) và các thành viên hộ;
- Các xã có hộ được chọn khảo sát đối với các năm có số tận cùng là 0; 2; 4; 6 và 8.

3. Đơn vị khảo sát

Đơn vị của cuộc khảo sát gồm:

- Hộ;
- Xã: Đối với các năm có số tận cùng là 0; 2; 4; 6 và 8.

Hộ là một hoặc một nhóm người ăn chung, ở chung từ 6 tháng trở lên trong 12 tháng qua và có chung quỹ thu chi.

Thành viên hộ là những người thỏa mãn đồng thời hai điều kiện sau:

(1) Cùng ăn, ở chung trong hộ từ 6 tháng trở lên trong 12 tháng qua.

(2) Có chung quỹ thu chi, nghĩa là mọi khoản thu nhập của thành viên đều được đóng góp vào ngân sách chung của hộ và mọi khoản chi tiêu của họ đều lấy từ ngân sách đó.

Chủ hộ: Chủ hộ là người có vai trò điều hành, quản lý gia đình, giữ vị trí chủ yếu, quyết định những công việc của hộ. Thông thường (nhưng không nhất thiết) chủ hộ là người có thu nhập cao nhất trong hộ, nắm được tất cả các hoạt động kinh tế và nghề nghiệp của các thành viên khác của hộ. Đa số chủ hộ theo khái niệm trên trùng với chủ hộ theo đăng ký thường trú, nhưng có trường hợp chủ hộ trong cuộc khảo sát này khác với chủ hộ theo đăng ký thường trú.

Trong cuộc khảo sát này, có 5 trường hợp ngoại lệ dưới đây được coi là thành viên của hộ, cụ thể:

(1) Chủ hộ không ăn, ở trong hộ hơn 6 tháng.

(2) Trẻ em sinh ra chưa đầy 6 tháng.

(3) Những người tuy mới ở trong hộ chưa đủ 6 tháng nhưng tương lai sẽ ở lâu dài trong hộ, kể cả đã có hoặc chưa có giấy chứng nhận (giấy đăng ký kết hôn, giấy chuyển đến, giấy xuất ngũ về với gia đình...). Những người này bao gồm: con dâu về nhà chồng, con rể về nhà vợ, người đi làm việc, học tập, lao động ở nước ngoài hoặc ở các cơ quan, xí nghiệp trong nước trở về hộ, người từ lực lượng vũ trang trở về, về nghỉ hưu, nghỉ mất sức,...

(4) Học sinh, sinh viên, những người đi làm việc, đi học ở nơi khác trong nước và những người đi chữa bệnh trong/ngoài nước trên 6 tháng nhưng hộ phải nuôi.

(5) Khách, họ hàng đến chơi đã ở trong hộ 6 tháng trở lên và hộ phải nuôi toàn bộ.

Trong cuộc khảo sát này, có 2 trường hợp ngoại lệ dưới đây không được coi là thành viên của hộ, cụ thể:

(1) Người giúp việc có gia đình riêng sống ở nơi khác, bản thân có quỹ thu chi riêng và đang ở chung nhà, ăn chung với hộ.

(2) Người chuyển khỏi hộ có tính chất lâu dài; người chết trong 12 tháng qua, mặc dù họ đã từng sống trong hộ hơn 6 tháng.

III. LOẠI ĐIỀU TRA

Khảo sát mức sống là cuộc điều tra chọn mẫu, mẫu được thiết kế nhằm cung cấp các ước lượng về thu nhập, nghèo đa chiều, chi tiêu và các chỉ tiêu đánh giá mức sống khác.

IV. THỜI ĐIỂM, THỜI GIAN VÀ PHƯƠNG PHÁP KHẢO SÁT

1. Thời điểm khảo sát

Thời điểm khảo sát là ngày thu thập thông tin tại các đơn vị khảo sát trong khoảng thời gian khảo sát được quy định tại Mục 3, Phần IV Phương án này.

2. Thời kỳ khảo sát

Các chỉ tiêu thời kỳ trong cuộc khảo sát này có thời gian tham chiếu là 30 ngày, 3 tháng hoặc 12 tháng trước thời điểm khảo sát. Thời kỳ khảo sát được quy định cụ thể tại phiếu khảo sát.

3. Thời gian khảo sát

Khảo sát mức sống được tiến hành trong 4 kỳ vào tháng 2, 5, 8 và 11 hàng năm. Thời gian thu thập thông tin tại địa bàn mỗi kỳ là 25 ngày (bao gồm cả thời gian di chuyển), bắt đầu vào ngày 01 đến hết ngày 25 của tháng khảo sát.

4. Phương pháp khảo sát

Khảo sát mức sống áp dụng phương pháp phỏng vấn và cân đo trực tiếp. Điều tra viên thống kê (viết gọn là ĐTV), nhân trắc viên và đội trưởng sử dụng phiếu điện tử được cài đặt trên thiết bị điện tử thông minh (CAPI) để thu thập thông tin.

- ĐTV có trách nhiệm đến gặp trực tiếp chủ hộ và những thành viên trong hộ có liên quan để phỏng vấn và ghi thông tin vào phiếu.

- Nhân trắc viên cân đo trực tiếp thành viên dưới 16 tuổi của hộ khảo sát và ghi thông tin vào phần nhân trắc trong phiếu.

- Đội trưởng đội khảo sát phỏng vấn lãnh đạo Ủy ban nhân dân (UBND) xã và người có liên quan, ghi thông tin vào phiếu xã.

Để bảo đảm chất lượng thông tin thu thập, ĐTV, nhân trắc viên và đội trưởng không được sao chép thông tin từ các nguồn có sẵn khác vào phiếu điện tử.

V. NỘI DUNG, PHIẾU KHẢO SÁT

1. Nội dung khảo sát đối với hộ

Nội dung khảo sát đối với hộ và các thành viên hộ gồm:

- Thông tin định danh của hộ.
- Thông tin của thành viên hộ về nhân khẩu học, giáo dục, y tế, nhân trắc, việc làm và tiền lương, tiền công.
- Thông tin về hoạt động sản xuất kinh doanh, dịch vụ tạo thu nhập và các khoản thu nhập khác của hộ.
- Thông tin về điều kiện sống của hộ gồm: Nhà ở, điện, nguồn nước sử dụng, điều kiện vệ sinh, môi trường, xử lý rác thải sinh hoạt và đồ dùng lâu bền.
- Thông tin về công nghệ thông tin và truyền thông.

Đối với các năm có số tận cùng là 0; 2; 4; 6 và 8 ngoài các nội dung nêu trên, thu thập thêm thông tin về chỉ tiêu của hộ, gồm: chi cho ăn, mặc, ở, đi lại, giáo dục, y tế, văn hoá, tiêu dùng năng lượng,... và chi khác.

2. Nội dung khảo sát đối với xã

Nội dung khảo sát đối với xã bao gồm:

- Tình hình chung về nhân khẩu, dân tộc.
- Kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội chủ yếu: hiện trạng điện, đường, trường học, trạm y tế, chợ, bưu điện và nguồn nước.
- Tình trạng kinh tế: tình hình sản xuất nông nghiệp (đất đai, xu hướng và nguyên nhân tăng giảm sản lượng các cây trồng chính, các điều kiện hỗ trợ phát triển sản xuất như tưới tiêu, khuyến nông); cơ hội việc làm phi nông nghiệp.
- Một số thông tin cơ bản về trật tự an toàn xã hội, ô nhiễm môi trường, xử lý và thu gom rác thải, tín dụng và tiết kiệm.

3. Phiếu khảo sát

Khảo sát mức sống sử dụng các loại phiếu sau:

- Phiếu số 1A/KSMS-TN: Phiếu phỏng vấn hộ (thu nhập);
- Phiếu số 1B/KSMS-TNCT: Phiếu phỏng vấn hộ (thu nhập và chi tiêu);
- Phiếu số 2/KSMS-XA: Phiếu phỏng vấn xã.

Đối với các năm có số tận cùng là 1; 3; 5; 7; 9: Sử dụng phiếu số 1A/KSMS-TN.

Đối với các năm có số tận cùng là 0; 2; 4; 6 và 8: Sử dụng cả 3 loại phiếu nêu trên.

VI. PHÂN LOẠI THỐNG KÊ SỬ DỤNG TRONG KHẢO SÁT

Khảo sát mức sống sử dụng các danh mục và bảng phân loại thống kê sau:

1. Danh mục các đơn vị hành chính Việt Nam ban hành theo Quyết định số 19/2025/QĐ-TTg ngày 30/6/2025 của Thủ tướng Chính phủ, cập nhật đến thời điểm khảo sát.

2. Danh mục giáo dục, đào tạo của hệ thống giáo dục quốc dân ban hành theo Quyết định số 01/2017/QĐ-TTg ngày 17/01/2017 của Thủ tướng Chính phủ; Thông tư số 09/2022/TT-BGDĐT ngày 06/6/2022 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo; Thông tư số 26/2020/TT-BLĐTBXH ngày 30/12/2020 của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội;

3. Hệ thống ngành kinh tế Việt Nam ban hành kèm theo Quyết định số 27/2018/QĐ-TTg ngày 06 tháng 7 năm 2018 của Thủ tướng Chính phủ.

4. Danh mục nghề nghiệp Việt Nam ban hành kèm theo Quyết định số 34/2020/QĐ-TTg ngày 26 tháng 11 năm 2020 của Thủ tướng Chính phủ.

5. Danh mục các dân tộc Việt Nam ban hành kèm theo Quyết định số 121-TCTK/PPCĐ ngày 02 tháng 3 năm 1979 của Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê.

VII. QUY TRÌNH XỬ LÝ VÀ BIỂU ĐẦU RA CỦA KHẢO SÁT

1. Quy trình xử lý thông tin

Sau khi hoàn thành việc thu thập thông tin tại đơn vị khảo sát, ĐTV, nhân trắc viên và đội trưởng thực hiện đồng bộ dữ liệu về hệ thống máy chủ của Cục Thống kê.

Giám sát viên (viết gọn là GSV) các cấp truy cập vào hệ thống để thực hiện việc giám sát, phúc tra, kiểm tra thông tin, hoàn thiện và nghiệm thu số liệu.

2. Biểu đầu ra của khảo sát

Biểu đầu ra của Khảo sát mức sống được thiết kế phục vụ tổng hợp các chỉ tiêu thống kê theo yêu cầu, mục đích khảo sát.

VIII. KẾ HOẠCH TIỀN HÀNH

Khảo sát mức sống được thực hiện theo kế hoạch sau:

STT	Nội dung công việc	Thời gian thực hiện/hoàn thành
1	Xây dựng và hoàn thiện Phương án	Tháng 5 - 7/2025
2	Thiết kế mẫu, thiết kế và hoàn thiện phiếu khảo sát	Tháng 5 - 8/2025
3	Thiết kế biểu đầu ra và hướng dẫn cách tính	Tháng 8 - 10/2025
4	Xây dựng Sổ tay nghiệp vụ và các tài liệu khác	Tháng 9 - 10/2025
5	Chọn địa bàn	Hàng năm: Tháng 10 - 11 năm trước năm khảo sát
6	Xây dựng/cập nhật các chương trình phần mềm (bao gồm xây dựng yêu cầu về thiết kế bảng hỏi, yêu cầu chức năng của các phần mềm)	Hàng năm: Tháng 9 - 12 năm trước năm khảo sát
7	In tài liệu (nếu có)	Tháng 11-12 năm trước năm khảo sát
8	Tổ chức hội nghị tập huấn cấp trung ương và cấp tỉnh (nếu có)	Trước tháng 02 năm khảo sát
9	Rà soát và cập nhật địa bàn mẫu, cập nhật bảng kê hộ và chọn hộ khảo sát	Trước ngày 25 các tháng 1, 4, 7 và 10 năm khảo sát
10	Thu thập thông tin tại địa bàn	Tháng 2, 5, 8 và 11 năm khảo sát
11	Kiểm tra, phúc tra, giám sát việc khảo sát tại địa bàn	Hàng kỳ
12	Kiểm tra, nghiệm thu dữ liệu	Hàng kỳ
13	Xử lý số liệu khảo sát	Hàng kỳ, hàng năm
14	Tính quyền số	Hàng kỳ, hàng năm
15	Tổng hợp kết quả sơ bộ	Tháng 3, 6, 9, và 12 năm khảo sát

STT	Nội dung công việc	Thời gian thực hiện/hoàn thành
16	Tổng hợp kết quả chính thức	Tháng 2-3 năm sau năm khảo sát
17	Công bố kết quả khảo sát	Quý II năm sau năm khảo sát

IX. TỔ CHỨC KHẢO SÁT

1. Công tác chuẩn bị

a) Thiết kế mẫu, chọn địa bàn, rà soát và cập nhật mẫu khảo sát

Cục Thống kê thực hiện công tác thiết kế mẫu, chọn địa bàn khảo sát và hướng dẫn Thống kê các tỉnh, thành phố thực hiện việc rà soát địa bàn, rà soát cập nhật bảng kê hộ.

Công tác rà soát địa bàn phải đảm bảo cập nhật các thay đổi về mã, tên các thông tin định danh gắn với địa bàn; các thay đổi liên quan quy mô, sự tồn tại của địa bàn trên thực tế (chia cắt, sáp nhập, giải tỏa ...).

Công tác rà soát, cập nhật bảng kê hộ cần lưu ý thực hiện nghiêm túc phản ánh đầy đủ sự thay đổi của các hộ trong địa bàn (chuyển đi, chuyển đến, tách hộ...).

b) Tuyển chọn điều tra viên thống kê, nhân trắc viên và đội trưởng

Cuộc khảo sát có nội dung phức tạp, liên quan đến nhiều lĩnh vực của đời sống, xã hội, trong đó có các lĩnh vực nhạy cảm nên ĐTV và đội trưởng phải là người có trình độ chuyên môn nghiệp vụ thống kê, có kinh nghiệm phỏng vấn khai thác thông tin, thông thạo địa bàn, có tinh thần trách nhiệm cao, nhiệt tình và có sức khỏe. Nhân trắc viên là người có kiến thức về y tế, có phương tiện để thực hiện cân đo và có thể thực hiện việc cân, đo nhân trắc, ưu tiên nhân viên tại trạm y tế xã, phường.

Thống kê tỉnh, thành phố thành lập các đội khảo sát; Mỗi đội khảo sát phụ trách một số đơn vị hành chính cấp xã có địa bàn khảo sát; số lượng đội khảo sát phù hợp với tình hình địa phương. Mỗi đội khảo sát gồm 01 đội trưởng, 02 - 05 ĐTV, 01 nhân trắc viên.

ĐTV có trách nhiệm trực tiếp đến các hộ được phân công để thu thập thông tin và điền trực tiếp vào phiếu điện tử.

Nhân trắc viên có trách nhiệm trực tiếp đến các hộ được phân công để đo chiều cao, cân nặng của các thành viên hộ dưới 16 tuổi và điền trực tiếp vào phiếu điện tử.

Đội trưởng có trách nhiệm tổ chức thực hiện toàn bộ công việc khảo sát tại địa bàn được phân công; dự phỏng vấn của ĐTV; kiểm tra, duyệt và nghiệm thu toàn bộ dữ liệu khảo sát do ĐTV, nhân trắc viên thu thập; thu thập thông tin xã và điền vào phiếu điện tử.

c) Tập huấn

Công tác tập huấn được thực hiện ở 02 cấp: Cấp trung ương và cấp tỉnh.

Đối với các năm có số tận cùng là 0, 2, 4, 6 và 8 tổ chức các hội nghị tập huấn

nghiệp vụ và hướng dẫn cài đặt, sử dụng phần mềm. Hội nghị tập huấn nghiệp vụ, thời gian: 02 ngày; hội nghị tập huấn hướng dẫn cài đặt và sử dụng các phần mềm, thời gian: 01 ngày.

Các năm còn lại, các hội nghị tổ chức với tổng thời gian là 02 ngày.

- Thành phần tham gia tập huấn cấp trung ương gồm: GSV cấp trung ương và giảng viên cấp tỉnh.

- Thành phần tham gia tập huấn cấp tỉnh gồm: ĐTV; Nhân trắc viên; Đội trưởng; GSV cấp tỉnh.

Tại các hội nghị tập huấn cả hai cấp trung ương và cấp tỉnh cần dành thời gian thích hợp để thảo luận những điểm cần rút kinh nghiệm trong chỉ đạo, thực hiện Khảo sát mức sống các năm trước; nâng cao kỹ năng thực hành phỏng vấn và điền phiếu điện tử cũng như xử lý các lỗi thường gặp.

d) Công tác tuyên truyền

Cục Thống kê phát hành Thư gửi hộ tham gia khảo sát và giao ĐTV giới thiệu đầy đủ nội dung Thư và chuyển tới hộ để động viên, làm rõ mục đích và lợi ích của cuộc khảo sát nhằm giúp hộ xác định được trách nhiệm và vinh dự, sẵn sàng phối hợp và cung cấp thông tin chính xác cho ĐTV và nhân trắc viên.

UBND xã, phường có địa bàn khảo sát tổ chức tuyên truyền, vận động các hộ được chọn tham gia khảo sát bằng các hình thức thích hợp.

đ) Tài liệu khảo sát

Tài liệu khảo sát bao gồm: Thư gửi hộ, các tài liệu hướng dẫn nghiệp vụ, hướng dẫn sử dụng trang thông tin, hướng dẫn sử dụng các phiếu điện tử.

e) Chương trình phần mềm

Chương trình phần mềm sử dụng trong khảo sát bao gồm: Chương trình phần mềm phục vụ rà soát và cập nhật đơn vị khảo sát; chương trình chọn mẫu đơn vị khảo sát; phiếu khảo sát trên CAPI; các chương trình quản lý giám sát, kiểm tra và duyệt phiếu điện tử, chương trình tổng hợp kết quả khảo sát, ...

2. Thu thập thông tin

Cục Thống kê chỉ đạo tổ chức thu thập thông tin tại địa bàn, bảo đảm việc thu thập thông tin thực hiện tại hộ được chọn khảo sát, đúng yêu cầu chất lượng và thời gian quy định.

Tại mỗi xã, phường có địa bàn khảo sát, đội trưởng báo cáo và thống nhất với UBND xã, phường kế hoạch tổ chức thu thập thông tin tại địa phương. Sau khi thống nhất, đội trưởng và cán bộ thôn, ấp, bản, tổ dân phố thông báo kế hoạch phỏng vấn đến hộ để chủ hộ và các thành viên có liên quan trong hộ chủ động sắp xếp công việc, có mặt ở nhà tiếp ĐTV, nhân trắc viên. Kế hoạch phỏng vấn cần thông báo trước thời điểm ĐTV, nhân trắc viên đến phỏng vấn, cân đo khoảng 3-5 ngày.

Đội trưởng lập bảng phân công khối lượng công việc cho từng ĐTV, nhân trắc viên và báo cáo Thống kê tỉnh, thành phố để bố trí kế hoạch kiểm tra, giám sát ở địa bàn.

Căn cứ vào kế hoạch do đội trưởng bố trí, ĐTV phải trực tiếp gặp chủ hộ và thành viên trong hộ để phỏng vấn thu thập thông tin, không sử dụng bất kỳ một tài liệu sẵn có nào để thay thế cho phỏng vấn trực tiếp.

Căn cứ vào kế hoạch do đội trưởng bố trí, nhân trắc viên phải trực tiếp gặp các thành viên dưới 16 tuổi của hộ để cân và đo chiều cao, không sử dụng bất kỳ một tài liệu sẵn có nào để lấy thông tin nhân trắc.

ĐTV và nhân trắc viên phải tuân thủ quy trình phỏng vấn hộ và cân đo được quy định trong Sổ tay hướng dẫn nghiệp vụ.

Quy định từ khâu thu thập thông tin đến khi hoàn thiện phiếu được nghiệm thu, mỗi ĐTV hoàn thành 01 hộ trong 1,5 ngày đối với Phiếu số 1A/KSMS-TN; 02 ngày đối với Phiếu số 1B/KSMS-TNCT; mỗi nhân trắc viên hoàn thành 01 địa bàn trong 05 ngày; mỗi đội trưởng hoàn thành Phiếu số 2/KSMS-XA trong 02 ngày.

3. Công tác kiểm tra, giám sát

Nhằm bảo đảm chất lượng của cuộc khảo sát, công tác kiểm tra, giám sát được thực hiện ở tất cả các khâu của cuộc khảo sát.

Nội dung kiểm tra, giám sát tập trung vào việc tổ chức và thực hiện các quy trình khảo sát, quy trình cân đo, thực hiện quy định đến phỏng vấn đúng hộ, cân đo đúng đối tượng đã phân công cho ĐTV và nhân trắc viên, cách phỏng vấn, kỹ thuật cân đo và điền phiếu điện tử của ĐTV và nhân trắc viên, việc chấp hành các thủ tục hành chính.

Đội trưởng: Chịu trách nhiệm dự phỏng vấn của ĐTV, dự cân đo của nhân trắc viên để kiểm tra kỹ năng giao tiếp, việc thu thập, cân đo và điền thông tin vào phiếu khảo sát điện tử; kiểm tra tất cả phiếu khảo sát đã hoàn thành của đội; hỗ trợ ĐTV, nhân trắc viên về chuyên môn nghiệp vụ cũng như kỹ năng liên quan đến các phiếu điện tử.

GSV cấp tỉnh: Thực hiện kiểm tra và đôn đốc việc thực hiện khảo sát của các đội khảo sát theo đúng kế hoạch, kiểm tra thông tin của các hộ khảo sát đã được đội trưởng xác nhận hoàn thành, hỗ trợ ĐTV, nhân trắc viên và đội trưởng về chuyên môn nghiệp vụ cũng như kỹ năng liên quan đến các phiếu điện tử.

GSV cấp trung ương: Kiểm tra và đôn đốc việc thực hiện khảo sát của Thống kê tỉnh, thành phố theo đúng kế hoạch, kiểm tra thông tin của các hộ khảo sát đã được GSV cấp tỉnh xác nhận nghiệm thu hoặc đội trưởng đội khảo sát xác nhận hoàn thành, hỗ trợ ĐTV, nhân trắc viên, đội trưởng và GSV cấp tỉnh về chuyên môn nghiệp vụ cũng như kỹ năng liên quan đến các phiếu điện tử và Trang thông tin của Khảo sát mức sống.

4. Công tác phúc tra

Đơn vị được phân công thực hiện chọn ngẫu nhiên 10% số hộ đã phỏng vấn để thực hiện phúc tra theo phiếu Phúc tra hộ (Phiếu số 3/KSMS-PT) trên CAPI nhằm đánh giá chất lượng cuộc khảo sát. Để bảo đảm chất lượng của phúc tra, cần lựa chọn người có kinh nghiệm, nắm vững nghiệp vụ, sử dụng thành thạo các phiếu điện tử của Khảo sát mức sống, có trách nhiệm cao trực tiếp tới hộ được chọn để phúc tra. Khi thực hiện phúc tra, phúc tra viên tuyệt đối không để lộ thông tin của hộ được chọn phúc tra.

5. Nghiệm thu và xử lý thông tin

a) Nghiệm thu phiếu khảo sát

Quy trình nghiệm thu như sau:

(1) Đội trưởng kiểm tra và xác nhận từng phiếu khảo sát điện tử đã hoàn thành của các ĐTV, nhân trực viên trong đội.

(2) Thống kê cấp tỉnh kiểm tra và nghiệm thu dữ liệu khảo sát của tất cả các địa bàn khảo sát trên phạm vi tỉnh, thành phố.

(3) Cục Thống kê kiểm tra và nghiệm thu dữ liệu khảo sát cấp tỉnh.

b) Xử lý thông tin

Cục Thống kê chỉ đạo, phân công các đơn vị trực thuộc thực hiện kiểm tra, làm sạch và hoàn thiện cơ sở dữ liệu khảo sát phục vụ tổng hợp và phân tích kết quả khảo sát; thực hiện tính quyền số và tổng hợp kết quả đầu ra.

X. KINH PHÍ VÀ CÁC ĐIỀU KIỆN VẬT CHẤT CHO ĐIỀU TRA

Kinh phí Khảo sát mức sống do Ngân sách nhà nước bảo đảm cho các hoạt động quy định trong Phương án này. Việc quản lý, sử dụng và quyết toán kinh phí được thực hiện theo Thông tư số 109/2016/TT-BTC ngày 30 tháng 6 năm 2016 của Bộ Tài chính quy định về lập dự toán, quản lý, sử dụng và quyết toán kinh phí thực hiện các cuộc Điều tra thống kê, Tổng điều tra thống kê quốc gia; Thông tư số 37/2022/TT-BTC ngày 22 tháng 6 năm 2022 của Bộ Tài chính về sửa đổi, bổ sung khoản 9 Điều 3 và Mẫu số 01 kèm theo Thông tư số 109/2016/TT-BTC ngày 30 tháng 6 năm 2016 của Bộ Tài chính quy định về lập dự toán, quản lý, sử dụng và quyết toán kinh phí thực hiện các cuộc Điều tra thống kê, Tổng điều tra thống kê quốc gia và các quy định có liên quan.

Cục Thống kê có trách nhiệm hướng dẫn việc quản lý, sử dụng và quyết toán kinh phí khảo sát theo đúng quy định.

Trong phạm vi dự toán được giao, Thủ trưởng các đơn vị được giao nhiệm vụ chịu trách nhiệm tổ chức thực hiện tốt cuộc Khảo sát mức sống theo đúng nội dung của Phương án khảo sát, văn bản hướng dẫn của Cục Thống kê và các chế độ tài chính hiện hành.

Các điều kiện vật chất khác: Sử dụng cơ sở hạ tầng sẵn có của ngành thống kê./

**BỘ TÀI CHÍNH
CỤC THỐNG KÊ**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT
NAM**

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 1408 /QĐ-CTK

Hà Nội, ngày 31 tháng 12 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH

**Ban hành Kế hoạch và hướng dẫn thực hiện
Phương án Khảo sát mức sống dân cư Việt Nam**

CỤC TRƯỞNG CỤC THỐNG KÊ

Căn cứ Quyết định số 384/QĐ-BTC ngày 26 tháng 02 năm 2025 của Bộ trưởng Bộ Tài chính quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Cục Thống kê;

Căn cứ Quyết định số 2288/QĐ-BTC ngày 30 tháng 6 năm 2025 của Bộ trưởng Bộ Tài chính sửa đổi, bổ sung Quyết định số 384/QĐ-BTC ngày 26 tháng 02 năm 2025 của Bộ Tài chính quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Cục Thống kê;

Căn cứ Quyết định số 905/QĐ-CTK ngày 10 tháng 7 năm 2025 của Cục trưởng Cục Thống kê về việc ban hành Phương án Khảo sát mức sống dân cư Việt Nam;

Theo đề nghị của Trưởng ban Ban Điều tra thống kê.

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Ban hành kèm theo Quyết định này Kế hoạch và hướng dẫn thực hiện Phương án Khảo sát mức sống dân cư Việt Nam tại 34 tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương. Quyết định này có hiệu lực kể từ ngày ký.

Điều 2. Trưởng ban Ban Điều tra thống kê, Trưởng ban Ban Thống kê Xã hội và Môi trường, Trưởng ban Ban Kế hoạch tài chính, Trưởng ban Ban Kiểm tra, Chánh Văn phòng Cục, Giám đốc Trung tâm Xử lý và Tích hợp dữ liệu thống kê, Trưởng Thống kê tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương và Thủ trưởng các đơn vị có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận:

- Như Điều 2;
- Bộ trưởng Bộ Tài chính (để báo cáo);
- Thứ trưởng Nguyễn Thị Bích Ngọc (để báo cáo);
- Lãnh đạo Cục Thống kê;
- Thống kê tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương;
- Lưu: VT, ĐTTK_(5b).

CỤC TRƯỞNG

(Đã ký)

Nguyễn Thị Hương

KẾ HOẠCH VÀ HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN PHƯƠNG ÁN
KHẢO SÁT MỨC SỐNG DÂN CƯ VIỆT NAM
(Kèm theo Quyết định số 1408/QĐ-TCTK ngày 31 tháng 12 năm 2025
của Cục trưởng Cục Thống kê)

I. KẾ HOẠCH THỰC HIỆN¹

TT	Nội dung công việc	Thời gian thực hiện	Đơn vị chủ trì	Đơn vị phối hợp
1	Thiết kế và hoàn thiện phiếu khảo sát	Tháng 5-8/2025	ĐTTK	XHMT, Đơn vị liên quan
2	Thiết kế và phân bổ mẫu khảo sát	Tháng 8-12/2025	ĐTTK	XHMT
3	Thiết kế biểu mẫu và hướng dẫn cách tính	Tháng 8-12/2025	XHMT	ĐTTK, Đơn vị liên quan
4	Xây dựng các loại tài liệu	Tháng 9-10/2025	ĐTTK	XHMT, Đơn vị liên quan
5	Chọn địa bàn khảo sát	Hàng năm: Tháng 10 - 11 năm trước năm khảo sát	ĐTTK	XHMT, Đơn vị liên quan
6	Xây dựng yêu cầu các phần mềm thu thập, xử lý và tổng hợp kết quả khảo sát	Tháng 9-10 năm trước năm khảo sát	ĐTTK	XHMT
7	Xây dựng/cập nhật các phần mềm khảo sát (bao gồm kiểm thử và hoàn thiện phần mềm)	Tháng 9-12 năm trước năm khảo sát	TTXL	ĐTTK, XHMT, TKT
8	In tài liệu (nếu có)	Tháng 11-12 năm trước năm khảo sát	ĐTTK, TKT	Đơn vị liên quan
9	Tập huấn cập trung ương (nếu có)	Trước tháng 02 năm khảo sát	ĐTTK	XHMT, VPC, TKT, Đơn vị liên quan
10	Tập huấn cập tỉnh (nếu có)	Trước tháng 02 năm khảo sát	TKT	TKCS

¹ Các chữ viết tắt trong bảng: ĐTTK: Ban Điều tra thống kê; XHMT: Ban Thống kê Xã hội và Môi trường; TTXL: Trung tâm Xử lý và Tích hợp dữ liệu thống kê; KHTC: Ban Kế hoạch tài chính; VPC: Văn phòng Cục; TKT: Thống kê tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương; TKCS: Thống kê cơ sở.

TT	Nội dung công việc	Thời gian thực hiện	Đơn vị chủ trì	Đơn vị phối hợp
11	Rà soát và cập nhật địa bàn mẫu, cập nhật bảng kê hộ và chọn hộ khảo sát	Trước ngày 25 các tháng 01, 4, 7 và 10 năm khảo sát	TKT	ĐTTK
12	Thu thập thông tin tại địa bàn	Từ ngày 01- 25 tháng 2, 5, 8, 11 năm khảo sát	TKT	ĐTTK, Đơn vị liên quan
13	Phúc tra	Hàng kỳ	TKT	ĐTTK, XHMT
14	Giám sát	Hàng kỳ	ĐTTK, TKT	XHMT
15	Kiểm tra, nghiệm thu dữ liệu cấp tỉnh	Hàng kỳ	TKT	TKCS
16	Kiểm tra, nghiệm thu dữ liệu cấp trung ương	Hàng kỳ	ĐTTK	TKT, XHMT
17	Xử lý số liệu	Hàng kỳ, hàng năm	ĐTTK	TKT, XHMT
18	Tính quyền số suy rộng	Hàng kỳ, hàng năm	XHMT	ĐTTK
19	Tổng hợp kết quả sơ bộ	Tháng 3, 6, 9, và 12 năm khảo sát	TTXL	XHMT, ĐTTK, TKT
20	Tổng hợp kết quả chính thức	Tháng 02-3 năm sau năm khảo sát	TTXL	XHMT, ĐTTK, TKT
21	Kiểm tra biểu tổng hợp kết quả đầu ra	Hàng kỳ, hàng năm	XHMT	ĐTTK, TKT
22	Chuẩn bị công bố kết quả khảo sát	Quý II năm sau năm khảo sát	XHMT	Đơn vị liên quan

II. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban Điều tra thống kê: Chủ trì xây dựng phiếu khảo sát; thiết kế và chọn mẫu; biên soạn các tài liệu hướng dẫn nghiệp vụ khảo sát; hướng dẫn lập/cập nhật bảng kê; xây dựng yêu cầu chương trình phần mềm khảo sát, phần mềm giám sát trực tuyến, phần mềm quản lý mạng lưới khảo sát, phần mềm kiểm tra và duyệt số liệu trực tuyến; tổng hợp kết quả phục vụ kiểm tra, làm sạch số liệu; tổ chức tập huấn cấp trung ương (nếu có)....

2. Ban Thống kê Xã hội và Môi trường: Chủ trì xây dựng mẫu biểu tổng hợp kết quả đầu ra; kiểm tra hệ biểu tổng hợp kết quả đầu ra; tính quyền số suy rộng; phân tích và chuẩn bị công bố kết quả khảo sát. Phối hợp với Ban Điều tra thống kê (Ban ĐTTK) và các đơn vị liên quan trong việc xây dựng phiếu khảo sát; xây dựng các tài liệu hướng dẫn nghiệp vụ; xây dựng yêu cầu và kiểm thử các phần mềm; tổ

chức tập huấn cấp trung ương; kiểm tra, giám sát; nghiệm thu, làm sạch và hoàn thiện cơ sở dữ liệu;...

3. Trung tâm Xử lý và Tích hợp dữ liệu thống kê: Chủ trì xây dựng các chương trình phần mềm khảo sát, phần mềm tổng hợp kết quả khảo sát, phần mềm giám sát trực tuyến; hỗ trợ kỹ thuật trong quá trình khảo sát, làm sạch và xử lý số liệu; tổng hợp kết quả khảo sát; phối hợp với Ban ĐTTK xây dựng các tài liệu hướng dẫn sử dụng các chương trình phần mềm.

4. Ban Kế hoạch tài chính: Chủ trì, phối hợp với Ban ĐTTK, Ban Thống kê Xã hội và Môi trường và các đơn vị liên quan dự trù kinh phí; phân bổ kinh phí; hướng dẫn các đơn vị quản lý, sử dụng nguồn kinh phí được giao theo đúng chế độ hiện hành và duyệt báo cáo quyết toán của các đơn vị.

5. Văn phòng Cục Thống kê: Chủ trì tổ chức thực hiện công tác tuyên truyền. Phối hợp với Ban ĐTTK và các đơn vị liên quan tổ chức hội nghị tập huấn cấp trung ương, thực hiện công tác giám sát, biên soạn, phát hành báo cáo kết quả khảo sát.

6. Ban Kiểm tra: Chủ trì tổ chức thực hiện công tác kiểm tra cuộc khảo sát theo kế hoạch được phê duyệt.

6. Thống kê tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương:

Tổ chức, chỉ đạo toàn diện cuộc khảo sát tại các địa bàn khảo sát đã được chọn từ bước rà soát địa bàn, lập/cập nhật bảng kê, rà soát hộ được chọn khảo sát; tuyển chọn, tập huấn cho điều tra viên, nhân trắc viên, đội trưởng và giám sát viên; thu thập thông tin; giám sát, kiểm tra; phúc tra; nghiệm thu phiếu khảo sát...

Trưởng Thống kê tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương (Thống kê tỉnh, thành phố) chịu trách nhiệm trước Cục trưởng Cục Thống kê về chất lượng thông tin khảo sát và quản lý, sử dụng kinh phí khảo sát.

Đề tạo sự ủng hộ của các cấp, các ngành và người dân đối với cuộc khảo sát, Thống kê tỉnh, thành phố xây dựng kế hoạch tổ chức chỉ đạo chặt chẽ, thường xuyên tranh thủ sự chỉ đạo và tạo điều kiện của Ủy ban nhân dân các cấp, đồng thời tăng cường công tác tuyên truyền mục đích, ý nghĩa của cuộc khảo sát, quyền và nghĩa vụ của đối tượng khảo sát tại các địa bàn khảo sát.

III. THIẾT KẾ MẪU KHẢO SÁT

Mẫu Khảo sát mức sống dân cư (KSMS) được thiết kế bảo đảm tổng hợp chỉ tiêu thu nhập bình quân theo tỉnh, thành phố và chỉ tiêu bình quân theo vùng kinh tế - xã hội. KSMS áp dụng phương pháp chọn mẫu ngẫu nhiên phân tầng và gồm hai loại mẫu: (i) mẫu khảo sát thu nhập và tiếp cận các dịch vụ xã hội cơ bản của hộ (viết gọn là mẫu thu nhập); (ii) mẫu khảo sát thu nhập, chi tiêu và tiếp cận các dịch vụ xã hội cơ bản của hộ (viết gọn là mẫu thu nhập - chi tiêu).

Cỡ mẫu hàng năm của KSMS gồm 2.568 địa bàn khảo sát (ĐBKS) với tổng số 25.680 hộ, được chia thành 4 kỳ khảo sát, mỗi kỳ khảo sát gồm 642 ĐBKS. ĐBKS của KSMS được chọn từ mẫu chủ theo phương pháp ngẫu nhiên hệ thống. Mẫu chủ sử dụng trong cuộc khảo sát này được xây dựng năm 2025 theo đơn vị hành chính mới.

Đối với các năm có số tận cùng là 1, 3, 5, 7, 9 (năm lẻ): Toàn bộ các hộ mẫu được thu thập thông tin đối với phiếu thu nhập. Đối với các năm có số tận cùng là 0, 2, 4, 6, 8 (năm chẵn), có 15.408 hộ được thu thập thông tin đối với phiếu thu nhập và 10.272 hộ được thu thập thông tin đối với phiếu thu nhập - chi tiêu.

Chọn mẫu của KSMS được thực hiện theo phương pháp phân tầng 2 giai đoạn, cụ thể:

1. Giai đoạn 1. Chọn địa bàn khảo sát

KSMS áp dụng phương pháp thiết kế mẫu luân phiên, cụ thể như sau: Năm đầu tiên (năm t) thực hiện chọn 2.568 ĐBKS, năm tiếp theo (năm t+1) thay mới 50% số ĐBKS, các năm tiếp theo thay mới 25% số ĐBKS. Việc thiết kế mẫu luân phiên được thực hiện nhằm bảo đảm sau hai năm vẫn duy trì được 50% số ĐBKS trùng lặp.

Sơ đồ chọn ĐBKS của KSMS như sau:

	Nhóm 1	Nhóm 2	Nhóm 3	Nhóm 4	Nhóm 5	Nhóm 6	Nhóm 7	Nhóm 8
Năm t	25%	25%	25%	25%				
Năm t + 1	25%	25%			25%	25%		
Năm t + 2	25%		25%		25%		25%	
Năm t + 3					25%	25%	25%	25%

Số lượng ĐBKS và số hộ khảo sát được phân bổ đều cho 4 kỳ, ĐBKS được chọn theo phương pháp ngẫu nhiên hệ thống để tổ chức thu thập số liệu vào các tháng 02, 5, 8 và 11 năm khảo sát trên phạm vi toàn quốc. Phân bổ mẫu cho các kỳ của KSMS theo bảng dưới đây:

Thời gian khảo sát	Số ĐBKS	Số hộ khảo sát					
		Năm lẻ			Năm chẵn		
		Tổng số hộ	Số hộ thu nhập	Số hộ thu nhập - chi tiêu	Tổng số hộ	Số hộ thu nhập	Số hộ thu nhập - chi tiêu
Tổng	2.568	25.680	25.680	-	25.680	15.408	10.272
Kỳ 1, tháng 2 năm khảo sát	642	6.420	6.420	-	6.420	3.852	2.568
Kỳ 2, tháng 5 năm khảo sát	642	6.420	6.420	-	6.420	3.852	2.568
Kỳ 3, tháng 8 năm khảo sát	642	6.420	6.420	-	6.420	3.852	2.568
Kỳ 4, tháng 11 năm khảo sát	642	6.420	6.420	-	6.420	3.852	2.568

Quy mô mẫu theo tỉnh, thành phố cụ thể như bảng dưới đây:

Mã tỉnh, thành phố	Tên tỉnh, thành phố	Số ĐBKS	Số hộ khảo sát					
			Năm lẻ			Năm chẵn		
			Tổng	Số hộ thu nhập	Số hộ thu nhập - chi tiêu	Tổng	Số hộ thu nhập	Số hộ thu nhập - chi tiêu
	Cả nước	2,568	25,680	25,680	-	25,680	15,408	10,272
01	Thành phố Hà Nội	128	1,280	1,280		1,280	768	512
04	Tỉnh Cao Bằng	72	720	720		720	432	288
08	Tỉnh Tuyên Quang	92	920	920		920	552	368
11	Tỉnh Điện Biên	64	640	640		640	384	256
12	Tỉnh Lai Châu	88	880	880		880	528	352
14	Tỉnh Sơn La	72	720	720		720	432	288
15	Tỉnh Lào Cai	104	1,040	1,040		1,040	624	416
19	Tỉnh Thái Nguyên	108	1,080	1,080		1,080	648	432
20	Tỉnh Lạng Sơn	52	520	520		520	312	208
22	Tỉnh Quảng Ninh	56	560	560		560	336	224
24	Tỉnh Bắc Ninh	64	640	640		640	384	256
25	Tỉnh Phú Thọ	80	800	800		800	480	320
31	Thành phố Hải Phòng	72	720	720		720	432	288
33	Tỉnh Hưng Yên	64	640	640		640	384	256
37	Tỉnh Ninh Bình	68	680	680		680	408	272
38	Tỉnh Thanh Hóa	68	680	680		680	408	272
40	Tỉnh Nghệ An	68	680	680		680	408	272
42	Tỉnh Hà Tĩnh	52	520	520		520	312	208
44	Tỉnh Quảng Trị	60	600	600		600	360	240
46	Thành phố Huế	64	640	640		640	384	256
48	Thành phố Đà Nẵng	76	760	760		760	456	304
51	Tỉnh Quảng Ngãi	68	680	680		680	408	272
52	Tỉnh Gia Lai	88	880	880		880	528	352
56	Tỉnh Khánh Hòa	60	600	600		600	360	240
66	Tỉnh Đắk Lắk	84	840	840		840	504	336
68	Tỉnh Lâm Đồng	64	640	640		640	384	256
75	Tỉnh Đồng Nai	68	680	680		680	408	272
79	Thành phố Hồ Chí Minh	160	1,600	1,600		1,600	960	640
80	Tỉnh Tây Ninh	76	760	760		760	456	304
82	Tỉnh Đồng Tháp	64	640	640		640	384	256
86	Tỉnh Vĩnh Long	64	640	640		640	384	256
91	Tỉnh An Giang	72	720	720		720	432	288

Mã tỉnh, thành phố	Tên tỉnh, thành phố	Số ĐBKS	Số hộ khảo sát					
			Năm lẻ			Năm chẵn		
			Tổng	Số hộ thu nhập	Số hộ thu nhập - chi tiêu	Tổng	Số hộ thu nhập	Số hộ thu nhập - chi tiêu
92	Thành phố Cần Thơ	72	720	720		720	432	288
96	Tỉnh Cà Mau	56	560	560		560	336	224

2. Giai đoạn 2. Chọn hộ khảo sát

- Chọn hộ KSMS năm t (năm 2026): Tại mỗi ĐBKS chọn 15 hộ từ bảng kê danh sách các hộ của ĐBKS theo phương pháp ngẫu nhiên hệ thống. Từ 15 hộ được chọn này, chọn 10 hộ chính thức (gồm: 6 hộ thu nhập và 4 hộ thu nhập - chi tiêu) và 5 hộ dự phòng (3 hộ dự phòng thu nhập và 2 hộ dự phòng thu nhập - chi tiêu).

- Chọn hộ KSMS các năm sau:

+ Đối với ĐBKS được chọn lại từ năm trước: Chọn tất cả các hộ đã được khảo sát tương ứng. Đối với trường hợp các hộ đã khảo sát không đủ 10 hộ/ĐBKS thì chọn hộ bổ sung, thay thế theo nguyên tắc ngẫu nhiên hệ thống.

+ Đối với ĐBKS được chọn mới năm lẻ: Chọn 15 hộ từ bảng kê danh sách các hộ của ĐBKS được chọn (sau khi đã được cập nhật) theo phương pháp ngẫu nhiên hệ thống. Từ 15 hộ được chọn này, chọn 10 hộ chính thức và 5 hộ dự phòng.

+ Đối với ĐBKS được chọn mới năm chẵn: Chọn 15 hộ từ bảng kê danh sách các hộ của ĐBKS được chọn theo phương pháp ngẫu nhiên hệ thống. Từ 15 hộ được chọn này, chọn 10 hộ chính thức (gồm: 6 hộ thu nhập và 4 hộ thu nhập - chi tiêu) và 5 hộ dự phòng (3 hộ dự phòng thu nhập và 2 hộ dự phòng thu nhập - chi tiêu).

IV. PHIẾU KHẢO SÁT

Khảo sát mức sống sử dụng các loại phiếu sau:

- Phiếu số 1A/KSMS-TN: Phiếu phỏng vấn hộ (thu nhập).
- Phiếu số 1B/KSMS-TNCT: Phiếu phỏng vấn hộ (thu nhập và chi tiêu).
- Phiếu số 2/KSMS-XA: Phiếu phỏng vấn xã.

Đối với các năm có số tận cùng là 1; 3; 5; 7; 9: Sử dụng phiếu số 1A/KSMS-TN.

Đối với các năm có số tận cùng là 0; 2; 4; 6 và 8: Sử dụng cả 3 loại phiếu nêu trên.

Mẫu phiếu quy định tại Phụ lục.

V. TỔNG HỢP KẾT QUẢ KHẢO SÁT

1. Công thức tính quyền số thiết kế

Với phương pháp chọn mẫu như trên thì quyền số thiết kế mẫu để tính toán chỉ tiêu chính trong Khảo sát mức sống được tính theo công thức dưới đây:

- Quyền số hộ

$$w_{hijkm} = \frac{S_k \cdot n_{jkc}}{P_{jm} \cdot S_k \cdot n}$$

- Quyền số người

$$w_{phijkm} = \frac{S_k \cdot n_{jkc} \cdot h_{ijkm}}{P_{jm} \cdot S_k \cdot n}$$

Trong đó:

w_{ijkm} - Quyền số theo hộ, địa bàn j, khu vực hành chính k, mẫu chủ

w_{phijkm} - Quyền số theo người, địa bàn j, khu vực hành chính k, mẫu chủ

P_{jm} - Xác suất chọn địa bàn mẫu chủ j

S_k - Tổng số địa bàn trong mẫu chủ của khu vực hành chính k

n_{jkc} - Số hộ của địa bàn j, khu vực hành chính k năm khảo sát

s_k - Số địa bàn mẫu, khu vực hành chính k

h_{ijkm} - Số nhân khẩu hộ i, địa bàn j, khu vực hành chính k, mẫu chủ

n - Số hộ được chọn mỗi địa bàn khảo sát (theo từng loại mẫu)

2. Tổng hợp kết quả khảo sát

Ban Thống kê Xã hội và Môi trường xây dựng mẫu biểu tổng hợp kết quả đầu ra theo mục đích của cuộc khảo sát, sử dụng quyền số theo hướng dẫn tại Mục 1, Phần này.

PHẦN II

NHIỆM VỤ CỦA ĐIỀU TRA VIÊN

Điều tra viên là lực lượng trực tiếp thực hiện thu thập thông tin điều tra. Do vậy, chất lượng của số liệu phụ thuộc rất nhiều vào tinh thần trách nhiệm đối với công việc của mỗi ĐTV. Để hoàn thành nhiệm vụ của cuộc điều tra, yêu cầu mỗi ĐTV phải tuân thủ thực hiện các công việc được giao theo từng giai đoạn sau đây:

I. GIAI ĐOẠN CHUẨN BỊ ĐIỀU TRA

- Tham dự đầy đủ các lớp tập huấn nghiệp vụ do Tổng cục Thống kê tổ chức. Tham dự tập huấn, ĐTV được trang bị đầy đủ kiến thức chủ yếu liên quan đến nội dung, phương pháp điều tra, được chia sẻ kinh nghiệm thực tế và được thực hành với các trường hợp đặc thù. Tại các lớp tập huấn, ĐTV còn được thảo luận, giải đáp thắc mắc, hoặc được làm rõ thêm những nội dung còn vướng mắc.

- Nghiên cứu kỹ cuốn “Sổ tay Khảo sát mức sống dân cư” để nắm vững nghiệp vụ điều tra trước khi đến hộ thu thập thông tin, giúp ĐTV tự tin khi tiếp xúc với hộ. Nắm vững mục đích điều tra, hiểu rõ toàn bộ nội dung trong phiếu điều tra, chuẩn bị sẵn những tình huống có thể xảy ra trong thực tế của từng mục trong phiếu điều tra trước khi tiếp cận với hộ, ĐTV sẽ không bị lúng túng, có cách xử lý thông minh, phù hợp với từng đối tượng điều tra và tạo được niềm tin với người trả lời, công việc của ĐTV sẽ được thuận lợi hơn.

- Nhận bàn giao địa bàn điều tra từ đội trưởng.

- Chủ động trao đổi công việc với đội trưởng và giám sát viên để nắm bắt các thông tin cần thiết như: số điện thoại liên hệ, địa điểm cần gặp, tiếp nhận kế hoạch của tổ, các tài liệu phục vụ điều tra, thời gian điều tra, giao nhận dữ liệu và một số thông tin khác.

- Tìm hiểu về địa bàn được phân công, về địa hình, đường sá để đi lại, tìm hiểu tập quán sinh hoạt dân cư để bố trí thời gian, địa điểm phỏng vấn phù hợp, hiệu quả.

- ĐTV lập kế hoạch cụ thể để thực hiện phỏng vấn cho ngày điều tra đầu tiên và những ngày tiếp theo nhằm tránh phải đi lại hộ nhiều lần.

- Nhận tài khoản ĐTV, mật khẩu để đăng nhập vào chương trình điều tra, tài liệu điều tra, các trang thiết bị, vật tư cần thiết cho ĐTV (bảng kê danh sách hộ khảo sát, sổ tay điều tra viên,...).

- Trước khi đến phỏng vấn, ĐTV cùng đội trưởng kiểm tra lại thiết bị di động và thông tin định danh của từng địa bàn điều tra. Thiết bị di động (máy tính bảng, điện thoại thông minh) được huy động từ các ĐTV.

II. GIAI ĐOẠN TIẾN HÀNH THU THẬP THÔNG TIN TẠI ĐỊA BÀN

- Tuyên truyền, giới thiệu mục đích, ý nghĩa của cuộc điều tra khi tiếp xúc với hộ.
- Thực hiện đúng nội dung, phương pháp điều tra như tập huấn.
- Khi điều tra, chương trình luôn là phiên bản được cập nhật mới nhất theo thông báo của đội trưởng, giám sát viên để đảm bảo chất lượng điều tra.
- Thường xuyên đồng bộ dữ liệu để gửi thông tin đã thu thập về máy chủ của Tổng cục Thống kê. Trường hợp ở những nơi không có tín hiệu internet, thực hiện đồng bộ ít nhất 01 lần/ngày để tránh bị mất thông tin đã thu thập được.
- Phòng vấn đầy đủ số hộ đã được giao thuộc địa bàn mình phụ trách.
- Điều tra theo đúng tiến độ quy định trong Phương án: Thực hiện điều tra, phỏng vấn ghi thông tin đúng quy trình.
- Trong thời gian thực thi nhiệm vụ của mình, ĐTV phải chấp hành nghiêm chỉnh những ý kiến đóng góp của GSV các cấp. Có tinh thần tương trợ, giúp đỡ các ĐTV khác về nghiệp vụ cũng như về công việc.
- Báo cáo cho đội trưởng hoặc giám sát viên được phân công những vấn đề phát sinh trong quá trình triển khai thu thập thông tin nằm ngoài quy định của Phương án điều tra.
- Không được tiết lộ các thông tin của DTĐT.

III. GIAI ĐOẠN KẾT THÚC THU THẬP THÔNG TIN

- Trường hợp phát hiện các sai sót phải sửa chữa kịp thời, nếu cần thiết phải quay lại hộ để xác minh và sửa chữa thông tin; việc sửa chữa những sai sót phải theo đúng quy định và đồng bộ dữ liệu điều tra về máy chủ.
- Kiểm tra để đảm bảo các dữ liệu đã được đồng bộ (gửi) về máy chủ; không được xóa dữ liệu và phần mềm trên thiết bị khi chưa có thông báo.

PHẦN III

NHIỆM VỤ CỦA ĐỘI TRƯỞNG, GIÁM SÁT VIÊN

Nhiệm vụ của đội trưởng, giám sát viên bao gồm: Hoạt động kiểm tra, giám sát tập trung vào quá trình điều tra tại địa bàn, kiểm tra và duyệt phiếu trên phần mềm giám sát. Quy trình kiểm tra, giám sát được thực hiện như sau:

I. ĐỐI VỚI ĐỘI TRƯỞNG

Thực hiện giám sát, kiểm tra và duyệt số liệu của các địa bàn được phân công phụ trách với các nhiệm vụ chính sau:

- Phân công điều tra cho ĐTV hộ chính thức;
- Kiểm tra tiến độ thực hiện điều tra hàng ngày của ĐTV, nhân trắc viên;
- Kiểm tra chất lượng thông tin trên phiếu điều tra khi chương trình kiểm tra báo lỗi liên quan đến phiếu điều tra để thông báo cho ĐTV những thông tin trong phiếu cần kiểm tra, xác minh lại;
- Phân công điều tra cho nhân trắc viên: Khi ĐTV đồng bộ phiếu hộ lên chương trình, đội trưởng có trách nhiệm kiểm tra và duyệt hộ; khi đó, chương trình sẽ đưa ra danh sách thành viên hộ dưới 16 tuổi (nếu có) để thực hiện phân công. Lưu ý, công việc này phải được thực hiện song song với điều tra viên để đảm bảo thời gian điều tra cho nhân trắc viên.
- Thông báo cho ĐTV những vấn đề nghiệp vụ cần lưu ý hoặc trả lời những câu hỏi của ĐTV liên quan đến nghiệp vụ và kỹ thuật sử dụng thiết bị điện tử thông minh;
- Trao đổi với giám sát viên cấp tỉnh về những vấn đề nghiệp vụ phát sinh hoặc những vấn đề kỹ thuật sử dụng thiết bị điện tử thông minh trong quá trình điều tra.
- Duyệt 100% phiếu điều tra tại các địa bàn được phân công giám sát khi các ĐTV, nhân trắc viên đã hoàn thành điều tra và hoàn thiện sửa lỗi.

II. ĐỐI VỚI GIÁM SÁT VIÊN CẤP TỈNH

Thực hiện giám sát, kiểm tra và duyệt số liệu tại các địa bàn điều tra được phân công phụ trách với các nhiệm vụ chính sau:

- Kiểm tra tiến độ thực hiện điều tra hàng ngày của ĐTV, nhân trắc viên và đội trưởng;
- Kiểm tra chất lượng thông tin trên phiếu điều tra khi chương trình kiểm tra báo lỗi liên quan đến phiếu điều tra và thông báo tới đội trưởng về những thông tin trong phiếu cần kiểm tra, xác minh lại;
- Thông báo cho cấp dưới những vấn đề nghiệp vụ cần lưu ý; trả lời những câu hỏi liên quan đến nghiệp vụ và kỹ thuật sử dụng thiết bị điện tử thông minh;

- Trao đổi với giám sát viên cấp Trung ương về những vấn đề nghiệp vụ phát sinh hoặc những vấn đề kỹ thuật sử dụng thiết bị điện tử thông minh trong quá trình điều tra;
- Hoàn thiện dữ liệu trên Web bằng tài khoản GSV theo từng kỳ. Thời gian thực hiện trong vòng 15 ngày sau khi kết thúc thu thập thông tin tại địa bàn của từng kỳ;
- Duyệt 100% số phiếu của các địa bàn điều tra được phân công giám sát trên Web giám sát. Công việc này đảm bảo việc đã xử lý tất cả các logic trên chương trình và đề GSV cấp Trung ương kiểm tra và đánh giá Báo cáo kết quả số liệu.

III. ĐỐI VỚI GIÁM SÁT VIÊN CẤP TRUNG ƯƠNG

Thực hiện giám sát, kiểm tra và duyệt số liệu của các tỉnh được phân công phụ trách với các nhiệm vụ chính sau:

- Kiểm tra tiến độ thực hiện điều tra hàng ngày của ĐTV thông qua các phiếu điều tra đã được giám sát viên cấp tỉnh duyệt;
- Kiểm tra chất lượng thông tin trên phiếu điều tra khi chương trình kiểm tra báo lỗi phiếu điều tra của các hộ và thông báo tới giám sát viên cấp tỉnh về những thông tin trong phiếu cần kiểm tra, xác minh lại;
- Thông báo cho giám sát viên cấp tỉnh những vấn đề nghiệp vụ cần lưu ý, trả lời những câu hỏi của giám sát viên cấp tỉnh liên quan đến nghiệp vụ và kỹ thuật sử dụng thiết bị điện tử thông minh.

PHẦN IV

HƯỚNG DẪN GHI PHIẾU

I. TÓM TẮT CÁC MỤC VÀ XÁC ĐỊNH NGƯỜI TRẢ LỜI THÔNG TIN

KSMS sử dụng 2 loại phiếu phỏng vấn là Phiếu phỏng vấn hộ thu nhập (phiếu 1A) và phiếu phỏng vấn hộ thu nhập - chi tiêu (Phiếu 1B). Phiếu phỏng vấn hộ thu nhập - chi tiêu bao gồm các thông tin của phiếu phỏng vấn hộ thu nhập và bổ sung thêm các thông tin về chi tiêu của hộ. Do vậy, phần Hướng dẫn ghi phiếu sẽ giải thích đầy đủ tất cả các câu hỏi trong phiếu thu nhập và chi tiêu (trong đó đã có giải thích phiếu thu nhập).

Phiếu phỏng vấn hộ có trang bìa và 7 mục, mỗi mục có một số phần. Do đặc trưng thông tin của mỗi mục nên một số mục phải phỏng vấn từng thành viên và một số mục phải phỏng vấn người nắm nhiều thông tin nhất.

Trang bìa: Bao gồm thông tin quản lý cuộc KSMS. Các thông tin gồm tỉnh/xã/địa bàn/thành thị-nông thôn/hộ số, họ tên chủ hộ, dân tộc, địa chỉ, số điện thoại.

Mục 1. Danh sách thành viên hộ: Mục này liệt kê những thành viên của hộ và những thông tin nhân khẩu học chính của hộ. Các câu hỏi được hỏi chủ hộ hoặc một số người trong hộ.

Mục 2. Giáo dục: Mục này thu thập những thông tin về trình độ giáo dục, cấp học, loại trường của tất cả các thành viên, chi phí cho giáo dục của các thành viên có đi học trong 12 tháng qua. Người trả lời gồm các thành viên trong hộ. Trẻ em nhỏ do bố mẹ trả lời thay.

Mục 3. Y tế và chăm sóc sức khỏe: Mục này thu thập thông tin về tình hình sử dụng các loại cơ sở y tế, sử dụng thẻ bảo hiểm y tế hoặc sổ/thẻ/giấy khám chữa bệnh miễn phí, các khoản chi phí liên quan đến những lần khám bệnh, chữa bệnh và tự điều trị, mua dụng cụ y tế và các khoản trợ giúp cho các thành viên bị ốm/bệnh. Các thành viên tự trả lời cho bản thân mình; trẻ em nhỏ do bố mẹ trả lời thay.

Mục 4. Thu nhập: Mục này thu thập thông tin về thu nhập và các thông tin liên quan đến thu nhập, gồm:

Công việc của các thành viên từ 6 tuổi trở lên trong 12 tháng qua;

Thu nhập của các thành viên làm công việc nhận tiền lương, tiền công từ 6 tuổi trở lên;

Lương hưu và trợ cấp thất nghiệp, thôi việc một lần của thành viên từ 15 tuổi trở lên;

Thu nhập từ hoạt động tự làm sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản;

Thu nhập từ các ngành nghề sản xuất kinh doanh phi nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản (kể cả dịch vụ phi nông, lâm nghiệp, thủy sản và chế biến sản phẩm nông, lâm nghiệp, thủy sản) của hộ;

Thu khác tính vào thu nhập.

Người trả lời là người có thu nhập từ các nguồn trên và là người biết nhiều nhất về

các hoạt động kinh tế tự làm.

Mục 5. Chi tiêu: Các thông tin bao gồm: các khoản chi tiêu cho ăn uống, kể cả những sản phẩm tự sản xuất đã tiêu dùng cho nhu cầu ăn uống của hộ dân cư (trong các dịp lễ tết và thường xuyên hàng ngày); chi tiêu dùng hàng không phải lương thực, thực phẩm và chi khác của hộ. Người trả lời là người biết nhiều thông tin nhất về những khoản chi này.

Mục 6. Đồ dùng lâu bền, công nghệ thông tin và thông tin truyền thông: Thu thập thông tin về các đồ dùng lâu bền dùng cho sinh hoạt của hộ; một số thông tin về việc sử dụng internet, điện thoại, mạng xã hội và kỹ năng công nghệ thông tin. Người trả lời là chủ hộ và những người biết nhiều thông tin nhất về các loại tài sản, đồ dùng; kỹ năng CNTT truyền thông.

Mục 7. Nhà ở: Mục này xác định tất cả các chỗ ở của hộ dân cư và tính các chi phí cho nhà ở, điện sử dụng, nước, phương tiện vệ sinh và rác thải sinh hoạt; thu nhập từ việc cho thuê nhà ở/đất ở. Các câu hỏi được hỏi chủ hộ hoặc một số người biết nhiều thông tin nhất trong hộ.

Mục 8: An ninh lương thực: Mục này nhằm đánh giá khả năng tiếp cận thực phẩm đầy đủ, an toàn, bổ dưỡng của toàn bộ dân khẩu sinh sống tại hộ.

II. HƯỚNG DẪN GHI THÔNG TIN VÀO PHIẾU PHÒNG VẤN

Trang bìa: Bao gồm các thông tin về tên và mã như sau:

- Tỉnh/thành phố trực thuộc Trung ương;
- Xã/phường/đặc khu;
- Địa bàn khảo sát;
- Khu vực (Thành thị/Nông thôn)

Các thông tin này sẽ được hiển thị tự động trên CAPI, nếu không đúng ĐTV cần báo lại với GSV cấp trên để kiểm tra và cập nhật (nếu có).

- Họ và tên chủ hộ: Thông tin này được hiển thị tự động trên CAPI, ĐTV cần kiểm tra đúng họ tên chủ hộ đang phỏng vấn. Nếu tên hiển thị không phải là hộ đang đến phỏng vấn, ĐTV báo lại ngay với GSV. Trường hợp đã đúng hộ, nhưng sai họ tên chủ hộ thì ĐTV cập nhật đúng thực tế.

- Mã số hộ: Hiển thị tự động trên CAPI.

- Dân tộc của chủ hộ: Chủ hộ trả lời dân tộc nào thì ghi nhận dân tộc đó, không nhất thiết phải ghi theo giấy tờ.

- Địa chỉ: Ghi địa chỉ cụ thể như số nhà, xóm, tổ trong thôn/ấp/bản/tổ dân phố.

- Số điện thoại: Dùng để GSV, ĐTV liên hệ lại với hộ trong trường hợp cần thiết. Nếu không có số điện thoại, ĐTV nhập “0”, không được để trống.

- Có dùng phiên dịch? Đối với những hộ là người dân tộc, không thạo tiếng Kinh, khi phỏng vấn ĐTV phải có người phiên dịch thì ghi mã “1. CÓ”, nếu không cần phiên dịch thì ghi mã “2. KHÔNG”

MỤC 1A. DANH SÁCH THÀNH VIÊN HỘ

Mục đích:

Xác định các thành viên của hộ dân cư và thu thập những thông tin cơ bản về nhân khẩu học của các thành viên trong hộ gồm: Giới tính, quan hệ với chủ hộ, tuổi, tình trạng hôn nhân, nơi đăng ký hộ khẩu. Danh sách thành viên hộ là thông tin để tính toán những chỉ tiêu bình quân như: thu nhập bình quân, chi tiêu bình quân; các chỉ tiêu tỷ lệ như: tỷ lệ đi học chung, tỷ lệ đi học đúng tuổi, tỷ lệ người khám chữa bệnh...

Người trả lời:

Tốt nhất là chủ hộ. Nếu chủ hộ đi vắng thì một thành viên đại diện cho hộ được các thành viên khác suy tôn trả lời thay. Người trả lời phải biết các thông tin của các thành viên của hộ. ĐTV phải hỏi và xác định đúng người trả lời. Các thành viên khác sẽ bổ sung thêm những thông tin cho đầy đủ, đặc biệt về bản thân họ.

Khái niệm/định nghĩa/phạm vi:

Hộ dân cư: Là một hoặc một nhóm người ăn chung, ở chung trong một chỗ ở từ 6 tháng trở lên trong 12 tháng qua và có chung quỹ thu chi. Thời gian 12 tháng qua tính từ thời điểm tiến hành cuộc phỏng vấn trở về trước.

Thành viên hộ: Những người được coi là thành viên của hộ phải có hai điều kiện sau:

1. Cùng ăn, ở chung trong hộ 6 tháng trở lên trong 12 tháng qua.
2. Có chung quỹ thu chi, nghĩa là mọi khoản thu nhập của thành viên đều được đóng góp vào ngân sách chung của hộ và mọi khoản chi tiêu của họ đều lấy từ ngân sách đó.

Tuy nhiên, có 7 trường hợp ngoại lệ dưới đây khi xác định một người nào đó có phải là thành viên của hộ hay không, cụ thể:

1. Người được xác định là chủ hộ luôn được coi là thành viên của hộ, ngay cả khi người đó không ăn, ở trong hộ dân cư hơn 6 tháng.

Chủ hộ là người có vai trò điều hành, quản lý gia đình, giữ vị trí chủ yếu, quyết định những công việc của hộ. Thông thường (nhưng không nhất thiết) chủ hộ là người thường có thu nhập cao nhất trong hộ, nắm được tất cả các hoạt động kinh tế và nghề nghiệp của các thành viên khác của hộ. Đa số chủ hộ theo khái niệm trên trùng với chủ hộ theo đăng

ký hộ khẩu, nhưng có trường hợp chủ hộ trong cuộc khảo sát này khác với chủ hộ theo đăng ký hộ khẩu.

2. Trẻ em sinh ra chưa đầy 6 tháng vẫn được coi là thành viên của hộ.

3. Những người tuy mới ở trong hộ chưa đủ 6 tháng nhưng tương lai sẽ ở lâu dài trong hộ, kể cả có/chưa có giấy chứng nhận (giấy đăng ký kết hôn, giấy chuyển đến, giấy xuất ngũ về với gia đình...). Những người này bao gồm: con dâu về nhà chồng, con rể về nhà vợ, người đi làm việc, học tập, lao động ở nước ngoài, hoặc các cơ quan, xí nghiệp trong nước trở về hộ, người từ lực lượng vũ trang trở về, về nghỉ hưu, nghỉ mất sức, v.v... vẫn được coi là thành viên của hộ.

Lưu ý:

- Nếu những người này có thu nhập từ tiền lương, tiền công và thu nhập khác thì toàn bộ thu nhập của họ trong 12 tháng qua sẽ được tính cho hộ khảo sát, kể cả những tháng trước khi là thành viên của hộ.

- Đối với các khoản thu nhập từ hoạt động tự làm nông, lâm nghiệp, thủy sản và phi nông, lâm nghiệp, thủy sản làm chung trong hộ chuyển đi sẽ không ghi vào hộ mới chuyển đến.

- Các khoản chi tiêu về y tế, giáo dục và các khoản chi hàng năm của những người này trong 12 tháng qua sẽ được tính cho hộ khảo sát, kể cả những tháng trước khi là thành viên của hộ.

- Các đồ dùng lâu bền của những người này mang về sẽ được tính cho hộ khảo sát.

4. Học sinh, sinh viên, những người đi học ở nơi khác trong nước và những người đi chữa bệnh trong/ngoài nước trên 6 tháng nhưng hộ phải nuôi thì vẫn được coi là thành viên của hộ.

5. Khách, họ hàng đến chơi đã ở trong hộ 6 tháng trở lên và hộ phải nuôi toàn bộ thì được coi là thành viên của hộ.

6. Những người giúp việc (ôsin) có gia đình riêng sống ở nơi khác thì mặc dù ở chung trong một mái nhà và ăn chung với hộ nhưng không được tính là thành viên của hộ (vì họ có quỹ thu chi riêng).

7. Những người chuyển khỏi hộ có tính chất lâu dài và người chết trong 12 tháng qua không tính là thành viên của hộ, mặc dù họ đã sống trong hộ hơn 6 tháng.

Có nhiều kiểu hộ dân cư:

- Hộ dân cư 2 thế hệ, gồm bố mẹ và các con của họ.

- Hộ dân cư nhiều thế hệ, cấu thành từ chủ hộ, vợ và các con của chủ hộ; bố/mẹ chủ hộ, cháu và những người khác mà họ có thể có quan hệ huyết thống hoặc không, cùng ăn chung, ở chung trong một chỗ ở với thời gian 6 tháng trở lên trong 12 tháng qua kể từ ngày phỏng vấn trở về trước.

- Hộ dân cư gồm hai, ba cặp vợ chồng và không có con cái.
- Hộ độc thân.

Chỗ ở: Là một nhóm các cấu trúc (phòng, căn hộ, ngôi nhà) riêng rẽ hay kề nhau được các thành viên hộ dùng để ở. Có những dạng chỗ ở như sau:

- Có thể là túp lều, nhà tạm hay một căn nhà kiên cố riêng rẽ.
- Một phần của túp lều, nhà tạm hay một căn nhà kiên cố.
- Một nhóm các túp lều, nhà tạm hay căn nhà kiên cố, có hoặc không có hàng rào hay tường bao quanh.
- Căn hộ khép kín hoặc không khép kín.
- Một phần của căn hộ khép kín hoặc không khép kín.

Nội dung và phương pháp ghi:

Để xác định thành viên hộ ở câu 1, ĐTV thực hiện quy trình xác định thành viên hộ (*Phụ lục 1 - Quy trình xác định thành viên hộ khảo sát mức sống*).

Kết thúc Quy trình xác định thành viên hộ, chương trình sẽ tự động đưa ra danh sách thành viên hộ ở câu 1.

Câu 1: Chỉ hỏi câu này đối với những người được xác định là thành viên của hộ theo tiêu chuẩn đã được nêu trên. ĐTV kiểm tra lại danh sách hộ.

Danh sách thành viên của hộ theo thứ tự gia đình hạt nhân:

- Người đầu tiên là chủ hộ mặc dù người này có thể không phải là người trả lời và ngay cả khi người đó vắng mặt.
- Sau đó ghi vợ/chồng và các con chưa lấy vợ/chồng từ lớn đến nhỏ của chủ hộ. Nếu chủ hộ có nhiều vợ thì ghi theo thứ tự đầu tiên là vợ và các con của vợ thứ nhất, sau đó đến vợ và các con của vợ thứ hai và đến các vợ sau.
- Sau đó ghi các con, vợ/chồng và các con của họ (nếu có) của những người con đã lập gia đình.
- Sau đó ghi bố, mẹ, anh, em nuôi, ông, bà nội/ngoại, cháu nội/ngoại (mà cả bố và mẹ không ở trong hộ khảo sát) và họ hàng khác của chủ hộ hoặc vợ/chồng chủ hộ.
- Cuối cùng ghi những trường hợp khác.

Trong thực tế khảo sát có những trường hợp bố mẹ cùng ăn chung, ở chung một nhà với gia đình con, chi phí ăn uống do hai bên đóng góp, còn các chi phí khác do bố mẹ và gia đình con chi riêng từ quỹ thu chi riêng của hai bên. Cách khả thi nhất để ghi được trường hợp này là vẫn coi đây là một hộ, tuy không thoả mãn điều kiện chung quỹ thu

chi. ĐTV phải hỏi bố mẹ và gia đình con về tất cả các khoản họ chi riêng ngoài ăn uống để có đủ thông tin ghi vào phiếu.

Trong thực tế cũng có trường hợp hộ không muốn kê khai một thành viên nào đó trong hộ, ví dụ: đứa con thứ 3, hoặc không có hộ khẩu. Khi đó, ĐTV nên giải thích rõ với hộ rằng gia đình sẽ không bị phạt và ĐTV sẽ không cung cấp thông tin đó với chính quyền địa phương vì tất cả thông tin này sẽ được giữ kín, chỉ được sử dụng để phân tích và các nhà phân tích sẽ không biết tên của từng thành viên và địa chỉ của hộ.

Câu 2: Đối với những người trả lời trực tiếp, ĐTV có thể dễ dàng xác định người đó là nam hay nữ. Tuy nhiên, đối với các cháu nhỏ và những người đi vắng, ĐTV không được dựa vào tên đệm để suy đoán người đó là nam hay nữ mà phải hỏi người trả lời chính để chọn mã 1 hay mã 2.

Câu 3: Người đầu tiên là chủ hộ mặc dù người này có thể không phải là người trả lời và ngay cả khi người đó vắng mặt. Chủ hộ luôn ghi mã 1.

ĐTV cần cẩn thận cân nhắc và lưu ý người trả lời về câu trả lời ai là chủ hộ. Đặc biệt, không được lúc nào cũng coi người đứng tên trong sổ hộ khẩu là chủ hộ.

Chọn mã quan hệ với chủ hộ cho mỗi thành viên. ĐTV cần chọn đúng mã số quan hệ của từng thành viên đối với chủ hộ theo các mã đã hướng dẫn trong phiếu.

Con bao gồm: Con đẻ, con nuôi, con dâu, con rể, con riêng của chồng/vợ.

Câu 4: Ghi tháng, năm sinh của mỗi thành viên theo dương lịch. ĐTV phải xác định tháng, năm sinh thực tế của từng thành viên trong hộ. Nếu có giấy tờ, ví dụ: giấy khai sinh, sổ hộ khẩu, hộ chiếu thì lấy tháng, năm sinh theo giấy tờ đó. Nếu không có giấy tờ hoặc giấy tờ khai không đủ, không đúng thì dựa vào lời khai của đối tượng khảo sát để ghi tháng, năm sinh. Trên thực tế, việc thu thập chính xác thông tin về tháng, năm sinh theo dương lịch của nhiều người không dễ dàng. Một số người không nhớ, hoặc chỉ nhớ theo âm lịch (tuổi mụ). Có thể giải quyết khó khăn này theo hướng sau đây:

- Trường hợp chỉ nhớ năm sinh âm lịch như: Nhâm Thìn, Quý Sửu... thì ĐTV phải sử dụng “Bảng chuyển đổi năm âm lịch và năm dương lịch” in trong phiếu phỏng vấn hộ để chuyển từ năm âm lịch sang năm dương lịch rồi mới ghi vào phiếu phỏng vấn.

- Trường hợp đối tượng phỏng vấn chỉ nhớ được “chi” như: Tý, Sửu, Dần... của năm sinh theo âm lịch, không nhớ được “can” như: Giáp, Ất, Bính... của năm âm lịch đó thì ĐTV cần hỏi thêm tuổi theo âm lịch của người đó và dùng “Bảng chuyển đổi năm âm lịch và dương lịch” để xác định năm sinh theo dương lịch cho người đó.

- Trường hợp chỉ nhớ tuổi theo âm lịch thì ước tính năm sinh theo dương lịch theo

công thức sau:

Năm khảo sát - Số tuổi theo âm lịch + 1 = Năm sinh theo dương lịch

Ví dụ: Điều tra vào năm 2024, một người khai là 59 tuổi âm lịch thì năm sinh là $2024 - 59 + 1 = 1966$.

Trường hợp không nhớ năm sinh thì ĐTV có thể đặt thêm các câu hỏi gợi ý như [TÊN] bao nhiêu tuổi khi sinh con đầu/út? hoặc [TÊN] kết hôn khi bao nhiêu tuổi. ĐTV có thể liên hệ năm sinh với các sự kiện lịch sử hoặc những sự kiện đáng chú ý của địa phương để xác định năm sinh theo dương lịch. Sau khi đã đặt các câu hỏi gợi ý mà vẫn chưa xác định được năm sinh thì ĐTV phải ước tính tuổi dựa trên diện mạo của thành viên hộ, tuổi của người con đầu, tuổi của anh, chị, em...

Lưu ý: Không được để trống năm sinh.

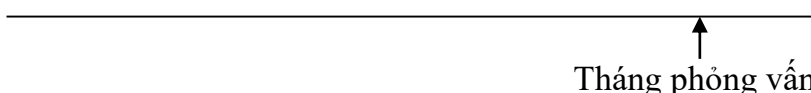
Trường hợp không nhớ được tháng sinh dương lịch thì ĐTV cần đặt câu hỏi gợi ý để có thể xác định được tháng sinh theo dương lịch cho người đó như: [TÊN] sinh trước hay sau Tết Nguyên đán mấy tháng; sinh vào mùa Xuân, Hạ, Thu hay Đông; mùa khô hay mùa mưa. ĐTV cũng có thể đặt những câu hỏi có liên quan đến những ngày dễ nhớ trong năm của cả nước cũng như của địa phương như: ngày Quốc khánh (2/9), ngày Quốc tế lao động 1/5, ngày chiến thắng Điện Biên Phủ (7/5/1954), ngày giải phóng miền Nam (30/4/1975), các ngày lễ hội của địa phương, v.v... Sau khi đã đặt thêm các câu hỏi thăm dò mà vẫn không xác định được ngày, tháng sinh thì ghi KB vào dòng tương ứng của thành viên đó.

Câu 5: Tuổi là một thông tin rất quan trọng trong cuộc khảo sát. Chương trình tự động tính tuổi tròn của từng thành viên hộ nếu có đủ thông tin câu 4. ĐTV hỏi và kiểm tra về tuổi tròn của thành viên hộ.

Tuổi được tính theo tuổi tròn đến thời điểm khảo sát. Phương pháp tính tuổi tròn như sau: nếu tháng phỏng vấn trùng hoặc sau tháng sinh nhật thì tuổi tròn được tính là năm phỏng vấn trừ đi năm sinh. Nếu tháng phỏng vấn trước tháng sinh nhật thì lấy năm khảo sát trừ đi năm sinh và trừ 1.

Tuổi tròn = Năm phỏng vấn - Năm sinh

Tháng sinh nhật

Tháng phỏng vấn

Hình 1: Tháng phỏng vấn sau tháng sinh nhật

Tuổi tròn = Năm phỏng vấn - Năm sinh

Tháng sinh nhật

Tháng phỏng vấn

Hình 2: Tháng phỏng vấn trùng tháng sinh nhật

$$\text{Tuổi tròn} = \text{Năm phỏng vấn} - \text{Năm sinh} - 1$$

Tháng sinh nhật

Tháng phỏng vấn

Hình 3: Tháng phỏng vấn trước tháng sinh nhật

Ví dụ: Tháng phỏng vấn là tháng 5/2026, một thành viên hộ sinh vào tháng 7/1968 thì tuổi tròn của người này là: $2026 - 1968 - 1 = 57$; tháng phỏng vấn là tháng 6/2026, một thành viên hộ sinh vào tháng 2/1960 thì tuổi tròn sẽ là: $2026 - 1960 = 66$.

Trường hợp thành viên hộ không nhớ tháng sinh thì tuổi được tính bằng năm phỏng vấn trừ đi năm sinh.

Câu 6: Hỏi về giấy khai sinh của các thành viên dưới 5 tuổi.

Đăng ký khai sinh là đăng ký sự kiện sinh cho đứa trẻ mới sinh tại cơ quan nhà nước có thẩm quyền và phải được tiến hành trong thời hạn luật định kể từ ngày đứa trẻ được sinh ra.

Trường hợp trẻ em đã được gia đình đi đăng ký khai sinh nhưng đang trong thời gian đợi lấy giấy đăng ký khai sinh thì vẫn được tính là đã đăng ký khai sinh.

Câu 7: Chỉ hỏi cho những người từ 13 tuổi trở lên thuộc danh sách thành viên của hộ ở câu hỏi 1.

- Chưa có vợ/chồng: Là những người chưa bao giờ lấy vợ (hoặc lấy chồng) và chưa bao giờ chung sống với một người khác giới như vợ chồng.

- Đang có vợ/chồng: Là những người đã được pháp luật hoặc phong tục, tập quán thừa nhận là có vợ (hoặc có chồng) hoặc sống với người khác giới như vợ chồng.

- Goá: Là những người mà vợ (hoặc chồng) của họ đã bị chết và hiện tại chưa tái kết hôn, một người có từ 2 vợ/chồng trở lên mà chỉ có một vợ/chồng của họ chết, thì không coi người đó là “goá” mà phải tính là họ đang có vợ/chồng.

- Ly dị (ly hôn): Là những người trước đây đã có vợ hoặc chồng nhưng đã được pháp luật giải quyết cho ly hôn và hiện tại chưa tái hôn.

- Ly thân: Là những người đã kết hôn nhưng hiện tại họ không sống với nhau như vợ chồng.

Cần phân biệt giữa những người sống ly thân và những người sống xa vợ/chồng như đi công tác, làm ăn xa nhà trong một thời gian dài. Những người này vẫn thuộc nhóm có vợ/chồng. Cần thận và khéo léo để xác định đúng tình trạng hôn nhân của các thành viên, vì có thể một người đang ly dị hoặc ly thân hay goá lại trả lời chưa có vợ/chồng.

Câu 8: Ghi tổng số tháng mà người trả lời sống trong hộ trong 12 tháng qua. Tháng ở đây được tính cộng dồn, 1 tháng phải đủ 30 ngày. Trường hợp thành viên ở tại hộ chưa đủ 30 ngày kể từ ngày phỏng vấn trở về trước ghi số 0.

Khoảng thời gian 12 tháng qua: Được tính từ ngày phỏng vấn trở về trước. Trong khi phỏng vấn, ĐTV phải chỉ ra ngày cụ thể để xác định khoảng thời gian hỏi. Ví dụ: ĐTV phỏng vấn vào ngày 10 tháng 5 năm 2026 thì ngày đầu tiên của 12 tháng qua là 10 tháng 5 năm 2025.

Câu 9: Chỉ hỏi những người tuy không sống trong hộ đủ 6 tháng trong 12 tháng qua nhưng vẫn được xác định là thành viên hộ (trường hợp NGOẠI LỆ). Câu này nhằm xác định những người đó thuộc trường hợp NGOẠI LỆ nào.

Câu 10: Hỏi thông tin về việc sử dụng internet trong 3 tháng qua của tất cả các thành viên hộ. Việc sử dụng internet bằng bất kỳ phương tiện nào (điện thoại, máy tính, ipad...) cho bất kỳ mục đích gì (như chơi game, đọc tin, gửi email, chat...) đều có thể coi là truy cập internet.

Câu 11: Hỏi để xác định người này có nhận trợ cấp xã hội thường xuyên hay không và nếu có thuộc nhóm đối tượng nào.

Trợ cấp xã hội là khoản tiền hoặc tài sản khác do Nhà nước hoặc các tổ chức phi chính phủ cấp cho các thành viên của xã hội trong trường hợp những thành viên này gặp rủi ro, bệnh hiểm nghèo, nghèo đói, bất hạnh nhằm giúp họ khắc phục khó khăn, ổn định cuộc sống. Quyền lợi cơ bản của đối tượng trợ cấp xã hội thường xuyên là được trợ cấp hàng tháng.

ĐTV xác định thành viên hộ có nhận trợ cấp xã hội hàng tháng thuộc đối tượng trợ cấp xã hội là mã 1 “Người cao tuổi (từ đủ 60 tuổi trở lên)” hoặc mã 2 “Người khuyết tật” không. Nếu ĐTĐT có nhận được trợ cấp hàng tháng nhưng không thuộc 2 đối tượng trên, ĐTV chọn mã “3”. Nếu không nhận trợ cấp xã hội hàng tháng ĐTV tích chọn mã “4”.

MỤC 1B. DANH SÁCH NHỮNG NGƯỜI GIÚP VIỆC VÀ NGƯỜI ĐI LÀM ĂN XA NHÀ

Mục đích:

Mục này sẽ thu thập thông tin về một số đặc điểm nhân khẩu học và học vấn của người giúp việc và những người đi làm ăn xa nhà làm cơ sở xây dựng các chính sách phù hợp để giải quyết việc làm, nâng cao mức sống người dân, đặc biệt là những người nghèo.

Khái niệm/định nghĩa, phạm vi:

Người giúp việc ở mục này là người làm các công việc gia đình (nấu ăn, giặt giũ, dọn dẹp nhà cửa, trông trẻ,...) cho hộ khác và được hộ này cho ăn chung, ở chung và trả tiền công.

Những người đi làm ăn xa nhà là những người trong 12 tháng qua đi làm ăn ở nơi khác (kể cả nước ngoài) trên 6 tháng, nhưng tương lai sẽ quay về hộ sinh sống. Những người này đi làm ăn xa với mục đích kiếm tiền gửi về hỗ trợ nuôi sống gia đình. Không tính những trường hợp đi làm ăn xa chỉ gửi tiền về mang tính chất quà biếu, thăm hỏi, không phải để hỗ trợ nuôi sống gia đình.

Lưu ý: Những người là học sinh, sinh viên đi học nơi khác trong nước, nhưng hộ phải nuôi thì được tính là thành viên hộ và ghi vào mục 1A. Những người giúp việc có gửi tiền về hỗ trợ nuôi sống gia đình họ sẽ được ghi thông tin đồng thời tại hộ gốc của họ (là người đi làm ăn xa) và hộ họ đến giúp việc (là người giúp việc); ngược lại, họ chỉ được ghi tại hộ họ giúp việc.

Nội dung và phương pháp ghi:

Câu 1: Ghi mã 1 nếu hộ có những người giúp việc có ăn chung, ở chung cùng hộ từ 6 tháng trở lên trong 12 tháng qua hoặc có những người từng là thành viên hộ đi xa nhà trên 6 tháng với mục đích kiếm tiền để hỗ trợ nuôi sống gia đình.

Câu 2 đến câu 4: Cách ghi các câu hỏi ở phần này giống như cách ghi các câu hỏi có nội dung tương tự ở mục 1A.

MỤC 2. GIÁO DỤC**Mục đích:**

Mục này đánh giá trình độ học vấn, trình độ chuyên môn kỹ thuật của các thành viên hộ trong 12 tháng qua. Những thông tin này sẽ giúp phân tích mối quan hệ giữa mức sống với giáo dục, đào tạo và dạy nghề nhằm đề ra những chính sách, kế hoạch phát triển giáo dục, đào tạo và dạy nghề phù hợp.

Người trả lời:

Phải hỏi từng thành viên của hộ dân cư từ độ tuổi nhà trẻ, mẫu giáo trở lên. Trẻ em nhỏ sẽ do bố mẹ trả lời thay.

Khái niệm/định nghĩa/phạm vi:

1. Hệ thống giáo dục quốc dân là hệ thống giáo dục mở, liên thông gồm giáo dục chính quy và giáo dục thường xuyên.

2. Các cấp học và trình độ đào tạo của hệ thống giáo dục quốc dân gồm:

- Giáo dục mầm non có nhà trẻ và mẫu giáo.
- Giáo dục phổ thông có tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông.
- Giáo dục nghề nghiệp đào tạo trình độ sơ cấp, trình độ trung cấp, trình độ cao đẳng và các chương trình đào tạo nghề nghiệp khác.
- Giáo dục đại học đào tạo trình độ đại học, trình độ thạc sĩ và trình độ tiến sĩ.

Những người được tính là đi học phải đảm bảo một trong các yêu cầu sau:

- Tất cả những người tham gia các hệ/cấp/bậc học của hệ thống giáo dục quốc dân tại các trường/cơ sở/trung tâm bao gồm của nhà nước, tập thể, tư nhân trong nước hoặc của các tổ chức quốc tế theo phương thức giáo dục chính quy của Nhà nước được tính là đi học.
- Tất cả những người tham gia chương trình giáo dục để lấy văn bằng của hệ thống giáo dục quốc dân như học bổ túc văn hoá, tại chức, chuyên tu, cử tuyển, văn bằng hai cũng được tính là đi học.
- Trường hợp ngoại lệ được tính vào đi học là: Dự bị đại học, học ở trường tôn giáo vẫn được tính là đi học.

Như vậy, những người tham gia các khoá học không theo chương trình giáo dục, đào tạo và dạy nghề của Nhà nước và không được cấp bằng, chứng chỉ như học ôn thi đại học, học cắt may, cắt tóc làm đầu, trang điểm, sửa chữa xe máy, cắm hoa, nữ công gia chánh, đánh máy chữ, tóc ký, học các nghề truyền thống theo dạng thầy truyền nghề, trò học và làm công cho thầy, các lớp do các doanh nghiệp tự mở theo dạng kèm cặp thì không coi là đi học, nhưng vẫn ghi chi phí cho việc tham gia những khoá học này ở câu 11.

- Người tham gia các lớp học xóa mù chữ tại các trường học, cơ sở giáo dục thuộc hệ thống giáo dục quốc dân: Quy ước là “không đi học”.

Nội dung và phương pháp ghi:

Câu 1: Ghi lớp phổ thông cao nhất đã học xong, lớp mà người đó đã hoàn thành chương trình (kể cả giáo dục phổ thông và giáo dục thường xuyên, tức là các lớp bổ túc văn hoá). Trường hợp đang đi học thì lớp cao nhất đã học xong được tính bằng lớp đang học trừ đi 1. Ví dụ, một người đang học lớp 10 thì chỉ ghi trình độ lớp 9 là lớp cao nhất đã học xong. Một người khác đang học lớp 9 và bỏ học thì ghi lớp 8 là lớp cao nhất đã học xong.

ĐTV phải quy đổi các lớp thuộc các hệ giáo dục khác nhau về hệ giáo dục chuẩn để tổng hợp.

Câu 2: Ghi mã trình độ cao nhất mà thành viên của hộ đạt được theo hai loại “GIÁO DỤC PHỔ THÔNG VÀ ĐẠI HỌC TRỞ LÊN” và “GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP”.

Nếu người này đạt được nhiều bằng cấp thì ghi trình độ cao nhất về giáo dục vào cột “GIÁO DỤC PHỔ THÔNG VÀ ĐẠI HỌC TRỞ LÊN” và trình độ cao nhất về dạy nghề vào cột “GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP”.

ĐTV cần chú ý chỉ ghi các trình độ theo các mã từ 0 đến 9 đã quy định trong phiếu hỏi.

Cột “GIÁO DỤC PHỔ THÔNG VÀ ĐẠI HỌC TRỞ LÊN” bao gồm các mã 0 và mã từ 1-3 và từ 7-10. Cột “GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP” bao gồm các mã 0 và từ 4 đến 6.

Các mã “GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP” được quy định như sau:

- Những người học nghề dưới 1 năm tại các trung tâm dạy nghề, lớp dạy nghề độc lập hoặc các cơ sở sản xuất kinh doanh và được cấp chứng chỉ theo quy định của Nhà nước hoặc những người đã được cấp Giấy phép lái xe ô tô thì ghi mã 4 “SỞ CẤP/GIẤY PHÉP LÁI XE Ô TÔ”.

- Đối với người lái phương tiện thủy nội địa (ca nô, tàu thuyền...): Quy đổi trình độ đào tạo đạt được tại Câu 2 (theo Thông tư số 40/2019/TT-BGTVT ngày 15/10/2019 của Bộ Giao thông vận tải) như sau:

+ Đối với người có Chứng chỉ chuyên môn “Chứng chỉ lái phương tiện (LPT)”: Không quy đổi tương đương với trình độ “Sơ cấp”.

+ Đối với người có Chứng chỉ chuyên môn “Chứng chỉ thủy thủ (TT)”, “Chứng chỉ thợ máy”, “Chứng chỉ huấn luyện an toàn cơ bản”, “Chứng chỉ chuyên môn đặc biệt”, “Giấy chứng nhận khả năng chuyên môn thuyền trưởng hoặc máy trưởng”: Ghi nhận trình độ theo trình độ mà đối tượng điều tra đã đạt được từ trình độ “Sơ cấp trở lên”.

- Những người có bằng trung cấp nghề hoặc trung cấp chuyên nghiệp được xác định là có trình độ mã 5 “TRUNG CẤP”.

- Những người có bằng cao đẳng nghề hoặc cao đẳng chuyên nghiệp được xác định là có trình độ mã 6 “CAO ĐẲNG”.

Đối với mã 7 “ĐẠI HỌC”: Bao gồm những người có bằng đại học chính quy, văn bằng hai, tại chức, liên thông; những người tốt nghiệp Học viện Phật giáo được ghi nhận tương đương trình độ “đại học”.

Lưu ý: Không được quy đổi tương đương đối với các trường hợp sau:

- Cán bộ đi học bồi dưỡng lý luận chính trị như: Sơ cấp chính trị, trung cấp chính trị, cao cấp chính trị.

- Bác sĩ chuyên khoa I, chuyên khoa II, bác sĩ nội trú không được quy đổi tương đương trình độ thạc sĩ hoặc tiến sĩ.

- Người có bằng lái xe máy không được xác định là có trình độ “Sơ cấp”.

Câu 3: Ghi mã 1 nếu hiện nay người này đang đi học, ghi mã 2 nếu nghỉ hè (đi học theo khái niệm trên) và chuyển sang hỏi câu 5. Nếu hiện nay không đi học ghi mã 3.

Tình trạng đi học được xác định căn cứ vào việc ĐTĐT có đang theo học trực tuyến (online) hoặc trực tiếp một chương trình bất kỳ trong Hệ thống giáo dục quốc dân, bao gồm các cấp học và trình độ đào tạo quy đổi: mầm non, tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông, sơ cấp, trung cấp (trung cấp nghề/chuyên nghiệp), cao đẳng (cao đẳng nghề/chuyên nghiệp), đại học, thạc sĩ và tiến sĩ.

Nếu chương trình mà ĐTĐT đang theo học không thuộc một trong các cấp học và trình độ đào tạo nói trên thì không được coi là “đang đi học”. Ví dụ: Nếu ĐTĐT đang đi học Trung cấp lý luận chính trị thì KHÔNG được xác định là “Đang đi học”. Nếu ĐTĐT đang đi học để được cấp bằng (giấy phép) lái xe ô tô thì được xác định là “Đang đi học” (trình độ Sơ cấp).

Một số lưu ý:

- Một người không tính là đi học nếu tham gia các khoá học không theo chương trình giáo dục, đào tạo và dạy nghề của Nhà nước như: Học ôn thi đại học, ôn thi tiếng Anh; học nghề theo dạng thầy truyền nghề; các lớp do các doanh nghiệp tự mở theo dạng kèm cặp; học chương trình bồi dưỡng nghiệp vụ do cơ quan/ngành tổ chức; những người đang học chương trình bồi dưỡng lý luận chính trị.

- Một người được tính là đi học nếu tham gia các chương trình giáo dục, đào tạo và dạy nghề của Nhà nước và được cấp các xác nhận, chứng chỉ, văn bằng,... Ví dụ: Người học các lớp đào tạo sơ cấp nghề lái xe để được cấp các loại bằng B1, B2, C, D, E, F thì được xác định là đi học.

- Một người đã hoàn thành một cấp học hoặc chương trình giáo dục, đào tạo và dạy nghề của Nhà nước (hoặc tương đương, ví dụ các chương trình tại nước ngoài) nhưng chưa có quyết định về việc được cấp văn bằng, chứng chỉ hoàn thành cấp học đó thì họ vẫn được tính “đang đi học” tại cấp học/chương trình học đã hoàn thành nhưng chưa được cấp bằng đó. Ví dụ: Đến thời điểm điều tra, ĐTĐT đã thi xong tốt nghiệp Trung học phổ thông và đã biết điểm là đạt, tuy nhiên chưa có giấy xác nhận về việc hoàn thành chương trình Trung học phổ thông thì người này vẫn được tính là đang học Trung học phổ thông.

Câu 4: Ghi mã 1 nếu trong 12 tháng qua người này có đi học (đi học theo khái niệm trên) và ghi mã 2 nếu không đi học.

Câu 5: ĐTV chỉ ghi các hệ/cấp/bậc học của người này theo đúng nội dung phù hợp nhất trong các mã từ 0 đến 10 như trong phiếu hỏi. Nếu một người tham gia nhiều hơn 1 khoá học thì hỏi và ghi khoá học người đó cho là khoá học chính.

Câu 6: Ghi lớp mà thành viên hộ đang học, câu này chỉ hỏi đối với cấp tiểu học đến trung học phổ thông. Trường hợp học sinh phổ thông đang nghỉ hè thì câu này ghi lớp đã học xong.

Câu 7: Câu này hỏi về miễn hoặc giảm, không chỉ đối với học phí mà cả các khoản phải đóng góp khác khi đi học. Các khoản đóng góp khác là các khoản đóng góp có tính chất bắt buộc chung do nhà trường hoặc ngành giáo dục quy định như: Đóng góp xây dựng trường, quỹ phụ huynh, trái tuyển,...

Câu 7a: Ghi lý do được miễn, giảm học phí và các khoản đóng góp. Nếu có nhiều lý do thì ĐTV gợi ý hộ tự chọn ra 1 lý do chính.

Ví dụ: 1 học sinh lớp 3 được miễn, giảm học phí là đương nhiên, nhưng học sinh này thuộc hộ nghèo nên được miễn, giảm đóng góp như vậy cột HỌC PHÍ sẽ ghi mã 7 và cột ĐÓNG GÓP sẽ ghi mã 1.

Câu 7b: Ghi phần trăm học phí/các khoản đóng góp được miễn, giảm.

Câu 8: Thu thập tất cả các khoản chi cho việc đi học của từng thành viên có đi học trong 12 tháng qua cho những môn học nhà trường qui định (khái niệm đi học như trên đã nêu). Những chi phí học ngoài các môn học của nhà trường như ôn thi đại học, học cắt may, cắt tóc làm đầu, trang điểm, sửa chữa xe máy, cắm hoa, nữ công gia chánh, đánh máy chữ, tốc ký, học các nghề truyền thống theo dạng thầy truyền nghề, trò học và làm công cho thầy, các lớp do các doanh nghiệp tự mở theo dạng kèm cặp,... không tính vào câu này.

ĐTV nhập chi tiết các khoản chi từ 8a đến 8i, chương trình sẽ tự động tính **Tổng số**.

Trường hợp người trả lời chỉ nhớ được tổng số và một số khoản chi tiết thì ĐTV nhập các khoản chi tiết đã biết, những khoản chi tiết không biết ghi KB và bắt buộc phải nhập cột Tổng số (trong trường hợp này, tổng số phải lớn hơn tổng các chi tiết đã biết). Nếu người trả lời chỉ nhớ được tổng số mà không nhớ được khoản chi tiết nào thì ghi tổng số, các cột chi tiết ghi KB.

Đôi khi người trả lời khó nhớ lại các khoản chi trong 12 tháng qua. Trong trường hợp đó, cần gợi ý những thời điểm chi, những khoản phải chi và số tiền đã phải chi. Ví dụ, tiền chi cho sách, vở đầu năm học thường nhiều nhất và có thể nhớ được; tiền học phí hàng tháng, tiền học thêm theo qui định của nhà trường. Cần giải thích rõ các chi phí đi học được hỏi liên quan đến 12 tháng trước, không chỉ là các chi phí đầu năm học.

Đối với giáo dục phổ thông và giáo dục đại học có năm học bắt đầu từ tháng 9 hàng năm và kết thúc vào tháng 5 năm sau thì quy ước như sau:

Ví dụ năm khảo sát là năm 2026:

- Khảo sát tại thời điểm kỳ 1 (tháng 2/2026): thu thập chi phí đi học của học kỳ 2 năm học 2024-2025 và học kỳ 1 của năm học 2025-2026.

- Khảo sát tại thời điểm kỳ 2 (tháng 5/2026) và kỳ 3 (tháng 8/2026): thu thập chi phí đi học cho trọn năm học 2025-2026.

- Khảo sát tại thời điểm kỳ 4 (tháng 11/2026): thu thập chi phí đi học của học kỳ 2 năm học 2025-2026 và học kỳ 1 của năm học 2026-2027.

Các năm khảo sát khác tính tương tự.

Một số lưu ý:

- Cán bộ đi học tại chức, chuyên tu được cơ quan hỗ trợ toàn bộ hoặc một phần chi phí đi học thì ghi các khoản chi phí tương ứng vào câu 8. Số tiền được cơ quan hỗ trợ sẽ coi là học bổng và ghi vào câu 10 của mục này.

- Cột 8h “Học thêm cho các môn học thuộc chương trình quy định”, bao gồm các khoản chi cho học thêm, học phụ đạo cho các môn học thuộc Chương trình quy định tại trường hoặc tại các trung tâm ngoài nhà trường. Các chi phí về tiền học tại trường (ngoài tiền học phí) như tiền học 2 buổi ngày, tiền học tiếng Anh liên kết, tiền học Toán - tiếng Anh - Khoa học, tiền học Kỹ năng sống... quy ước cũng ghi vào cột 8h này.

- Cột 8i “Chi phí giáo dục khác”, bao gồm toàn bộ các khoản chi cho việc đi học của [TÊN] ngoài các khoản mục đã được ghi tại các cột từ 8a-8h, ví dụ như lệ phí thi, đi lại, nhà trọ, bảo hiểm thân thể HS, SV, tiền điện, tiền điều hòa, tiền chăm sóc bán trú,... (trừ chi phí về ăn, uống của học sinh, sinh viên đi học, các khoản ăn bán trú không ghi vào mục này, sẽ được ghi vào khoản “Ăn, uống ngoài gia đình” tại mục 5A).

- Những khoản chi mua xe, sắm lốp và phụ tùng xe cho học sinh không ghi ở đây (ghi vào mục 5). Nếu phải trả tiền giữ xe khi đi học, cần ghi vào câu 8i “chi phí giáo dục khác”. Nếu phải trả tiền trông xe tại nơi khác không liên quan đến việc học thì không ghi ở mục này mà ghi vào phần 5B1, khoản 214.

- Chi mua bảo hiểm thân thể cho học sinh, sinh viên phải mua ghi vào cột 8i. Riêng tiền mua bảo hiểm y tế cho học sinh thì phải ghi vào mục 3.

Câu 9: Ghi tổng số tiền trong 12 tháng qua người này được các cơ quan chính quyền hoặc các tổ chức khác trợ giúp cho giáo dục như: ăn ở tại trường hoặc trợ học, đi lại, sách giáo khoa, đồng phục,... Một số hộ nghèo, hộ dân tộc thiểu số ở các vùng khó khăn có thể

được Nhà nước trợ giúp bằng tiền, hiện vật cho học sinh đi học; số tiền, hiện vật trợ giúp này được ghi vào câu 9.

Nếu không có ghi “0”, không được bỏ trống.

Câu 10: Xác định trong 12 tháng qua có khoản thu nào liên quan đến việc học tập không. Các khoản thu gồm: học bổng, thưởng do thành tích học tập hoặc tiền cơ quan/tổ chức đóng cho cán bộ/nhân viên đi học. Hình thức nhận được có thể là tiền mặt, nhưng cũng có thể bằng hiện vật. Chỉ ghi những khoản do nhà trường, các cơ quan nhà nước, các tổ chức khác mà không tính những khoản do họ hàng, người thân cho, tặng hoặc chi giúp.

Nếu không có ghi “0”, không được bỏ trống.

Câu 11: Ghi chi phí cho giáo dục đào tạo khác chưa được ghi ở câu 8. Ví dụ các khoá ôn thi đại học, học cắt may, cắt tóc làm đầu, trang điểm, sửa chữa xe máy, cắm hoa, nữ công gia chánh, đánh máy chữ, tốc ký, học các nghề truyền thống theo dạng thầy truyền nghề, trò học và làm công cho thầy, các lớp do các doanh nghiệp tự mở theo dạng kèm cặp,... trong thời gian ngắn và không cấp bằng, chứng nhận theo giáo dục nghề nghiệp của hệ thống giáo dục quốc dân hoặc Cán bộ đi học bồi dưỡng lý luận chính trị được ghi chi phí ở câu này.

Chú ý các câu 9, 10, 11 ĐTV phải hỏi, nếu trị giá là 0 thì ghi số 0, không được bỏ trống.

Câu 12: Hộ có đồ chơi dành cho cháu [TÊN] không? Chỉ tính đồ chơi mua ngoài, không tính các loại tự chế của gia đình.

Câu hỏi này chỉ hỏi cho trẻ dưới 5 tuổi, đối với nhóm trẻ lớn hơn chúng ta không quan tâm đến việc có đồ chơi hay không.

Đồ chơi trẻ em được hiểu là sản phẩm hoặc vật liệu bất kỳ được thiết kế và sản xuất để trẻ em sử dụng khi chơi. Đồ chơi có vai trò giải trí và phát triển trí tuệ của nhóm trẻ em nhỏ (dưới 5 tuổi).

Câu trả lời chỉ là có hoặc không và chỉ thu thập nếu như hộ có mua đồ chơi bên ngoài cho trẻ, **không tính các đồ chơi tự chế** do người trong hoặc ngoài hộ tự chế, tự làm từ các vật dụng, giấy, đất, gỗ, vỏ ốc,... thành những đồ vật cho trẻ em chơi.

Câu 13: Hộ có sách truyện dành cho cháu [TÊN] không?

CHỈ TÍNH SÁCH TRUYỆN, SÁCH TRANH ẢNH DÙNG ĐỂ GIẢI TRÍ, KHÔNG TÍNH SÁCH GIÁO KHOA, SÁCH HỌC.

Câu này hỏi về số sách thiếu nhi hoặc truyện tranh cho trẻ em từ 5-15 tuổi hiện đang có trong hộ và được sử dụng trong 12 tháng qua, kể cả sách thiếu nhi hoặc truyện tranh đi thuê hoặc mượn. Nếu trong hộ có sách thiếu nhi hoặc truyện tranh nhưng trong 12 tháng qua các cháu không xem hoặc đọc thì không tính.

Lưu ý: Không kể sách giáo khoa, sách tham khảo của học sinh hay các loại sách học khác vì sách giáo khoa hay sách học là những loại sách bắt buộc trẻ em phải có để đáp ứng chương trình giáo dục phù hợp với độ tuổi, không thể hiện được sự đầu tư của gia đình cho nhu cầu vui chơi giải trí của trẻ.

MỤC 3A. Y TẾ VÀ CHĂM SÓC SỨC KHOẺ

Mục đích:

Thu thập thông tin về tình hình sử dụng các loại cơ sở y tế, sử dụng thẻ bảo hiểm y tế hoặc sổ/thẻ/giấy khám chữa bệnh miễn phí, các khoản chi phí liên quan đến những lần khám bệnh, chữa bệnh và chi phí cho việc chăm sóc sức khỏe của các thành viên hộ làm cơ sở để đánh giá mức sống dân cư.

Người trả lời:

ĐTV phải hỏi từng người có sử dụng dịch vụ y tế trong 12 tháng qua. Nếu trẻ em đi vắng hoặc không tự trả lời được thì người khác trong hộ biết thông tin có thể trả lời thay. Nếu có người lớn trên 15 tuổi nào đó vắng mặt thì hỏi tất cả những người có mặt, sau đó hẹn và quay lại hộ để hỏi những người vắng mặt đó.

Khái niệm/định nghĩa/phạm vi:

- *Ôm/bệnh/chấn thương*: Bao gồm các loại bệnh đã được cơ sở y tế chẩn đoán và kể cả chưa được chẩn đoán nhưng có các biểu hiện ho, sốt, tiêu chảy, đau nhức, viêm, nôn mửa, cảm lạnh hoặc tai biến, chửa đẻ, ngộ độc, bỏng gây tổn thương rộng,... tai nạn giao thông, tai nạn lao động, đánh nhau, ngã, động vật cắn/húc/đá,...

Lưu ý: Một số trường hợp như đau/mọc răng nhẹ, đứt tay/chân, trứng cá, mụn nhỏ,... nhưng không ảnh hưởng đến sức khỏe thì không tính là ốm/bệnh trong phiếu phỏng vấn này.

- *Khám chữa bệnh nội trú*: Là những trường hợp có tiếp xúc với các dịch vụ y tế và được nhập viện tại cơ sở y tế cung cấp dịch vụ đó.

- *Khám chữa bệnh ngoại trú*: Là những trường hợp có tiếp xúc với các dịch vụ y tế nhưng không phải nhập viện tại các cơ sở cung cấp dịch vụ đó.

- *Y tế thôn/bản/ấp*: Là những nhân viên y tế lưu động, chăm sóc sức khỏe nhân dân trong phạm vi thôn bản và được hưởng phụ cấp hàng tháng của Nhà nước.

- *Trạm y tế xã/phường*: Là cơ sở y tế của Nhà nước đóng tại xã/phường.

- *Phòng khám đa khoa khu vực*: Là cơ sở y tế của Nhà nước phục vụ nhân dân trong một số xã, có chức năng như bệnh viện đa khoa khu vực nhưng có qui mô nhỏ và ít giường bệnh hơn.

- *Bệnh viện Nhà nước*: Bao gồm các bệnh viện thuộc Bộ Y tế quản lý, gồm bệnh viện/trung tâm y tế, bệnh viện tỉnh/thành phố, bệnh viện Trung ương kể cả đa khoa và chuyên khoa.

- *Bệnh viện Nhà nước khác*: Bao gồm các bệnh viện bộ, ngành (quân đội, bưu điện, đường sắt, công an, v.v...).

- *Bệnh viện tư nhân*: Những bệnh viện do tư nhân làm chủ, không phải của nhà nước. Chú ý: Cần phân biệt giữa bệnh viện tư nhân với phòng khám tư nhân vì chỉ có một vài địa bàn trong cả nước có bệnh viện tư nhân.

- *Bệnh viện khác*: Bệnh viện quốc tế, bệnh viện của người nước ngoài liên doanh với cá nhân, tổ chức khác trong nước.

- *Phòng khám tư nhân*: Phòng khám tư nhân do tư nhân làm chủ, không phải của Nhà nước, kể cả chuyên khoa và đa khoa, có giấy phép hoạt động. Một số phòng khám tư nhân có giường nội trú mà không phải là bệnh viện.

- *Lang y (thầy lang, ông lang)*: Là những thầy thuốc hiện có khám chữa bệnh mà chưa có bằng cấp chính thức của ngành y tế, chữa bệnh bằng phương pháp y học cổ truyền dân gian đông y hay thuốc nam theo kinh nghiệm (một số nơi còn gọi là ông/bà lang vườn).

Trường hợp các cơ sở hành nghề đông y được ngành y tế cấp bằng hành nghề chính thức thì tùy vào hình thức tổ chức và chủ sở hữu để phân loại.

Ví dụ: Nếu cơ sở hành nghề đông y là bệnh viện thì đưa vào loại hình bệnh viện, nếu là phòng khám đông y tư nhân thì đưa vào loại hình phòng khám tư nhân.

- *Dịch vụ y tế cá thể (Tây y)*: Là loại hình khám/chữa bệnh của những người hành nghề y độc lập, không có phòng khám tư nhân. Ví dụ nhân viên y tế về hưu khám bệnh, tiêm thuốc tại nhà hoặc đến nhà bệnh nhân; nhân viên làm cho cơ sở y tế nhưng hành nghề y thêm ngoài giờ;... Chỉ tính những người hành nghề tây y; những người hành nghề đông y đã ghi vào mã lang y.

- *Cơ sở y tế khác*: Gồm Trung tâm y tế Dự phòng, tỉnh/thành phố; Trung tâm Chăm sóc Sức khỏe sinh sản tỉnh/thành phố; các cơ sở y tế của cơ quan xí nghiệp; nhà hộ sinh; cơ sở y tế của Hội từ thiện, Hội chữ thập đỏ, tổ chức phi chính phủ. Ngoài ra những trường hợp không biết rõ là loại cơ sở nào thì cũng ghi vào mục cơ sở y tế khác, kể cả trường hợp đi khám/chữa bệnh ở nước ngoài.

Nội dung và phương pháp ghi:

Câu 1: Hỏi thông tin về tình hình khám chữa bệnh của tất cả các thành viên trong hộ, có ai ở hộ trong 12 tháng qua đi đến cơ sở y tế hoặc mời thầy thuốc về nhà để khám,

chữa bệnh không. Kể cả không ốm/bệnh/chấn thương nhưng đi khám sức khỏe thường xuyên, định kỳ, khám thai, nạo thai,...

Câu 2: Ghi mã hiệu và tên thành viên hộ có sử dụng dịch vụ y tế trong 12 tháng qua.

Lưu ý: Mỗi dòng ghi cho 1 người đến cùng 1 loại cơ sở y tế với cùng 1 nhóm lý do (có thể 1 lần hoặc nhiều lần).

Ví dụ:

- Trường hợp thành viên 01 đến Bệnh viện tỉnh 6 lần (2 lần phải nhập viện) trong 12 tháng qua với cùng 1 nhóm lý do là chữa bệnh thì ghi 1 dòng.

- Thành viên 03 trong 12 tháng qua cũng đến Bệnh viện tỉnh 6 lần nhưng với 3 nhóm lý do là 2 lần tiêm chủng, 1 lần sinh đẻ và 3 lần chữa bệnh thì phải ghi làm 3 dòng.

- Thành viên 04 trong 12 tháng qua đến Bệnh viện đa khoa 1 lần, Bệnh viện tỉnh 1 lần và 3 lần đến bệnh viện tư nhân cùng 1 nhóm lý do là chữa bệnh vẫn được ghi làm 3 dòng.

Câu 3: Ghi số thứ tự những lần đến các cơ sở y tế và mã của các loại hình cơ sở y tế của từng nhóm lý do theo từng thành viên, nghĩa là mỗi thành viên đều có số thứ tự đầu tiên là số 1.

Như vậy, theo ví dụ ở câu 2 thì thành viên số 01 được ghi 1 dòng với số thứ tự ở câu 3 là 01 và mã cơ sở y tế là 5; thành viên số 03 được ghi 3 dòng với số thứ tự lần lượt của từng dòng là 1, 2, 3 với mã cơ sở là 5; thành viên số 04 cũng được ghi 3 dòng với số thứ tự lần lượt là 1, 2, 3 tương ứng với mã cơ sở y tế lần lượt là 4, 5, 8.

Chú ý mỗi dòng đều phải ghi đầy đủ các thông tin từ cột mã thành viên, tên thành viên, số thứ tự, mã số cơ sở y tế, lý do, v.v...

Câu 4: Ghi mã nhóm lý do đến cơ sở y tế phù hợp với người trả lời và phương pháp ghi như đã hướng dẫn ở câu 2 và câu 3.

Câu 5: Ghi số lần và tổng số tiền đã trả của những lần đến cơ sở y tế để sử dụng dịch vụ y tế ngoại trú (không tính các khoản do BHYT chi trả) gồm: Tiền khám, tiền xét nghiệm, chiếu chụp, tiền mua thuốc, châm cứu, bấm huyệt, chích mụn nhọt, tiểu phẫu, tiêm phòng, tiền quà bồi dưỡng cho nhân viên y tế, tiền đi lại, gửi xe, đồ ăn/uống bồi dưỡng thêm ngoài bữa ăn thông thường, mua xôi, cháo, v.v... Nếu có khám chữa bệnh ngoại trú mà chi phí bằng không thì ghi số “0” ở cột chi phí.

Câu 6: Ghi số lần và tổng số tiền đã trả của những lần đến cơ sở y tế và phải nhập viện (không tính các khoản do BHYT chi trả) gồm: Thanh toán viện phí (tiền khám bệnh, tiền giường, tiền xét nghiệm, chiếu chụp, tiền thuốc, tiền dịch vụ khác), khoản tiền gia đình bỏ ra mua ngoài, xét nghiệm, dịch truyền, bơm kim tiêm, v.v...; tiền quà bồi dưỡng cho

nhân viên y tế, tiền đi lại, gửi xe, tiền trọ cho người đi cùng, đồ ăn bồi dưỡng thêm cho người ốm, thuê người chăm sóc, thuê/mua xô, chậu, v.v...

Lưu ý: Nếu thành viên hộ sử dụng dịch vụ y tế nhưng được người ngoài thành viên hộ/tổ chức trả các chi phí thì ghi các khoản chi phí cho việc điều trị ở câu 6; khoản nhận được ghi vào câu 12.

Câu 7: Câu này hỏi có thể bảo hiểm y tế hay sổ/thẻ/giấy khám chữa bệnh miễn phí trong 12 tháng qua của từng thành viên hộ. Nếu thành viên hộ trả lời là có thì tốt nhất ĐTV yêu cầu được xem thẻ bảo hiểm y tế hoặc sổ/thẻ/giấy khám chữa bệnh miễn phí đó. Nếu không có ghi mã 2 và chuyển sang NGƯỜI TIẾP THEO.

Hiện nay, có 2 loại hình bảo hiểm y tế (BHYT) tại Việt Nam là BHYT xã hội và BHYT thương mại.

- BHYT xã hội là hình thức bảo hiểm bắt buộc được áp dụng đối với các đối tượng theo quy định để chăm sóc sức khỏe, không vì mục đích lợi nhuận do Nhà nước tổ chức thực hiện theo Luật Bảo hiểm y tế số 25/2008/QH12 ngày 14/11/2008 và Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Bảo hiểm y tế số 46/2014/QH13 ngày 13/6/2014.

- BHYT thương mại (hay còn gọi là bảo hiểm sức khỏe của các công ty bảo hiểm phi nhân thọ) là sản phẩm bảo hiểm hỗ trợ chi phí điều trị và trợ cấp cho người tham gia trong trường hợp ốm đau, bệnh tật, phẫu thuật, tai nạn, thai sản...

Câu 8: ĐTV hỏi và ghi mã tương ứng với câu trả lời của người được hỏi. Nếu thành viên hộ có nhiều loại thẻ BHYT hoặc sổ/thẻ/giấy khám chữa bệnh miễn phí thì ĐTV chọn 2 loại chính căn cứ vào số lần được sử dụng hoặc mức độ được hưởng lợi.

Thẻ BHYT diện chính sách bao gồm các loại thẻ BHYT được cấp cho các đối tượng chính sách ngoài người nghèo và cận nghèo.

BHYT tự nguyện bao gồm các bảo hiểm mua tự nguyện theo hình thức hộ gia đình, các bảo hiểm y tế thương mại. ĐTV cần xác định rõ loại hình bảo hiểm thương mại mà người trả lời mua khi phỏng vấn, chú ý chỉ thu thập thông tin về Bảo hiểm y tế, bảo hiểm chăm sóc sức khỏe trong Bảo hiểm thương mại.

Câu 9: ĐTV hỏi và ghi tổng số tiền mua bảo hiểm y tế tự nguyện, bảo hiểm y tế học sinh hoặc số tiền góp cùng các tổ chức/người khác để mua bảo hiểm y tế.

Câu 10: Ghi tổng số tiền của tất cả các lần các thành viên của hộ có vấn đề về sức

khoẻ mua thuốc tự chữa không qua khám, kể cả trường hợp dùng đơn thuốc cũ của lần khám và điều trị bệnh trước đây để mua thuốc điều trị khi bị mắc bệnh lại. Câu này bao gồm cả số tiền mua các loại thuốc có tính chất dự trữ dùng chung của hộ trong 12 tháng qua, ví dụ thuốc cảm cúm, giảm sốt, đi ngoài, v.v...

Câu 11: Ghi số tiền hộ đã chi mua dụng cụ y tế (ống nghe, máy đo huyết áp, ống kẹp nhiệt độ, máy trợ thính, máy hút đờm, xe đẩy, chân tay giả, bông, băng,...) ngoài mua dụng cụ y tế liên quan đến các lần khám, chữa bệnh đã ghi ở câu 5 hoặc 6 của mục này.

Câu 11.1 và Câu 11.2: Thực phẩm chức năng là những sản phẩm được thiết kế để hỗ trợ chức năng của các bộ phận trong cơ thể, giúp tăng cường sức khỏe, nâng cao sức đề kháng và giảm nguy cơ mắc bệnh. Thực phẩm chức năng cung cấp các chất dinh dưỡng, vitamin, khoáng chất, enzyme, và các hoạt chất sinh học khác để hỗ trợ các hoạt động của cơ thể. Chúng không phải là thuốc, không có tác dụng thay thế thuốc chữa bệnh và thường được bào chế ở các dạng như viên nang, viên nén, lỏng, hoặc bột.

ĐTV hỏi hộ có mua thực phẩm chức năng hay không. Nếu không chuyển sang câu 12, nếu có hỏi câu 11.2 về số tiền Hộ đã mua thực phẩm chức năng trong 12 tháng qua. ĐTV lưu ý thực phẩm chức năng KHÔNG PHẢI LÀ THUỐC.

Thông tin về thuốc đã được khai thác ở câu 11, thuốc là dạng dược phẩm được sản xuất phục vụ các bệnh lý nhất định (có thể được mua ở hiệu thuốc hoặc do bác sĩ kê đơn). Thuốc là sản phẩm được bào chế chứa dược chất hoặc dược liệu, sử dụng cho con người với mục đích phòng ngừa, chẩn đoán, điều trị, giảm nhẹ bệnh, và điều chỉnh chức năng sinh lý cơ thể. Thuốc bao gồm nhiều loại như thuốc hóa học, thuốc cổ truyền, thuốc dược liệu, vắc xin và sinh phẩm.

Thuốc và thực phẩm chức năng có thể được phân biệt qua bao bì sản phẩm. Đối với thuốc, trên bao bì phải có in số đăng ký lưu hành do Bộ Y tế cấp (thường ở mặt sau của hộp thuốc, trên vỉ nhôm, hoặc ở cuối tờ hướng dẫn sử dụng).

Thực phẩm chức năng được Quản lý bởi Cục An toàn Thực phẩm và có ký hiệu trên bao bì. Tuy nhiên hiện nay nhiều hộ gia đình mua thực phẩm chức năng từ nước ngoài về (từ Úc, Mỹ, Châu Âu và Nhật...) theo hình thức xách tay thì sẽ không có tem của Cục An toàn thực phẩm. Ví dụ một số loại thực phẩm chức năng khá phổ biến hiện nay là viên uống, nước hoặc bột collagen, diệp lục; ginkgo biola, omega-3, canxi, glucosamine, nghệ, probiotic, triết xuất mầm đậu nành....

Câu 12: ĐTV hỏi và ghi tổng trị giá của tất cả các khoản trợ giúp nhận được từ bên ngoài thành viên hộ cho các thành viên bị ốm/bệnh/chấn thương trong 12 tháng qua, đền

bù tai nạn cho hộ (nếu có),... Không tính các khoản chi phí do BHYT chi trả cho cơ sở khám, chữa bệnh.

Nếu không có thì ghi số “0”, không được bỏ trống.

MỤC 3B. NHÂN TRẮC

1. Mục đích:

Nhân trắc học dinh dưỡng có mục đích đo các biến đổi về kích thước và cấu trúc cơ thể theo tuổi, giới tính và tình trạng sinh lý. Từ các số đo về nhân trắc dinh dưỡng, cùng với các chỉ số về tuổi, giới tính, tình trạng sinh lý... chúng ta sẽ đánh giá được: Tình trạng dinh dưỡng của một cá thể, một nhóm đối tượng, một quần thể. Tác động của một chương trình can thiệp dinh dưỡng lên nhóm đối tượng đích; sự thay đổi về mặt nhân chủng học (phân ngành nhân học thể chất: physical anthropology) của một quần thể sau một khoảng thời gian.

Chỉ số nhân trắc dinh dưỡng cơ bản được thu thập gồm cân nặng và chiều cao (chiều cao đứng, chiều dài nằm).

2. Quy trình thu thập thông tin về dinh dưỡng:

Bước 1: Sau khi ĐTV hoàn thành việc thu thập thông tin phiếu hộ tại địa bàn điều tra, đội trưởng thực hiện duyệt danh sách thành viên hộ, sau đó chương trình phần mềm sẽ hiển thị danh sách các thành viên từ 0 - dưới 16 tuổi trong từng địa bàn, đội trưởng phân công danh sách này cho các nhân trắc viên. Nhân trắc viên đăng nhập tài khoản của mình trên CAPI để thực hiện việc cân và đo chiều cao.

Bước 2: Các nhân trắc viên phối hợp với đội trưởng hoàn thành việc cân đo nhân trắc của trẻ từ 0 - dưới 16 tuổi trên địa bàn theo các câu hỏi từ câu 1 đến câu 8 của mục này sau khi nhận được phân công để đảm bảo tiến độ theo quy định của Phương án.

Cách tính tuổi của trẻ:

Cần xác định tuổi của trẻ trước khi cân/đo vì nếu trẻ em dưới 24 tháng tuổi thì phải đo chiều dài nằm và nếu từ 24 tháng tuổi trở lên thì đo chiều cao đứng.

Theo quy định mới của Tổ chức Y tế thế giới: Tháng tuổi của trẻ sẽ được tính tròn tháng, nghĩa là nếu trẻ chưa đủ 30 ngày tuổi thì tính là 0 tháng tuổi.

Cách lập lịch tháng tuổi

Tháng Năm	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Y_{dt}	←					0						
Y_{dt-1}	←											
Y_{dt-2}	←											
Y_{dt-3}												
Y_{dt-4}												
Y_{dt-5}												

Y_{dt} : Ghi năm hiện thời đang tiến hành điều tra (cân đo). Ví dụ 2013

Y_{dt-1} : Ghi lùi lại 1 năm so với năm điều tra. Ví dụ 2012

Y_{dt-2} : Ghi lùi lại 2 năm so với năm điều tra. Ví dụ 2011. Làm tương tự cho đến Y_{dt-5}

Tại dòng Y_{dt} , ta ghi số 0 tại ô tương ứng với tháng điều tra. VD ta điều tra vào tháng 6/2013

Tháng Năm	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Y_{dt}	5	4	3	2	1	0						
Y_{dt-1}	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6
Y_{dt-2}	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18
Y_{dt-3}	41	40	39	38	37	36	35	34	33	32	31	30
Y_{dt-4}	53	52	51	50	49	48	47	46	45	44	43	42
Y_{dt-5}						60	59	58	57	56	55	54

Tại dòng Y_{dt} , ta ghi số 0 tại ô tương ứng với tháng điều tra. VD ta điều tra vào tháng 6, ta ghi số 0 vào ô tương ứng với tháng 6 tại dòng Y_{dt}

Đánh số liên tục từ ô này trở đi về phía tay TRÁI cho đến khi đạt số 60

Tháng Năm	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Y_{dt}	5	4	3	2	1	0						
Y_{dt-1}	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6
Y_{dt-2}	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18
Y_{dt-3}	41	40	39	38	37	36	35	34	33	32	31	30
Y_{dt-4}	53	52	51	50	49	48	47	46	45	44	43	42
Y_{dt-5}						60	59	58	57	56	55	54

Cách tra bảng để tính tuổi của trẻ như sau:

- Tìm ô tương ứng với năm sinh và tháng sinh của trẻ. Ví dụ trẻ sinh tháng 2 năm (Y_{dt-3}). Số tra được là 40
- Nếu ngày cân trẻ lớn hơn hay bằng ngày sinh của trẻ thì giữ nguyên số đã tra được ở trong bảng
- Nếu ngày cân trẻ nhỏ hơn ngày sinh của trẻ thì trừ đi một so với số tháng tra được ở trong bảng.

Kết quả tra bảng, sau khi hiệu chỉnh như trên chính là tháng tuổi thực của trẻ.

3. Dụng cụ đo lường và cách thức thực hiện đo nhân trắc

3.1. Cân

Cân được dùng để cân trẻ có thể là cân điện tử hoặc cân lò xo.

Hình 4: Một số loại cân

a) Nguyên tắc cân tuân thủ:

- Đặt cân ở nơi bằng phẳng, không đặt trên thảm hoặc chiếu.
- Không đặt cân ở nơi: Có độ ẩm cao, nơi nước có thể bắn vào, không đặt cân trực tiếp dưới ánh nắng, dưới điều hòa không khí hoặc gần lửa.
- Yêu cầu trẻ em, người được cân phải cởi bớt quần áo dày, nên mặc quần áo đơn giản nhất, không đi giày dép.

Lưu ý: Một cái tã ướt hoặc giày hoặc quần jean có thể nặng hơn 0,5 kg. Đối với các em bé nên được cởi trần khi cân; bọc bé trong chăn để giữ ấm cho đến khi cân. Trẻ lớn hơn nên bỏ tất cả trừ quần áo tối thiểu như quần áo lót.

- Trẻ em, người được cân đứng giữa bàn cân, không cử động, mắt nhìn thẳng, trọng lượng phân bố đều hai chân. Khi đứng lên cân, bàn chân phải nằm gọn trong mặt cân, 2 gót chạm nhau, không che lấp cửa sổ màn hình thị.

- Ghi kết quả cân chính xác tới 2 số lẻ.

b) Các bước tiến hành:

1. Khởi động cân: Người cân lướt tay nhanh qua cửa sổ màn hình hiển thị của cân, khi cân khởi động xong sẽ hiện số 0.0kg (lúc này màn hình không nhấp nháy nữa).

2. Đặt trẻ lên bàn cân: Đón trẻ cẩn thận, nhẹ nhàng, lưu ý là cởi bỏ áo ngoài, giày, dép, mũ, đồ chơi...

3. Đọc số hiển thị: Nếu không cởi bỏ hết quần áo trên người trẻ được thì phải “trừ bì”, có thể cân thử 1 vài bộ quần áo tương tự để trừ bì chính xác.

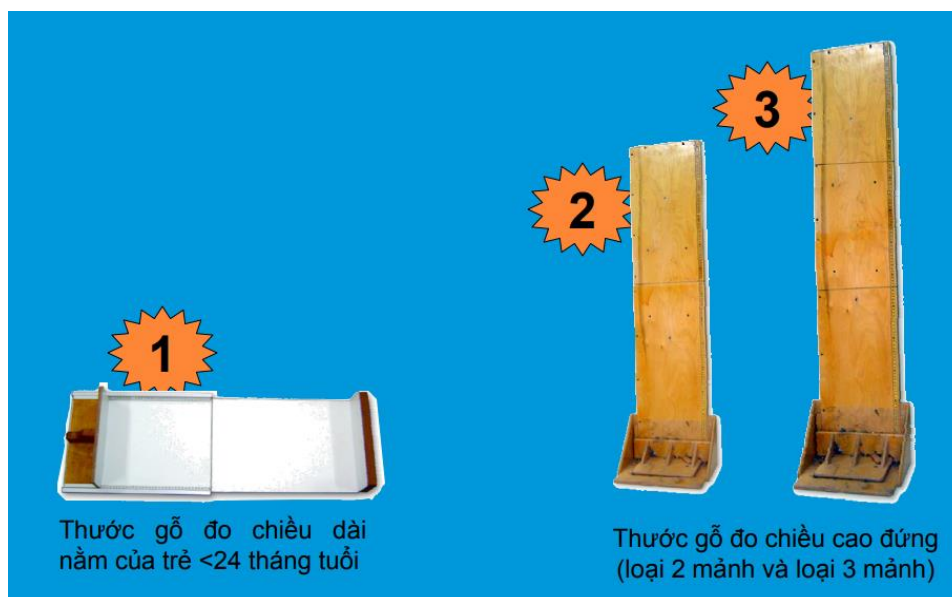
4. Ghi kết quả với 2 số lẻ vào phiếu cân đo.

5. Đưa trẻ ra khỏi bàn cân.

Các bước thực hiện	Ý nghĩa của thao tác	Mức độ phải đạt
1. Chuẩn bị nơi cân	An toàn, giúp đặt kết quả đúng	Mặt phẳng tốt. Chắc chắn. Có đủ ánh sáng cần thiết
2. Kiểm tra cân	Để biết độ chính xác	Sử dụng vật chuẩn để kiểm tra cân trước mỗi buổi cân. Cân chỉ đúng trọng lượng của vật chuẩn
3. Cởi quần áo và mặc quần áo cân	Giúp trừ bỏ trọng lượng của quần áo	Được trẻ và bà mẹ chấp nhận. Hạn chế tối đa sai số khi cân
4. Đặt trẻ lên cân	Để xác định cân nặng	Nếu trẻ tự đứng được thì đặt trẻ đứng lên cân. Nếu trẻ nhỏ hoặc trẻ không tự đứng 1 mình được thì để mẹ bế con và sử dụng chức năng “mẹ bế con” để cân trẻ.
5. Cân, đọc và ghi kết quả	Xác định trọng lượng	Màn hiển số đứng im, khi đó đọc kết quả theo kg với 1 số lẻ sau dấu chấm.

3.2. Đo

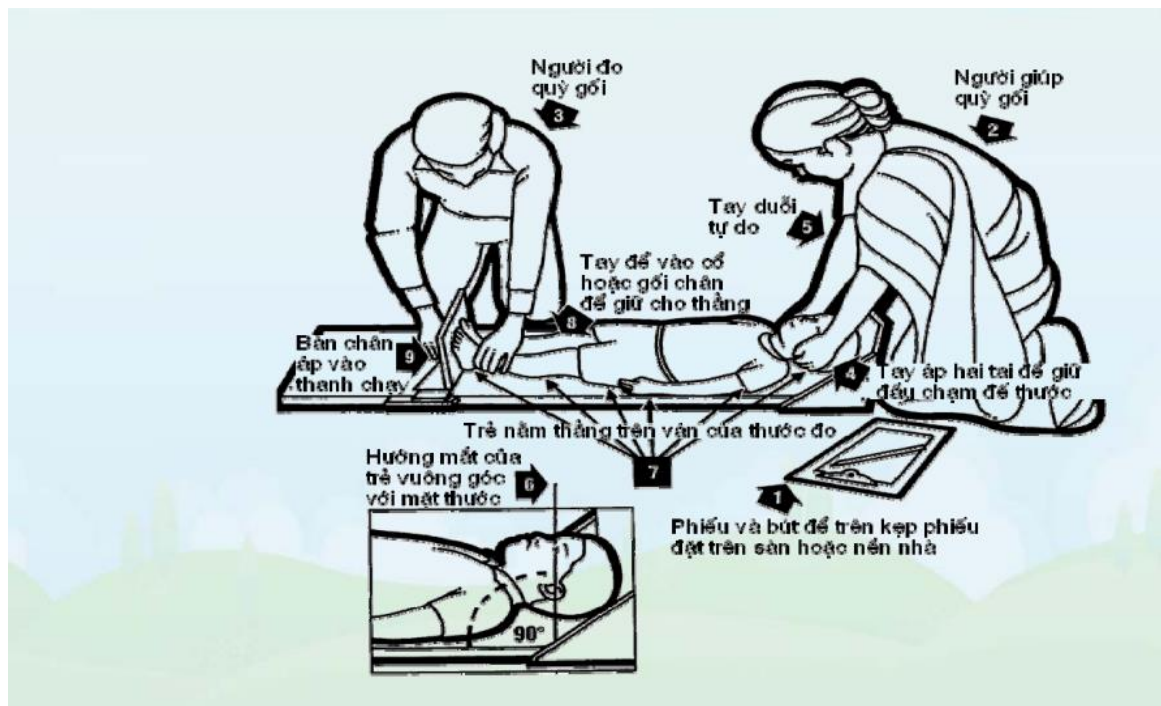
Công cụ được sử dụng để đo chiều cao (chiều dài) của trẻ em, người được đo là thước gỗ đo chiều dài nằm và chiều cao đứng.

Hình 5: Dụng cụ đo chiều cao của trẻ em, người được đo

a) Cách thức đo đối với trẻ <24 tháng tuổi: đo chiều dài nằm

1. Đặt thước trên mặt phẳng nằm ngang.
2. Tháo giày dép, quần áo hay thứ gì có thể làm ảnh hưởng đến đo chiều dài.
3. Đặt trẻ nằm thẳng trên ván của thước, hướng mắt trẻ vuông góc với mặt thước.
4. Người trợ giúp: Tay duỗi tự do, hai tay áp hai tai để giữ trẻ nhìn thẳng, đầu chạm đế thước.
5. Người đo: Một tay chặn vào gối hoặc cổ chân để giữ cho thẳng, một tay áp thanh chạy vào bàn chân trẻ. Lưu ý giữ bàn chân thẳng đứng và áp sát với thanh chạy trên mặt thước.
6. Đọc kết quả và ghi số cm với 1 số lẻ thập phân (ví dụ 89,5 cm).
7. Giúp trẻ ngồi dậy, quá trình đo kết thúc.

Hình 6: Mô tả cách đo chiều dài nằm

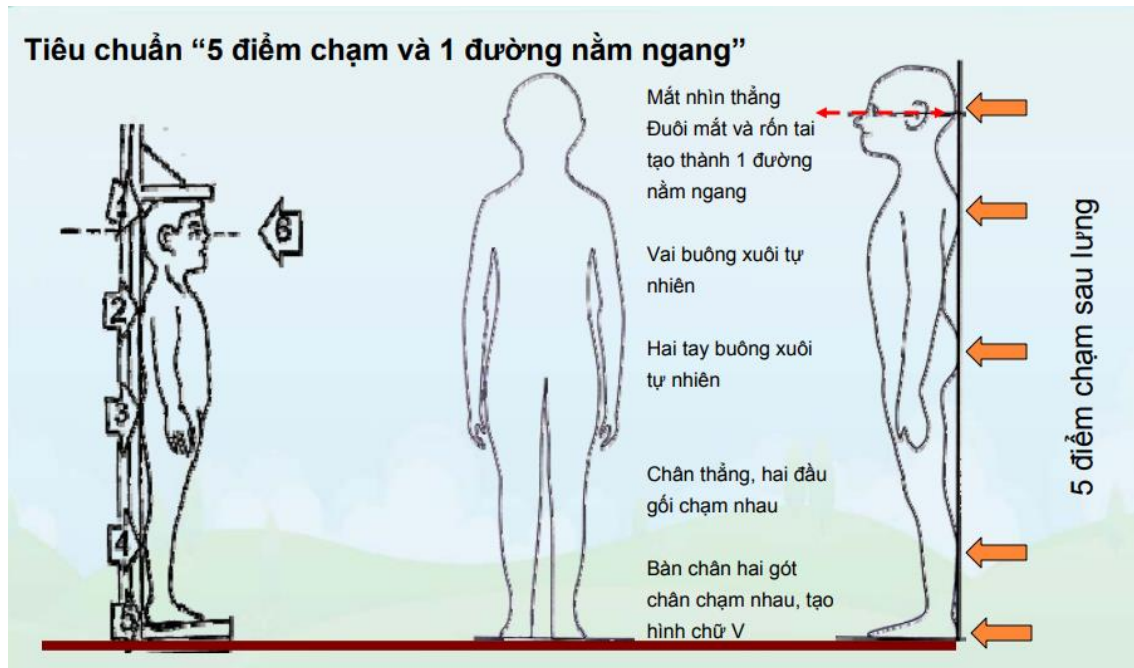
b) Đối với trẻ >24 tháng tuổi: đo chiều cao đứng

1. Đặt thước đo trên mặt phẳng cứng, tựa vào tường, bàn, cây hay cầu thang, cần đảm bảo thước đứng vững, vuông góc với mặt đất nằm ngang.
2. Tháo bỏ giày dép, cặp tóc hay thứ gì trên đầu làm ảnh hưởng đến việc đo chiều cao.
3. Đối tượng đứng: Dựa lưng vào thước, bàn chân ở giữa thước, hai bàn chân tạo thành hình chữ V; gót chân, bắp chân, mông, vai và đầu theo một đường thẳng áp sát vào thước; mắt nhìn thẳng về phía trước theo đường nằm ngang, hai tay bỏ thông hai bên mình.

4. Người trợ giúp: Tay trái giữ gối, ép gối chụm lại; tay phải giữ cổ chân sao cho gót chân ép sát vào đế thước.

5. Người đo chính: Tay trái giữ cằm sao cho đầu thẳng và áp sát vào mặt thước; tay phải ép mặt thanh trượt vào sát đầu.

6. Đọc kết quả và ghi số cm với 1 số lẻ. Bỏ tay ra khỏi cằm và giúp đỡ đối tượng bước ra khỏi thước.

Hình 7: Cách đo chiều cao đứng

4. Lưu ý khi thực hiện đo lường nhân trắc

Trước khi cân đo cần xác định cụ thể:

- Người thực hiện: Người cân đo, người trợ giúp.
- Kiểm tra lại ngày tháng năm sinh của đối tượng (đặc biệt ở trẻ nhỏ).
- Kiểm tra cân thước hàng ngày.
- Chỉ cân đo khi đã điền đủ các thông tin vào phiếu cân đo.
- Cân đo riêng rẽ và hoàn thành phiếu của từng đối tượng, không chồng chéo, tránh nhầm lẫn.
- Ghi chép số đo cẩn thận vào CAPI.
- Kiểm soát trẻ khi cân đo để không làm trẻ ngã, giữ trẻ nhẹ nhàng nhưng chắc chắn, luôn giữ trẻ trong tầm kiểm soát.

Không nên tiến hành cân đo khi: Bà mẹ từ chối; trẻ quá ốm yếu hay quấy khóc; trẻ bị dị tật làm ảnh hưởng đến kết quả cân đo (ghi lý do không cân đo được vào câu 8).

MỤC 4. THU NHẬP

Mục đích:

Thu thập tất cả các thông tin có liên quan đến việc tính thu nhập của tất cả các thành viên từ 6 tuổi trở lên từ việc làm công, làm thuê, từ hoạt động sản xuất nông, lâm, thủy sản và sản xuất kinh doanh ngành nghề, dịch vụ, chế biến của hộ.

Người trả lời:

ĐTV phải hỏi từng thành viên từ 6 tuổi trở lên là thành viên trong hộ. Nếu trẻ em đi vắng hoặc không tự trả lời được thì người khác trong hộ biết thông tin có thể trả lời thay. Nếu có người trên 15 tuổi nào đó vắng mặt thì hoàn thành phỏng vấn đối với tất cả những người có mặt, sau đó hẹn và quay lại hộ để hỏi những người vắng mặt đó.

Một số phần trong mục này chỉ cần hỏi những thành viên biết nhiều thông tin nhất như phân hoạt động sản xuất nông, lâm, thủy sản và SXKD ngành nghề dịch vụ của hộ.

Khái niệm/định nghĩa/phạm vi:

Việc làm của thành viên HGD được định nghĩa là 1 trong 3 loại được pháp luật của nước Cộng hoà XHCN Việt Nam công nhận, gồm:

Loại 1: Làm các công việc để nhận tiền công, tiền lương bằng tiền mặt hoặc bằng hiện vật cho công việc đó. Người làm loại công việc này mang sức lao động (chân tay hoặc trí óc) của mình để đổi lấy tiền công, tiền lương; không tự quyết định được những vấn đề liên quan đến công việc mình làm, như mức lương, số giờ làm việc, thời gian nghỉ phép, v.v...

Loại 2: Làm các công việc để thu lợi nhuận cho bản thân, bao gồm sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản trên đất do chính thành viên đó sở hữu, quản lý hay có quyền sử dụng, hoặc hoạt động kinh tế ngoài nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản do chính thành viên đó làm chủ hay quản lý toàn bộ hoặc một phần; thành viên đó chi toàn bộ chi phí và thu toàn bộ lợi nhuận trong loại công việc này.

Loại 3: Làm các công việc cho HGD mình nhưng không được trả thù lao dưới hình thức tiền công, tiền lương cho công việc đó. Các công việc gồm sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản trên đất do chủ hộ hoặc một thành viên trong hộ sở hữu, quản lý hay có quyền sử dụng; hoặc hoạt động kinh tế ngoài nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản do chủ hộ hoặc một thành viên trong hộ làm chủ hoặc quản lý.

Trong thực tế, ĐTV có thể bỏ sót những người tham gia thêm vào việc buôn bán hay sản xuất của hộ và không tính việc tham gia đó là một việc của hộ. Nếu họ có tham gia thì vẫn phải coi đó là một việc và tùy tình hình cụ thể của hộ mà xếp vào các phần tương ứng.

Công việc tự làm được định nghĩa cho thành viên và cho HGD.

Công việc tự làm của thành viên hộ được định nghĩa là một trong 2 dạng sau:

Dạng 1: Làm các công việc để thu lợi nhuận cho bản thân, bao gồm sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản trên đất do chính thành viên đó sở hữu, quản lý hay có quyền sử dụng; hoặc hoạt động kinh tế ngoài nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản do chính thành viên đó làm chủ hay quản lý toàn bộ hoặc một phần, thành viên đó quyết định về chi phí, cách thức và tổ chức hoạt động và thu lợi nhuận từ công việc này.

Dạng 2: Làm các công việc cho hộ mình nhưng không được trả thù lao dưới hình thức tiền công, tiền lương hay lợi nhuận cho công việc đó, gồm sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản trên đất do chủ hộ hoặc một thành viên trong hộ sở hữu, quản lý hay có quyền sử dụng hoặc hoạt động kinh tế ngoài nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản do chủ hộ hoặc một thành viên trong hộ làm chủ hoặc quản lý.

Công việc tự làm của hộ được định nghĩa là các hoạt động kinh tế nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản và ngoài nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản do chủ hộ hay một thành viên trong hộ làm chủ và quản lý toàn bộ hay một phần. Các hoạt động (nghề) này có thể do các thành viên trong hộ tiến hành hoặc có kết hợp thuê nhân công hoặc chủ hộ chỉ quản lý và thuê toàn bộ nhân công.

Công việc làm thuê, làm công là công việc mà người lao động là người được tổ chức/cá nhân khác thuê theo thỏa thuận (hợp đồng lao động, quyết định tuyển dụng,...) để thực hiện một hoặc một loạt các việc nhằm đạt được mục đích của tổ chức/cá nhân đó và được tổ chức/cá nhân này trả thù lao dưới dạng tiền công, tiền lương hoặc hiện vật.

Việc tự làm rất đa dạng và có thể dễ lẫn với việc đi làm nhận tiền lương, tiền công. Một bác sỹ ban ngày làm cho bệnh viện và nhận lương thì đó là việc làm nhận tiền lương, tiền công. Cũng người này buổi tối có phòng khám tư và tự hành nghề y thì việc này là việc tự làm. Một thợ nề trong 12 tháng qua có 4 tháng đi làm cho một chủ thầu xây dựng và nhận lương tháng thì việc này là việc làm nhận tiền lương, tiền công. Cũng người này trong 8 tháng còn lại trong 12 tháng qua nhận xây một nhà ở, tuyển thêm thợ và tổ chức, điều hành việc xây dựng ngôi nhà đó và nhận tiền của chủ nhà cho việc xây ngôi nhà đó. Trường hợp này, việc xây ngôi nhà là việc tự làm và là việc chiếm nhiều thời gian nhất trong 12 tháng qua, việc đi làm cho chủ thầu trong 4 tháng nêu trên là việc thứ hai trong 12 tháng qua và là việc làm nhận tiền lương, tiền công. Người làm việc tự làm phải có công cụ sản xuất chủ yếu phục vụ cho hoạt động tự làm của mình, phải có tay nghề nhất định.

Một số căn cứ để xác định công việc của người nào đó là tự làm:

- Điều hành và chịu trách nhiệm về sự thành công hay thất bại của cơ sở/hoạt động sản xuất kinh doanh của mình.
- Có nhiều khách hàng một lúc.

- Có quyền tự quyết định cách thức tổ chức, hoạt động của công việc đó (làm như thế nào, khi nào và ở đâu).

- Tự quyết định lựa chọn và thuê nhân công làm việc cho mình.

- Quyết định việc sử dụng tiền/của cải của bản thân để đầu tư và chi phí cho cơ sở/hoạt động sản xuất kinh doanh của mình.

Một số căn cứ để xác định công việc của người nào đó là làm thuê, làm công:

- Trực tiếp làm một hoặc một loạt các việc cụ thể.

- Làm một hoặc một loạt các việc theo đúng yêu cầu và mục đích của tổ chức/cá nhân khác giao việc nhưng người lao động không trực tiếp chịu trách nhiệm về rủi ro của cơ sở/hoạt động sản xuất kinh doanh mà người này đang tham gia.

- Công việc mà người lao động đang làm được tổ chức/cá nhân khác hướng dẫn/chỉ định/yêu cầu phải làm như thế nào, khi nào và ở đâu.

- Thời hạn của công việc được người/tổ chức khác quy định. Hết thời hạn này người lao động có thể được họ tiếp tục thuê hoặc không mà người lao động không tự mình quyết định được.

- Được trả một khoản thù lao dưới dạng tiền công, tiền lương hoặc hiện vật theo thời gian quy định (giờ/tuần/tháng/năm) và có thể được trả công khi làm thêm giờ.

Trong thực tế có những trường hợp có thể xác định được rõ ràng là việc tự làm hay việc làm thuê, làm công. Ví dụ:

Việc tự làm bao gồm:

- Hộ/thành viên tự sản xuất nông, lâm nghiệp, thủy sản.

- Hộ/thành viên tự quản lý/điều hành cơ sở/hoạt động sản xuất kinh doanh, dịch vụ phi nông, lâm nghiệp, thủy sản của gia đình mình.

Việc làm thuê, làm công bao gồm:

- Làm thuê cho cơ sở sản xuất kinh doanh, dịch vụ phi nông, lâm nghiệp, thủy sản của tổ chức/cá nhân khác làm chủ.

- Các việc của công chức, viên chức, nhân viên văn phòng hưởng lương.

Tuy nhiên, có những trường hợp khó xác định rõ ràng giữa việc tự làm và việc làm thuê, làm công. Ví dụ:

1. Lao động giản đơn, không có tay nghề, không có công cụ sản xuất, đi làm tự do.

2. Thợ nề chỉ có cái bay, thước và đi làm tự do.

3. Người bán vé số thuê cho đại lý, hàng ngày nhận một lượng vé số đi bán, hết ngày giao lại toàn bộ tiền và số vé còn lại cho đại lý để được hưởng thù lao.

4. Người mở đại lý vé số.

5. Thợ mộc đi làm với tư cách cá nhân có tay nghề thấp, chỉ sửa chữa đồ mộc với các dụng cụ đơn giản.

6. Thợ mộc đi làm với tư cách cá nhân có tay nghề cao, đóng được giường/tủ/bàn ghế... và đến các hộ nhận đóng đồ tại nhà của hộ.

7. Xe ôm, xích lô.

8. Giữ xe.

9. Buôn bán nhỏ; gánh rong.

10. Thầy thuốc hành nghề tư nhân độc lập.

11. Chuyên gia tư vấn độc lập.

Trong những trường hợp trên thì quy ước những việc nêu trong các trường hợp 1, 2, 3, 5 là việc làm thuê, làm công; trường hợp 7 và 8 cần xác định rõ nếu chạy xe ôm, xích lô hoặc trông giữ xe do cá nhân/tổ chức khác quản lý thì là làm công, làm thuê, nếu do người này tự tổ chức/quản lý và thực hiện công việc thì là tự làm; các trường hợp còn lại là việc tự làm.

Khi xác định là việc làm nhận tiền lương, tiền công thì ghi mã 1 vào Mục 4A câu 1a; nếu là việc tự làm nông, lâm nghiệp, thủy sản và dịch vụ liên quan thì ghi mã 1 vào Mục 4A câu 1b; nếu là việc tự làm phi nông, lâm nghiệp, thủy sản và các dịch vụ phi nông, lâm, thủy sản thì ghi mã 1 vào Mục 4A câu 1c.

Hướng dẫn phân loại nghề:

Nghề là loại công việc mà một cá nhân thể hiện trong việc làm của họ.

Sau đây là giải thích một số điểm cơ bản khi sử dụng Danh mục nghề nghiệp để đánh mã nghề.

Cơ sở phân loại:

Hệ thống nghề nghiệp được phân loại dựa trên hai khái niệm chính: Khái niệm về loại công việc đã làm và khái niệm về tay nghề.

Loại công việc là tập hợp các nhiệm vụ và trách nhiệm gắn liền với phương tiện để thực hiện nó. Loại công việc là cơ sở để phân loại nghề.

Tay nghề là khả năng thực hiện các nhiệm vụ và trách nhiệm mà một nghề đòi hỏi. Tay nghề được thể hiện trên 2 mặt:

a. *Trình độ tay nghề*: Là sự kết hợp của mức độ phức tạp và phạm vi mà các nhiệm vụ và trách nhiệm phải giải quyết;

b. *Đặc tính chuyên môn hoá*: Bao gồm lĩnh vực chuyên môn mà công việc đòi hỏi, các công cụ máy móc đã sử dụng, các nguyên vật liệu dùng trong sản xuất, loại sản phẩm và dịch vụ đã làm ra.

Để đảm bảo yêu cầu so sánh quốc tế, hệ thống phân loại nghề được chia thành 4 mức tay nghề khái quát:

- a. Mức tay nghề thứ nhất: Không đòi hỏi trình độ chuyên môn kỹ thuật.
- b. Mức tay nghề thứ hai: Tương ứng với trình độ chuyên môn kỹ thuật sơ cấp.
- c. Mức tay nghề thứ ba: Tương ứng với trình độ trung học chuyên nghiệp hoặc cao đẳng.
- d. Mức tay nghề thứ tư: Tương ứng với trình độ đại học hoặc tương đương trở lên.

Việc sử dụng các phân tổ về trình độ học vấn để hình thành 4 mức tay nghề không có nghĩa là tay nghề cần thiết cho việc thực thi các nhiệm vụ và trách nhiệm của một nghề không chỉ có được thông qua quá trình giáo dục, đào tạo chính quy, mà tay nghề của một người có thể có được thông qua đào tạo không chính quy hoặc do tích lũy kinh nghiệm. Hơn nữa, cần nhấn mạnh rằng, hệ thống phân loại nghề tập trung phản ánh mức tay nghề cần thiết cho việc thực thi các nhiệm vụ và trách nhiệm của một nghề, nó không quan tâm đến việc phản ánh người lao động này có tay nghề cao hơn hay thấp hơn so với người kia trong cùng một nghề.

Chi tiết nhóm nghề được quy định trong “Danh mục nghề nghiệp Việt Nam” theo Quyết định số 34/2020/QĐ-TTg ngày 26 tháng 11 năm 2020 của Thủ tướng Chính phủ.

Tóm tắt 10 trình độ tay nghề cấp 1:

(1) Nhà lãnh đạo trong các ngành, các cấp và các đơn vị

Nhóm này bao gồm những người làm việc trong các ngành, các cấp và trong các đơn vị có giữ các chức vụ, có quyền quản lý, chỉ huy, điều hành từ Trung ương tới cơ sở.

Vì một người có thể có nhiều chức vụ lãnh đạo khác nhau song khi phân loại chỉ được phân vào một nghề (trong một cấp phân loại) nên phải quy ước như sau: Đảng, đoàn thể, hiệp hội chỉ căn cứ vào công tác chuyên trách cao nhất để phân loại. Các chức vụ chính quyền và trực tiếp sản xuất kinh doanh, dịch vụ khác căn cứ vào chức vụ chính hoạt động nhiều thời gian nhất, trách nhiệm chủ yếu nhất để phân loại.

(2) Các nhà chuyên môn bậc cao

Nhóm này bao gồm những nghề đòi hỏi phải có kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ và kinh nghiệm ở trình độ cao (đại học trở lên) trong lĩnh vực khoa học và kỹ thuật, sức

khoẻ, giáo dục, kinh doanh và quản lý, công nghệ thông tin, truyền thông và luật pháp, văn hoá, xã hội.

Hầu hết các nghề thuộc nhóm này đòi hỏi mức tay nghề thứ tư.

(3) Nhà chuyên môn bậc trung

Nhóm này bao gồm những nghề đòi hỏi kiến thức và kinh nghiệm ở trình độ bậc trung (cao đẳng, trung cấp) về các lĩnh vực khoa học và kỹ thuật, sức khoẻ, kinh doanh và quản lý, luật pháp, văn hoá, xã hội, thông tin và truyền thông, giáo viên.

Hầu hết các nghề thuộc nhóm này đòi hỏi mức tay nghề thứ ba.

(4) Nhân viên trợ lý văn phòng

Nhóm này bao gồm những nghề đòi hỏi kiến thức và kinh nghiệm cần thiết để tổ chức, lưu trữ, tính toán và truy cập thông tin. Các nhiệm vụ chính của nhóm này bao gồm việc thực thi các công việc thư ký, xử lý văn bản, vận hành các máy móc, thiết bị văn phòng, ghi chép, tính toán số liệu bằng số và thực hiện các nhiệm vụ văn phòng theo định hướng của khách hàng (như làm các công việc có liên quan đến các dịch vụ thư tín, chuyển tiền, du lịch, thông tin thương mại và giao dịch khác).

Hầu hết các nghề thuộc nhóm này đòi hỏi mức tay nghề thứ hai.

(5) Nhân viên dịch vụ và bán hàng

Nhóm này bao gồm những nghề đòi hỏi kiến thức và kinh nghiệm cần thiết trong việc cung cấp các dịch vụ cá nhân, bảo vệ và bán các sản phẩm tại các cửa hàng, cửa hiệu hoặc tại các chợ. Các nhiệm vụ chính của nhóm này bao gồm việc cung cấp các dịch vụ có liên quan đến việc du lịch, trông coi nhà cửa, cung cấp lương thực, thực phẩm, phục vụ vui chơi giải trí, quản lý khách sạn, chăm sóc cá nhân, bảo vệ tính mạng và tài sản, duy trì luật pháp và luật lệ hoặc bán sản phẩm tại các cửa hàng, cửa hiệu và tại chợ.

Hầu hết các nghề thuộc nhóm này đòi hỏi mức tay nghề thứ hai.

(6) Lao động có kỹ năng trong nông nghiệp, lâm nghiệp và thủy sản

Nhóm này bao gồm những nghề đòi hỏi kiến thức và kinh nghiệm cần thiết trong việc sản xuất ra các sản phẩm nông, lâm, ngư nghiệp. Các nhiệm vụ chính bao gồm trồng trọt, nuôi hoặc săn bắt động vật, nuôi hoặc đánh bắt cá, bảo vệ và khai thác rừng, bán các sản phẩm cho khách hàng và tổ chức tiếp thị (marketing).

Nông dân là lão nông tri điền hoặc những người có kinh nghiệm sản xuất nông, lâm, ngư nghiệp và có thể hoạt động một cách độc lập trong lĩnh vực sản xuất này thì ghi ở đây. Nông dân nhưng không có kinh nghiệm sản xuất, phụ thuộc vào những nông dân có kỹ thuật thì xếp vào nhóm nghề lao động đơn giản.

Như vậy, để phân biệt lao động trong nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản thuộc nhóm 6 này với lao động giản đơn (nhóm 9) ta thường căn cứ vào 2 tiêu chí: (1) biết lập kế hoạch và (2) biết sử dụng máy móc cho công việc.

Hầu hết các nghề thuộc nhóm này đòi hỏi mức tay nghề thứ hai.

(7) Thợ thủ công và các nghề nghiệp có liên quan khác

Nhóm này bao gồm những nghề đòi hỏi kiến thức và kinh nghiệm cần thiết của những người công nhân kỹ thuật hoặc thợ thủ công lành nghề, trong đó họ phải có hiểu biết về tất cả các công đoạn của dây chuyền sản xuất, kể cả phải hiểu biết các đặc điểm và công dụng của sản phẩm cuối cùng làm ra. Các nhiệm vụ chính bao gồm việc chiết hoặc xử lý các nguyên vật liệu thô; chế tạo và sửa chữa hàng hoá, máy móc, xây dựng, bảo trì và sửa chữa đường sá, nhà cửa, các công trình xây dựng khác; tạo ra các sản phẩm và các mặt hàng thủ công khác nhau.

Hầu hết các nghề thuộc nhóm này đòi hỏi mức tay nghề thứ hai.

(8) Thợ vận hành và lắp ráp máy móc, thiết bị

Nhóm này bao gồm những nghề đòi hỏi kiến thức và kinh nghiệm cần thiết trong việc vận hành và giám sát các máy móc thiết bị công nghiệp với sự hiểu biết đầy đủ về các máy móc, thiết bị sử dụng trong công việc. Các nhiệm vụ chính bao gồm việc vận hành và giám sát các máy móc thiết bị trong khai thác mỏ, trong công nghiệp và xây dựng, trong xử lý sản phẩm và sản xuất; lái các phương tiện giao thông; lái và vận hành các máy móc, thiết bị di động; lắp ráp các chi tiết thành phần thành sản phẩm hoàn chỉnh.

Hầu hết các nghề thuộc nhóm này đòi hỏi mức tay nghề thứ hai.

(9) Lao động giản đơn

Nhóm này bao gồm những nghề đòi hỏi kiến thức và kinh nghiệm cần thiết trong việc thực hiện các công việc đơn giản và đơn điệu, bao gồm việc sử dụng các công cụ cầm tay, trong nhiều trường hợp thì sử dụng khá nhiều sức cơ bắp, trong một số trường hợp ngoại lệ thì có sử dụng đến khả năng phán đoán và sáng tạo cá nhân một cách hạn chế. Các nhiệm vụ chủ yếu bao gồm việc bán hàng hoá trên đường phố, gác cổng, gác cửa và trông coi tài sản, lau, chùi, quét dọn, giặt, là và làm các công việc phổ thông trong các lĩnh vực khai thác mỏ, nông, lâm, ngư nghiệp, xây dựng và công nghiệp.

Hầu hết các nghề thuộc nhóm này đòi hỏi mức tay nghề thứ nhất.

(10) Lực lượng quân đội

Nhóm này bao gồm tất cả những người hiện đang phục vụ trong quân đội, kể cả lực lượng hậu cần, không phân biệt phục vụ tự nguyện hay bắt buộc và do Bộ Quốc phòng quản lý.

Không được kể là lực lượng quân đội đối với những người là lao động dân sự nhưng đang làm những công việc có liên quan đến quốc phòng, lực lượng công an (trừ cảnh sát quân sự), hải quan, những người không phải là quân đội nhưng được trang bị vũ trang (như dân quân, du kích, tự vệ, v.v...), cùng tất cả những người tuy trước đây là quân nhân nhưng nay đã chuyển ngành, phục viên, xuất ngũ.

Nhóm này không tính xét đến mức tay nghề.

Lưu ý:

- Đối với những người làm bí thư chi bộ hoặc trưởng thôn, bản, ấp, tổ trưởng dân phố thì quy ước ghi mã nghề 44.

- Đối với những người làm công an thôn, bản, ấp thì quy ước ghi mã nghề 54.

Hướng dẫn phân loại ngành:

Ngành là khái niệm chỉ ra bản chất của hoạt động kinh tế được tiến hành trong cơ quan, cơ sở sản xuất kinh doanh mà một cá nhân làm việc trong đó hoặc bản chất của hoạt động kinh tế mà người đó có liên quan đến trong 12 tháng qua.

Lưu ý: Mã ngành được lấy theo mã ngành cấp II trong danh mục “Hệ thống ngành kinh tế Việt Nam” ban hành kèm theo Quyết định số 36/2025/QĐ-TTg ngày 29 tháng 09 năm 2025 của Thủ tướng Chính phủ.

Trong trường hợp một cá nhân làm việc trong cơ quan, cơ sở sản xuất kinh doanh thì căn cứ vào loại sản phẩm hoặc chức năng kinh tế - xã hội ở cơ quan, cơ sở sản xuất kinh doanh đó để xếp vào ngành tương ứng. Ví dụ: một người làm nghề lái xe cho Tổng cục Thống kê thì thuộc ngành “Hoạt động của Đảng Cộng sản, tổ chức chính trị - xã hội, quản lý nhà nước, an ninh quốc phòng và bảo đảm xã hội bắt buộc”, mã 84. Nếu một người cũng làm nghề lái xe nhưng làm cho Xí nghiệp xe khách Thống Nhất thì thuộc ngành “Vận tải kho bãi”, mã 49.

Do đặc điểm về tổ chức quản lý và phân công lao động hiện nay, khi phân ngành kinh tế quốc dân cần lưu ý một số trường hợp cụ thể:

Nếu trong một tổ chức cơ quan, xí nghiệp, bên cạnh hoạt động theo chức năng chủ yếu còn có những hoạt động sản xuất, kinh doanh phụ khác có kinh doanh tương đối ổn định, có hạch toán riêng thì được tách ra và xếp vào ngành tương ứng theo đặc tính chức năng của sản xuất phụ đó. Ngược lại, các bộ phận phục vụ cho hoạt động chính của xí nghiệp như tổ chức vận tải nội bộ, trạm máy tính không hạch toán độc lập, kho bãi, bảo vệ, chữa cháy... được xếp chung theo hoạt động chính của xí nghiệp.

Ví dụ: Bộ A thuộc ngành quản lý nhà nước, nhưng trong Bộ A có một xí nghiệp đồ gỗ có hạch toán độc lập. Trong trường hợp này, xí nghiệp này không thuộc ngành quản lý nhà nước theo bộ chủ quản mà được xếp vào ngành 16: “Chế biến gỗ và sản xuất sản phẩm từ gỗ, tre, nứa (trừ giường, tủ, bàn, ghế); sản xuất sản phẩm từ rơm, rạ và vật liệu tét bện”.

Khi hỏi câu 3, câu 9 ĐTV phải hỏi và ghi mô tả chi tiết về công việc của người trả lời để xác định đúng mã nghề theo Danh mục nghề nghiệp đồng thời cũng là cơ sở để đội trưởng, GSV có thể kiểm tra việc đánh mã nghề của ĐTV.

Tóm lại:

- Xếp nghề: Căn cứ vào tính chất, nội dung công việc của người lao động.
- Xếp ngành: Căn cứ bản chất của hoạt động kinh tế mà người đó liên quan.

Phải cẩn thận khi đánh mã nghề và ngành. Ngành và nghề có thể khác nhau. Ví dụ, ngành xây dựng, nghề có thể làm kế toán, vận hành máy móc, thợ xây dựng hoặc nhiều loại nghề khác. Đồng thời ngành vận tải, nghề có thể phục vụ trên phương tiện vận tải hoặc lái xe, thợ điều khiển các máy móc, thiết bị có động cơ hoặc những nghề khác.

4A. VIỆC LÀM VÀ TIỀN LƯƠNG, TIỀN CÔNG

Nội dung và phương pháp ghi:

ĐTV hỏi xong câu 1 đối với tất cả các thành viên của hộ từ 6 tuổi trở lên trước khi chuyển sang hỏi các câu tiếp theo cho từng thành viên. Đối với các thành viên dưới 15 tuổi, người biết nhiều thông tin nhất về việc làm và thu nhập của thành viên đó có thể trả lời thay.

Câu 1a: Hỏi để xác định trong 12 tháng qua các thành viên từ 6 tuổi trở lên có đi làm để nhận tiền công, tiền lương từ bên ngoài hộ gia đình (Nhà nước, tổ chức, đơn vị hoặc cá nhân khác) không. Tiền công, tiền lương có thể bằng tiền mặt hoặc bằng hiện vật.

Câu 1b: Hỏi để xác định trong 12 tháng qua thành viên này có tự làm nông nghiệp (trồng trọt và chăn nuôi), lâm nghiệp, nuôi trồng, đánh bắt thủy sản và các hoạt động dịch vụ nông, lâm, thủy sản của hộ không.

Câu 1c: Hỏi để xác định trong 12 tháng qua thành viên này có tự làm ngành nghề sản xuất kinh doanh hay dịch vụ phi nông, lâm nghiệp, nuôi trồng thủy sản của hộ không.

Sau khi hỏi xong câu 1, ĐTV phải biết được toàn bộ tình trạng việc làm của tất cả các thành viên trong hộ từ 6 tuổi trở lên, tức là đối với từng thành viên này ĐTV phải biết:

- Có làm việc theo các việc làm được định nghĩa ở trên không?
- Nếu có thì làm loại việc nào và trong mỗi loại việc đó làm mấy việc?

Yêu cầu này là quan trọng vì:

Thứ nhất: Biết đầy đủ các việc làm của từng thành viên trong hộ sẽ giúp ĐTV xác định việc chiếm nhiều thời gian nhất trong tất cả các việc mà mỗi thành viên đã làm và phân luồng các thông tin về việc làm để ghi tiếp vào các câu và các mục sau.

Thứ hai: Khi đã biết đầy đủ các việc làm của từng thành viên trong hộ thì sẽ hỏi được thu nhập của từng việc và sẽ không bỏ sót thu nhập.

Câu 2: Chương trình tự động xác định tình trạng việc làm của từng thành viên. Nếu có ít nhất 1 câu từ câu 1a đến câu 1c có mã được xác định là mã 1 “CÓ”, nghĩa là người đó có làm việc trong 12 tháng qua. Có thể người đó chỉ làm 1 loại công việc, có thể 2 loại, có thể cả 3 loại công việc nói trên.

Nếu không có mã 1 nào trong câu 1a đến câu 1c được xác định là mã 2 “KHÔNG”, nghĩa là trong 12 tháng qua người đó không làm bất kỳ công việc nào trong 3 loại công việc nói trên.

Câu 2a: ĐTV xác định lý do [TÊN] không làm việc trong 12 tháng qua. Nếu có nhiều lý do, chọn lý do ảnh hưởng, quyết định nhiều nhất.

Câu 3: ĐTV hỏi xác định việc chiếm nhiều thời gian nhất của đối tượng điều tra. Nếu 1 người làm từ 2 việc trở lên mà các việc này có số giờ làm việc như nhau thì ghi việc làm mang lại thu nhập cao hơn. Nếu cả số giờ và thu nhập đều như nhau thì ghi việc được người trả lời chọn. Nếu cả số giờ và thu nhập đều như nhau mà người trả lời không chọn được thì ghi việc có thâm niên lâu hơn.

Ghi mô tả công việc này cụ thể, rõ ràng và xác định mã nghề chính xác.

Câu 3.1: ĐTV ghi tên cơ quan/đơn vị của công việc chính, nơi đối tượng điều tra trực tiếp làm việc và đơn vị quản lý cấp trên trực tiếp (nếu có) của đơn vị đó.

Nhiệm vụ/sản phẩm chính của cơ quan/đơn vị là công việc chính mà cơ quan/đơn vị đó được ngành chủ quản hoặc được cấp có thẩm quyền giao cho để đội trưởng có thể xác định ngành kinh tế chính xác.

Đối với hoạt động nông nghiệp thì ghi riêng cho các hoạt động trồng trọt, chăn nuôi và dịch vụ nông nghiệp theo các mã ngành tương ứng: Trồng trọt là 0110, Chăn nuôi là 0140, Dịch vụ nông nghiệp là 0160 và Săn bắt/đánh bắt/thuần dưỡng chim, thú là 0170.

Câu 4: Hỏi câu này để xác định công việc chính của đối tượng điều tra có phải là việc làm để nhận tiền lương, tiền công hay không. Nếu “CÓ” ghi mã 1 và hỏi tiếp các câu từ

5 đến 7, nếu “KHÔNG” ghi mã 2 và chuyển đến câu 8.

Câu 5: Ghi tổng thu nhập từ tiền lương, tiền công và các khoản có tính chất tiền lương, tiền công (kể cả trị giá hiện vật) trong 12 tháng qua từ công việc làm để lấy tiền công, tiền lương chiếm nhiều thời gian nhất của đối tượng điều tra. Các khoản có tính chất tiền lương, tiền công bao gồm: Các khoản thưởng có tính chất thường xuyên, phụ cấp làm thêm, phụ cấp học nghề trong sản xuất, phụ cấp trách nhiệm, phụ cấp thâm niên, phụ cấp chuyên đi công tác lưu động, phụ cấp người làm công tác kỹ thuật, khoa học có tài năng, phụ cấp khu vực, phụ cấp cho những vùng đặc biệt...

Câu 6: Ghi thu nhập từ các khoản ngoài tiền lương, tiền công trong 12 tháng qua từ việc làm để lấy tiền công, tiền lương chiếm nhiều thời gian nhất. Các khoản thu ngoài tiền lương, tiền công gồm: các khoản thưởng lễ tết, thưởng đột xuất (phát minh, sáng chế, cải tiến kỹ thuật,...), bảo hộ lao động, đồng phục, thù lao dân công đi làm nghĩa vụ hàng năm, trợ cấp đi đường do điều động công tác, phụ cấp nghỉ phép, các khoản chia thêm,... trừ các khoản hỗ trợ chi phí đi học đã được ghi ở Mục Giáo dục. Ở đây, ĐTV phải đặc biệt khéo léo gợi ý về những khoản thu khác như thu từ đi công tác nước ngoài, hội nghị, hội thảo, phong bao. Có thể dựa vào quan sát về đồ dùng trong nhà, nghề nghiệp của chủ nhà hoặc các thành viên trong nhà để gợi ý về những khoản thu này. Gợi ý để thu được những khoản thu khác là điều rất quan trọng.

ĐTV cố gắng hỏi để tách các khoản thu đã liệt kê ở câu 6a và 6b.

Câu 7: Hỏi để xác định trong công việc chính, người này có được ký hợp đồng lao động (gồm ngắn hạn và dài hạn); hưởng lương ngày nghỉ phép/nghỉ lễ hay có được hưởng bảo hiểm xã hội hay không.

Câu 8: Hỏi để xác định người này có làm công việc nào khác trong 12 tháng qua không. Nếu “CÓ” hỏi tiếp, nếu “KHÔNG” chuyển đến câu 17.

Câu 9 đến câu 13: Các câu hỏi từ 9 đến 13 là hỏi các thông tin về công việc, nghề, ngành, tiền lương, tiền công (nếu là công việc làm thuê, làm công) của công việc chiếm nhiều thời gian thứ 2. Phương pháp phỏng vấn và ghi thông tin tương tự các câu từ 3 đến 7.

Nếu 1 người sau việc làm chiếm nhiều thời gian nhất làm thêm nhiều việc khác mà các việc này có số giờ làm việc như nhau thì ghi việc làm mang lại thu nhập cao hơn. Nếu cả số giờ và thu nhập đều như nhau thì ghi việc được người trả lời chọn. Nếu cả số giờ và thu nhập đều như nhau mà người trả lời không chọn được thì ghi việc có thâm niên lâu hơn.

Câu 14: Hỏi để xác định người này còn làm công việc nào khác 2 việc trên trong 12

tháng qua và để nhận tiền công, tiền lương không. Nếu có hỏi tiếp câu 15, 16 về tiền lương, tiền công, nếu không chuyển đến câu 17.

Câu 15: ĐTV hỏi và ghi tổng trị giá tiền lương, tiền công (kể cả trị giá hiện vật) từ các công việc làm thuê, làm công khác 2 việc đã kể trên trong 12 tháng qua.

Câu 16: Hỏi để xác định trong công việc chính, người này có được ký hợp đồng lao động (gồm ngắn hạn và dài hạn); hưởng lương ngày nghỉ phép/ngỉ lễ hay có được hưởng bảo hiểm xã hội hay không.

Câu 17 và 18: ĐTV chỉ hỏi cho các thành viên hộ từ 15 tuổi trở lên về trợ cấp thất nghiệp, trợ cấp thôi việc một lần và lương hưu.

4B. CÁC HOẠT ĐỘNG SẢN XUẤT NÔNG, LÂM NGHIỆP, THỦY SẢN

Mục đích:

Nhằm thu thập thông tin về diện tích đất canh tác, năng suất và sản lượng thu hoạch của các sản phẩm nông, lâm nghiệp, thủy sản cũng như quá trình sử dụng các loại sản phẩm hộ đã thu hoạch để làm cơ sở tính toán thu nhập từ hoạt động nông, lâm nghiệp, thủy sản của hộ được chính xác.

Người trả lời:

Người trả lời cho phần này phải là người nắm và hiểu biết nhiều nhất những thông tin về sản xuất nông nghiệp của hộ.

4B0. ĐẤT NÔNG, LÂM NGHIỆP VÀ MẶT NƯỚC NUÔI TRỒNG THỦY SẢN

Mục đích:

Thu thập số liệu về đất nông, lâm nghiệp, nuôi trồng thủy sản, đất ao vườn liền kề đất thổ cư, đất du canh, đất khác thuộc quyền quản lý, sử dụng của hộ để biết quy mô đất sản xuất nông, lâm nghiệp và nuôi trồng thủy sản của hộ. Đây là một trong những thông tin quan trọng để quan sát và đánh giá tiềm năng thu nhập từ các nguồn sản xuất nông, lâm nghiệp, thủy sản của hộ.

Người trả lời:

Người trả lời cho mục này phải là người nắm và hiểu biết nhiều nhất những thông tin về tình hình quản lý và sử dụng đất của hộ.

Khái niệm/định nghĩa/phạm vi tính:

- *Đất sản xuất nông nghiệp:* Là đất nông nghiệp sử dụng vào mục đích sản xuất nông nghiệp. Bao gồm: *đất trồng cây hàng năm, đất trồng cây lâu năm.*

+ *Đất trồng cây hàng năm:* Là đất chuyên trồng các loại cây có thời gian sinh trưởng

từ khi gieo trồng tới khi thu hoạch không quá một (01) năm; kể cả đất sử dụng theo chế độ canh tác không thường xuyên theo chu kỳ, đất cỏ tự nhiên có cải tạo sử dụng vào mục đích chăn nuôi. Bao gồm: *đất trồng lúa, đất cỏ dùng vào chăn nuôi, đất trồng cây hàng năm khác.*

Đất trồng lúa: Là ruộng, nương rẫy trồng lúa từ một vụ trở lên hoặc trồng lúa kết hợp với sử dụng vào các mục đích khác được pháp luật cho phép nhưng trồng lúa là chính; bao gồm đất chuyên lúa nước, đất trồng lúa nước còn lại (không phải chuyên trồng lúa nước), đất trồng lúa nương.

Đất cỏ dùng vào chăn nuôi: Là đất trồng cỏ hoặc đồng cỏ, đồi cỏ tự nhiên có cải tạo để chăn nuôi gia súc; bao gồm đất trồng cỏ và đất cỏ tự nhiên có cải tạo (được cải tạo, khoanh nuôi, phân thành từng thửa).

Đất trồng cây hàng năm khác: Là đất trồng cây hàng năm không phải đất lúa và đất cỏ dùng vào chăn nuôi gồm chủ yếu trồng màu, hoa, cây làm thuốc hàng năm, đỗ tương, lạc, vừng, mía, đay, gai, cói, sả, dâu tằm, cỏ không để chăn nuôi; gồm đất trồng cây hàng năm khác (đất bằng phẳng ở đồng bằng, thung lũng, cao nguyên để trồng cây hàng năm khác) và đất nương rẫy trồng cây hàng năm khác.

+ *Đất trồng cây lâu năm:* Là đất trồng các loại cây có thời gian sinh trưởng trên một năm từ khi gieo trồng tới khi thu hoạch; kể cả loại cây có thời gian sinh trưởng như cây hàng năm nhưng cho thu hoạch trong nhiều năm như: thanh long, chuối, dứa, nho... Đất trồng cây lâu năm bao gồm: *đất trồng cây công nghiệp lâu năm, đất trồng cây ăn quả lâu năm và đất trồng cây lâu năm khác.*

Đất trồng cây công nghiệp lâu năm: Là đất trồng cây lâu năm có sản phẩm thu hoạch không phải là gỗ để làm nguyên liệu cho sản xuất công nghiệp hoặc phải qua chế biến mới sử dụng được gồm chủ yếu là chè, cà phê, cao su, hồ tiêu, điều, ca cao, dừa,...

Đất trồng cây ăn quả lâu năm: Là đất trồng cây lâu năm có sản phẩm thu hoạch là quả để ăn tươi hoặc kết hợp chế biến.

Đất trồng cây lâu năm khác: Là đất trồng cây lâu năm không phải đất trồng cây công nghiệp lâu năm và đất trồng cây ăn quả lâu năm gồm chủ yếu là đất trồng cây lấy gỗ, lấy bóng mát, tạo cảnh quan không thuộc đất lâm nghiệp, đất vườn trồng xen lẫn nhiều loại cây lâu năm hoặc cây lâu năm xen lẫn cây hàng năm.

- *Đất lâm nghiệp:* Là đất đang có rừng tự nhiên hoặc đang có rừng trồng đạt tiêu chuẩn rừng, đất đang khoanh nuôi phục hồi rừng (đất đã có rừng bị khai thác, chặt phá, hoả hoạn nay được đầu tư để phục hồi rừng), đất để trồng rừng mới (đất có cây rừng mới trồng chưa đạt tiêu chuẩn rừng hoặc đất đã giao để trồng rừng mới) bao gồm: *đất rừng sản xuất, đất rừng phòng hộ, đất rừng đặc dụng.*

+ Đất rừng sản xuất: Là đất sử dụng vào mục đích sản xuất lâm nghiệp theo quy định của pháp luật về bảo vệ và phát triển rừng; bao gồm đất có rừng tự nhiên sản xuất, đất có rừng trồng sản xuất, đất khoanh nuôi phục hồi rừng sản xuất, đất trồng rừng sản xuất.

Đất có rừng tự nhiên sản xuất: Là đất rừng sản xuất có rừng tự nhiên đạt tiêu chuẩn rừng theo pháp luật về bảo vệ và phát triển rừng.

Đất có rừng trồng sản xuất: Là đất rừng sản xuất có rừng do con người trồng đạt tiêu chuẩn rừng theo pháp luật về bảo vệ và phát triển rừng.

Đất khoanh nuôi phục hồi rừng sản xuất: Là đất rừng sản xuất đã có rừng bị khai thác, chặt phá, hoả hoạn nay được đầu tư để phục hồi rừng.

Đất trồng rừng sản xuất: Là đất rừng sản xuất nay có cây rừng mới trồng nhưng chưa đạt tiêu chuẩn rừng.

+ Đất rừng phòng hộ: Là đất để sử dụng vào mục đích phòng hộ đầu nguồn, bảo vệ đất, bảo vệ nước, bảo vệ môi trường sinh thái, chắn gió, chắn cát, chắn sóng ven biển theo quy định của pháp luật về bảo vệ và phát triển rừng; bao gồm đất có rừng tự nhiên phòng hộ, đất có rừng trồng phòng hộ, đất khoanh nuôi phục hồi rừng phòng hộ, đất trồng rừng phòng hộ.

+ Đất rừng đặc dụng: Là đất để sử dụng vào mục đích nghiên cứu, thí nghiệm khoa học, bảo tồn thiên nhiên và đa dạng sinh học, vườn rừng quốc gia, bảo vệ di tích lịch sử, văn hoá, danh lam thắng cảnh, bảo vệ môi trường sinh thái theo quy định của pháp luật về bảo vệ và phát triển rừng bao gồm: đất có rừng tự nhiên đặc dụng, đất có rừng trồng đặc dụng, đất khoanh nuôi phục hồi rừng đặc dụng, đất trồng rừng đặc dụng.

- *Đất nuôi trồng thủy sản*: Là đất được sử dụng chuyên vào mục đích nuôi, trồng thủy sản bao gồm: đất nuôi trồng thủy sản nước lợ, mặn và đất chuyên nuôi trồng thủy sản nước ngọt.

Lưu ý: Trường hợp hộ nuôi cá trên diện tích trồng lúa thì không tính diện tích này vào đất nuôi trồng thủy sản.

Hộ nuôi cá lồng, bè trên sông, suối, biển, đầm,... thì không tính lồng, bè này vào đất nuôi trồng thủy sản nhưng vẫn tính sản lượng cá nuôi.

- *Ao liền kề đất thổ cư*: Là diện tích ao trong phạm vi đất thổ cư của hộ, không kể ao, hồ khác ngoài đất thổ cư của hộ.

- *Vườn liền kề đất thổ cư*: Là diện tích đất vườn quanh nhà trong phạm vi đất thổ cư của hộ, không kể vườn ngoài đất thổ cư của hộ.

Theo văn bản của Nhà nước quy định đất thổ cư của một hộ ở Miền núi là 400 m², Đồng bằng Bắc Bộ là 200 m²; Đông Nam Bộ 400 m²; Tây Nguyên 400 m²; Đồng bằng

sông Cửu Long 400 m². Trường hợp hộ có đất ở, ao, vườn quá rộng được phép tính vào đất thổ cư nhưng không vượt quá 2 lần mức bình quân chung của vùng. Phần diện tích đất còn lại cắt từ đất thổ cư căn cứ vào thực tế hộ trồng cây gì thì tính diện tích đất thuộc loại cây đó, nếu chưa sử dụng thì ghi là đất hoang hoá. Ví dụ: đất trồng chè tính vào đất trồng cây công nghiệp lâu năm, đất trồng rau màu, cây lương thực tính vào diện tích đất trồng cây hàng năm. Tuy nhiên, cũng không nên máy móc đối với những trường hợp đất thổ cư tính đã vượt quá 2 lần mức bình quân chung, diện tích còn lại quá nhỏ thì được phép tính vào đất thổ cư. Đối với trường hợp hộ được phép chuyển từ đất nông nghiệp sang đất ở, nhà xưởng, kho bãi thì quy ước không tính vào đất nông nghiệp.

- **Đất du canh:** Là diện tích đất nương rẫy do các hộ ở miền núi phát rẫy, đốt rừng để gieo trồng một số vụ (thời gian dưới 3 năm) sau đó chuyển đi phát nương mới.

- **Đất khác:** Gồm đất làm muối, đất sử dụng để xây dựng nhà kính và các loại nhà khác phục vụ mục đích trồng trọt kể cả các hình thức trồng trọt không trực tiếp trên đất; xây dựng chuồng trại chăn nuôi gia súc, gia cầm và các loại động vật khác được pháp luật cho phép; xây dựng trạm, trại nghiên cứu thí nghiệm nông nghiệp, lâm nghiệp, diêm nghiệp, thủy sản, xây dựng cơ sở ương tạo cây giống; xây dựng nhà/kho chuyên chứa nông sản, thuốc bảo vệ thực vật, phân bón, máy móc, công cụ sản xuất nông nghiệp; đất bỏ hoang; đất khai hoang...

Câu 2: ĐTV hỏi lần lượt theo từng loại đất để xác định các loại đất mà hộ quản lý hoặc sử dụng để canh tác kể cả các thửa đất thuê, mượn của người khác và đất đã cho người khác thuê, mượn, trao đổi trong 12 tháng qua. Mỗi loại đất sẽ được ghi một dòng cho các câu hỏi tiếp theo.

Câu 3: Ghi diện tích/(tổng diện tích - nếu phải ghép nhiều thửa/mảnh đất với nhau) tính bằng mét vuông. Trường hợp người trả lời nói diện tích thửa đất theo đơn vị đo lường của địa phương thì ĐTV cần quy đổi ra mét vuông, cụ thể:

- 1 mẫu Bắc Bộ	= 10 sào	= 3600 m ²
- 1 sào Bắc Bộ	= 15 thước	= 360 m ²
- 1 thước (Bắc Bộ)	= 24 m ²	
- 1 miếng (Bắc Bộ)	= 36 m ²	
- 1 thước (Trung Bộ)	= 33,33 m ²	
- 1 miếng (Trung Bộ)	= 24 m ²	
- 1 sào Trung Bộ	= 500m ²	

- 1 công nhà nước = 1000 m²
- 1 công tầm lớn = 1200 m² (công tầm cây)

Câu 4: Bao gồm toàn bộ tiền mặt, trị giá hiện vật hộ đã chi trả cho việc đấu thầu và thuê đất của người khác trong 12 tháng qua. Trường hợp hộ thanh toán bằng hiện vật thì quy ra tiền bằng cách lấy số lượng hiện vật đã thanh toán nhân với giá bình quân của hiện vật đó theo giá thị trường tại địa bàn điều tra vào thời điểm thanh toán. Những hộ thanh toán bằng ngày công lao động cũng quy ra tiền bằng cách lấy số ngày công nhân với giá công lao động bình quân ở địa bàn điều tra để tính ra số tiền phải trả.

Lưu ý: Ở đây chỉ tính các khoản hộ thanh toán để thuê đất 12 tháng qua mà không tính tổng số tiền hay hiện vật hộ thanh toán cho toàn bộ thời gian thuê đất. Trường hợp hộ phải trả trước một số năm hoặc toàn bộ thời gian thuê đất thì ĐTV phải phân bổ số tiền và trị giá hiện vật của hộ đã trả cho từng năm theo số tiền đã trả cho số năm hoặc toàn bộ thời gian thuê đất. Chỉ ghi số tiền phân bổ cho 12 tháng qua vào câu 4.

Ví dụ: Hộ ông Nguyễn Xuân Bắc tháng 4 năm 2020 thuê 1 thửa đất 560 m² trong thời hạn 5 năm (60 tháng). Tháng 4 năm 2020, gia đình đã thanh toán trả cho chủ thửa đất trên là 6 triệu đồng, được biết số tiền này thanh toán trước cho 3 năm. Cách phân bổ để ghi số tiền cho 12 tháng qua (tính từ tháng 6/2022 đến tháng 6/2023 - giả sử ĐTV đến hộ vào tháng 6 năm 2023) như sau: lấy 6 triệu đồng chia cho 36 tháng x 12 tháng = 2 triệu đồng. Số tiền hộ đã thanh toán cho 12 tháng qua là 2 triệu đồng (ghi vào câu 4).

Câu 5: Bao gồm toàn bộ tiền mặt, trị giá hiện vật hộ đã thu được từ việc cho người khác thuê đất trong 12 tháng qua. Trường hợp hộ thu được bằng hiện vật thì quy ra tiền bằng cách lấy số lượng hiện vật đã được thanh toán nhân với giá bình quân của hiện vật đó theo giá thị trường tại địa bàn điều tra vào thời điểm thanh toán. Nếu hộ được thanh toán bằng ngày công lao động cũng quy ra tiền bằng cách lấy số ngày công nhân với giá công lao động bình quân ở địa bàn điều tra để tính ra số tiền phải trả.

Lưu ý: Ở đây chỉ tính các khoản hộ thực tế đã nhận được tính cho 12 tháng qua mà không tính tổng số tiền hay hiện vật hộ nhận được cho toàn bộ thời gian cho thuê đất. Trường hợp hộ thuê đất trả tiền hoặc trị giá hiện vật trước cho một số năm hoặc toàn bộ thời gian thuê đất thì ĐTV phải phân bổ số tiền và trị giá hiện vật theo số năm mà hộ đã nhận. Chỉ ghi số tiền phân bổ cho 12 tháng qua ghi vào câu 5.

Sau khi kết thúc phần 4B0, ĐTV cộng câu 5 và ghi kết quả vào ô 4B0TN để sau này cộng vào thu nhập.

4B1. TRỒNG TRỌT

Phương pháp xác định sản phẩm thu hoạch chính của ngành trồng trọt là ĐTV đến phỏng vấn trực tiếp chủ hộ hoặc những người nắm được nhiều thông tin nhất trong hộ về diện tích gieo trồng, sản lượng thực thu từng loại cây trồng, từng vụ sản xuất để tính toán trị giá sản lượng thu hoạch ghi vào phiếu.

Hình thái sản phẩm của các loại sản phẩm trồng trọt quy định như sau:

- Thóc, ngô, kê, mì, mạch: hạt khô; khoai lang, sắn/củ mì, khoai khác: củ tươi.
- Đậu xanh, đậu đen, đậu tương: hạt khô.
- Lạc: lạc vỏ khô; mía: cây tươi; thuốc lá, thuốc Lào: lá khô; bông: cả hạt khô; cói: chẻ khô; vừng/mè: hạt khô; dâu tằm: lá tươi; đay: bẹ khô.
- Chè: búp tươi; cà phê: nhân; hồ tiêu: hạt khô; dừa: quả tươi; điều: hạt khô.
- Cây ăn quả có nhiều loại và hình thái sản phẩm được tính là quả tươi, gồm: cam, chanh, quýt, dứa, chuối, nhãn, vải, xoài, mít, ổi, chôm chôm.
- Cây giống: Ghi tổng số tiền thu được do bán các loại cây giống trong 12 tháng qua.
- Cây cảnh: Ghi tổng số tiền thu được do bán các loại cây cảnh trong 12 tháng qua.

Câu 1a: Đây là câu hỏi tổng quát giúp hộ xác định trong 12 tháng qua có thu hoạch sản phẩm nào từ các cây trồng nông nghiệp (kể cả sản phẩm phụ và sản phẩm thu nhặt từ trồng trọt), không hỏi cây trồng lâm nghiệp. Nếu hộ trả lời "CÓ" ghi mã 1 và chuyển sang câu 2; ngược lại thì ghi mã 2 và chuyển sang câu 1b. Trường hợp hộ bị thiệt hại một phần và vẫn có sản phẩm thu hoạch thì câu 1a ghi mã 1 "CÓ".

Câu 1b: Nếu hộ trả lời "CÓ" ghi mã 1 và chuyển sang câu 4B1T2; ngược lại thì ghi mã 2 và chuyển sang phần 4B2. Câu 1b ghi mã 1 "CÓ" khi hộ có hoạt động sản xuất trồng trọt nhưng không có sản phẩm thu hoạch (mất toàn bộ).

4B1.1. CÂY LÚA

Phần này thu thập thông tin về diện tích gieo trồng lúa, sản lượng lúa thực thu và trị giá sản phẩm đã thu hoạch của từng vụ, cả năm, thóc bán, đổi hàng và những mất mát do chuột, bọ, mực nát hay lý do khác.

Ở Việt Nam, lúa là cây có hạt chủ yếu, vì vậy quá trình điều tra cây lúa được nghiên cứu chi tiết thành một biểu riêng. Biểu này được thu thập theo từng vụ. Phương pháp ghi diện tích, sản lượng lúa và sử dụng lúa như sau:

- Nếu người trả lời nhớ chi tiết từng vụ lúa thì ĐTV hỏi và ghi thông tin về cây lúa tương ứng với các dòng, không cần cộng tổng vào dòng 1: lúa Đông xuân (dòng 1.1), lúa

Hè thu (dòng 1.2), lúa Mùa/Thu đông (dòng 1.3) và lúa tẻ trên đất nương rẫy (dòng 1.4). ĐTV ghi đầy đủ số liệu của các dòng trên theo mùa vụ của địa phương trong 12 tháng qua.

- Trường hợp hộ không nhớ hoặc không thể tách chi tiết theo từng vụ thì ghi vào dòng cộng lúa cả năm (dòng 1) còn các dòng ghi theo từng vụ lúa sẽ không ghi.

ĐTV cần tham khảo thông tin về các vụ lúa để phỏng vấn hộ cho khỏi sót. Đối với các tỉnh miền Bắc, lúa thường được gieo cấy chủ yếu 2 vụ: lúa Đông xuân và lúa Mùa, nhưng đối với các tỉnh miền Nam thời gian gieo cấy và thu hoạch xen kẽ nhau quanh năm, trường hợp này được quy về 3 vụ chủ yếu của năm là vụ Đông xuân, vụ Hè thu và vụ Mùa/Thu đông.

Thời vụ gieo cấy và thời gian thu hoạch từng vụ lúa trong năm thường vào các tháng như sau:

<u>Vụ Đông xuân</u>	<u>Thời gian gieo cấy</u>	<u>Thời gian thu hoạch</u>
- Đồng bằng sông Hồng	Tháng 2, 3	Tháng 5, 6
- Đồng bằng sông Cửu Long	Tháng 12, 1	Tháng 3, 4
- Miền núi	Tháng 3, 4	Tháng 6, 7
- Duyên hải miền Trung	Tháng 1, 2	Tháng 4, 5
- Tây Nguyên, Đông Nam Bộ	Tháng 2, 3	Tháng 5, 6
<u>Vụ Hè thu</u>		
- Đồng bằng sông Hồng	-	-
- Đồng bằng sông Cửu Long	Tháng 4, 5	Tháng 7, 8
- Miền núi	-	-
- Duyên hải miền Trung	Tháng 5, 6	Tháng 7, 8
- Tây Nguyên, Đông Nam Bộ	Tháng 6, 7	Tháng 9, 10
<u>Vụ Mùa/Thu đông</u>		
- Đồng bằng sông Hồng	Tháng 7, 8	Tháng 10, 11
- Đồng bằng sông Cửu Long	Tháng 8	Tháng 12, 1
- Miền núi	Tháng 8, 9	Tháng 12, 1
- Duyên hải miền Trung	Tháng 8, 9	Tháng 11, 12
- Tây Nguyên, Đông Nam Bộ	Tháng 8, 9	Tháng 10, 11

Đối với các hộ tại thời điểm điều tra đang thu hoạch vụ lúa dở dang thì tính phần đã thu hoạch, không tính phần sắp thu hoạch. Về nguyên tắc là ghi được phần thu hoạch trong 12 tháng qua.

Câu 2: ĐTV đánh dấu X tương ứng với từng vụ lúa có thu hoạch trong 12 tháng qua trước khi hỏi sang câu 3 và các câu tiếp theo. Lúa đặc sản là các loại lúa cho các loại gạo có giá trị kinh tế cao và chất lượng gạo ngon hơn các loại gạo của các giống lúa khác, ví dụ gạo Nàng hương, Tám thơm...

Câu 3: Tính diện tích gieo trồng của từng vụ lúa. Nếu nơi nào không phân biệt được vụ thì ghi diện tích gieo trồng lúa cả năm. Cần lưu ý câu này ghi diện tích gieo trồng không phải là diện tích canh tác. Ví dụ 1 năm trên một thửa đất 360 m² trồng 2 vụ lúa nếu không phân biệt được từng vụ thì diện tích gieo trồng ghi ở dòng lúa cả năm sẽ gấp đôi diện tích canh tác, tức là 720m².

Câu 4: Ghi sản lượng thóc đã thu hoạch (sản lượng thực thu) cho từng vụ lúa trong 12 tháng qua theo sản lượng khô, sạch.

Câu 5: ĐTV tự tính và ghi câu này. Tính trị giá thóc thu được trong 12 tháng qua cho từng vụ hoặc cả năm theo cách sau đây:

- Nếu hộ không bán thóc sản xuất ra trong 12 tháng qua thì trị giá toàn bộ sản lượng thóc sẽ được tính bằng tổng sản lượng nhân với giá bình quân năm của thị trường tại địa bàn điều tra.

- Nếu hộ bán toàn bộ số thóc sản xuất ra trong 12 tháng qua thì ghi số tiền thực tế hộ đã bán.

- Nếu hộ bán một phần thì tính theo công thức sau:

$$\begin{array}{l} \text{Trị giá thóc thu} \\ \text{được trong 12} \\ \text{tháng qua} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Trị giá thóc đã} \\ \text{bán/đổi trong} \\ \text{12 tháng qua} \end{array} + \left[\begin{array}{l} \text{Tổng} \\ \text{sản} \\ \text{lượng} \end{array} - \begin{array}{l} \text{Số bán/đổi} \end{array} \right] \times \begin{array}{l} \text{Giá bình quân năm} \\ \text{tại thị trường} \\ \text{địa phương} \end{array}$$

Trường hợp hộ thu hoạch lúa non để làm cốm thì quy ước ghi như sau:

- Diện tích trồng lúa ghi vào cột 3.

- Giá trị thu được ghi vào cột 5.

- Cột 4: Ghi sản lượng được tính theo năng suất thu hoạch bình quân của những thửa ruộng trên cùng cánh đồng đó.

Trường hợp hộ bán lúa non cho hộ khác tiếp tục chăm sóc và thu hoạch thì quy ước ghi như sau:

- Đối với hộ bán: Ghi số tiền còn lại sau khi lấy số tiền thu được từ bán lúa non trừ đi toàn bộ chi phí sản xuất của hộ đến lúc bán lúa vào câu 5, Mục 4B0.

- Đối với hộ mua: Ghi số tiền mua lúa non vào câu 4, Mục 4B0 và mã 12 “Thuê và đầu thầu đất”, Mục 4B1.6. Sản lượng thu hoạch và các khoản chi phí sản xuất phát sinh

sau khi mua đến lúc thu hoạch thì ghi như hoạt động trồng lúa của hộ.

Sau khi kết thúc phần 4B1.1, chương trình tự động cộng câu 5 và ghi kết quả vào ô 4B11T để sau này cộng vào tổng thu.

4B1.2. CÂY LƯƠNG THỰC, THỰC PHẨM VÀ CÂY HẰNG NĂM KHÁC

ĐTV cần tìm hiểu mùa vụ thu hoạch trong năm đối với mỗi loại cây màu lương thực và các loại cây rau, từ đó để xác định thu về các loại cây lương thực và rau trong 12 tháng qua cho hợp lý, cụ thể mùa vụ của cây lương thực và rau trong năm như sau:

	<u>Thời gian gieo trồng</u>	<u>Thời gian thu hoạch</u>
- Vụ Đông xuân và vụ Đông	Tháng 12, 1, 2, 3	Tháng 2, 3, 4, 5
- Vụ Mùa, Hè thu	Tháng 5, 6, 7	Tháng 9, 10, 11

Câu 2: Hỏi tất cả các loại cây đã được liệt kê, hộ có thu hoạch những loại cây nào thì ĐTV đánh dấu X vào cột tương ứng trước khi hỏi sang các câu tiếp theo. Cần phải hỏi lần lượt từng cây trồng, không được tự ý ghi câu trả lời nếu chưa hỏi hộ.

Cây lương thực khác (mã 11) bao gồm kê, mì, mạch, cao lương, khoai nước, dong riềng.

Rau củ quả khác (mã 20) bao gồm các loại rau, củ, quả dùng làm rau chưa được liệt kê trong bảng danh mục ở trên như: Bàu, bí ngô, bí đao, mướp, su su, đậu ván, rau ngót, mướp đắng, rau đay, rau dền, xà lách, rau khoai lang, củ cải đường, các loại nấm trồng. Riêng thu nhặt nấm hương, nấm trùn thì ghi vào khoản “Các sản phẩm thu nhặt, mót” Mục 4B1.5.

Cây hằng năm khác (mã 21) bao gồm đậu xanh, đậu đen và đậu đỏ (lấy hạt), các loại hoa, cây cảnh, cây thức ăn gia súc, cây làm phân xanh, trồng cây sen...

Câu 4: Ghi sản lượng đã thu hoạch (sản lượng thực thu) cho từng sản phẩm trong 12 tháng qua.

Câu 5: Phương pháp tính câu 5 tương tự như cách tính câu tương ứng ở phần 4B1.1.

Cây lương thực, thực phẩm và cây hằng năm khác, cách tính trị giá sản phẩm thu hoạch trong 12 tháng qua ở câu 5 như sau:

- Trường hợp hộ có sản phẩm bán/đổi trong 12 tháng qua được tính theo công thức:

$$\begin{array}{l} \text{Trị giá} \\ \text{thu được trong} \\ \text{12 tháng qua} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Trị giá đã} \\ \text{bán/đổi trong} \\ \text{12 tháng qua} \end{array} + \left[\begin{array}{l} \text{Tổng} \\ \text{sản} \\ \text{lượng} \end{array} - \text{Số bán/đổi} \right] \times \begin{array}{l} \text{Giá bình quân năm} \\ \text{tại thị trường} \\ \text{địa phương} \end{array}$$

- Trường hợp hộ không có sản phẩm bán/đổi trong 12 tháng qua, lấy sản lượng thu hoạch trong 12 tháng qua (câu 4) nhân với giá bình quân năm của thị trường tại địa phương.

Trường hợp hộ thu hoạch ngô (bắp) non để ăn, bán hoặc bán diện tích ngô non cho hộ khác tiếp tục chăm sóc và thu hoạch thì ghi tương tự như cây lúa đã được quy ước ở phần trên.

Sau khi kết thúc phần 4B1.2, chương trình tự động cộng câu 5 và ghi kết quả vào ô 4B12T để sau này cộng vào tổng thu.

4B1.3. CÂY CÔNG NGHIỆP HẰNG NĂM VÀ CÂY LÂU NĂM

Phần này chỉ liệt kê danh mục các loại cây công nghiệp hằng năm và cây lâu năm mang tính chất phổ biến trong cả nước và có tầm quan trọng đối với nguồn thu nhập của hộ. Những cây không quan trọng và mang tính đặc thù ở từng vùng, từng địa phương sẽ được ghi vào nhóm cây công nghiệp hằng năm và lâu năm khác.

Câu 2: Dừa (mã 35) tính theo dừa quả khi tính đổi ra đơn vị trọng lượng theo hệ số qui ước 1 quả = 1kg.

Câu 4 và câu 5: Phương pháp hỏi và ghi thông tin câu 4 tương tự như cách hỏi và ghi các câu hỏi ở phần 4B1.2.

Sau khi kết thúc phần 4B1.3, chương trình tự cộng câu 5 và ghi kết quả vào ô 4B13T để sau này cộng vào tổng thu.

4B1.4. CÂY ĂN QUẢ

Cây lâu năm khác (mã 53) bao gồm các cây như: cây thốt nốt, cau, cây trầu không, cây sơn, các loại cây dược liệu...

Phương pháp tính và cách ghi các câu hỏi của phần này giống như phần 4B1.3.

Trường hợp hộ bán diện tích cây ăn quả cho hộ khác tiếp tục chăm sóc và thu hoạch thì ghi tương tự như cây lúa đã được quy ước ở phần trên.

Sau khi kết thúc phần 4B1.4, chương trình tự động cộng câu 5 và ghi kết quả vào ô 4B14T để sau này cộng vào tổng thu.

4B1.5. THU TỪ SẢN PHẨM PHỤ VÀ SẢN PHẨM THU NHẬT TỪ TRỒNG TRỌT

Trong sản xuất nông nghiệp, ngoài thu hoạch sản phẩm chính của các cây trồng đã nêu trên còn tính thu về sản phẩm phụ như: rơm, rạ, dây khoai lang, lá mía, ngọn mía, thân cây đay, bẹ dừa, xơ dừa,... và sản phẩm thu nhật như: thóc, khoai, điều, tiêu, chè, lục bình, cỏ lác, nấm hương, nấm truffle... nếu thực tế hộ có sử dụng hoặc bán ra trong 12 tháng qua.

Trong cuộc khảo sát này, những sản phẩm phụ, sản phẩm thu nhật từ trồng trọt hộ thực tế có thu hoạch và sử dụng để bán, đổi hàng làm tăng thu nhập của hộ hoặc sử dụng làm thức

ăn cho chăn nuôi hoặc sử dụng cho đời sống (ví dụ: rom rạ hoặc củi để bán hoặc dùng để nấu ăn, dây khoai lang, rom rạ làm thức ăn cho chăn nuôi...) cũng được tính vào thu nhập.

Trường hợp hộ trồng khoai lang:

- Lấy củ là sản phẩm chính thì ghi thông tin vào mã 9 "Khoai lang", Mục 4B1.2.
- Lấy lá là sản phẩm chính (rau để ăn) thì ghi thông tin vào mã 20 "Rau củ quả khác", Mục 4B1.2.

Còn những sản phẩm phụ như dây khoai làm thức ăn chăn nuôi hoặc làm phân thì ghi thông tin vào dòng 2 “Lá, thân khoai lang”, Mục 4B.1.5.

Nếu hộ trồng khoai lang làm thức ăn chăn nuôi là chính thì ghi thông tin vào mã 21 "Cây hằng năm khác", Mục 4B1.2.

Đối với những cây trồng khác như cây ngô,... được trồng với các mục đích khác nhau thì ghi tương tự như trên.

Thu nhập nấm hương, nấm truffle thì ghi vào khoản "Các sản phẩm thu nhập, mót".

Câu 1: Hỏi cho tất cả các loại sản phẩm phụ và sản phẩm thu nhập từ trồng trọt đã được liệt kê ở trong biểu trước khi hỏi câu 5. Mỗi câu hỏi đối với từng sản phẩm phụ và sản phẩm thu nhập nếu hộ có sử dụng thì ĐTV đánh dấu nhân (X) vào ô tương ứng.

Câu 5: Đối với sản phẩm phụ và sản phẩm thu nhập hộ sử dụng làm thức ăn cho vật nuôi hoặc sử dụng cho việc khác được tính theo giá bình quân ở thị trường địa phương tại địa bàn điều tra.

Trường hợp hộ không ước tính được giá trị của sản phẩm phụ trồng trọt thì ĐTV có thể tham khảo tỷ lệ giá trị sản phẩm phụ trong tổng giá trị sản phẩm của ngành trồng trọt tương ứng với từng vùng như sau:

- Đồng bằng sông Hồng:	2,5%
- Trung du và miền núi phía Bắc:	2,3%
- Bắc Trung Bộ và Duyên hải miền Trung:	2,5%
- Tây Nguyên:	1,8%
- Đông Nam Bộ:	2,4%
- Đồng bằng sông Cửu Long:	1,3%

4B15T. Chương trình tự động cộng câu 5 cho tất cả các sản phẩm phụ và sản phẩm thu nhập của hộ.

4B1T2. ĐTV ghi tổng số tiền hộ gia đình được đền bù thiệt hại về trồng trọt từ các tổ

chức, cá nhân, cơ quan, đơn vị... do thiên tai, dịch bệnh, môi trường...

4B1T. Tổng thu trồng trọt: Chương trình tự động cộng các ô 4B11T đến 4B15T và câu 4B1T2 để ghi vào ô này.

4B1.6. CHI PHÍ TRỒNG TRỌT

Chi phí trồng trọt bao gồm các khoản chi phí vật chất, chi phí dịch vụ và các khoản chi phí khác phục vụ quá trình sản xuất, kinh doanh của hộ bao gồm phần mua vào, hộ tự túc. Cần chú ý:

- Để tính chi phí sản xuất của hộ, quy định chỉ tính các khoản chi phí do hộ tự túc đã được tính vào thu của hộ, ví dụ: thóc đã được tính vào sản lượng thu hoạch, tức là đã tính vào thu, nay đem ra làm giống để gieo trồng. Không ghi những khoản chi phí do hộ tự túc nhưng chưa được tính vào thu của hộ ở bất kỳ chỗ nào trong phiếu phỏng vấn hộ này, ví dụ: không cần ghi vào chi phí trồng trọt dụng cụ nhỏ tự làm dùng cho sản xuất chưa được tính vào thu của hộ.

- Chỉ tính các khoản chi phí có liên quan đến những sản phẩm đã thu hoạch trong 12 tháng qua; quy ước không tính chi phí sản xuất dở dang cho cây trồng chưa cho thu hoạch sản phẩm.

- Trường hợp chi phí sản xuất có liên quan đến thu nhập của nhiều năm phải phân bổ chi phí theo các năm cho thu hoạch sản phẩm, ví dụ như tiền thuê hoặc đấu thầu đất. Những chi phí có liên quan đến nhiều ngành thì tính phân bổ cho các ngành theo tỷ lệ thu hoặc tỷ lệ chi của mỗi ngành trong tổng số thu hoặc chi.

- Vật tư dùng vào sản xuất nếu mua ngoài thì tính theo giá thực tế mua, tự túc tính theo giá bình quân năm của thị trường tại địa bàn điều tra.

- Trường hợp sản xuất nông nghiệp (lúa, hoa màu...) mất mùa một vụ nào đó trong 12 tháng qua thì toàn bộ chi phí cho sản xuất của vụ đó được hạch toán vào chi phí sản xuất.

- Trường hợp lũ, lụt, v.v... làm mất mùa và gây thiệt hại cả những khoản đầu tư chi phí xây dựng cơ bản trong sản xuất như thiệt hại về vườn cà phê, hồ tiêu... hộ phải đầu tư trồng lại, cách tính để ghi vào chi phí sản xuất trong 12 tháng qua như sau:

(i) Thiệt hại về những khoản chi phí thường xuyên (giống, phân bón, thuốc trừ sâu, thuốc diệt cỏ, trả công lao động thuê ngoài, v.v...) được tính toàn bộ vào chi phí sản xuất cho 12 tháng qua.

(ii) Thiệt hại về những khoản chi phí đầu tư xây dựng cơ bản đã thành tài sản cố định thì số tiền thiệt hại phân bổ cho 1 năm (được tính bằng tổng trị giá thiệt hại chia cho số năm sử dụng) và ghi vào phần chi phí sản xuất trong 12 tháng qua.

(iii) Thiệt hại về những khoản chi phí đầu tư trong quá trình hình thành/xây dựng tài sản cố định (chưa trở thành tài sản cố định) hoàn toàn không tính vào chi phí sản xuất trong 12 tháng qua.

Ví dụ: Năm 2023, hộ ông An có diện tích cà phê là 2 ha đang thu hoạch, ông An đã thuê công lao động trồng và chăm sóc cà phê là 2 triệu đồng, chi phí phân bón 1 triệu đồng, trong năm 2023 do hạn hán, gia đình không có nguồn nước tưới kịp thời nên 2/3 số cây đã bị chết, trị giá 7 triệu đồng. Gia đình cho biết thời gian vườn cà phê cho sản phẩm là 20 năm và chưa hết thời gian khấu hao. Theo quy ước trên thiệt hại được tính vào chi phí sản xuất cà phê năm 2023 như sau:

- Chi phí thường xuyên cho 2/3 số cây là: $2.000.000đ = (2/3 \times 3.000.000đ)$ được tính vào chi phí sản xuất.

- Chi phí đầu tư xây dựng cơ bản phân bổ cho năm 2023 của 2/3 số cây là: $233.000đ = (2/3 \times 7.000.000đ : 20 \text{ năm})$.

Trong trường hợp vườn cà phê nhà ông An chưa cho thu hoạch vụ nào, đang trong quá trình đầu tư, chăm sóc thì tổng thiệt hại là $9.000.000 \text{ đồng} = (7.000.000đ + 2/3 \times 3.000.000đ)$ không được tính vào chi phí sản xuất của năm 2023.

Câu 1: ĐTV hỏi tất cả các khoản chi đã liệt kê và đánh dấu X vào dòng tương ứng trước khi chuyển sang câu 2.

1, 2. *Hạt giống, cây giống:* Ghi trị giá hạt giống, cây giống thực tế hộ đã mua hoặc tự túc được đã tính vào thu và dùng cho sản xuất trong 12 tháng qua, ví dụ: thóc đã được tính vào sản lượng thu hoạch, tức là đã tính vào thu của hộ, nay đem ra làm giống để gieo trồng. Giống cây trồng gồm: giống lúa (mạ), khoai, rau, đậu, cây công nghiệp hằng năm, v.v... đã ghi ở phần 4B1 “Trồng trọt” đều đã được tính vào thu nên phải ghi chi phí ở đây. Trường hợp hộ mua giống được trợ giá, khi tính chi phí sản xuất, chỉ tính số tiền hộ thực tế bỏ ra mua.

3. *Phân hoá học:* ĐTV căn cứ vào phần 4B.1.7 Bảng khối lượng phân hóa học đã bón cho các loại cây để tính tổng trị giá phân hoá học hộ đã bón cho cây trồng trong các vụ sản xuất trong 12 tháng qua. Phân hoá học gồm nhiều loại như: đạm u rê, sunphat, NPK, lân, kali, v.v... ĐTV hỏi số lượng từng loại phân hoá học thực tế đã bón cho từng vụ, loại cây trồng để tính thành tiền. Giá phân hoá học tính theo giá thực tế hộ đã mua ở thị trường. Khi phỏng vấn số lượng phân bón cho từng loại cây trồng trong thực tế có nhiều hộ không nhớ để tách chi tiết mỗi loại cây trồng được bón với số lượng bao nhiêu, thậm chí hộ chỉ trả lời trong 12 tháng qua đã mua bao nhiêu kg phân đạm, bao nhiêu kg ka li, v.v... gặp trường hợp trên đây ĐTV phải tính số lượng phân bón cho từng nhóm cây trồng theo cách quy

ước căn cứ theo tỷ lệ diện tích của từng loại cây trồng trong từng nhóm cây. Ví dụ: hộ ông An đã mua 75 kg đạm để bón cho 600 m² lúa; 100 m² khoai tây (cây lương thực và thực phẩm) và 50 m² chè (cây công nghiệp) theo quy ước trên tổng diện tích được bón phân hoá học là 750 m², trong đó diện tích lúa chiếm 80%, diện tích khoai tây 13% và diện tích chè 7%. Cách tính số lượng phân đạm đã bón cho từng loại cây trồng như sau:

- Số lượng phân đạm bón cho lúa = 60 kg (75 kg x 0,8)
- Số lượng phân đạm bón cho khoai tây = 9,8 kg (75 kg x 0,13)
- Số lượng phân đạm bón cho chè = 5,2 kg (75 kg x 0,07)

Trường hợp tính toán trên cũng có khó khăn thì ĐTV có thể ghi gộp tổng số phân bón và trị giá vào cột 2e.

Tương tự cách tính trên đây có thể sử dụng tính cho phân hữu cơ, thuốc trừ sâu và diệt cỏ cho từng nhóm cây của hộ.

4, 5. *Phân hữu cơ*: Ghi số tiền phân hữu cơ hộ tự túc, mua vào để bón cho cây trồng trong 12 tháng qua.

6, 7. *Thuốc trừ sâu, diệt cỏ*: Ghi trị giá thực tế đã sử dụng các loại thuốc phòng trừ sâu bệnh cho cây trồng. Thuốc trừ sâu, diệt cỏ có nhiều loại gồm thuốc bột, thuốc nước. Căn cứ vào số lần sử dụng từng loại thuốc trong kỳ để tính thành tiền, tổng hợp ghi vào phiếu điều tra.

8. *Thuốc kích thích tăng trưởng*: Ghi trị giá thực tế hộ đã sử dụng các loại thuốc kích thích tăng trưởng.

9. *Dụng cụ nhỏ, vật rẻ tiền mau hỏng*: Ghi số tiền chi mua các dụng cụ nhỏ, vật rẻ tiền mau hỏng như: cuốc, cào, mai, móng, liềm, hái, thúng, quang sào, v.v... phục vụ trồng trọt. Dụng cụ nhỏ thuộc loại rẻ tiền mau hỏng mua trong 12 tháng qua (thùng, chảo, rổ rá, quang sào, v.v...) quy định sử dụng hết trong 12 tháng qua không phân bổ. Một số dụng cụ nhỏ thuộc công cụ lao động chưa đủ tiêu chuẩn xếp vào tài sản cố định, ví dụ như cày, bừa, xe cải tiến, máy tuốt lúa thủ công, mai, móng thì tiến hành tính phân bổ theo thời gian sử dụng trong hai hoặc ba năm tùy theo từng loại để tính chi phí sản xuất. Một số dụng cụ nhỏ hộ tự làm như quang gánh, rổ rá... chưa tính vào thu của hộ thì không ghi ở đây.

10. *Năng lượng, nhiên liệu*: Ghi số tiền thực tế hộ đã chi trong 12 tháng qua cho điện, than đá, than bánh/tổ ong, xăng, dầu hỏa, dầu mazut, dầu diesel, ga hóa lỏng (LPG), khí thiên nhiên, củi và năng lượng, nhiên liệu khác để tưới, tiêu, ra hạt, sấy sản phẩm, v.v... vào từng ô tương ứng với loại nhiên liệu và loại cây.

Điện: Chỉ tính phần điện thương phẩm (điện thực tế được cung cấp cho hộ theo chỉ số trên đồng hồ đo điện).

Than đá (còn gọi là than cứng): Bao gồm cả than cục và than cám.

Than bánh: Là loại nhiên liệu được đóng thành bánh từ than đá kết hợp với chất kết dính hoặc bằng khuôn đúc dưới sức ép lớn mà không cần chất kết dính.

Xăng: Bao gồm cả xăng có pha chì và xăng không pha chì, loại cao cấp hoặc loại thông dụng, không bao gồm xăng máy bay.

Dầu hoả: Là loại dầu sử dụng để thắp sáng và dùng cho các động cơ đốt cháy nhiên liệu bằng tia lửa điện, các loại xe tải nông nghiệp hay các động cơ hoạt động tĩnh. Các tên gọi khác cho loại sản phẩm này là dầu cháy, dầu bốc hơi, dầu năng lượng và dầu thắp sáng.

Dầu diesel (DO): Là loại dầu nặng được sử dụng cho các động cơ đốt trong trong các động cơ diesel, cũng như làm nhiên liệu cho các hệ thống sản xuất hơi nóng hay các lò nung.

Dầu mazut (FO): Là một loại dầu nặng thường được sử dụng cho các tàu thủy và các nhà máy sản xuất hơi nước nóng quy mô lớn như một loại nhiên liệu để luyện hoặc đun sôi.

Ga hoá lỏng (LPG): Là chất hydrocacbon tồn tại ở dạng khí dưới điều kiện nhiệt độ và áp suất bình thường nhưng được hoá lỏng bằng cách nén hoặc làm lạnh để dễ dàng bảo quản trong kho, xách tay hay vận chuyển. LPG tồn tại trong thiên nhiên ở các mỏ dầu hoặc mỏ khí dầu và cũng có thể sản xuất ở các nhà máy lọc dầu trong quá trình chưng cất dầu thô.

Khí thiên nhiên: Là một loại khí không màu sắc, chủ yếu là chất mêtan, bao gồm khí khô, khí ướt.

11. Sửa chữa nhỏ, bảo dưỡng: Ghi số tiền do hộ chi ra để sửa chữa nhỏ, bảo dưỡng thường xuyên tài sản cố định (máy móc, nhà xưởng...), công cụ thủ công phục vụ sản xuất trồng trọt.

12. Khấu hao tài sản cố định: Tài sản cố định (TSCĐ) của hộ tham gia vào quá trình sản xuất đều phải tính khấu hao. TSCĐ là những máy móc, dụng cụ và phương tiện thuộc quyền quản lý, sử dụng của hộ được sử dụng vào mục đích sản xuất có thời gian sử dụng, thu hồi, luân chuyển dài thường 1 năm trở lên hoặc 1 chu kỳ sản xuất kinh doanh như: máy móc, công cụ, trâu bò cày kéo, vườn cây lâu năm cho sản phẩm, v.v....

Chỉ hỏi những TSCĐ có trị giá từ 10 triệu đồng trở lên (nguyên giá) tại thời điểm mua hoặc nhận được. Trường hợp TSCĐ đã được sửa chữa lớn, thì trị giá TSCĐ sau sửa chữa lớn lần gần đây nhất sẽ được coi là trị giá mua hoặc nhận được TSCĐ đó. Những TSCĐ đã hết thời kỳ khấu hao, có sửa chữa nhỏ trong quá trình sử dụng, trị giá sửa chữa nhỏ năm nào phải được tính vào chi phí sản xuất của năm đó (chi phí sản xuất ứng với hoạt động sử dụng TSCĐ đó).

Tính khấu hao TSCĐ theo giá thực tế mua sắm, xây dựng của hộ. Phương pháp tính

khấu hao TSCĐ:

Căn cứ vào nguyên giá của tài sản cố định, thời gian sử dụng ước tính để tính khấu hao.

$$\text{Mức khấu hao trung bình 1 năm} = \frac{\text{Nguyên giá TSCĐ}}{\text{Số năm sử dụng}}$$

Số năm sử dụng TSCĐ căn cứ vào Thông tư số 45/2013/TT-BTC ngày 25 tháng 4 năm 2013 của Bộ Tài chính về hướng dẫn chế độ quản lý, sử dụng và trích khấu hao TSCĐ.

Lưu ý: Đối với vườn cây lâu năm không tính khấu hao đất.

KHUNG THỜI GIAN TRÍCH KHẤU HAO CÁC LOẠI TÀI SẢN CỐ ĐỊNH
(Ban hành kèm theo Thông tư số 45/2013/TT-BTC ngày 25/4/2013 của Bộ Tài chính)

Danh mục các nhóm tài sản cố định	Thời gian trích khấu hao tối thiểu (Năm)	Thời gian trích khấu hao tối đa (Năm)
A - Máy móc, thiết bị động lực		
1. Máy phát động lực	8	15
2. Máy phát điện, thủy điện, nhiệt điện, phong điện, hỗn hợp khí	7	20
3. Máy biến áp và thiết bị nguồn điện	7	15
4. Máy móc, thiết bị động lực khác	6	15
B - Máy móc, thiết bị công tác		
1. Máy công cụ	7	15
2. Máy móc thiết bị dùng trong ngành khai khoáng	5	15
3. Máy kéo	6	15
4. Máy dùng cho nông, lâm nghiệp	6	15
5. Máy bơm nước và xăng dầu	6	15
6. Thiết bị luyện kim, gia công bề mặt chống gỉ và ăn mòn kim loại	7	15
7. Thiết bị chuyên dùng sản xuất các loại hoá chất	6	15
8. Máy móc, thiết bị chuyên dùng sản xuất vật liệu xây dựng, đồ sành sứ, thủy tinh	10	20
9. Thiết bị chuyên dùng sản xuất các linh kiện và điện tử, quang học, cơ khí chính xác	5	15
10. Máy móc, thiết bị dùng trong các ngành sản xuất da, in văn phòng phẩm và văn hoá phẩm	7	15
11. Máy móc, thiết bị dùng trong ngành dệt	10	15
12. Máy móc, thiết bị dùng trong ngành may mặc	5	10
13. Máy móc, thiết bị dùng trong ngành giấy	5	15
14. Máy móc, thiết bị sản xuất, chế biến lương thực, thực phẩm	7	15
15. Máy móc, thiết bị điện ảnh, y tế	6	15
16. Máy móc, thiết bị viễn thông, thông tin, điện tử, tin học	3	15

Danh mục các nhóm tài sản cố định	Thời gian trích khấu hao tối thiểu (Năm)	Thời gian trích khấu hao tối đa (Năm)
và truyền hình		
17. Máy móc, thiết bị sản xuất dược phẩm	6	10
18. Máy móc, thiết bị công tác khác	5	12
19. Máy móc, thiết bị dùng trong ngành lọc hoá dầu	10	20
20. Máy móc, thiết bị dùng trong thăm dò khai thác dầu khí	7	10
21. Máy móc, thiết bị xây dựng	8	15
22. Cầu cảng	10	20
C - Dụng cụ làm việc đo lường, thí nghiệm		
1. Thiết bị đo lường, thử nghiệm các đại lượng cơ học, âm học và nhiệt học	5	10
2. Thiết bị quang học và quang phổ	6	10
3. Thiết bị điện và điện tử	5	10
4. Thiết bị đo và phân tích lý hoá	6	10
5. Thiết bị và dụng cụ đo phóng xạ	6	10
6. Thiết bị chuyên ngành đặc biệt	5	10
7. Các thiết bị đo lường, thí nghiệm khác	6	10
8. Khuôn mẫu dùng trong công nghiệp đúc	2	5
D - Thiết bị và phương tiện vận tải		
1. Phương tiện vận tải đường bộ	6	10
2. Phương tiện vận tải đường sắt	7	15
3. Phương tiện vận tải đường thủy	7	15
4. Phương tiện vận tải đường không	8	20
5. Thiết bị vận chuyển đường ống	10	30
6. Phương tiện bốc dỡ, nâng hàng	6	10
7. Thiết bị và phương tiện vận tải khác	6	10
E - Dụng cụ quản lý		
1. Thiết bị tính toán, đo lường	5	8
2. Máy móc, thiết bị thông tin, điện tử và phần mềm tin học	3	8

Danh mục các nhóm tài sản cố định	Thời gian trích khấu hao tối thiểu (Năm)	Thời gian trích khấu hao tối đa (Năm)
phục vụ quản lý		
3. Phương tiện và dụng cụ quản lý khác	5	10
G - Nhà cửa, vật kiến trúc		
1. Nhà cửa loại kiên cố	25	50
2. Nhà nghỉ giữa ca, nhà ăn giữa ca, nhà vệ sinh, nhà thay quần áo, nhà để xe...	6	25
3. Nhà cửa khác	6	25
4. Kho chứa, bể chứa; cầu, đường, đường băng sân bay; bãi đỗ, sân phơi...	5	20
5. Kè, đập, cống, kênh, mương máng	6	30
6. Bến cảng, ụ triển đà...	10	40
7. Các vật kiến trúc khác	5	10
H - Súc vật, vườn cây lâu năm		
1. Các loại súc vật	4	15
2. Vườn cây công nghiệp, vườn cây ăn quả, vườn cây lâu năm	6	40
3. Thảm cỏ, thảm cây xanh	2	8
I - Các loại tài sản cố định hữu hình khác chưa quy định trong các nhóm trên	4	25
K - Tài sản cố định vô hình khác	2	20

13. Thuê và đấu thầu đất: Ghi số tiền thực tế hộ đã chi trả trong 12 tháng qua về thuê hoặc đấu thầu đất để phục vụ trồng trọt. Nếu thuê hoặc đấu thầu đất sử dụng trong nhiều năm thì số tiền này được phân bổ theo số năm sử dụng để tính vào chi phí sản xuất trồng trọt trong 12 tháng qua.

14. Thuê tài sản, máy móc, thiết bị, phương tiện và các công việc bằng máy, thuê vận chuyển: Ghi số tiền thực tế hộ đã chi trả trong 12 tháng qua về thuê phương tiện, tài sản, máy móc để phục vụ trồng trọt. Nếu thuê sử dụng trong nhiều năm thì số tiền này được phân bổ theo số năm sử dụng để tính vào chi phí sản xuất trong 12 tháng qua.

15. *Thuê súc vật cày kéo*: Ghi số tiền thực tế hộ đã chi trong 12 tháng qua để thuê gia súc làm các công việc cày, bừa, vận chuyển vật tư, sản phẩm phục vụ cho sản xuất.

16. *Trả công lao động thuê ngoài*: Ghi số tiền (kể cả hiện vật quy ra tiền) hộ trả về việc thuê mướn công lao động bên ngoài làm các công việc như gieo trồng, chăm sóc, thu hoạch, tiêu thụ sản phẩm.

17. *Thuỷ nông nội đồng*: Ghi số tiền hộ đã chi trả dịch vụ này trong 12 tháng qua.

18. *Trả lãi tiền vay cho sản xuất trồng trọt*: Ghi số tiền lãi hộ đã trả cho số tiền vay để đầu tư cho cây trồng trong 12 tháng qua. Trường hợp trả lãi theo tháng trong 12 tháng qua thì ghi toàn bộ vào chi phí sản xuất, ngược lại nếu trả lãi cho nhiều năm thì phải phân bổ cho số năm trả lãi, số tiền phân bổ được tính vào chi phí sản xuất.

19. *Các khoản chi phí khác*: Ghi số tiền hộ đã chi ngoài các mục nêu trên như các khoản phân bổ về chi phí chuyển đổi đất (ví dụ, đầu tư chi phí chuyển đổi đất từ cây hằng năm sang cây lâu năm, v.v...), lệ phí giao thông, bưu điện, quảng cáo, đào tạo, tiếp thị, bảo hiểm sản xuất, quỹ bảo vệ thực vật, quỹ cải tạo đồng ruộng, quỹ quản lý hành chính, chi phí thức ăn cho trâu bò cày kéo, v.v...

Câu 2: Ghi trị giá chi phí trồng trọt. Để khai thác hết chi phí, tránh sót và cũng hợp với tư duy của người trả lời, ĐTV cần hỏi về các chi phí theo cây và các nhóm cây đã liệt kê. Tuy nhiên, nếu hộ không nhớ chi tiết mà chỉ nhớ tổng số thì ĐTV ghi tổng số vào cột 2e và ghi KB cho các cột không biết hoặc không nhớ chi tiết. Câu này không nhằm mục đích phân bổ chi phí cho từng loại cây hoặc nhóm cây mà nhằm mục đích tính đủ chi phí sản xuất trồng trọt của hộ.

4B1C: Chương trình tự động cộng câu 2e và ghi kết quả vào ô này. Đây là tổng chi phí trồng trọt.

4B2. CHĂN NUÔI VÀ SĂN BẮT, ĐÁNH BẦY, THUẦN DƯỠNG CHIM, THÚ

Câu 1a: Nếu hộ trả lời “CÓ” ghi mã 1 và chuyển sang hỏi câu 2; nếu trả lời “KHÔNG” ghi mã 2.

Câu 1b: Nếu hộ trả lời “CÓ” ghi mã 1 và chuyển sang câu 4B2T2; nếu trả lời “KHÔNG” ghi mã 2 và chuyển sang phần 4B3.

4B2.1. THU CHĂN NUÔI VÀ CHĂN BẮT, ĐÁNH BẦY, THUẦN DƯỠNG CHIM, THÚ

Câu 2: ĐTV hỏi câu này cho từng loại sản phẩm chăn nuôi đã xuất chuồng hoặc kết thúc quá trình chăn nuôi trong 12 tháng qua và thu từ săn bắt, đánh bầy, thuần dưỡng chim,

thú. Nếu hộ trả lời có thì đánh dấu X vào dòng sản phẩm tương ứng. Sản phẩm chăn nuôi xuất chuồng trong 12 tháng qua (không tính thủy sản) gồm: sản phẩm qua giết mổ tính bằng trọng lượng thịt hơi của trâu, bò, lợn, lợn sữa, gia cầm,...; sản phẩm chăn nuôi khác gồm: cừu, dê, thỏ, bò cày, chó, mèo, bò sát, côn trùng, chó cảnh, nuôi tằm,... và sản phẩm không qua giết mổ (trứng, sữa, con giống, mật ong, kén tằm, lông cừu, mật gấu nuôi...).

Giá trị sản phẩm phụ chăn nuôi (phân trâu, bò, lợn, gia cầm, v.v...) và sản phẩm tận thu (lông, da, xương, sừng của gia súc giết mổ hoặc bị chết) được ghi vào dòng 18 “sản phẩm phụ chăn nuôi”. Đối với các hộ nuôi trâu, bò cày kéo hoặc trâu, bò sinh sản, lợn nái đã thu về con giống có thu sản phẩm phụ (phân trâu/bò/lợn) trong 12 tháng qua thì ghi trị giá sản phẩm phụ này vào dòng 18 “sản phẩm phụ chăn nuôi”.

Trong cuộc khảo sát này, khi tính thu nhập của hộ quy ước đối với sản phẩm phụ chăn nuôi chỉ tính những sản phẩm hộ thực tế có thu hoạch và sử dụng cho sản xuất: bán ra, đổi hàng làm tăng thu nhập của hộ hoặc sử dụng cho đời sống, ví dụ: dùng phân gia súc, gia cầm làm khí ga để đun nấu.

Câu 3: ĐTV hỏi và ghi khối lượng/số lượng sản phẩm hộ đã thu được trong 12 tháng qua vào ô tương ứng với tên sản phẩm.

Câu 5: ĐTV tự tính và ghi trị giá sản phẩm thu được trong 12 tháng qua, kể cả sản phẩm phụ hộ sử dụng trong 12 tháng qua.

$$\begin{array}{c} \text{Trị giá} \\ \text{sản phẩm} \\ \text{thu được trong} \\ \text{12 tháng qua} \end{array} = \begin{array}{c} \text{Trị giá} \\ \text{sản phẩm} \\ \text{đã bán/đổi trong} \\ \text{12 tháng qua} \end{array} + \left[\begin{array}{c} \text{Tổng} \\ \text{sản} \\ \text{lượng} \end{array} - \begin{array}{c} \text{Số bán/đổi} \end{array} \right] \times \begin{array}{c} \text{Giá bình quân năm} \\ \text{tại thị trường} \\ \text{địa phương} \end{array}$$

Đối với một số sản phẩm phụ chăn nuôi (mã 18) như phân trâu, bò, lợn thông thường có cả các chất độn như rơm rạ, cỏ... để loại trừ chất độn, theo kinh nghiệm thực tế thì 1 con trâu cho khoảng 2,5 tấn phân 1 năm, 1 con lợn cho 9 tạ phân 1 năm và 1 con bò cho 1,5 tấn/năm.

Trường hợp hộ không ước tính được giá trị của sản phẩm phụ chăn nuôi thì ĐTV có thể tham khảo tỷ lệ giá trị sản phẩm phụ trong tổng giá trị sản phẩm của ngành chăn nuôi tương ứng theo từng vùng như sau:

- Đồng bằng sông Hồng:	1,5%
- Trung du và miền núi phía Bắc:	1,3%
- Bắc Trung Bộ và duyên hải miền Trung:	1,5%
- Tây Nguyên:	1,2%

- Đông Nam Bộ: 1,4%
- Đồng bằng sông Cửu Long: 0,6%

4B2T2: ĐTV ghi tổng số tiền hộ gia đình được đền bù thiệt hại về chăn nuôi và săn bắt, thuần dưỡng chim, thú từ các tổ chức, cá nhân, cơ quan, đơn vị... do thiên tai, dịch bệnh, môi trường...

4B21T: Chương trình tự động cộng câu 5 từ dòng 1 đến dòng 18 và ghi kết quả vào ô này và câu 4B2T2. Đây là tổng thu chăn nuôi.

Lưu ý:

- Thu chăn nuôi: Những hộ có gia cầm bị tiêu huỷ do dịch cúm gia cầm trong 12 tháng qua, thì giống và thức ăn... được tính vào chi phí chăn nuôi trong 12 tháng qua.

- Đối với hộ có thu sản phẩm chăn nuôi chung với các hộ khác thì ghi số lượng và trị giá sản phẩm thuộc phần của hộ điều tra. Chi phí chăn nuôi thực tế do hộ điều tra chi được ghi vào phần 4B2.2.

4B22T: ĐTV ghi giá trị câu 5 từ dòng 19 vào ô này. Đây là tổng thu săn bắt, đánh bắt, thuần dưỡng chim, thú.

4B2.2. CHI PHÍ CHĂN NUÔI VÀ SĂN BẮT, ĐÁNH BẮY, THUẦN DƯỠNG CHIM, THÚ

Phải hỏi tất cả các loại chi phí cho chăn nuôi những loại gia súc, gia cầm đã liệt kê ở trong biểu như: lợn, trâu, bò, ngựa, dê, cừu, gà, vịt, ngan, ngỗng, gia cầm khác, ong, tằm và chăn nuôi khác.

Cần chú ý:

- Đối với chi phí chăn nuôi do hộ tự túc để giảm bớt công việc cho ĐTV, quy định chỉ tính các khoản chi phí do hộ tự túc đã được tính vào thu của hộ, ví dụ: thóc đã được tính vào sản lượng thu hoạch, tức là đã tính vào thu, nay đem ra làm thức ăn cho chăn nuôi. Không ghi những khoản chi phí do hộ tự túc nhưng chưa được tính vào thu của hộ ở bất kỳ chỗ nào trong phiếu phỏng vấn hộ này, không tính vào chi phí chăn nuôi những khoản rau, bèo do hộ tự kiếm hoặc cua ốc do hộ tự đánh bắt nếu chưa được tính vào thu của hộ.

- Chỉ tính các khoản chi phí cho những vật nuôi đã kết thúc quá trình chăn nuôi trong 12 tháng qua; quy ước không tính chi phí sản xuất dở dang cho vật nuôi chưa kết thúc quá trình chăn nuôi như lợn chưa bán hoặc chưa giết mổ, tính tương tự như vậy đối với gà, vịt, ngan, ngỗng, v.v...

- Trường hợp những tài sản cố định được tính vào chi phí sản xuất chăn nuôi có liên

quan đến thu nhập của nhiều năm phải phân bổ chi phí theo các năm cho sản phẩm chăn nuôi hoặc những tài sản cố định có liên quan đến nhiều ngành thì tính phân bổ chi phí cho các ngành theo tỷ lệ thu hoặc tỷ lệ chi của mỗi ngành trong tổng số thu hoặc chi về chăn nuôi.

- Trường hợp vật nuôi chết trong 12 tháng qua hoặc gia cầm bị thiêu huỷ do dịch cúm gà, chi phí về giống, thức ăn, thuốc chữa bệnh... được hạch toán và ghi toàn bộ vào chi phí sản xuất chăn nuôi cho 12 tháng qua. Những hộ chăn nuôi lớn gặp rủi ro gây thiệt hại nặng không chỉ về vật nuôi mà còn thiệt hại cả những khoản đầu tư chi phí xây dựng cơ bản, cách tính để ghi vào chi phí sản xuất chăn nuôi cho 12 tháng qua như sau: Những khoản chi phí thường xuyên như tiền mua giống, thức ăn, thuốc chữa bệnh gia súc, gia cầm... được tính toàn bộ vào chi phí sản xuất. Những khoản chi phí về đầu tư xây dựng cơ bản, chi phí 1 lần phân bổ cho nhiều năm, ví dụ như chi phí xây chuồng trại, hàng rào... được tính vào chi phí cho 12 tháng qua bằng cách lấy toàn bộ chi phí thiệt hại chia cho số năm sử dụng và chỉ ghi phần thiệt hại phân bổ cho 1 năm vào chi phí sản xuất trong 12 tháng qua.

- Đối với lợn nái, ĐTV cần phân biệt rõ nếu đang trong thời gian nuôi nái hậu bị (chưa thành lợn nái) thì toàn bộ chi phí thức ăn và chi phí về giống (kể cả giống tự túc) không được ghi vào chi phí chăn nuôi trong 12 tháng qua.

- Đối với vật nuôi là tài sản cố định sử dụng cho sản xuất như trâu, bò cày kéo, sinh sản, ngựa thồ, lợn đực giống, lợn nái, đàn gia cầm đẻ trứng... khi không được coi là tài sản cố định nữa và hộ chuyển sang nuôi vỗ béo để bán hoặc giết thịt bán thì được coi đây là trường hợp thanh lý tài sản cố định và không được tính vào thu nhập của hộ. Quá trình thanh lý tài sản cố định là vật nuôi trong 12 tháng qua (bán hoặc giết) nếu hộ phải chi phí về thức ăn thì giá trị chi phí thức ăn không tính vào chi phí trong 12 tháng qua.

Câu 7: Ghi trị giá lợn giống, trâu, bò giống, giống gia cầm (gà, vịt, ngan, ngỗng, v.v...) và giống các loại chăn nuôi khác đã dùng vào sản xuất trong 12 tháng qua. Giống gia súc, gia cầm phải mua tính theo giá thực tế mua; giống tự túc tính theo giá bán bình quân năm tại địa bàn điều tra. Giống gia súc, gia cầm nuôi với mục đích là TSCĐ như: Giống lợn nái, trâu, bò cày kéo (kể cả tự túc và mua) không tính vào chi phí giống chăn nuôi (lưu ý: kể cả các khoản chi phí thức ăn, thuốc phòng chữa bệnh... đầu tư cho gia súc gia cầm với mục đích là TSCĐ).

Câu 8: Bao gồm tất cả các khoản thức ăn tinh (gạo, sắn, mì, ngô, khoai, dong riềng, các loại củ có chất bột và các chất bột khác), thức ăn tổng hợp, thức ăn thô (cám, rau, bèo...), thức ăn khoáng (muối) và các loại thức ăn khác (tôm, cua, cá, ốc, kể cả thuốc tăng trọng) thực tế đã dùng chăn nuôi gia súc, gia cầm trong 12 tháng qua kể cả phần tự túc đã tính vào thu của hộ. Thức ăn tinh do tự túc thì tính theo giá bình quân năm tại chợ địa phương ở địa

bàn điều tra (tính thu theo giá nào thì chi phí tính theo giá đó; nếu mua ngoài tính theo giá thực tế mua). Thức ăn thô gồm rau do hộ tự sản xuất. Không tính rau, bèo, cỏ, v.v... do thu nhặt, hái lượm hoặc là sản phẩm phụ trồng trọt hoặc chăn nuôi chưa tính vào thu của hộ. Đối với tôm, cua, cá, ốc, v.v... đánh bắt được để chăn nuôi nếu không tính vào thu của hộ thì không ghi vào chi phí cho chăn nuôi. Khi tính trị giá chi về thức ăn, ĐTV cần tính cho từng loại vật nuôi theo mẫu biểu trung gian ở trang trước để lấy số liệu ghi vào biểu. Lưu ý: thức ăn thường xuyên cho gia súc là TSCĐ như lợn nái, trâu bò sinh sản cũng được ghi vào câu này.

Câu 9: Ghi số tiền (kể cả trị giá hiện vật) chi mua các loại thuốc đã sử dụng phòng và chữa bệnh cho gia súc, gia cầm trong 12 tháng qua.

Câu 10: Ghi số tiền (kể cả trị giá hiện vật) thực tế hộ đã chi dùng về điện, than đá, than bánh/tổ ong, xăng, dầu hỏa, dầu mazut, dầu diesel, ga hóa lỏng (LPG), khí thiên nhiên, củi và năng lượng/nhiên liệu khác. Không tính năng lượng, nhiên liệu không phải mua và chưa được tính vào thu của hộ, ví dụ: củi tự kiếm được. Không tính năng lượng, nhiên liệu dùng cho đời sống, cho trồng trọt hoặc các hoạt động sản xuất phi nông, lâm nghiệp, thủy sản (chi tiết xem giải thích khoản 9 phần 4B1.6 - Chi phí trồng trọt).

Câu 11: Chi phí về nước sử dụng cho hoạt động chăn nuôi, săn bắt, đánh bắt, thuần dưỡng chim, thú có thu sản phẩm trong 12 tháng qua.

Câu 12: Xem giải thích khoản 11 phần 4B1.6 - Chi phí trồng trọt.

Câu 13: Chỉ ghi số tiền thực tế hộ đã chi trả cho 12 tháng qua về thuê hoặc đầu thầu đất để phục vụ chăn nuôi. Nếu 12 tháng qua hộ trả tiền thuê hoặc đầu thầu đất sử dụng trong nhiều năm thì số tiền này được phân bổ theo số năm sử dụng để tính vào chi phí sản xuất chăn nuôi trong 12 tháng qua.

Câu 14: Ghi số tiền (kể cả trị giá hiện vật) thực tế hộ đã chi trả trong 12 tháng qua để thuê phương tiện, máy móc phục vụ chăn nuôi. Nếu thuê sử dụng trong nhiều năm thì số tiền này được phân bổ theo năm sử dụng để tính chi phí sản xuất trong 12 tháng qua.

Câu 15: Ghi số tiền (kể cả trị giá hiện vật) trả công lao động thuê ngoài làm các công việc như chăm sóc, bảo vệ gia súc, gia cầm, v.v...

Câu 16: Ghi số tiền lãi đã trả cho số tiền vay để đầu tư cho chăn nuôi trong 12 tháng qua.

Câu 17: Ghi số thuế kinh doanh chăn nuôi hộ đã nộp trong 12 tháng qua.

Câu 18: Ghi số tiền (kể cả trị giá hiện vật) hộ đã chi ngoài các khoản nêu trên, như chi mua các dụng cụ nhỏ, vật rẻ tiền mau hỏng phục vụ chăn nuôi. Dụng cụ nhỏ thuộc loại rẻ tiền mau hỏng mua trong 12 tháng qua (xô, chậu, rổ rá, quang sào, v.v...) quy định sử

dùng hết trong 12 tháng qua, không phân bổ. Một số dụng cụ nhỏ thuộc công cụ lao động chưa đủ tiêu chuẩn xếp vào tài sản cố định thì tiến hành tính phân bổ theo thời gian sử dụng trong hai hoặc ba năm tùy theo từng loại. Một số dụng cụ nhỏ hộ tự làm được chưa tính vào thu của hộ thì không ghi ở đây, ví dụ như quang, sọt, rổ, v.v... gia đình tự túc được sử dụng phục vụ chăn nuôi. Tiền (kể cả trị giá hiện vật) do hộ chi ra để sửa chữa nhỏ, bảo dưỡng thường xuyên TSCĐ (máy móc, chuồng trại, v.v...) phục vụ sản xuất; công cụ thủ công và các khoản lệ phí giao thông, bưu điện, quảng cáo, đào tạo, bảo hiểm chăn nuôi.

Câu 19: Nếu các loại chi phí từ câu 7-18 được ghi thông tin đầy đủ thì chương trình sẽ tự động tính tổng chi phí ở câu 19.

Ngược lại, nếu các loại chi phí từ câu 7-18 không được ghi đầy đủ (có ít nhất 2 câu không có thông tin) thì ĐTV hỏi tổng số chi phí và ghi thông tin vào câu này. Cách tính như sau:

- + Đối với những khoản mục chi phí do mua đổi thì tính trị giá theo thực tế mua đổi.
- + Những khoản mục chi phí do hộ tự túc thì tính theo giá bình quân tại địa bàn điều tra.

4B21C: ĐTV cộng câu 19 từ dòng 1 đến dòng 10 của phần 4B2.2 và ghi kết quả vào ô này. Đây là tổng chi phí chăn nuôi.

4B22C: ĐTV ghi trị giá câu 19 dòng 11 của phần 4B2.2 vào ô này. Đây là tổng chi phí săn bắt, đánh bắt, thuần dưỡng chim, thú.

4B3. HOẠT ĐỘNG DỊCH VỤ NÔNG NGHIỆP

Câu 1a: ĐTV phỏng vấn để xác định hộ làm dịch vụ nông nghiệp kể cả hộ chuyên và hộ không chuyên làm có tính chất kiêm nhiệm. Những hộ làm dịch vụ nông nghiệp phải là những hộ có máy móc, thiết bị, công cụ để làm công việc dịch vụ nông nghiệp trong 12 tháng qua, nếu hộ trả lời “CÓ” ghi mã 1 và chuyển sang hỏi câu 2; nếu trả lời “KHÔNG” ghi mã 2.

Câu 1b: Nếu hộ trả lời “CÓ” ghi mã 1 và chuyển sang câu 4B3T2; nếu trả lời “KHÔNG” ghi mã 2 và chuyển sang phần 4B4.

4B3.1. THU HOẠT ĐỘNG DỊCH VỤ NÔNG NGHIỆP

Câu 2: ĐTV hỏi từng công việc trong hoạt động dịch vụ nông nghiệp của hộ và đánh dấu X vào dòng tương ứng nếu hộ trả lời “CÓ”.

Câu 3: Số tháng hoạt động trong 12 tháng qua là tổng số tháng theo lịch hộ có hoạt động dịch vụ nông nghiệp. Số tháng hoạt động có thể ghi lẻ (làm tròn thành 1 chữ số thập phân) tùy theo số ngày hoạt động, ví dụ: 15 ngày ghi là 0,5 tháng, 10 ngày ghi là 0,3 tháng.

Câu 4: Doanh thu trung bình 1 tháng là số tiền thu được do kết quả hoạt động dịch

vụ nông nghiệp gồm: doanh thu thực tế làm đất, tưới tiêu, bảo vệ cây trồng, vật nuôi, tuốt lúa, sơ chế sản phẩm, v.v... của hộ chuyên kinh doanh dịch vụ nông nghiệp, hộ nông dân làm dịch vụ nông nghiệp có tính chất kiêm nhiệm có quy mô lớn, hoạt động thường xuyên và hộ hoạt động có quy mô nhỏ không thường xuyên. Nếu hộ nhận công bằng hiện vật thì quy ra tiền theo giá thực tế của địa phương tại địa bàn điều tra.

Câu 5: Chương trình tự động tính doanh thu cho từng hoạt động dịch vụ nông nghiệp và ghi vào dòng tương ứng.

4B3T2: ĐTV ghi tổng số tiền hộ gia đình được đền bù thiệt hại về hoạt động dịch vụ nông nghiệp từ các tổ chức, cá nhân, cơ quan, đơn vị... do thiên tai, dịch bệnh, môi trường...

4B3T: ĐTV cộng câu 5 và 4B3T2. Đây là tổng thu dịch vụ nông nghiệp.

4B3.2. CHI PHÍ HOẠT ĐỘNG DỊCH VỤ NÔNG NGHIỆP

Câu 6: ĐTV hỏi hộ có chi cho từng công việc hoạt động dịch vụ nông nghiệp và đánh dấu X vào ô tương ứng nếu hộ trả lời có.

Câu 7: Chi nguyên vật liệu: Ghi số chi thực về nguyên vật liệu chính, phụ đã dùng vào sản xuất trong 12 tháng qua.

Câu 8: Ghi số tiền mua dụng cụ nhỏ, vật rẻ tiền mau hỏng dùng cho dịch vụ nông nghiệp. Đối với vật rẻ tiền mau hỏng được tính hết vào chi phí sản xuất trong 12 tháng qua. Những dụng cụ nhỏ chưa đủ tiêu chuẩn xếp vào tài sản cố định (TSCĐ) nhưng sử dụng trong một số năm thì cần phân bổ trị giá theo thời gian sử dụng. Một số dụng cụ nhỏ hộ tự làm, chưa tính vào thu của hộ thì không ghi ở đây.

Câu 9: Ghi số tiền (kể cả trị giá hiện vật) thực tế hộ đã chi dùng về điện, than đá, than bánh/tổ ong, xăng, dầu hỏa, dầu mazut, dầu diesel, ga hóa lỏng (LPG), khí thiên nhiên, củi và năng lượng/nhiên liệu khác. Không tính năng lượng, nhiên liệu không phải mua và chưa được tính vào thu của hộ, ví dụ: củi tự kiếm được. Không tính năng lượng, nhiên liệu dùng cho đời sống, cho trồng trọt hoặc các hoạt động sản xuất phi nông, lâm nghiệp, thủy sản (chi tiết xem giải thích khoản 9 phần 4B1.6 - Chi phí trồng trọt).

Câu 10: Ghi số tiền do hộ chi ra để sửa chữa nhỏ, bảo dưỡng thường xuyên TSCĐ (máy móc, nhà xưởng phục vụ sản xuất) công cụ thủ công.

Câu 11: Xem giải thích ở phần chi phí trồng trọt, chăn nuôi.

Câu 12: Ghi số tiền hộ thực tế đã chi trả cho 12 tháng qua về thuê phương tiện, tài sản, máy móc để phục vụ cho sản xuất, nếu thuê sử dụng trong nhiều năm thì số tiền thuê được phân bổ theo số năm sử dụng để tính vào chi phí sản xuất trong 12 tháng qua.

Câu 13: Ghi số tiền hộ trả công lao động thuê ngoài để làm các công việc dịch vụ nông nghiệp như: tưới, tiêu nước, tuốt lúa, phòng trừ sâu bệnh.

Câu 14: Ghi số tiền trả lãi cho tiền vay để đầu tư cho các dịch vụ nông nghiệp.

Câu 15: Ghi số thuế kinh doanh hộ đã nộp trong 12 tháng qua.

Câu 16: Ghi các khoản chi thực tế trong 12 tháng qua ngoài các khoản mục kể trên như chi vận tải, chi quảng cáo, bưu điện, lệ phí, chi hoa hồng, môi giới, thức ăn cho lợn đực giống,...

Câu 17: ĐTV cộng câu 7 đến câu 16 cho từng dịch vụ.

4B3C: ĐTV cộng câu 17 và ghi kết quả vào ô này. Đây là tổng chi phí dịch vụ nông nghiệp.

4B4. LÂM NGHIỆP

Mục đích:

Thu thập số liệu các khoản thu và chi phí của các hoạt động lâm nghiệp (kể cả dịch vụ lâm nghiệp).

Người trả lời:

Mục này liên quan đến những người trả lời mã 1 trong câu 1b mục 4A. ĐTV phải hỏi từng người này hoặc người biết nhiều thông tin nhất.

Phạm vi tính thu và chi phí:

Chỉ tính những khoản đã thu trong 12 tháng qua của các hoạt động lâm nghiệp; không tính sản phẩm dở dang hoặc hoạt động chưa có thu trong 12 tháng qua. Trị giá từng loại sản phẩm tính theo giá thực tế bán đổi, phần còn lại thì tính theo giá bình quân năm ở chợ gần nhất tại địa phương.

Do đó, chi phí cũng tính mọi khoản đã sử dụng để có được các khoản đã thu trong 12 tháng qua.

Nội dung và phương pháp ghi:

Câu 1a: Hoạt động lâm nghiệp gồm trồng rừng, bảo vệ, chăm sóc, khai thác, ươm các loại cây lâm nghiệp, thu hoạch các loại cây lâm nghiệp, thu nhặt các sản phẩm từ rừng (trừ nấm hương, nấm truffle), bảo vệ, phòng cháy rừng, v.v...

Trường hợp hộ trồng tre để lấy măng thì ghi vào khoản 10 “Cây lâm nghiệp khác”. Nếu hộ thu nhặt măng từ rừng thì ghi vào khoản 13 “Giống cây lâm nghiệp và các sản phẩm thu nhặt từ rừng”.

Câu 1b: Nếu hộ trả lời “CÓ” ghi mã 1 và chuyển sang câu 4B4T2; nếu trả lời “KHÔNG” ghi mã 2 và chuyển sang phần 4B5.

4B4.1. THU LÂM NGHIỆP

Câu 2: ĐTV hỏi hộ trong 12 tháng qua có thu từ các sản phẩm hoặc hoạt động theo các khoản đã liệt kê trong biểu (mã số từ 1 đến 14) hay không. Nếu có thì đánh dấu X vào dòng tương ứng. Hỏi hết các sản phẩm/hoạt động trước khi sang câu 3. Lưu ý một số nội dung thu lâm nghiệp sau:

- Thu trồng rừng, chăm sóc, tu bổ, cải tạo rừng: Gồm toàn bộ số tiền thu được trong 12 tháng qua về các hoạt động này. Ví dụ như số tiền thu về trồng rừng, cải tạo rừng theo các dự án, giá trị sản phẩm thu được do tu bổ, cải tạo rừng.

- Dịch vụ lâm nghiệp khác: Ghi doanh thu thực tế của các hoạt động dịch vụ như bảo vệ rừng, phòng cháy chữa cháy, đánh giá ước lượng cây trồng, vận chuyển gỗ đến bãi 2, sơ chế gỗ trong rừng, v.v...

Câu 3: Ghi số tiền thu được từ các sản phẩm hoặc hoạt động theo các sản phẩm/hoạt động đã liệt kê trong 12 tháng qua theo từng loại đất rừng, bao gồm:

- Các khoản thu từ đất rừng sản xuất đã giao lâu dài cho hộ và chưa giao cho hộ. Đất rừng sản xuất là diện tích rừng trồng nhằm mục đích chính là khai thác gỗ, củi, nguyên liệu giấy và các loại lâm sản khác phục vụ cho sản xuất và đời sống.

- Các khoản thu từ đất rừng phòng hộ đã giao lâu dài cho hộ và chưa giao cho hộ. Đất rừng phòng hộ là diện tích rừng trồng đầu nguồn các con sông, trồng ven bờ biển nhằm mục đích giữ nước, chống lũ, xói mòn, điều hòa khí hậu, bảo vệ các công trình thủy lợi, thủy điện, chắn gió cát... bảo vệ sản xuất và đời sống.

- Các khoản thu từ đất khác bao gồm rừng đặc dụng (rừng phục vụ nghiên cứu khoa học); rừng trồng được khoanh nuôi tái sinh (rừng tự nhiên), trồng cây phân tán có diện tích dưới 0,5 ha như cây bóng mát dọc đường giao thông, kênh mương, quanh vườn,...

4B4T2: ĐTV ghi tổng số tiền hộ gia đình được đền bù thiệt hại về hoạt động lâm nghiệp từ các tổ chức, cá nhân, cơ quan, đơn vị... do thiên tai, dịch bệnh, môi trường...

Cộng câu 3 của tất cả các khoản thu có mã số từ 1 đến 14, 4B4T2 và ghi vào ô 4B4T.

4B4.2. CHI PHÍ LÂM NGHIỆP

Chú ý: Cách hạch toán chi phí khi sản xuất gặp rủi ro và mất trắng tương tự phần “4B1.6. Chi phí trồng trọt”.

ĐTV phỏng vấn và ghi chi phí theo 2 nhóm:

1. Chi phí cho các hoạt động lâm nghiệp (các hoạt động tạo ra các lâm sản).
2. Chi phí cho các dịch vụ lâm nghiệp (các hoạt động dịch vụ như: Bảo vệ rừng, đánh giá ước lượng cây trồng, sản lượng cây trồng phòng cháy và quản lý lâm nghiệp bao gồm trồng nuôi và tái sinh rừng).

Chỉ tính chi phí cho những hoạt động đã thu trong 12 tháng qua (đã được ghi ở

phần 4B4.1). Không tính các chi phí sản xuất dở dang hoặc chi phí cho các hoạt động không phải lâm nghiệp, dịch vụ lâm nghiệp.

- Để tính đúng thu nhập của hộ thì mọi khoản chi phí đã sử dụng để cho sản phẩm thu hoạch trong 12 tháng qua đều phải khai thác và ghi vào phiếu khảo sát gồm: tất cả các khoản mua đổi và tự túc. Vật tư dùng vào sản xuất nếu mua ngoài thì tính theo giá thực tế mua; phần tự túc tính theo giá bình quân năm tại chợ gần nhất ở địa phương.

- Trường hợp chi phí sản xuất có liên quan đến thu nhập của nhiều năm phải phân bổ theo các năm đó. Nếu có liên quan đến nhiều ngành thì tính phân bổ cho các ngành theo tỷ lệ thu hoặc tỷ lệ chi của mỗi ngành.

Cụ thể theo từng khoản mục (nếu có phát sinh) như sau:

1. *Hạt giống, cây giống*: Ghi trị giá giống của cây trồng thực tế hộ đã mua hoặc tự túc được đã tính vào thu dùng cho sản xuất trong 12 tháng qua. Giống lâm nghiệp gồm: hạt giống, cây giống dùng vào việc trồng rừng của hộ, v.v... đã ghi thu ở 4B4.1.

Không tính giống tự túc chưa được tính vào thu. Chú ý chỉ tính giống dùng vào sản xuất, không tính loại giống sản xuất ra để bán, kể cả hạt giống, cây giống không dùng hết đem bán.

2. *Phân bón các loại*: Gồm phân hữu cơ, phân hoá học. Tính tổng trị giá phân hữu cơ và phân hoá học hộ mua, tự túc đã sử dụng cho các hoạt động sản xuất cho sản phẩm thu được trong 12 tháng qua. Phân hoá học gồm nhiều loại như đạm ure, sunphat, NPK, lân, kali... ĐTV hỏi số lượng từng loại phân hoá học thực tế đã bón cho từng loại cây trồng để tính thành tiền. Giá phân hoá học tính theo giá thực tế mua ở thị trường.

3. *Dụng cụ nhỏ, vật rẻ tiền mau hỏng*: Ghi số tiền dùng để chi mua các loại dụng cụ, vật rẻ tiền mau hỏng trong 12 tháng qua. Các dụng cụ đó là cày, cuốc, xẻng, bao, thúng, dao, cưa,...

4. *Năng lượng, nhiên liệu*: Ghi số tiền (kể cả trị giá hiện vật) thực tế hộ đã chi dùng về điện, than đá, than bánh/tổ ong, xăng, dầu hỏa, dầu mazut, dầu diesel, ga hóa lỏng (LPG), khí thiên nhiên, củi và năng lượng/nhiên liệu khác sử dụng cho hoạt động lâm nghiệp có cho thu sản phẩm trong 12 tháng qua. Không tính năng lượng, nhiên liệu tự túc và chưa được tính vào thu của hộ, ví dụ: củi tự kiếm được. Không tính năng lượng, nhiên liệu dùng cho đời sống, cho trồng trọt hoặc các hoạt động sản xuất phi nông, lâm nghiệp, thủy sản (chi tiết xem giải thích khoản 9 phần 4B1.6 - Chi phí trồng trọt).

5. *Sửa chữa nhỏ, bảo dưỡng (tài sản cố định, công cụ sản xuất)*: Ghi số tiền do hộ chi ra để sửa chữa nhỏ, bảo dưỡng thường xuyên tài sản cố định (máy móc thiết bị, nhà xưởng,...), công cụ thủ công.

6. *Khấu hao tài sản cố định*: Tài sản cố định (TSCĐ) của hộ tham gia vào quá trình sản xuất đều phải tính khấu hao. TSCĐ bao gồm máy móc, công cụ, nhà xưởng v.v... Tính khấu hao TSCĐ theo giá thực tế mua sắm, xây dựng của hộ. Phương pháp tính khấu hao TSCĐ tương tự như khoản 11 phần 4B1.6 - Chi phí trồng trọt.

7. *Thuê và đấu thầu đất*: Ghi số tiền thực tế hộ đã chi trả trong 12 tháng qua về thuê hoặc đấu thầu đất. Nếu thuê hoặc đấu thầu đất sử dụng trong nhiều năm thì số tiền này được phân bổ theo số năm sử dụng để tính vào chi phí sản xuất trong 12 tháng qua.

8. *Thuê tài sản, máy móc, phương tiện, thuê vận chuyển*: Ghi số tiền thực tế hộ đã chi trả trong 12 tháng qua về thuê phương tiện, tài sản, máy móc. Nếu thuê sử dụng trong nhiều năm thì số tiền này được phân bổ theo số năm sử dụng để tính vào chi phí sản xuất trong 12 tháng qua.

9. *Thuê súc vật cày kéo*: Ghi số tiền thực tế hộ đã chi trong 12 tháng qua để thuê gia súc làm các công việc làm đất, kéo gỗ, vận chuyển hàng hoặc sản phẩm liên quan đến 2 nhóm hoạt động trên.

10. *Trả công lao động thuê ngoài*: Ghi số tiền gia đình trả về việc thuê mướn công lao động bên ngoài làm các công việc như gieo trồng, chăm sóc, thu hoạch, tiêu thụ sản phẩm.

11. *Trả lãi tiền vay cho hoạt động lâm nghiệp, dịch vụ lâm nghiệp*: Ghi số tiền trả lãi số tiền vay (nếu có) để đầu tư cho 2 nhóm hoạt động trên trong 12 tháng qua.

12. *Thuế kinh doanh*: Ghi số tiền nộp thuế sản xuất kinh doanh trong 12 tháng qua.

13. *Các khoản chi phí khác*: Ghi số tiền hộ đã chi ngoài các mục nêu trên như các khoản lệ phí giao thông, bưu điện, quảng cáo, đào tạo kỹ thuật...

Sau khi đã hoàn thành phỏng vấn phần này, ĐTV tiến hành tính chi phí và thu nhập cho phần này như sau:

- Cộng số liệu các câu từ 1 đến 13 theo từng dòng và ghi vào câu 14.
- Cộng số liệu ở câu 14 của cả 2 nhóm hoạt động về lâm nghiệp và ghi vào ô 4B4C.

4B5. THỦY SẢN

Các hoạt động thủy sản bao gồm nuôi trồng, đánh bắt thủy sản (uơm giống, nuôi trồng, đánh bắt thủy sản) và các hoạt động có liên quan như các công việc sơ chế sản phẩm (ướp muối, ướp lạnh, phơi khô sản phẩm), phân loại, làm sạch sản phẩm v.v...

Người trả lời:

Mục này liên quan đến những người trả lời mã 1 trong câu 1b mục 4A. ĐTV phải hỏi từng người này hoặc người biết nhiều thông tin nhất.

Phạm vi tính thu nhập và chi phí:

Chỉ tính những sản phẩm đã thu trong 12 tháng qua của nuôi trồng, đánh bắt thủy sản trên mặt nước mặn, lợ, ngọt; không tính sản phẩm dở dang. Trị giá từng loại sản phẩm tính theo giá thực tế bán đổi, phần còn lại thì tính theo giá bình quân năm ở chợ gần nhất tại địa phương.

Do đó, chi phí cũng tính mọi khoản đã sử dụng để có được các khoản đã thu trong 12 tháng qua. Các chi phí mua đổi tính theo giá thực tế, phần tự túc tính theo giá bình quân ở chợ gần nhất tại địa phương.

Nội dung và phương pháp ghi:

Câu 1a: Nếu hộ trả lời “CÓ” ghi mã 1 và chuyển sang hỏi câu 2; nếu trả lời “KHÔNG” ghi mã 2.

Câu 1b: Nếu hộ trả lời “CÓ” ghi mã 1 và chuyển sang câu 4B5T2; nếu trả lời “KHÔNG” ghi mã 2 và chuyển sang phần 4C.

ĐTV hỏi hết các sản phẩm thu cho các câu từ 2 đến 5 trước khi chuyển sang hỏi phần chi phí cho các câu từ 6 đến 18.

4B5.1. THU THỦY SẢN

Câu 2: ĐTV hỏi hộ cho tất cả các loại sản phẩm đã thu trong 12 tháng qua trước khi chuyển sang câu 3. Nếu hộ trả lời có thì đánh dấu (X) vào dòng tương ứng.

Thủy sản khác gồm: ếch, ba ba, ốc, cá sấu, cá cảnh nuôi để bán,...

Câu 3: ĐTV hỏi và ghi tổng sản lượng thu được trong 12 tháng qua vào dòng sản phẩm tương ứng.

Câu 5: ĐTV tự tính và ghi trị giá sản phẩm thủy sản thu được trong 12 tháng qua gồm trị giá sản phẩm bán, đổi, trả công, cho biếu và trị giá sản phẩm để lại.

Sản phẩm bán tính theo giá bán thực tế. Sản phẩm đem đổi hàng tính theo giá tương đương của hàng hoá đổi. Sản phẩm trả công lao động được tính theo giá bình quân năm của chợ gần nhất tại địa phương. Sản phẩm để lại được tính theo giá trung bình tại thị trường địa phương.

4B5T2: ĐTV ghi tổng số tiền hộ gia đình được đền bù thiệt hại về hoạt động thủy sản từ các tổ chức, cá nhân, cơ quan, đơn vị... do thiên tai, dịch bệnh, môi trường...

4B5T1: ĐTV cộng câu 5, 4B5T2 và ghi kết quả vào ô này. Đây là tổng thu thủy sản.

4B5.2. CHI PHÍ THỦY SẢN

Chú ý: Cách hạch toán chi phí khi sản xuất gặp rủi ro và mất trắng tương tự phần “4B1.6. Chi phí trồng trọt”.

Câu 6: Ghi trị giá giống thủy sản (cá, tôm, cua...) đã dùng vào sản xuất trong 12 tháng qua. Giống thủy sản phải mua tính theo giá thực tế mua. Giống tự túc tính theo giá bình quân năm của chợ gần nhất tại địa phương.

Câu 7: Ghi tổng số chi phí về thức ăn tinh, thức ăn thô, các loại thức ăn khác thực tế đã dùng trong 12 tháng qua (kể cả phần tự túc của hộ đã được tính vào thu nhập). Thức ăn do tự túc được tính theo giá sản xuất bình quân năm; nếu mua ngoài tính theo giá thực tế mua. Không tính thức ăn có được do thu nhặt, hái lượm chưa được tính vào thu nhập.

Câu 8: Ghi số tiền chi mua các dụng cụ nhỏ, vật rẻ tiền mau hỏng để phục vụ cho nuôi trồng, đánh bắt thủy sản. Dụng cụ nhỏ thuộc loại rẻ tiền mau hỏng mua trong 12 tháng qua (xô, chậu, rổ rá, quang sào, v.v...) quy định sử dụng hết trong 12 tháng qua không phân bổ. Một số dụng cụ nhỏ thuộc công cụ lao động chưa đủ tiêu chuẩn xếp vào tài sản cố định thì tiến hành tính phân bổ theo thời gian sử dụng trong hai hoặc ba năm tùy theo từng loại để tính chi phí sản xuất. Một số dụng cụ nhỏ hộ tự làm được chưa tính vào thu của hộ thì không ghi ở đây.

Câu 9: Ghi số tiền (kể cả trị giá hiện vật) thực tế hộ đã chi dùng về điện, than đá, than bánh/tổ ong, xăng, dầu hỏa, dầu mazut, dầu diesel, ga hóa lỏng (LPG), khí thiên nhiên, củi và năng lượng/nhiên liệu khác dùng cho sản xuất thủy sản (bơm nước, chạy guồng trong vùng nuôi tôm, sấy sản phẩm, chế biến thức ăn...). Không tính năng lượng, nhiên liệu tự túc và chưa được tính vào thu của hộ, ví dụ: củi tự kiếm được. Không tính năng lượng, nhiên liệu dùng cho đời sống và các ngành sản xuất phi nông, lâm nghiệp (chi tiết xem giải thích khoản 9 phần 4B1.6 - Chi phí trồng trọt).

Câu 10: Ghi trị giá tiền và hiện vật hộ chi mua/đổi muối, nước đá hoặc các phụ liệu khác để dùng cho sản xuất, kinh doanh thủy sản trong 12 tháng qua.

Câu 11: Ghi số tiền do hộ chi ra để sửa chữa nhỏ, bảo dưỡng thường xuyên TSCĐ (máy móc, ao, hồ nuôi tôm, nhà xưởng phục vụ sản xuất), công cụ thủ công.

Câu 12: Cách tính đã giải thích ở khoản mục 11 phần 4b1.6 - Chi phí trồng trọt. ĐTV áp dụng tương tự cho các TSCĐ dùng trong sản xuất kinh doanh thủy sản.

Câu 13: Ghi số tiền thực tế hộ đã chi trả trong 12 tháng qua về thuê hoặc đấu thầu mặt nước để nuôi trồng thủy sản. Nếu thuê hoặc đấu thầu đất sử dụng trong nhiều năm thì số tiền này được phân bổ theo số năm sử dụng để tính vào chi phí sản xuất trồng trọt trong 12 tháng qua.

Câu 14: Ghi số tiền thực tế hộ đã chi trả trong 12 tháng qua về thuê phương tiện, máy

móc để phục vụ cho sản xuất. Nếu thuê sử dụng trong nhiều năm thì số tiền này được phân bổ theo năm sử dụng để tính vào chi phí sản xuất trong 12 tháng qua.

Câu 15: Ghi số tiền hộ trả công lao động thuê ngoài làm các công việc như chăm sóc, bảo vệ, vệ sinh vùng nuôi trồng thủy sản.

Câu 16: Ghi số tiền trả lãi cho các khoản vay để đầu tư cho thủy sản.

Câu 17: Ghi số tiền thuế nuôi trồng, thuế khai thác thủy sản hộ đã nộp trong 12 tháng qua.

Câu 18: Ghi số tiền hộ đã chi ngoài các mục nêu trên như các khoản thuốc phòng/chữa bệnh thủy sản, lệ phí giao thông, bưu điện, quảng cáo, đào tạo, bảo hiểm sản xuất...

Câu 19: ĐTV cộng tổng chi phí cho hoạt động thủy sản của hộ (cộng câu 6 đến 18) theo từng dòng nuôi trồng và đánh bắt thủy sản.

4B5C: ĐTV cộng câu 19 và ghi kết quả vào ô này. Đây là tổng chi phí nuôi trồng và đánh bắt thủy sản.

4C. CÁC NGÀNH NGHỀ SXKD, DỊCH VỤ PHI NÔNG, LÂM NGHIỆP, THỦY SẢN; CHẾ BIẾN SẢN PHẨM NÔNG, LÂM NGHIỆP, THỦY SẢN

Mục đích:

Thu thập số liệu về doanh thu, chi phí và một số đặc điểm của các hoạt động ngành nghề sản xuất kinh doanh, dịch vụ phi nông, lâm nghiệp, thủy sản và hoạt động chế biến sản phẩm nông, lâm nghiệp, thủy sản của hộ kể cả các hoạt động có sản phẩm được sản xuất ra chỉ để lại hộ tiêu dùng hoặc sử dụng, không được bán, đổi hoặc cung cấp dịch vụ nhằm để phục vụ cho việc tính thu nhập và tiêu dùng cho sản xuất và đời sống của hộ.

Người trả lời:

ĐTV phỏng vấn những người biết nhiều thông tin nhất về từng hoạt động, thường những người này là người điều hành và quản lý các hoạt động.

Khái niệm/định nghĩa/phạm vi:

Bao gồm hộ có đăng ký kinh doanh và không có đăng ký kinh doanh về các hoạt động ngành nghề SXKD, dịch vụ phi nông, lâm nghiệp, thủy sản và hoạt động chế biến sản phẩm nông, lâm nghiệp, thủy sản của hộ.

Đối với hoạt động thương nghiệp (hoạt động bán buôn và bán lẻ; sửa chữa ô tô, mô tô, xe máy và xe có động cơ khác - mã 45, 46, 47) thì quy ước doanh thu và chi phí không tính trị giá vốn hàng hoá (trị giá mua sản phẩm hàng hoá để kinh doanh).

Trường hợp các hộ liên doanh SXKD thì căn cứ vào phần trăm thu nhập hộ nhận được để tính thu nhập cho hộ điều tra.

Nội dung và phương pháp ghi:

Câu 1: Hỏi về các hoạt động ngành nghề SXKD, dịch vụ phi nông, lâm nghiệp, thủy sản và hoạt động chế biến sản phẩm nông, lâm nghiệp, thủy sản tự làm có trong hộ, kể cả các hoạt động có sản phẩm được sản xuất ra chỉ để lại hộ tiêu dùng hoặc sử dụng, không được bán, đổi hoặc cung cấp dịch vụ. Các hoạt động có diễn ra trong 12 tháng qua nhưng tại thời điểm điều tra không còn tồn tại nữa thì vẫn được thu thập thông tin.

4C1. THU TỪ CÁC NGÀNH NGHỀ SXKD, DỊCH VỤ PHI NÔNG, LÂM NGHIỆP, THỦY SẢN; CHẾ BIẾN SẢN PHẨM NÔNG, LÂM NGHIỆP, THỦY SẢN

Câu 2: ĐTV cần mô tả rõ hoạt động, ví dụ: xay xát, làm đồ mộc gia dụng, làm bún, cắt tóc, làm đầu, sản xuất BIOGA (từ phân gia súc, gia cầm sử dụng làm nhiên liệu, chất đốt), sản xuất điện từ năng lượng mặt trời,... Ghi mã ngành kinh tế của hoạt động (xem danh mục ngành kinh tế quốc dân). Ghi tối đa 4 hoạt động, nếu có trên 4 hoạt động thì từ hoạt động thứ 5 sẽ ghép vào hoạt động số 4.

Câu 3: Số tháng hoạt động trong 12 tháng qua là tổng số tháng theo lịch hộ có hoạt động ngành nghề. Số tháng hoạt động có thể ghi lẻ (làm tròn thành 1 chữ số thập phân) tùy theo số ngày hoạt động, ví dụ: 15 ngày ghi là 0,5 tháng, 10 ngày ghi là 0,3 tháng.

Câu 4 và câu 6: Hỏi thông tin về tình trạng sở hữu hoạt động. Nếu hoạt động chỉ do riêng hộ đang phỏng vấn sở hữu thì ĐTV ghi mã 1 ở câu 4 và ghi 100 vào câu 6 mà không cần phải hỏi hộ. Nếu hoạt động do nhiều hộ cùng sở hữu thì ghi mã 2 ở câu 4 và phần trăm thu nhập mà hộ nhận được từ hoạt động ở câu 6. ĐTV có thể căn cứ vào phần trăm vốn đóng góp cho hoạt động của hộ để tính phần trăm thu nhập hộ nhận được.

Câu 8: Có một số hộ có các hoạt động có sản phẩm được sản xuất ra chỉ để lại hộ tiêu dùng hoặc sử dụng mà không được bán, đổi hoặc cung cấp dịch vụ như nấu rượu chỉ để lại cho hộ uống,...

Câu 9: Ghi doanh thu trung bình mỗi tháng trong các tháng hoạt động diễn ra. Đó là số tiền thu được do bán sản phẩm hoặc cung cấp dịch vụ bình quân 1 tháng của hoạt động. Nội dung doanh thu của từng ngành cụ thể như sau:

Doanh thu của hoạt động công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp là tổng các khoản thu do bán thành phẩm và nửa thành phẩm, thu về gia công, chế biến sản phẩm của khách hàng, thu về công việc có tính chất công nghiệp như sửa chữa, lắp đặt máy, làm tăng trị giá sản phẩm.

Doanh thu về hoạt động xây dựng là tổng trị giá các công trình xây dựng hoàn thành trong 12 tháng qua bên A phải trả cho bên B (chủ hộ xây dựng). Cần lưu ý một số trường hợp sau khi tính doanh thu cho hộ chuyên nghề xây dựng:

- Tính công trình xây dựng đấu thầu hoàn chỉnh cả vật tư và lao động. Nếu chỉ đấu thầu phần vật tư thì xếp vào hoạt động thương nghiệp, đấu thầu phần lao động thì tính toàn bộ trị giá phần lao động vào doanh thu; phần chi phí sẽ ghi phần tiền công của lao động thuê mướn bên ngoài.

- Trường hợp công trình mới hoàn thành một phần thì hạch toán phần đã hoàn thành để tính thu nhập.

- Trường hợp công trình dở dang thì ĐTV phỏng vấn thành viên hộ là chủ thầu và những thành viên khác của hộ làm ở công trình để ghi số tháng đã hoạt động để tính thu nhập và chi phí trong các tháng hoạt động đó.

Chú ý chỉ tính hoạt động xây dựng thuê bên ngoài, không tính công trình xây dựng tự hộ làm cho hộ.

Doanh thu của hoạt động thương nghiệp gồm doanh thu hàng hoá bán ra, doanh thu dịch vụ sửa chữa xe có động cơ, mô tô, xe máy và xe có động cơ khác trong 12 tháng qua.

Để đơn giản công việc, quy ước doanh thu của hoạt động thương nghiệp không tính trị giá vốn hàng hoá bán ra mà chỉ tính số lãi gộp (chưa trừ phí lưu thông như: phí vận chuyển, bốc vác, bảo quản sản phẩm, hoa hồng,... và thuế). Như vậy, doanh thu của hoạt động thương nghiệp ghi trong phiếu này là số lãi gộp của hàng hoá bán ra, cộng với doanh thu về dịch vụ sửa chữa động cơ, mô tô, xe máy và xe có động cơ khác.

Doanh thu về hoạt động vận tải là tổng số tiền thu được trong 12 tháng qua của hộ về cước phí vận tải hàng hoá cho hành khách và số thu về cước phí vận chuyển hành khách, số thu về vận tải khác, số thu về bốc xếp hàng hoá và hành lý.

Doanh thu hoạt động phi nông, lâm nghiệp, thủy sản khác là tổng số tiền thu được từ các hoạt động trong 12 tháng qua, gồm: khách sạn, nhà hàng, tài chính tín dụng, giáo dục đào tạo, hoạt động phục vụ cá nhân, cộng đồng, v.v... (xem danh mục ngành kinh tế quốc dân).

Câu 10: ĐTV tính doanh thu cho từng hoạt động trong 12 tháng qua theo hướng dẫn.

Câu 12: Hỏi hộ về sản phẩm do hoạt động sản xuất ra được trao đổi để lấy hàng hoá và dịch vụ khác trong 12 tháng qua, bao gồm việc hộ dùng sản phẩm của hoạt động thanh toán cho các hàng hoá và dịch vụ đã mua thay vì phải thanh toán bằng tiền và ngược lại, là việc hộ được người mua sản phẩm của hoạt động thanh toán cho hộ bằng hàng hoá và dịch vụ thay vì phải thanh toán bằng tiền. Lưu ý: các hàng hoá của hoạt động thương nghiệp được hộ trao đổi không được tính vào đây. Trị giá của hàng hoá được trao đổi sẽ được tính là số

tiền hộ dùng để mua hàng hoá hộ nhận được từ trao đổi ở các phần chi cho sản xuất và đời sống.
Câu 12 tính trị giá sản phẩm trao đổi theo giá bình quân năm tại địa bàn điều tra.

Câu 17: Chương trình tự tính tổng thu của từng hoạt động theo hướng dẫn.

Câu 18: Chương trình tự tính tổng thu phân bổ cho hộ của từng hoạt động theo hướng dẫn.

4CTT: Tổng thu của tất cả các hoạt động trong 12 tháng qua, chương trình tự động cộng câu 17 và ghi kết quả vào ô này.

4CT: Tổng thu của tất cả các hoạt động trong 12 tháng qua phân bổ cho hộ, chương trình tự động cộng câu 18 và ghi kết quả vào ô này.

4C2. CHI PHÍ CÁC NGÀNH NGHỀ SXKD, DỊCH VỤ PHI NÔNG, LÂM NGHIỆP, THUỶ SẢN; CHẾ BIẾN SẢN PHẨM NÔNG, LÂM NGHIỆP, THUỶ SẢN

Lưu ý: Vật tư, nguyên liệu dùng cho sản xuất mua theo nguồn nào thì tính theo giá của nguồn đó, nếu tự túc, đổi tính theo giá bình quân năm tại địa bàn điều tra. Chỉ tính chi phí phát sinh cho các sản phẩm được sản xuất trong 12 tháng qua đã được bán, đổi, cung cấp dịch vụ, sử dụng hoặc tiêu dùng.

Câu 19: Chi phí về nguyên vật liệu chính, phụ, thực liệu của từng hoạt động. Thực liệu là những nguyên liệu để chế biến thức ăn, nước giải khát,... Đối với hoạt động thương nghiệp, số tiền mua hàng hoá kinh doanh không tính vào câu này.

Câu 20: Chi phí về những dụng cụ nhỏ, vật rẻ tiền mau hỏng. Đối với dụng cụ sản xuất nhỏ chưa đủ tiêu chuẩn xếp vào TSCĐ nhưng sử dụng trong một số năm thì cần phân bổ trị giá theo thời gian sử dụng.

Câu 21: Chi phí về năng lượng, nhiên liệu của từng hoạt động. Các nguồn năng lượng, nhiên liệu đã được giải thích ở phần 4B. Nếu hoạt động có chi phí về BIOGA thì khoản chi phí này sẽ được ghi vào câu 21k.

Câu 22: Chi phí về nước phục vụ cho các hoạt động ngành nghề.

Câu 23: Chi phí về sửa chữa nhỏ, duy trì bảo dưỡng. Bao gồm sửa chữa nhỏ, bảo dưỡng thường xuyên TSCĐ là máy móc, nhà xưởng phục vụ sản xuất; công cụ thủ công.

Câu 24: Chi phí về khấu hao tài sản cố định. Tài sản cố định (TSCĐ) của hộ tham gia vào quá trình sản xuất đều phải tính khấu hao. TSCĐ bao gồm nhà xưởng, máy móc, thiết bị, công cụ,... Tính khấu hao TSCĐ theo giá thực tế mua sắm, xây dựng của hộ. Đối với trường hợp hộ xây dựng nhà để ở sau đó sử dụng một phần diện tích để sản xuất kinh doanh thì nguyên giá của TSCĐ này là số tiền đầu tư thêm để xây dựng, sửa chữa và cải tạo diện tích ở thành diện tích sản xuất kinh doanh. Phương pháp tính khấu hao TSCĐ:

Căn cứ vào nguyên giá của tài sản cố định, thời gian sử dụng ước tính để tính khấu hao:

$$\text{Mức khấu hao 1 năm} = \frac{\text{Nguyên giá TSCĐ}}{\text{Số năm sử dụng}}$$

Câu 25: Chi phí về thuê đất, nhà xưởng, cửa hàng, máy móc và phương tiện sản xuất khác. Nếu thuê sử dụng trong nhiều năm thì số tiền thuê được phân bổ theo số năm sử dụng.

Câu 26: Chi phí về vận chuyển: bao gồm thuê phương tiện để vận chuyển nguyên vật liệu hoặc sản phẩm của hoạt động đi tiêu thụ và các loại phí đường, cầu, phà,... cho các lần vận chuyển.

Câu 27: Chi phí về nhân công: bao gồm toàn bộ chi phí trả cho các lao động thuê ngoài (thường xuyên hoặc tạm thời) về tiền lương, tiền công và các khoản phụ cấp, trợ cấp có tính chất lương, kể cả trị giá các bữa ăn hộ phải nuôi các lao động thuê ngoài này (nếu có). Chi tiêu này bao gồm cả chi phí về bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, kinh phí công đoàn phải trích nộp cho cơ quan bảo hiểm và tổ chức công đoàn theo quy định.

Câu 28: Số tiền hộ phải trả cho khoản lãi từ tiền vay để đầu tư và phát triển hoạt động. Nếu trả lãi khoản vay cho nhiều năm thì số tiền trả lãi được phân bổ theo số năm vay.

Câu 29: Chi phí về thuế, phí và các khoản lệ phí coi như thuế: bao gồm thuế GTGT, thuế tiêu thụ đặc biệt, thuế xuất khẩu, thuế hàng hoá nhập khẩu, thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế đất SXKD, thuế tài nguyên, thuế môn bài, phí cấp phép kinh doanh,...

Câu 30: Chi phí cho xử lý nước thải, chất thải rắn. Đây là các khoản chi phí nhằm bảo vệ môi trường, bao gồm các chi phí đầu tư xây dựng hệ thống xử lý nước thải, chất thải rắn; phí trả cho các dịch vụ xử lý nước thải, chất thải rắn,... Nếu các khoản chi cho nhiều năm thì phải phân bổ theo số năm sử dụng. Trường hợp hệ thống xử lý nước thải, chất thải rắn trở thành TSCĐ thì chi phí phân bổ chỉ được ghi vào khoản này, không ghi vào khấu hao TSCĐ.

Câu 31: Các chi phí khác ngoài các khoản chi phí kể trên như chi phí bưu điện, đi lại, quảng cáo, tiếp thị, mua mẫu mã, chi thuê khảo sát thiết kế, bảo hiểm sản xuất, chi hoa hồng, môi giới,...

Trường hợp hộ sản xuất BIOGA thì giá được tính theo giá của ga hoá lỏng dùng làm nhiên liệu hoặc chất đốt tại địa phương. Phần chi phí sản xuất BIOGA sẽ bao gồm chi phí về nguyên liệu (phân gia súc, gia cầm,... mua hoặc tự túc), dụng cụ nhỏ, khấu hao TSCĐ,...

Câu 32: Chương trình tự tính tổng chi phí cho từng hoạt động trong 12 tháng qua theo hướng dẫn.

Câu 33: Chương trình tự tính tổng chi phí phân bổ cho hộ của từng hoạt động trong 12 tháng theo hướng dẫn.

Trường hợp hộ có trên 4 hoạt động thì từ hoạt động thứ 5 sẽ ghép vào hoạt động số 4. Hoạt động ghép này chỉ thu thập và ghi thông tin từ câu 10 đến câu 33.

4CCT: Tổng chi phí của tất cả các hoạt động trong 12 tháng qua, Chương trình tự động cộng câu 32 của tất cả các hoạt động và ghi kết quả vào ô này.

4CC: Tổng chi phí của tất cả các hoạt động trong 12 tháng qua phân bổ cho hộ, Chương trình tự động cộng câu 33 của tất cả các hoạt động và ghi kết quả vào ô này.

4D. THU KHÁC TÍNH VÀO THU NHẬP

Mục đích:

Thu thập số liệu các khoản thu khác (chủ yếu không do lao động trực tiếp tạo ra) làm tăng thu nhập của hộ gia đình trong 12 tháng qua để làm căn cứ tính đúng, tính đủ thu nhập của hộ trong 12 tháng qua.

Người trả lời:

Tốt nhất hỏi chủ hộ. Nếu chủ hộ đi vắng thì hỏi người biết nhiều thông tin nhất.

Khái niệm/định nghĩa/phạm vi:

Cần phân biệt rõ các khoản thu khác được tính vào thu nhập và các khoản thu khác không được tính vào thu nhập. Khoản thu khác được tính vào thu nhập là những khoản thu làm tăng quỹ thu chi của hộ. Ngược lại, những khoản thu khác không được tính vào thu nhập là những khoản thu không làm tăng quỹ thu chi; những khoản này đã nằm trong quỹ thu chi của hộ, nhưng chuyển từ dạng này sang dạng khác.

Lưu ý: Một số khoản thu khác **không tính** vào thu nhập của hộ, như:

- Thu tiền từ bán tài sản của hộ (Tài sản cố định, tài sản dùng cho sản xuất kinh doanh, đồ dùng sinh hoạt...);

- Rút tiền tiết kiệm (Phần vốn). Riêng phần tiền lãi được tính vào thu nhập;

- Tiền đền bù tài sản, nhà cửa, đất đai trong giải phóng mặt bằng.

Nội dung và phương pháp ghi:

Câu 1: ĐTV hỏi hộ tất cả các khoản thu đã liệt kê trước khi hỏi câu 2. Nếu hộ có khoản thu nào thì đánh dấu (X) vào dòng tương ứng.

Câu 2: Ghi số tiền các thành viên của hộ nhận được trong 12 tháng qua theo từng

khoản mục. Nếu nhận bằng hiện vật thì tính trị giá hiện vật theo giá bình quân năm ở chợ gần nhất tại địa phương. Cụ thể như sau:

Khoản 101: Tiền mặt và trị giá hiện vật dùng cho sinh hoạt do người ngoài thành viên hộ cho, biếu, mừng, giúp từ nước ngoài trong 12 tháng qua, trong tổng số phân ra thành, bao gồm:

- Tiền mặt và trị giá hiện vật dùng cho sinh hoạt do người thân (đã từng là thành viên của hộ) sống và lao động tạm thời ở nước ngoài cho, biếu, mừng, giúp.

- Cho, biếu nhà ở.
- Cho, biếu ô tô dùng cho sinh hoạt.
- Cho, biếu tài sản dùng cho sinh hoạt khác.

Khoản 102: Tiền mặt và trị giá hiện vật dùng cho sinh hoạt do người ngoài thành viên hộ cho, biếu, mừng, giúp từ trong nước trong 12 tháng qua, trong tổng số phân ra thành, bao gồm:

- Tiền mặt và trị giá hiện vật dùng cho sinh hoạt do người thân (đã từng là thành viên của hộ) đi làm thời vụ ở trong nước cho, biếu, mừng, giúp.

- Cho, biếu nhà ở.
- Cho, biếu ô tô dùng cho sinh hoạt.
- Cho, biếu tài sản dùng cho sinh hoạt khác.

Khoản 101 và 102 bao gồm cả trị giá các loại hiện vật phục vụ cho sinh hoạt như lương thực, thực phẩm, các loại tài sản như nhà ở, phương tiện đi lại, các thiết bị và đồ dùng gia đình,... (không kể TSCĐ, thiết bị máy móc, giống, phân bón,... dùng cho sản xuất). Lưu ý không tính các khoản thu từ giáo dục và y tế đã được ghi ở Mục Giáo dục và Mục Y tế.

Khoản 103: Ghi số tiền còn lại sau khi lấy tổng số tiền mừng đám cưới (bao gồm: tiền mặt và trị giá đồ trang sức, ngoại tệ, lương thực, thực phẩm) trừ đi chi phí ăn uống của khách mời.

Nếu quà mừng đám cưới bằng hiện vật như: nhà ở, ô tô và tài sản dùng cho sinh hoạt khác thì được tính vào khoản 101 hoặc 102.

Khoản 104: Ghi số tiền còn lại sau khi lấy tổng số tiền phúng viếng ma chay (bao gồm: tiền mặt và trị giá đồ lễ) trừ đi chi phí ăn uống của khách.

Lưu ý: Nếu khoản thu được từ đám cưới hoặc ma chay của hộ nhỏ hơn chi phí ăn uống của khách thì ĐTV ghi giá trị âm vào khoản 103 hoặc 104.

Khoản 105: Ghi trị giá tiền nhận được từ các khoản trợ cấp xã hội cho thương binh, thân nhân liệt sỹ, các gia đình/cá nhân có công với cách mạng và gia đình chính sách khác trong 12 tháng qua.

Khoản 106: Ghi trị giá tiền nhận được từ các khoản trợ cấp xã hội cho gia đình hoặc cá nhân thuộc diện bảo trợ xã hội.

Các đối tượng bảo trợ xã hội được quy định tại Điều 5 Nghị định số 20/2021/NĐ-CP ngày 15/03/2021 của Chính phủ về Quy định chính sách trợ giúp xã hội đối với đối tượng bảo trợ xã hội như sau:

Điều 5. Đối tượng bảo trợ xã hội hưởng trợ cấp xã hội hằng tháng

1. Trẻ em dưới 16 tuổi không có nguồn nuôi dưỡng thuộc một trong các trường hợp sau đây:

- a) Bị bỏ rơi chưa có người nhận làm con nuôi;
- b) Mồ côi cả cha và mẹ;
- c) Mồ côi cha hoặc mẹ và người còn lại bị tuyên bố mất tích theo quy định của pháp luật;
- d) Mồ côi cha hoặc mẹ và người còn lại đang hưởng chế độ chăm sóc, nuôi dưỡng tại cơ sở trợ giúp xã hội, nhà xã hội;
- đ) Mồ côi cha hoặc mẹ và người còn lại đang trong thời gian chấp hành án phạt tù tại trại giam hoặc đang chấp hành quyết định xử lý vi phạm hành chính tại trường giáo dưỡng, cơ sở giáo dục bắt buộc, cơ sở cai nghiện bắt buộc;
- e) Cả cha và mẹ bị tuyên bố mất tích theo quy định của pháp luật;
- g) Cả cha và mẹ đang hưởng chế độ chăm sóc, nuôi dưỡng tại cơ sở trợ giúp xã hội, nhà xã hội;
- h) Cả cha và mẹ đang trong thời gian chấp hành án phạt tù tại trại giam hoặc đang chấp hành quyết định xử lý vi phạm hành chính tại trường giáo dưỡng, cơ sở giáo dục bắt buộc, cơ sở cai nghiện bắt buộc;
- i) Cha hoặc mẹ bị tuyên bố mất tích theo quy định của pháp luật và người còn lại đang hưởng chế độ chăm sóc, nuôi dưỡng tại cơ sở trợ giúp xã hội, nhà xã hội;
- k) Cha hoặc mẹ bị tuyên bố mất tích theo quy định của pháp luật và người còn lại đang trong thời gian chấp hành án phạt tù tại trại giam hoặc đang chấp hành quyết định xử lý vi phạm hành chính tại trường giáo dưỡng, cơ sở giáo dục bắt buộc, cơ sở cai nghiện bắt buộc;

1) Cha hoặc mẹ đang hưởng chế độ chăm sóc, nuôi dưỡng tại cơ sở trợ giúp xã hội và người còn lại đang trong thời gian chấp hành án phạt tù tại trại giam hoặc đang chấp hành quyết định xử lý vi phạm hành chính tại trường giáo dưỡng, cơ sở giáo dục bắt buộc, cơ sở cai nghiện bắt buộc.

2. Người thuộc diện quy định tại khoản 1 Điều này đang hưởng trợ cấp xã hội hằng tháng mà đủ 16 tuổi nhưng đang học văn hóa, học nghề, trung học chuyên nghiệp, cao đẳng, đại học văn bằng thứ nhất thì tiếp tục được hưởng chính sách trợ giúp xã hội cho đến khi kết thúc học, nhưng tối đa không quá 22 tuổi.

3. Trẻ em nhiễm HIV/AIDS thuộc hộ nghèo.

4. Người thuộc diện hộ nghèo, hộ cận nghèo chưa có chồng hoặc chưa có vợ; đã có chồng hoặc vợ nhưng đã chết hoặc mất tích theo quy định của pháp luật và đang nuôi con dưới 16 tuổi hoặc đang nuôi con từ 16 đến 22 tuổi và người con đó đang học văn hóa, học nghề, trung học chuyên nghiệp, cao đẳng, đại học văn bằng thứ nhất quy định tại khoản 2 Điều này (sau đây gọi chung là người đơn thân nghèo đang nuôi con).

5. Người cao tuổi thuộc một trong các trường hợp quy định sau đây:

a) Người cao tuổi thuộc diện hộ nghèo, không có người có nghĩa vụ và quyền phụng dưỡng hoặc có người có nghĩa vụ và quyền phụng dưỡng nhưng người này đang hưởng trợ cấp xã hội hằng tháng;

b) Người cao tuổi từ đủ 75 tuổi đến 80 tuổi thuộc diện hộ nghèo, hộ cận nghèo không thuộc diện quy định ở điểm a khoản này đang sống tại địa bàn các xã, thôn vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi đặc biệt khó khăn;

c) Người từ đủ 80 tuổi trở lên không thuộc diện quy định tại điểm a khoản này mà không có lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội hàng tháng, trợ cấp xã hội hàng tháng;

d) Người cao tuổi thuộc diện hộ nghèo, không có người có nghĩa vụ và quyền phụng dưỡng, không có điều kiện sống ở cộng đồng, đủ điều kiện tiếp nhận vào cơ sở trợ giúp xã hội nhưng có người nhận nuôi dưỡng, chăm sóc tại cộng đồng.

6. Người khuyết tật nặng, người khuyết tật đặc biệt nặng theo quy định pháp luật về người khuyết tật.

7. Trẻ em dưới 3 tuổi thuộc diện hộ nghèo, hộ cận nghèo không thuộc đối tượng quy định tại các khoản 1, 3 và 6 Điều này đang sống tại địa bàn các xã, thôn vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi đặc biệt khó khăn.

8. Người nhiễm HIV/AIDS thuộc diện hộ nghèo không có nguồn thu nhập ổn định hằng tháng như tiền lương, tiền công, lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội, trợ cấp xã hội hằng tháng.

Khoản 107: Ghi số tiền và giá trị hiện vật, trị giá công lao động của nhà nước hỗ trợ hộ đã nhận được để khắc phục hậu quả về thiên tai như bão, lụt, lũ quét, động đất và hỏa hoạn gây thiệt hại cho hộ về nhà ở, tài sản, đồ dùng, tính mạng v.v...

Khoản 108: Ghi số tiền và giá trị hiện vật do các quỹ bảo hiểm trả cho người và tài sản bị thiệt hại của hộ có tham gia bảo hiểm. Không kể bảo hiểm xã hội trả thay lương, bảo hiểm nhân thọ đến kỳ lĩnh và bảo hiểm y tế đã tính ở mục y tế.

Khoản 109: Ghi số tiền lãi nhận được từ tiền gửi ngân hàng, cổ phần, tín phiếu và lãi từ các hình thức cho vay, góp vốn khác.

Khoản 110: Ghi số tiền nhận được từ các khoản cho thuê tài sản như nhà xưởng, máy móc, thiết bị, phương tiện chưa tính ở phần hoạt động sản xuất kinh doanh dịch vụ của hộ. Không tính các khoản tiền thu được do cho thuê, mượn nhà/đất ở, đất nông, lâm nghiệp và mặt nước nuôi trồng thủy sản trong 12 tháng qua.

Khoản 111: Gồm các khoản nhận được từ các tổ chức nhân đạo, từ thiện, hiệp hội, các đơn vị sản xuất kinh doanh ủng hộ.

Khoản 112: Gồm các khoản thu khác làm tăng thu nhập chưa kể trên như trúng xổ số, vui chơi có thưởng, các khoản thu từ kinh tế ngầm (nếu có). Chú ý khi so sánh thu nhập và chi tiêu nếu có chênh lệch quá lớn cần tiến hành kiểm tra từng mục thu, chi để tìm ra nguyên nhân chênh lệch, không được tùy tiện chỉnh lý số liệu trong mục này.

4DTN. Chương trình tự động cộng câu 2 (khoản 101 đến 112) và ghi kết quả vào ô này. Đây là tổng thu khác được tính vào thu nhập.

MỤC 5. CHI TIÊU

Thu thập số liệu về các khoản chi tiêu dùng hàng lương thực, thực phẩm; hàng không phải lương thực, thực phẩm và chi tiêu khác của hộ. Chi tiêu dùng bao gồm hàng mua, đổi và không phải mua (tự sản xuất, được cho, biếu tặng, hái lượm, đánh bắt,...). Các khoản chi tiêu dùng hàng ăn, uống thường xuyên và chi tiêu dùng hàng không phải lương thực, thực phẩm hàng ngày được hỏi cho 30 ngày qua; các khoản chi tiêu khác được thu thập trong khoảng thời gian 12 tháng qua, tính từ thời điểm khảo sát trở về trước.

Yêu cầu: Thông tin thu thập không trùng, không sót và hạn chế lẫn khoản.

Thông tin về chi tiêu cung cấp thông số để gián tiếp kiểm soát tính đầy đủ của thông tin đã thu thập trong mục “Thu nhập”.

Mục đích sử dụng thông tin: Các thông tin thu thập được sẽ dùng trong việc tính chi tiêu, cơ cấu chi tiêu, tính khối lượng, trị giá tiêu dùng một số mặt hàng, nhóm hàng và tính tổng chi của hộ.

Phạm vi thu thập: Các hộ thuộc mẫu thu nhập - chi tiêu trong các địa bàn KSMS của các tỉnh/TP.

Người trả lời:

Người trả lời là người biết nhiều thông tin nhất về chi tiêu dùng của hộ, thông thường phụ nữ là người mua lương thực, thực phẩm trong hộ (và tham gia việc mua sắm hàng hoá, đồ dùng và chi tiêu cho những dịch vụ tiêu dùng, chi tiêu khác của hộ). Nếu người này vắng mặt trong khi phỏng vấn thì nhất thiết ĐTV phải bố trí lịch quay lại hộ để gặp người trả lời nói trên. Kinh nghiệm cho thấy nếu người khác trả lời thay thì thông tin vừa không chính xác, vừa mất thời giờ của ĐTV và làm ảnh hưởng đến kết quả khảo sát.

Nội dung và phương pháp ghi thông tin

Trị giá số lượng đổi hàng được tính theo giá bình quân tại chợ địa phương khi đổi. Nếu người trả lời không nhớ giá lúc trao đổi thì tính theo giá bình quân năm. Trị giá tiêu dùng những sản phẩm tự túc được tính theo cùng giá đã dùng để tính trị giá sản lượng của những sản phẩm này ở phần thu (các sản phẩm ở phần thu tính theo giá nào thì chỉ tính theo giá đó).

ĐTV cần sử dụng kiến thức thực tế để kiểm tra ngay những mặt hàng mà hộ tiêu dùng quá nhiều hay quá ít để hỏi lại hộ (nếu có hiện tượng bất thường cần xác minh lại với hộ và cập nhật số đúng vào CAPI). Ngoài ra cần phải đối chiếu với mục thu từ sản xuất kinh doanh, thu từ cho, biếu, mừng, giúp... để kiểm tra sự liên quan đến phần tiêu dùng tự túc.

Đội trưởng có thể chuẩn bị sẵn cho ĐTV bảng giá về những sản phẩm/hàng hóa thông dụng để tham khảo khi tính trị giá hàng hóa/sản phẩm nhận được từ nguồn cho/biếu/tặng hoặc thông qua đổi hàng và bảng giá sản xuất của những sản phẩm tự túc. Nhưng ĐTV tuyệt đối không áp giá đã có để tự tính trị giá hàng hóa/sản phẩm nhận được từ nguồn cho/biếu/tặng hoặc thông qua đổi hàng và chỉ dùng sản phẩm tự sản xuất.

5A. CHI TIÊU DÙNG HÀNG ĂN UỐNG

Phần này chỉ hỏi về lương thực, thực phẩm chỉ cho ăn, uống, hút do các thành viên của hộ sử dụng cho sinh hoạt. Không được tính trong mục này các loại lương thực, thực phẩm mua vào để chế biến, sản xuất ngành nghề, buôn bán, kinh doanh.

Riêng chi ăn uống cho việc tổ chức lễ cưới hỏi, ma chay, tế lễ lớn không ghi ở phần này.

5A1. CHI TIÊU DÙNG HÀNG ĂN UỐNG TRONG CÁC DỊP LỄ, TẾT

Hỏi về các chi tiêu, tiêu dùng lương thực, thực phẩm trong các dịp lễ, Tết như: Tết Nguyên đán, Noel, Tết đặc thù của đồng bào dân tộc, Quốc khánh, rằm tháng Giêng, rằm tháng Bảy, Trung thu, v.v...

Câu 1: Hỏi xong câu này cho tất cả các loại lương thực, thực phẩm trước khi hỏi câu 2 - 3. Đánh dấu X cho mặt hàng hộ có tiêu dùng (mặt hàng, nhóm hàng nào hộ không tiêu dùng thì bỏ trống). Hỏi những mặt hàng câu 2 và câu 3 nếu câu 1 có đánh dấu X. Đối với những mặt hàng trả lời không thì không được chấp nhận bỏ qua ngay, mà phải gợi ý thêm về phạm vi (không chỉ mua mà còn tiêu dùng từ nguồn hộ dân cư tự làm ra và được người khác cho/biểu/tặng, không chỉ riêng người trả lời tiêu dùng mà tất cả các thành viên khác trong hộ) để cho người trả lời nhớ lại.

Câu 2: Hỏi về tổng số lượng (cộng tất cả trong các dịp lễ, Tết) và trị giá của tổng lượng những loại lương thực, thực phẩm đã mua hoặc đổi cho các dịp lễ, Tết.

Trường hợp đổi hàng, coi như 2 hoạt động mua và bán cùng diễn ra một lúc, trị giá mua và bán bằng nhau và được tính theo giá bình quân của hàng nhận về tại thời điểm trao đổi. Đồng thời trị giá hàng hóa/sản phẩm này được tính theo giá như ở phần thu (mục 4). Các loại lương thực, thực phẩm chi dùng của hộ được tính theo quy cách sản phẩm thống nhất, nếu người trả lời khai theo sản phẩm không đúng quy cách thì phải quy đổi lại, như thóc quy thành gạo, thịt hơi quy ra thịt lợn, mật quy thành đường...

Câu 3: Hỏi về tổng số lượng (cộng các dịp lễ, Tết) và trị giá của tổng số lượng những loại lương thực, thực phẩm hộ đã tiêu dùng vào các dịp lễ, Tết từ nguồn không phải mua mà do tự sản xuất được hoặc được cho, biếu, tặng.

Các loại lương thực, thực phẩm chi dùng cho các dịp lễ, Tết có thể khác nhau tùy theo phong tục tập quán mỗi nơi, ngoài các loại lương thực, thực phẩm đã được liệt kê. ĐTV cần tìm hiểu thêm để khai thác hết các loại mang tính đặc thù và ghi vào khoản “Hàng ăn, uống khác”.

Khoản 154: Hàng ăn uống khác là những hàng hoá, sản phẩm dùng trong ăn uống chưa được kể ở trên, như: lương thực, thực phẩm chế biến (ngoài thịt chế biến, chẳng hạn như pho mát, nem cuốn sẵn, bóng bì, v.v...), gia vị (tiêu, ớt, riềng, nghệ, rau gia vị, v.v...), phụ liệu (nấm, dấm, v.v...), lương thực, thực phẩm đặc thù của địa phương dùng dịp lễ Tết v.v...

Lưu ý: Trường hợp trong các dịp lễ, Tết hộ tổ chức ăn uống ở ngoài gia đình (nhà hàng, nhà họ hàng, bạn bè,...) thì chỉ tính những bữa ăn phải trả tiền hoặc đóng góp. Số tiền phải trả hoặc đóng góp được ghi vào khoản 153.

Câu 4: Chương trình tự động cộng câu 2B từ mã 101 đến mã 154.

Câu 5: Chương trình tự động cộng câu 3B từ mã 101 đến mã 154.

Ô 5A1CT: Chương trình tự động cộng câu 4 và câu 5 để ghi kết quả.

5A2. CHI TIÊU DÙNG HÀNG ĂN, UỐNG THƯỜNG XUYỀN

Hỏi về các chi tiêu, tiêu dùng lương thực, thực phẩm thường xuyên của các thành viên hộ ngoài các dịp lễ, Tết. Các khoản chi tiêu lương thực, thực phẩm đột xuất lớn như chi tổ chức đám ma, đám cưới, đám giỗ không ghi vào phần này.

Các khoản chi tiêu dùng trong phần này được hỏi cho 30 ngày qua tính từ thời điểm phỏng vấn trở về trước.

Câu 1: Hỏi xong câu này cho tất cả các loại lương thực, thực phẩm trước khi hỏi các câu 2 - 5. Đánh dấu X cho mặt hàng có tiêu dùng (không thì bỏ trống). Hỏi câu 2 đến câu 5 cho những mặt hàng, nhóm hàng câu 1 có đánh dấu X.

Câu 2: Ghi số lượng và trị giá của các mặt hàng, nhóm hàng lương thực, thực phẩm có đánh dấu X ở câu 1 được tiêu dùng trong 30 ngày qua. Câu này bao gồm số lượng và trị giá được hộ mua/đổi, tự túc và được cho/biểu/tặng. Nếu mặt hàng, nhóm hàng được hộ mua/đổi hoặc được cho/biểu/tặng 1 lần nhưng được tiêu dùng trong nhiều tháng thì ĐTV phải phân bổ lượng và trị giá tiêu dùng cho 30 ngày qua.

Câu 3: Ghi số lượng và trị giá của các mặt hàng, nhóm hàng lương thực, thực phẩm có đánh dấu X ở câu 1 do hộ mua/đổi được tiêu dùng trong 30 ngày qua. Nếu mặt hàng, nhóm hàng được hộ mua/đổi 1 lần nhưng được tiêu dùng trong nhiều tháng thì ĐTV phải phân bổ lượng và trị giá tiêu dùng cho 30 ngày qua.

Câu 4: Ghi số lượng và trị giá của các mặt hàng, nhóm hàng lương thực, thực phẩm có đánh dấu X ở câu 1 do hộ tự túc (tự sản xuất ra) được tiêu dùng trong 30 ngày qua.

Câu 5: Ghi số lượng và trị giá của các mặt hàng, nhóm hàng lương thực, thực phẩm có đánh dấu X ở câu 1 do hộ được cho, biểu, tặng được tiêu dùng trong 30 ngày qua.

Lưu ý:

- *Khoản 110 và 117:* Nếu mua thịt rồi lọc 1 phần để rán lấy mỡ nước thì ghi cả vào khoản 110. Khoản 117 chỉ ghi mua riêng mỡ lá, mỡ phần để rán hoặc mỡ đã rán sẵn hoặc dầu ăn.

- *Khoản 153:* Ăn uống ngoài gia đình chỉ tính những bữa ăn phải trả tiền và bữa ăn tại nơi làm việc đã được tính vào thu khác ngoài tiền công, tiền lương ở mục 4A; chi ăn uống của học sinh, sinh viên là thành viên hộ học trong nước nhưng không ăn, ở thường xuyên tại hộ; chi ăn uống cho trẻ ăn uống tại nhà trẻ, mẫu giáo; chi ăn uống của thành viên hộ bị ốm/bệnh đi điều trị và của những người là thành viên của hộ đi theo chăm sóc.

Không tính các bữa ăn liên hoan, chiêu đãi không mất tiền; các bữa ăn phải gửi tiền/gửi quà mừng, tiền/đồ lễ phúng viếng cũng sẽ không tính.

- *Khoản 154*: Hàng ăn uống khác là những hàng hoá, sản phẩm dùng trong ăn uống thường xuyên chưa được kể ở trên như: lương thực, thực phẩm chế biến (ngoài thịt chế biến), nội tạng tươi sống, mật ong, các loại lá để uống khác (chè xanh tươi, nhân trần, chè đắng, vối,...), măng khô, củ cải khô, rau câu khô, rau chế biến các loại (cà muối, dưa chuột muối,...), gia vị (tiêu, ớt, riềng, nghệ, rau gia vị, mù tạt...), phụ liệu (nấm, dấm, mộc nhĩ,...), lương thực, thực phẩm đặc thù của địa phương thường dùng trong ăn uống thường xuyên, các chất gây nghiện khác (cần sa, thuốc phiện,...), các loại thực phẩm chức năng ăn, uống thường xuyên .v.v...

Câu 6: Chương trình tự động cộng câu 3B từ mã 101 đến mã 154.

Câu 7: Chương trình tự động cộng câu 4B từ mã 101 đến mã 154.

Câu 8: Chương trình tự động cộng câu 5B từ mã 101 đến mã 154.

Ô 5A2CT: Chương trình tự động cộng câu 2B từ mã 101 đến mã 154.

5B. CHI TIÊU DÙNG HÀNG KHÔNG PHẢI LƯƠNG THỰC, THỰC PHẨM VÀ CHI KHÁC

Một số khoản chi đã ghi ở các mục khác thì không ghi ở mục này, gồm:

- Chi cho giáo dục đã ghi ở mục 2.
- Chi cho y tế đã ghi ở mục 3.
- Chi phí sản xuất nông, lâm nghiệp, thủy sản và chi phí cho hoạt động kinh tế tự làm phi nông, lâm nghiệp, thủy sản đã ghi ở mục 4.
- Chi cho đồ dùng lâu bền sẽ ghi ở mục 6.
- Chi thuê nhà và chi phí khác cho nhà ở sẽ ghi ở mục 7.

5B1. CHI TIÊU DÙNG HÀNG NGÀY

Phần này hỏi về các khoản chi mang tính thường xuyên hằng ngày. Thời gian thu thập số liệu là trong 30 ngày qua.

Câu 1: Hỏi xong câu này cho tất cả các khoản tiêu dùng trước khi hỏi các câu 2 - 5. Đánh dấu X cho mặt hàng có tiêu dùng (không thì bỏ trống). Hỏi câu 2 đến câu 5 cho những mặt hàng, nhóm hàng câu 1 có đánh dấu X.

Câu 2: Ghi trị giá của các mặt hàng, nhóm hàng có đánh dấu X ở câu 1 được tiêu dùng trong 30 ngày qua. Câu này bao gồm trị giá được hộ mua/đổi, tự túc và được cho/biểu/tặng. Nếu mặt hàng, nhóm hàng được hộ mua/đổi hoặc được cho/biểu/tặng 1 lần nhưng được tiêu dùng trong nhiều tháng thì ĐTV phải phân bổ trị giá tiêu dùng cho 30 ngày qua.

Câu 3: Ghi trị giá của các mặt hàng, nhóm hàng có đánh dấu X ở câu 1 do hộ mua/đổi được tiêu dùng trong 30 ngày qua. Nếu mặt hàng, nhóm hàng được hộ mua/đổi 1 lần nhưng được tiêu dùng trong nhiều tháng thì ĐTV phải phân bổ trị giá tiêu dùng cho 30 ngày qua.

Câu 4: Ghi trị giá của các mặt hàng, nhóm hàng có đánh dấu X ở câu 1 do hộ tự túc (tự sản xuất ra) được tiêu dùng trong 30 ngày qua.

Câu 5: Ghi trị giá của các mặt hàng, nhóm hàng có đánh dấu X ở câu 1 do hộ được cho, biếu, tặng được tiêu dùng trong 30 ngày qua.

Khoản 201: Tiền cho trẻ tiêu vật là tiền cho trẻ em hằng ngày để chi tiêu thêm, ngoài tiền quà, tiền hoặc trị giá bữa ăn sáng đã ghi ở khoản ăn uống ngoài gia đình trong phần 5A2. Ví dụ: Tiền cho trẻ ăn quà vặt khi đi học, đi chơi,...

Khoản 202 đến 213: Bao gồm những loại năng lượng, nhiên liệu dùng cho sinh hoạt (giải thích như mục 4). Khí BIOGA được ghi vào khoản 213.

Khoản 212: Bao gồm những phụ phẩm nông nghiệp như rơm, rạ, thân, lá, rễ, vỏ cây, vỏ củ/quả đã được tận dụng làm chất đốt trong sinh hoạt.

Khoản 214: Chi gửi xe bao gồm khoản chi cho tiền gửi phương tiện giao thông dùng cho sinh hoạt, không bao gồm chi tiền gửi xe khi đi học của học sinh, sinh viên vì được ghi ở mục 2. Giáo dục và chi gửi xe khi đi khám, chữa bệnh, mua thuốc đã ghi ở chi mục 3. Y tế

Khoản 223 và 224: Sách, báo, tạp chí cho người lớn và trẻ em (từ 17 tuổi trở xuống) không kể sách sử dụng trong giáo dục, đào tạo đã ghi ở mục 2.

Khoản 225: Hoa cắm trang trí, không tính hoa thờ cúng vì sẽ ghi vào khoản 227.

Khoản 227: Thờ cúng thường xuyên là khoản chi cho thờ, cúng thường ngày hàng tháng như ngày Một, ngày Rằm, thắp hương ban thờ, lễ chùa, lễ nhà thờ,... Riêng đối với Quả/trái cây thờ cúng sau đó gia đình sử dụng thì tính vào chi tiêu dùng hàng ăn uống thường xuyên về các loại quả/trái cây tương ứng trong phần 5A2.

Khoản 229: Chi hàng ngày khác bao gồm các mặt hàng, nhóm hàng chưa kể trên như: Tắm, tắm bông, giấy/khăn ăn,...

Câu 6: Chương trình tự động cộng câu 3 từ mã 201 đến mã 229.

Câu 7: Chương trình tự động cộng câu 4 từ mã 201 đến mã 229.

Câu 8: Chương trình tự động cộng câu 5 từ mã 201 đến mã 229.

Ô 5B1CT: Chương trình tự cộng câu 2 từ mã 201 đến mã 229.

5B2. CHI TIÊU DÙNG HÀNG NĂM

Phần 5B2 hỏi về các mặt hàng, nhóm hàng đã chi ít mang tính chất thường xuyên. Thời gian thu thập số liệu là trong 12 tháng qua.

Câu 1: Hỏi xong câu này cho tất cả các khoản trước khi hỏi câu 2 và 3. Đánh dấu X cho các khoản có chi tiêu dùng, không thì bỏ trống. Hỏi câu 2 và câu 3 cho những mặt hàng câu 1 có đánh dấu X.

Câu 2: Ghi tổng trị giá mua hoặc đổi trong cả 12 tháng qua.

Câu 3: Ghi tổng trị giá tự túc, được cho, biếu, tặng trong cả 12 tháng qua.

Khoản 306: Bao gồm cả ca vát, dây buộc tóc, găng tay, dây lưng, tạp dề, kim đan và len/sợi đan, cúc, đăng ten, v.v...

Khoản 309: Gồm cả mũ bảo hiểm dùng đi xe, v.v...

Khoản 321: Không tính các khoản sau: Đi lại cho việc học hành đã ghi ở mục 2, đi lại khám chữa bệnh đã ghi ở mục 3; chi phí đi lại cho tham quan, nghỉ mát sẽ tính ở khoản 331, 332.

Khoản 326: Không bao gồm phí chuyển tiền qua bưu điện. Khoản chi này được ghi vào khoản 408, Mục 5B3.

Khoản 327: Bao gồm tiền thuê bao, tiền gọi điện thoại cố định và di động, phí hoà mạng, mua SIM và thẻ (CARD) điện thoại di động, chi sửa chữa điện thoại các loại.

Khoản 330: Bao gồm xem phim, ca nhạc tại rạp; xem thi đấu thể thao; thuê hoặc mua băng, đĩa phim và ca nhạc.

Khoản 334: Bao gồm các loại phí truyền hình như phí lắp đặt truyền hình cáp, phí hoà mạng, thuê bao truyền hình; mua phim, thẻ nhớ, băng ghi âm, hình cho máy ảnh và máy quay phim,...

Khoản 336: Là những nhóm hàng, mặt hàng, khoản chi cho đời sống chưa kể trên như: dịch vụ bảo vệ (phí đưa đón, bảo vệ trẻ đi học, canh gác nhà ở, thuê thám tử,...); phụ kiện tin học (đĩa CD trắng, USB, ổ cứng,...), đồ dùng cá nhân vặt vặt khác,...

Câu 4: Chương trình tự động cộng câu 2 từ mã 301 đến mã 336.

Câu 5: Chương trình tự động cộng câu 3 từ mã 301 đến mã 336 .

Ô 5B2CT: Chương trình tự động cộng số liệu các ô câu 4 và câu 5.

5B3. CHI KHÁC TÍNH VÀO CHI TIÊU

Phần này hỏi về các khoản chi thuộc quan hệ xã hội là chính (có tính chất nghi thức), không trực tiếp phục vụ cho đời sống vật chất của các thành viên hộ. Thời gian thu thập số liệu 12 tháng qua.

Câu 1: Hỏi xong câu này cho tất cả các khoản trước khi hỏi câu 2. Đánh dấu X cho các khoản có chi tiêu dùng, không thì bỏ trống. Hỏi câu 2 cho những khoản câu 1 có đánh dấu X.

Câu 2: Ghi tổng trị giá chi ra trong 12 tháng qua của từng khoản.

Khoản 400: Lệ phí, dịch vụ hành chính, pháp lý cho đời sống bao gồm lệ phí đăng ký kết hôn, làm mới và sao giấy khai sinh, đăng ký tử, lệ phí công chứng giấy tờ, tài liệu; phí đăng ký ô tô, xe máy, học phí lấy bằng lái xe, dịch tài liệu cá nhân, các dịch vụ quảng cáo cá nhân, gia đình và các dịch vụ hành chính, pháp lý khác cho đời sống (ngoài lệ phí sản xuất kinh doanh).

Khoản 401: Là các khoản đóng góp ngoài các khoản giao nộp/đóng góp thuộc sản xuất kinh doanh (những khoản này có tính chất bắt buộc nhiều hơn là tự nguyện).

Khoản 403: Các loại thuế (ngoài thuế sản xuất kinh doanh) như: thuế thu nhập cá nhân, thuế chuyên đổi đất ở, nhà ở,....

Khoản 404: Ghi tổng số tiền chi cho cưới hỏi của hộ, bao gồm các khoản chi vật dụng phi ăn uống (mua các vật dụng cho đám cưới trừ đồ đặc lâu bền sẽ được ghi ở mục 6); các khoản chi phí dịch vụ cưới hỏi (dịch vụ tổ chức, thuê các thứ: hội trường, áo cưới, thuê xe, hoa, đồ ăn hỏi, phong bật, bát đĩa, bàn ghế...); và các khoản chi phí khác (tiền lễ cưới, của hồi môn,...). Không tính chi mua hoặc nhận đồ dùng lâu bền và chi phí ăn uống của khách mời.

Khoản 405: Ghi tổng số tiền chi cho tang lễ, cải táng, cúng giỗ, tế lễ của hộ, bao gồm các vật dụng tang lễ (quan tài, bàn thờ, bình đựng tro cốt,...); chi cho dịch vụ về hiếu (phí mai táng, chôn cất, xây mộ,...) và các chi phí khác. Không tính chi phí ăn uống của khách.

Khoản 406: Tổ chức tiệc, chiêu đãi là chi phí của hộ cho việc tổ chức các buổi tiếp khách, chi vào các dịp đặc biệt như khánh thành nhà, mừng thọ, sinh nhật, đề bạt,... Các khoản chi về lương thực, thực phẩm và phi lương thực, thực phẩm chưa được tính vào các phần chi tiêu ở trên bao gồm mua đổi, tự túc, nhận được.

Khoản 407: Cho, biếu, mừng, giúp là các khoản chi có tính chất quà tặng, cho biếu hay giúp đỡ, mang tính chất tự nguyện nhiều hơn là bắt buộc. Kể cả các khoản ủng hộ để giải quyết khó khăn, thiên tai, chi cho những người đã từng là thành viên của hộ đang học tập ở nước ngoài,...

Khoản 408: Gồm các khoản chi tiêu của hộ (không kể chi phí sản xuất) chưa được tính ở trên như: chi bồi thường thiệt hại cho người khác, các loại bảo hiểm không mang tính chất đầu tư (trừ bảo hiểm thân thể học sinh đã ghi ở Mục 2 - Giáo dục, bảo hiểm y tế đã ghi ở Mục 3- Y tế và chăm sóc sức khỏe, bảo hiểm sản xuất đã ghi ở phần chi phí của các hoạt động SXKD của hộ) như: bảo hiểm thân thể của những người không đi học trong 12 tháng qua, bảo hiểm giao thông, bảo hiểm nhà ở và tài sản,...

Lưu ý: Các khoản chi về mua sắm tài sản, đồ dùng dùng cho sản xuất và sinh hoạt của hộ không ghi ở đây.

Ô 5B3CT: Chương trình tự động cộng câu 2 từ mã 400 đến mã 408.

MỤC 6. ĐỒ DÙNG LÂU BỀN, CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

Mục đích:

Thu thập thông tin về các đồ dùng lâu bền dùng cho sinh hoạt của hộ; một số thông tin về việc sử dụng internet, điện thoại, mạng xã hội và kỹ năng công nghệ thông tin để đánh giá tiếp cận chiều thông tin của hộ, góp phần tính chỉ số nghèo đa chiều.

Mục 6 bao gồm 2 phần: - 6A. Đồ dùng lâu bền

- 6B. Công nghệ thông tin và truyền thông

Người trả lời:

Người trả lời là chủ hộ và những người biết nhiều thông tin nhất về các loại tài sản, đồ dùng của hộ; đối với kỹ năng CNTT truyền thông hỏi trực tiếp đối với từng thành viên hộ.

Khái niệm/định nghĩa:

Đồ dùng lâu bền: Đồ dùng lâu bền là những đồ dùng phục vụ sinh hoạt của hộ, thường có thời gian sử dụng từ 1 năm trở lên. Những ĐDLB đề cập đến trong mục này là những đồ dùng phục vụ việc tiếp cận thông tin, cụ thể là điện thoại, tivi, đài, máy vi tính.

Lưu ý:

- Đồ dùng nếu vừa sử dụng cho mục đích sinh hoạt, vừa phục vụ cho sản xuất kinh doanh, được tính là ĐDLB của hộ khi đồ dùng đó được sử dụng trên 50% thời gian cho sinh hoạt của hộ trong 12 tháng trước thời điểm điều tra. Đồ dùng mua về để bán (mang tính chất kinh doanh) không được coi là ĐDLB.

- Chỉ tính những đồ dùng mà hộ sở hữu toàn bộ hoặc một phần. Không tính đồ đi thuê, đi mượn của hộ khác.

- ĐDLB có thể do hộ mua, nhận (được cho, tặng) hoặc tự làm.

- Chỉ tính những ĐDLB đang được sử dụng, không tính những ĐDLB đã hỏng. Không tính những ĐDLB hộ mua/nhận/tự làm nhưng chưa sử dụng.

- Máy thu thanh (radio) là một thiết bị sử dụng điện, có khả năng nhận tín hiệu phát thanh từ Đài tiếng nói Việt Nam, Đài phát thanh và truyền hình tỉnh, cơ sở truyền thanh - truyền hình,... trên tần số chung như FM, AM, LW và SW, các thành viên hộ có thể sử dụng để nghe (lưu ý: Máy điện thoại di động của cá nhân có tích hợp chức năng máy thu thanh (radio) thì không tính là “máy thu thanh”).

- Hộ có thiết bị thu thanh ứng dụng công nghệ thông tin viễn thông (IP) thì tính là hộ có “máy thu thanh”.

- Máy thu hình (TV) là thiết bị sử dụng điện, có khả năng nhận tín hiệu truyền hình từ Đài truyền hình Việt Nam, Đài truyền hình tỉnh/thành phố... qua các phương tiện như cáp truyền hình, anten chảo vệ tinh, anten dàn, các thành viên hộ có thể sử dụng (lưu ý: Máy điện thoại di động của cá nhân có chức năng máy thu hình hoặc là thuê bao truyền hình di động thì không tính là “máy thu hình”).

- Hộ có điện thoại cố định là hộ có máy điện thoại cố định hữu tuyến (có dây cáp tín hiệu nối với tổng đài) hoặc hộ có điện thoại cố định vô tuyến (sử dụng thẻ sim, không dây cáp nối tín hiệu với tổng đài), các thành viên hộ có thể sử dụng để thực hiện cuộc gọi đi hoặc trả lời cuộc gọi đến.

Phương pháp ghi:

MỤC 6A. ĐỒ DÙNG LÂU BỀN

Câu 1: Xác định bằng cách đánh dấu (X) vào những ĐDLB mà hộ có và đang sử dụng tại thời điểm khảo sát. Những đồ dùng được liệt kê tên trong danh mục dù có giá trị nhỏ vẫn cần hỏi để ghi thông tin.

Danh mục đồ dùng lâu bền gồm 40 mã.

Câu 1a: Mục đích câu này để xác định hộ có kết nối internet tại nhà không thông qua hỏi về các loại thiết bị (hình thức) mà hộ dùng kết nối internet.

Câu này chỉ thu thập thông tin về kết nối internet tại nhà của hộ, không phải kết nối tại cơ quan, công ty hoặc một nơi nào khác.

Có kết nối internet tại nhà được hiểu là thành viên hộ có thể truy cập internet tại nhà vào bất kỳ lúc nào, bất kể sử dụng về việc gì.

Việc truy cập internet không phân biệt giữa các thiết bị được sử dụng. Hộ có thể truy cập internet tại nhà bằng các thiết bị như wifi, máy tính, máy tính bảng, tivi, máy chơi game,... có kết nối cáp đồng hoặc cáp quang tới nhà mạng, qua truyền hình IP Tivi hoặc qua điện thoại di động có kết nối internet (3G, 4G, 5G...). Hộ gia đình có thể sử dụng một hoặc nhiều thiết bị kết nối khác nhau, các thiết bị kết nối này có thể thuộc sở hữu của hộ

hoặc dùng chung với hộ khác.

Lưu ý: Nếu hộ gia đình sử dụng điện thoại di động, máy tính bảng,... để kết nối internet qua mạng di động 3G, 4G, 5G,... thì thiết bị đó phải sẵn sàng cho các thành viên của hộ khi có nhu cầu sử dụng.

Câu 2: Hỏi các loại ĐDLB mà hộ mua, nhận hoặc tự làm được đánh dấu X ở câu 1. Nếu nhiều ĐDLB cùng loại, cùng trị giá, mua/nhận/tự làm được cùng thời điểm thì được ghi gộp vào 1 dòng. Nếu các ĐDLB cùng loại nhưng khác trị giá hoặc mua/nhận/tự làm khác thời điểm thì ghi mỗi ĐDLB vào 1 dòng. ĐTV ghi rõ tên ĐDLB và ghi mã số theo mã số trong danh mục đồ dùng lâu bền ở câu 1.

Câu 3: Chỉ ghi số lượng ĐDLB khi có nhiều ĐDLB cùng loại, cùng trị giá và mua/nhận/tự làm cùng thời điểm.

Câu 4: Ghi thời điểm mà hộ mua/nhận/tự làm ĐDLB. Đối với những ĐDLB mua/nhận/tự làm trước [năm điều tra -1] chỉ cần ghi năm (bỏ trống cột tháng). Nếu mua/nhận/tự làm trong [năm điều tra] và [năm điều tra -1] thì phải ghi đủ cả tháng và năm để có thể tính được những khoản chi mua trong 12 tháng qua của hộ. ĐTV tìm cách gợi ý để xác định đúng năm mua/nhận/tự làm ĐDLB này, không được bỏ trống (phương pháp gợi ý giống như cách gợi lại thu thập thông tin về năm sinh). Tháng mua/nhận/tự làm ĐDLB phải ghi đủ 2 chữ số, năm ghi đủ 4 chữ số.

Câu 5: Ghi toàn bộ trị giá ĐDLB của hộ mua/nhận/tự làm trong 12 tháng qua. Nếu ĐDLB nhận hoặc tự làm không phải mua (người khác cho, tặng, hộ tự làm...) thì tính theo trị giá của ĐDLB cùng loại ở địa phương tại thời điểm nhận hoặc tự làm.

Trường hợp hộ mua ĐDLB theo hình thức trả góp: ĐTV vẫn ghi toàn bộ trị giá ĐDLB của hộ theo giá mua (bao gồm cả phí trả góp). Ví dụ: Năm điều tra, hộ mua 1 chiếc xe máy với giá mua là 55 triệu đồng, hộ đã thanh toán 20 triệu đồng, số tiền còn lại hộ trả góp trong vòng 3 năm. ĐTV ghi câu 5 = 55000 (nghìn đồng).

Câu 6: Ghi toàn bộ trị giá còn lại của ĐDLB theo hiện trạng của ĐDLB theo giá thị trường địa phương tại thời điểm phỏng vấn. Với những ĐDLB đã cũ, giá trị sử dụng thấp, nếu khó ước tính theo giá thị trường tự do vào thời điểm phỏng vấn thì căn cứ vào số năm đã sử dụng và giá mua mới của ĐDLB tương tự tại thời điểm phỏng vấn để ước trị giá còn lại.

Câu 7: Chương trình tự cộng tổng trị giá các ĐDLB hộ đã mua/nhận/tự làm trong 12 tháng qua tính từ thời điểm phỏng vấn trở về trước.

MỤC 6B. CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

Mục này chỉ hỏi ở phiếu 1A và phiếu 1B.

Câu 1: Hỏi từng thành viên hộ gia đình về sử dụng điện thoại di động trong 03 tháng qua.

Người sử dụng điện thoại di động là người trong vòng 03 tháng qua có dùng điện thoại di động để thực hiện cuộc gọi đi, nghe, trả lời cuộc gọi đến, nhắn tin, truy nhập internet...

Điện thoại di động đó là của mình hoặc của gia đình, công ty, bạn bè nhưng mình dùng thường xuyên (không bao gồm người sử dụng không thường xuyên như bắt chọt mượn điện thoại để thực hiện cuộc gọi).

Câu 2: Hỏi từng thành viên hộ gia đình về loại điện thoại đã sử dụng trong 3 tháng qua. Một người có thể vừa sử dụng điện thoại thường và điện thoại thông minh.

Câu 3: Hỏi từng thành viên hộ gia đình từ 6 tuổi trở lên tự bản thân có sử dụng mạng xã hội trong 3 tháng qua hay không?

Mạng xã hội là một nền tảng trực tuyến, là nơi mà mọi người có thể trò chuyện, kết bạn, chia sẻ hình ảnh, video... Các mạng xã hội đang hiện hành ở Việt Nam hiện nay như: Facebook, Youtube, Zalo, Viber, Instagram, Tiktok, Twiter, Lottus...

Mạng xã hội hiện nay có nhiều dạng thức và tính năng khác nhau, và có thể truy cập dễ dàng từ nhiều phương tiện, thiết bị như máy tính, máy tính bảng, laptop, điện thoại di động,...

Một người được coi là có sử dụng mạng xã hội trong 3 tháng qua khi người đó có sử dụng bất kỳ 1 mạng xã hội nào để kết bạn, trò chuyện, đọc tin tức, xem video, nghe nhạc, xem phim, mua bán hàng hóa,... không phân biệt thiết bị truy cập. Người sử dụng mạng xã hội có thể có hoặc không có tài khoản mà dùng chung với người khác.

Câu 4: Hỏi từng thành viên hộ gia đình về kỹ năng sử dụng máy tính. Mục đích nhằm xác định tỷ lệ người dân có kỹ năng công nghệ thông tin và truyền thông (ICT)

Người dân có kỹ năng ICT (kỹ năng công nghệ thông tin và truyền thông) là người có ít nhất một trong các kỹ năng sau:

- a) Biết mở máy, đăng nhập và sử dụng bàn phím, chuột.
- b) Biết sao chép, chuyển tệp hoặc thư mục.
- c) Biết mở văn bản có sẵn, tạo văn bản mới, lưu, xóa nội dung trong văn bản.
- d) Biết gửi thư điện tử có gắn kèm thêm tệp đính kèm (văn bản, hình ảnh, video,...).

e) Biết sử dụng một số ứng dụng phổ biến (ví dụ: đọc báo điện tử, gọi điện qua mạng internet, học trực tuyến, hội nghị trực tuyến, khai báo y tế qua mạng,...).

g) Biết mua hàng qua mạng internet.

h) Biết sử dụng một số công cụ văn phòng phổ biến như bảng tính (excel), phần mềm thuyết trình (power point,...).

i) Đã sử dụng dịch vụ công trực tuyến (thực hiện thủ tục hành chính qua mạng - ít nhất 1 lần).

Sử dụng dịch vụ công trực tuyến như khai báo thông tin, gửi hồ sơ đăng ký dịch vụ (đăng ký tạm trú, tạm vắng), đăng ký mã số thuế, khai báo thuế, nộp thuế, xin cấp phép xây dựng nhà ở,... qua môi trường mạng internet.

k) Đã tham gia góp ý kiến cho các dự thảo văn bản của cơ quan nhà nước qua mạng (Luật, Nghị định, Thông tư,... - ít nhất 1 lần).

l) Biết kết nối và cài đặt các thiết bị mới (ví dụ: màn hình, máy chiếu, máy in...).

m) Biết sử dụng công cụ tìm kiếm, tải xuống, cài đặt và cấu hình phần mềm.

n) Biết chuyển tập tin giữa máy tính và các thiết bị khác (ví dụ: thẻ nhớ, điện thoại, USB,...).

o) Biết viết chương trình máy tính sử dụng ngôn ngữ lập trình.

p) Biết thiết lập các biện pháp bảo mật hiệu quả (ví dụ: mật khẩu mạnh) để bảo vệ thiết bị và tài khoản trực tuyến.

q) Biết cài đặt quyền riêng tư trên thiết bị, tài khoản hoặc ứng dụng để giới hạn việc chia sẻ dữ liệu và thông tin cá nhân.

r) Biết xác minh độ tin cậy của thông tin tìm thấy trực tuyến.

Trong đó: Người có kỹ năng ICT là người biết ít nhất một trong các kỹ năng từ a đến r (trong đó, kỹ năng từ a đến g thuộc cơ bản, từ h đến r thuộc kỹ năng nâng cao).

Câu 5:

ĐTV hỏi câu hỏi cho từng thành viên từ 15 tuổi trở lên trong hộ và điền vào mã trả lời phù hợp. Cần gợi ý một số dịch vụ công trực tuyến phổ biến đối với người trả lời trước khi chọn mã 3 – Không biết dịch vụ công trực tuyến là gì.

Dịch vụ công trực tuyến là việc cung cấp các dịch vụ hành chính công và các dịch vụ khác của cơ quan nhà nước cho người dân và doanh nghiệp thông qua môi trường mạng. Thay vì phải đến trực tiếp các cơ quan hành chính để làm thủ tục, người dân và doanh nghiệp có thể thực hiện

các giao dịch này online, tiết kiệm thời gian, chi phí và công sức.

Cụ thể, dịch vụ công trực tuyến bao gồm:

- Cung cấp thông tin về thủ tục hành chính: Người dùng có thể tra cứu thông tin, quy trình, hồ sơ, giấy tờ cần thiết cho từng loại thủ tục.
- Nộp hồ sơ trực tuyến: Thay vì nộp hồ sơ giấy, người dùng có thể nộp hồ sơ, tài liệu trực tuyến qua các cổng thông tin điện tử.
- Theo dõi tiến độ giải quyết hồ sơ: Người dùng có thể theo dõi tình trạng xử lý hồ sơ của mình, biết được hồ sơ đang ở giai đoạn nào và khi nào có kết quả.
- Nhận kết quả giải quyết thủ tục: Kết quả có thể được nhận trực tuyến hoặc qua dịch vụ bưu chính công ích.

Một số dịch vụ công trực tuyến phổ biến hiện nay:

- Đổi giấy phép lái xe.
- Thông báo hoạt động khuyến mại.
- Cấp lại thẻ bảo hiểm y tế do mất, hỏng.
- Đăng ký khai sinh, kết hôn, khai tử.

Câu 6:

ĐTV hỏi câu hỏi cho từng thành viên từ 15 tuổi trở lên trong hộ và điền vào mã trả lời phù hợp. Cần gợi ý về một số dịch vụ ngân hàng số thông dụng để giúp người trả lời hiểu rõ hơn về dịch vụ ngân hàng số.

Ngân hàng số (Digital Banking) là một hình thức số hóa các hoạt động, dịch vụ và sản phẩm đang được hỗ trợ thực hiện tại chi nhánh ngân hàng và tích hợp trên ứng dụng/nền tảng số của ngân hàng.

Khách hàng thường tiếp cận với ngân hàng số qua 2 dịch vụ phổ biến là Mobile Banking và Online Banking, cụ thể:

- Online Banking (tiếng Việt: Ngân hàng trực tuyến): Cho phép khách hàng truy cập các tính năng và dịch vụ ngân hàng thông qua trang web của ngân hàng từ thiết bị có kết nối Internet. Khách hàng có thể đăng nhập tài khoản để kiểm tra số dư, chuyển tiền...

- Mobile Banking (tiếng Việt: Ứng dụng ngân hàng số): Cho phép khách hàng truy cập các tính năng và dịch vụ ngân hàng thông qua ứng dụng của ngân hàng từ điện thoại thông minh hoặc máy tính bảng. Các ứng dụng này là độc quyền, do ngân hàng phát hành

	Mobile Banking	Online Banking
Hình thức	Ứng dụng	Website
Thiết bị tương thích	Điện thoại, máy tính bảng	Thiết bị có kết nối Internet
Cách thức đăng nhập	- Nhập tên đăng nhập (tùy ngân hàng) - Xác thực sinh trắc/nhập mật khẩu	- Nhập tên đăng nhập - Nhập mật khẩu - Xác thực đăng nhập trên Mobile Banking
Tính năng	- Chuyển tiền & thanh toán - Quản lý tài khoản & thẻ - Xem lịch sử giao dịch - Quét mã thanh toán - Rút tiền không dùng thẻ - Thanh toán hóa đơn - Nạp tiền - Đầu tư - Tiết kiệm sinh lời - Bảo hiểm - Giao dịch ngoại tệ - Quản lý doanh thu cửa hàng - Vay - Quản lý chi tiêu - Kết nối tài khoản của con với tài khoản của bố mẹ	- Chuyển tiền & thanh toán - Quản lý tài khoản & thẻ - Xem lịch sử giao dịch - Sao kê

MỤC 7. NHÀ Ở

Mục đích:

Thu thập thông tin về nhà ở và một số điều kiện sinh hoạt khác của hộ.

Người trả lời:

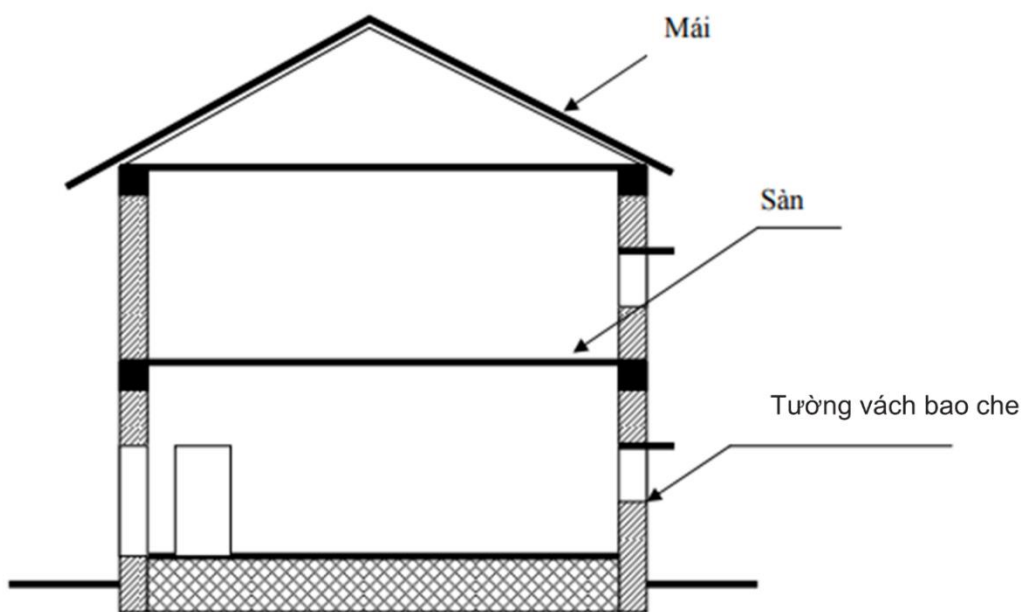
Người trả lời chính mục này do chủ hộ hoặc người biết nhiều thông tin về nhà ở và các điều kiện sinh hoạt của hộ trả lời.

Nội dung và phương pháp ghi:

Câu 1: Ghi số ngôi nhà/căn hộ mà các thành viên của hộ đang sử dụng để ở, kể cả nhà thuê, mượn (không phân biệt có hay không có quyền sở hữu); nhưng không tính những trường hợp sau đây:

- Nhà thuê, mượn để ở trọ của học sinh, sinh viên là thành viên của hộ.
- Lều, chòi trông coi nương, rẫy của hộ.

Hộ được xác định là có nhà ở nếu hộ ở trong một công trình xây dựng gồm có 03 bộ phận: tường, mái và sàn. Trường hợp nơi ở của hộ là nhà bè ở trên sông, hồ có đầy đủ 03 bộ phận: tường, mái và sàn thì được coi là hộ có nhà ở.

Câu 2: ĐTV hỏi để xác định tổng diện tích thực tế sử dụng để ở của ngôi nhà/căn hộ, không căn cứ vào tổng diện tích trên giấy tờ, sổ sách và kết hợp hỏi với quan sát để ghi phần diện tích sử dụng để ở (m^2) của ngôi nhà/căn hộ.

- Đối với căn hộ chung cư: Là tổng diện tích sàn xây dựng sử dụng để ở của hộ (bao gồm: diện tích sàn có tường ngăn các phòng bên trong căn hộ và diện tích ban công, lô gia (nếu có) gắn liền với căn hộ đó; không tính tường bao ngôi nhà, tường phân chia các căn hộ, diện tích sàn có cột, hộp kỹ thuật nằm bên trong căn hộ), không tính diện tích sử dụng chung cho các hộ trong nhà chung cư như: diện tích cầu thang, lối đi, hành lang chung, phòng bảo vệ, phòng văn hóa,...

- Đối với nhà riêng lẻ (bao gồm nhà biệt thự): Là tổng diện tích sử dụng để ở của hộ, bao gồm diện tích các phòng ngủ, phòng tiếp khách, phòng đọc sách, giải trí,...; không bao gồm các công trình xây dựng riêng lẻ/tách rời (độc lập) dù trong cùng khuôn viên nhà ở của hộ như: chuồng trại chăn nuôi, nhà bếp, nhà vệ sinh, nhà kho được xây dựng riêng biệt...

+ Nhà riêng lẻ có một tầng: Tổng diện tích sử dụng để ở là tổng diện tích sàn tính tới hết mặt bằng tường (phần có trần, mái che) của ngôi nhà đó; trường hợp có tường, khung (với ngôi nhà khác hoặc với khu sinh hoạt chung của các ngôi nhà xung quanh), chỉ tính 1/2 diện tích mặt bằng của tường/khung chung đó.

+ Nhà riêng lẻ có nhiều tầng: Tổng diện tích sử dụng để ở là tổng diện tích của các tầng; trường hợp có tường, khung cột chung (với ngôi nhà khác hoặc với khu sinh hoạt chung của các ngôi nhà xung quanh) ở các tầng, chỉ tính 1/2 diện tích mặt bằng của tường, khung cột chung đó.

Ví dụ: Một ngôi nhà 4 tầng, diện tích sàn mỗi tầng là $40 m^2$ và được xây từ tầng 1

đến tầng 4; riêng tầng 4 chỉ xây 1 phòng 15 m² để làm phòng thờ, phần còn lại được quây lưới thép chắc chắn bao quanh và dùng để giặt, phơi quần áo. Tổng diện tích sử dụng của ngôi nhà là: $40 \times 3 + 15 = 135 \text{ m}^2$.

Lưu ý:

- Trường hợp phần sàn/gầm sàn nhà cao từ 2,1 m trở lên, có diện tích sàn tối thiểu là 4 m², có bao che và được sử dụng để ở thì được tính vào diện tích sử dụng để ở của ngôi nhà/căn hộ đó. Phần sàn và gầm sàn nhà không được bao che và không được sử dụng để ở thì không tính diện tích.

- Trường hợp gác xép được tính vào diện tích ở khi cao từ 2,1 m trở lên, có diện tích sàn tối thiểu là 4 m² và được sử dụng để ở thì tính toàn bộ diện tích gác xép vào diện tích sử dụng để ở của ngôi nhà/căn hộ.

- Nhà có 01 gian dùng để kinh doanh và vẫn dùng chung để ăn, ở: Tính gian nhà đó vào diện tích sử dụng của hộ. Nếu chỉ sử dụng vào mục đích kinh doanh thì không tính gian đó vào diện tích sử dụng của hộ.

Một số lưu ý trong xác định tổng diện tích sử dụng để ở của ngôi nhà/căn hộ:

- Nếu hộ không biết hoặc không xác định được diện tích sử dụng để ở của ngôi nhà/căn hộ, ĐTV phải ước lượng để ghi thông tin bằng cách: Đếm số hàng gạch (nếu sàn nhà lát gạch vuông) của chiều dài và chiều rộng để tính diện tích; đo bước chân hoặc sử dụng dây hay cây/que để đo chiều dài và chiều rộng để tính diện tích.

- Nếu ngôi nhà vừa dùng để ở, vừa dùng cho mục đích khác như để sản xuất kinh doanh,... ĐTV lưu ý chỉ ghi diện tích để ở. Nếu có diện tích dùng chung như phòng khách, phòng bếp (dùng cho hộ để sinh hoạt và tiếp khách,...) ĐTV ghi cả diện tích để ở và diện tích dùng chung.

- Trường hợp hộ thường xuyên ăn, ở trong 02 ngôi nhà cùng khuôn viên/02 căn hộ liền kề, diện tích sử dụng để ở bằng tổng diện tích của các ngôi nhà/căn hộ này.

- Trường hợp nhiều hộ độc thân thuê chung 1 ngôi nhà/căn hộ thì diện tích sẽ được chia cho số hộ ở chung căn cứ vào phần trăm tiền đóng góp thuê nhà.

Câu 3: ĐTV hỏi kết hợp với quan sát để ghi thông tin.

Nhà chung cư: là những ngôi nhà có từ 2 tầng trở lên được xây dựng dùng để ở, trong đó có nhiều căn hộ riêng biệt, có lối đi, cầu thang và hệ thống kỹ thuật hạ tầng sử dụng chung.

Nhà riêng lẻ: là những ngôi nhà được xây dựng dùng để ở trên một khuôn viên độc lập với nhau, có tường riêng, lối đi riêng. Những ngôi nhà một tầng chung móng, chung tường cũng được tính là nhà riêng lẻ.

Câu 4a: ĐTV hỏi kết hợp với quan sát để ghi vật liệu chính làm cột (hoặc trụ hoặc tường chịu lực) của ngôi nhà đang ở của hộ (nếu hộ đang ở trong nhiều ngôi nhà thì chỉ hỏi về ngôi nhà ở chính).

Cột (hoặc trụ hoặc tường chịu lực) là cấu kiện được xây dựng để đỡ mái (hoặc trần hoặc dầm).

Lưu ý: Cột bằng bê tông cốt thép (mã 1) là cột được làm bằng bê tông có cốt thép và được gắn thành khung với móng. Trường hợp nhà có cột bằng bê tông cốt thép mà không gắn thành khung với móng thì ghi mã 3 “SẮT/THÉP/GỖ BỀN CHẮC”.

Một số vật liệu làm cột được quy định là vật liệu bền chắc, gồm: bê tông cốt thép, gạch/đá, sắt/thép/gỗ bền chắc.

Một số vật liệu làm cột được quy định là vật liệu tạm, gồm: gỗ tạp/tre, đất,...

Câu 4b: ĐTV hỏi kết hợp với quan sát để ghi vật liệu chính làm mái của ngôi nhà đang ở của hộ (nếu hộ đang ở trong nhiều ngôi nhà thì chỉ hỏi về ngôi nhà ở chính).

Đối với trường hợp mái có 2 hoặc nhiều lớp, gồm lớp mái và các lớp vật liệu chống nóng, chống thấm dột (tôn, phibroximăng, tấm nhựa, trần thạch cao,...) thì chỉ ghi vật liệu làm mái không ghi vật liệu chống nóng, chống dột. Ví dụ: Mái bê tông cốt thép lợp tôn lạnh chống nóng thì ghi là mái bê tông cốt thép.

Đối với trường hợp ngôi nhà có nhiều tầng, có tầng phân cách nhau bằng sàn bê tông nhưng mái trên cùng của ngôi nhà được xây bằng tấm lợp, lá/rom/giấy dầu thì coi như mái của ngôi nhà là bê tông.

Một số vật liệu làm mái được quy định là vật liệu bền chắc, gồm: bê tông cốt thép, ngói.

Trường hợp mái bằng tôn lợp giả ngói, tôn lạnh, tôn cách nhiệt, tôn cán sóng và có kết cấu đỡ chắc chắn (khung sắt, gỗ...) liên kết bền chặt với tường xây, cột bê tông cốt thép thì mái tôn trong trường hợp này được coi là vật liệu bền chắc.

Một số vật liệu làm mái được quy định là vật liệu tạm, gồm: tấm lợp (phibroximăng, nhựa lợp sáng loại mỏng, tôn), lá/rom rạ/giấy dầu hoặc vật liệu khác.

Câu 4c: ĐTV hỏi kết hợp với quan sát để ghi vật liệu chính làm tường hoặc bao che của ngôi nhà đang ở của hộ (nếu hộ đang ở trong nhiều ngôi nhà thì chỉ hỏi về ngôi nhà ở chính). Nếu tường vừa chịu lực vừa bao che thì vật liệu chính ở câu 4a và câu 4c giống nhau.

Vật liệu làm tường được coi là bền chắc nếu được làm bằng bê tông cốt thép, gạch/đá, gỗ, kim loại.

Vật liệu làm tường được coi là tạm nếu được làm từ đất, vôi/rom, phiên/liếp/ván ép hoặc vật liệu khác.

Câu 4d: ĐTV cần phải quan sát trực tiếp và kết hợp với thông tin về vật liệu chính làm nhà như cột, mái và tường để xác định đúng loại nhà. Nếu hộ gia đình đang ở trong nhiều ngôi nhà thì chỉ hỏi về ngôi nhà ở chính.

- *Nhà kiên cố:* Là nhà được xây dựng bằng chất liệu bền vững. Nhà kiên cố bao gồm nhà biệt thự, nhà xây nhiều tầng, nhà lắp ghép cấu kiện bê tông nhiều tầng, nhà một tầng mái bê tông, niên hạn sử dụng trên 20 năm, có vật liệu chính làm cột, mái và tường đều là vật liệu bền chắc.

- *Nhà biệt thự:* Là loại nhà ở riêng biệt, có sân, vườn và tường rào xung quanh. Trong biệt thự có đầy đủ và hoàn chỉnh các buồng, phòng để ở, sinh hoạt, vệ sinh, bếp, kho, v.v... Trang thiết bị trong biệt thự có chất lượng cao.

- *Nhà kiên cố khép kín:* Là nhà kiên cố có khu phụ gắn liền với phòng ở (hoặc ngôi nhà/căn hộ đó) để dùng riêng cho hộ gia đình.

- *Nhà kiên cố không khép kín:* Là nhà kiên cố có khu phụ không gắn liền với ngôi nhà/căn hộ đó, thường khu phụ sử dụng chung với nhiều hộ khác.

- *Nhà bán kiên cố:* Là nhà có chất lượng xây dựng và thời gian sử dụng thấp so với nhà kiên cố, niên hạn sử dụng từ 10 đến 20 năm. Nhà bán kiên cố bao gồm các nhà mà chỉ đảm bảo 2 trong 3 kết cấu (cột, mái, tường) làm bằng vật liệu bền chắc và vật liệu chính làm kết cấu còn lại là không bền chắc.

- *Nhà tạm và các loại nhà khác:* Là các loại nhà không thuộc các nhóm trên, bao gồm nhà có kết cấu cột, tường bằng các vật liệu đơn giản như gỗ tạp/tre, đất vôi/rom, phiên/liếp/ván ép, mái tấm lợp, mái lá/rom rạ/giấy dầu.

Trường hợp nhà của hộ có từ hai tầng trở lên thì chỉ căn tầng 1 thuộc loại nhà kiên cố thì cả ngôi nhà được coi là kiên cố.

Câu 5: Hỏi để xác định hộ có phải trả khoản tiền thuê nhà ở trong 12 tháng qua không. *Lưu ý:* Trường hợp hiện tại hộ đang sở hữu toàn bộ chỗ ở này, nhưng trong 12 tháng qua hộ phải trả một số tiền thuê nhà do lúc đó phải thuê chỗ ở khác thì vẫn được tính là có phải trả tiền thuê nhà. Nếu không phải trả tiền thuê nhà thì chuyển đến hỏi câu 7.

Câu 6: Ghi số tiền mà hộ đã trả cho việc thuê nhà trong 12 tháng qua. Đây là số tiền trả cho các tháng thực tế có thuê nhà của hộ trong 12 tháng qua. Nếu hộ trả tiền thuê nhà trong nhiều năm thì ĐTV phải phân bổ số tiền này cho các tháng hộ có thuê nhà trong 12 tháng để ghi vào câu này. Số tiền thuê nhà trọ của học sinh, sinh viên là thành viên hộ

không ghi ở đây vì đã được ghi ở Mục 2 phần chi phí cho đi học.

Câu 7: Thu thập thông tin về số tiền thuê nhà hộ phải trả trung bình 1 tháng hoặc số tiền phải trả 1 tháng nếu hộ thuê ngôi nhà hộ đang ở (trong trường hợp nhà tự ở, tự có).

Câu 9: Ghi số tiền chi trong 12 tháng qua cho sửa chữa và bảo dưỡng ngôi nhà/căn hộ mà hộ đang ở và đất ở, nhà ở cho thuê. Nếu không chi ghi số 0.

Sửa chữa và bảo dưỡng nhà ở là công việc sửa chữa mang tính chất bảo dưỡng thường xuyên như quét vôi, quét sơn nhà cửa hoặc sửa chữa những bộ phận thứ yếu của ngôi nhà như: vật liệu xây dựng; tiền công; lắp đặt máy hoặc sửa chữa, nâng cấp nhỏ về hệ thống nước trong nhà; sửa chữa, nâng cấp nhỏ về hệ thống điện sinh hoạt.

Câu 10: Hỏi để xác định ngoài nơi đang sử dụng để ở, hộ còn mảnh đất ở hay ngôi nhà/căn hộ nào khác nữa không. Không tính đất nông, lâm nghiệp và mặt nước nuôi trồng thủy sản, nhà, xưởng, mặt bằng cho sản xuất kinh doanh của hộ. Lưu ý không tính trùng phần thu về nhà xưởng đã được ghi nhận ở mục 4D. Thu khác tính vào thu nhập.

Câu 11: Hỏi để xác định hộ có thu được tiền từ việc cho thuê mảnh đất ở hoặc ngôi nhà ở đó không.

Câu 12: Ghi số tiền thu được do cho thuê mảnh đất ở hay ngôi nhà/căn hộ đó trong 12 tháng qua. Đây là số tiền hộ nhận được từ các tháng thực tế cho thuê nhà/đất trong 12 tháng qua. Nếu hộ được trả trước tiền thuê nhà/đất trong nhiều năm thì ĐTV phải phân bổ số tiền này cho các tháng hộ cho thuê nhà/đất trong 12 tháng qua để ghi vào câu này.

Câu 13: Ghi nguồn nước chính (xét về khối lượng sử dụng) mà hộ dùng cho ăn uống trong 12 tháng qua.

Nếu hộ sử dụng nguồn nước dùng cho ăn riêng, nguồn nước dùng cho uống riêng thì ghi nguồn nước hộ sử dụng nhiều hơn.

Nước máy vào nhà, là nước máy sạch được dẫn vào trong nhà (bếp hoặc/và nhà tắm).

Nước máy vào sân, là nước máy mà nước được dẫn vào nhưng vòi nước để ở ngoài nhà (sân, vườn, v.v...).

Nước máy vào các khu lân cận: Hộ gia đình có thể dùng chung ở các khu lân cận như nước máy với hàng xóm.

Nước máy công cộng là vòi nước máy mà mọi người đều có thể đến lấy nước.

Nước giếng khoan là nước được lấy lên từ lòng đất qua giếng khoan, bằng thiết bị bơm nước vận hành bằng sức người, sức vật, điện, năng lượng mặt trời hoặc xăng dầu.

Giếng đào được bảo vệ là giếng nước có xây thành và nền xung quanh để tránh các chất bẩn hoặc nước thải trôi vào giếng. Ngoài ra, còn có nắp đậy để tránh các vật, phân chim hoặc súc vật rơi vào giếng.

Giếng đào không được bảo vệ là giếng có một hoặc cả hai điều sau: (1) giếng không ngăn được nước thải trôi vào; (2) giếng không được bảo vệ để phân chim, súc vật hoặc các vật rơi vào. Nếu ít nhất có một trong hai điều trên thì giếng được coi là không được bảo vệ.

Nước suối/khe/mó được bảo vệ: Suối được bảo vệ không có nước thải chảy vào, phân chim và súc vật, là suối được bảo vệ bằng thành ngăn xây bằng gạch, bê tông để nước suối chảy trực tiếp vào vòi nước mà không bị nhiễm bẩn.

Nước suối/khe/mó không được bảo vệ: Có thể có nước thải, phân chim hoặc súc vật chảy vào. Suối không được bảo vệ thì không có thành xây như đã mô tả ở trên.

Nước mưa: Được hứng và chứa trong thùng, bể chứa và dùng dần.

Nước mưa từ xe xi téc chở nước: Nước được hộ gia đình mua từ các xe ô tô có xi téc chở nước.

Nước mưa từ xe chở nước thô sơ/thùng, xô: Nước được hộ gia đình mua nhỏ lẻ với xe chở nước thô sơ hoặc bằng thùng, xô.

Nước bề mặt (sông, suối, đập, hồ, ao, kênh, mương thủy lợi): Lấy trực tiếp nước bề mặt sông, suối, đập, hồ, ao, kênh, mương thủy lợi để sử dụng.

Nước đóng chai, bình là nước được đóng chai, đóng bình khi mua. Nhớ là mã này chỉ dùng cho nước được đóng chai, đóng bình và được bán. Đôi khi hộ chứa nước lấy từ nguồn khác vào chai hoặc bình - trường hợp này không coi là nước đóng chai, đóng bình.

Câu 13.1: CHỈ HỎI CHO CHU KỲ HỎI 5 NĂM, BẮT ĐẦU TỪ NĂM 2025

ĐTV hỏi để xác định trong 12 tháng qua, hộ gia đình có bị thiếu nước sạch để uống/nấu ăn hay không. Việc xác định chính xác tình trạng không đủ nước sạch để ăn uống rất quan trọng. Nếu có biểu hiện thiếu nước sạch, ĐTV có thể sử dụng các câu hỏi thăm dò như "Thiếu như thế nào?", "Có phải đi xin/mua nước ở nơi khác không?", "Có phải hạn chế sử dụng không?"... để xác định chính xác tình trạng không đủ nước sạch để ăn uống trong 12 tháng qua.

ĐTV ghi mã 1 “CÓ” nếu hộ đã từng trải qua tình trạng thiếu nước sạch để ăn uống trong 12 tháng qua.

ĐTV ghi mã 2 “KHÔNG” nếu hộ luôn có đủ nước sạch để ăn uống trong suốt 12 tháng qua.

Lưu ý:

+ Chỉ cần không đủ nước sạch để ăn uống 1 ngày trong 12 tháng cũng được coi là "có thiếu nước ăn/uống";

- + Cần phân biệt rõ giữa thiếu nước sinh hoạt và thiếu nước ăn uống;
- + Ghi chú cụ thể nếu có tình huống đặc biệt.

Không đủ nước sạch để ăn uống là tình trạng hộ gia đình không có đủ nước để đáp ứng nhu cầu uống/nấu ăn như:

- + Không có nước để uống/nấu ăn;
- + Có nước nhưng không đủ lượng cần thiết;
- + Có nước nhưng chất lượng không đảm bảo để uống/nấu ăn;
- + Phải hạn chế sử dụng nước uống/nấu ăn do thiếu.

Các trường hợp ĐƯỢC coi là “không đủ nước uống/nấu ăn”:

- + Mất nước hoàn toàn (không có nước);
- + Áp lực nước quá yếu, không đủ để trữ nước;
- + Nước bị ô nhiễm không thể ăn/uống được;
- + Phải mua nước đóng chai do nguồn nước không đảm bảo;
- + Phải hạn chế sử dụng nước ăn/uống;
- + Không đủ tiền mua nước ăn/uống.

Các trường hợp KHÔNG được coi là “không đủ nước ăn/uống”:

- + Thiếu nước sinh hoạt nhưng vẫn đủ nước ăn/uống;
- + Chất lượng nước kém nhưng vẫn ăn/uống được;
- + Có đủ nước dự trữ để ăn/uống dù nguồn cấp bị gián đoạn;
- + Tự nguyện mua nước đóng chai dù có nguồn nước ăn/uống khác.

Nguyên nhân chính HGD không đủ nước uống/nấu ăn trong 12 tháng qua có thể là:

(i) *Hạn hán*: Thiếu nước do thời tiết khô hạn.

Các biểu hiện:

- + Nguồn nước tự nhiên cạn kiệt/suy giảm;
- + Giếng khô, mực nước ngầm thấp;
- + Sông suối, hồ cạn nước;
- + Thường xảy ra theo mùa hoặc thời điểm nhất định.

(ii) *Nguồn nước bị ô nhiễm*: Nước không đảm bảo chất lượng để uống.

Các biểu hiện:

- + Nước có mùi, màu, vị lạ;
- + Nước bị nhiễm mặn;
- + Nước bị nhiễm hóa chất, kim loại nặng;
- + Nước bị nhiễm bẩn do rác thải, nước thải;
- + Có thể là ô nhiễm tạm thời hoặc dài hạn

(iii) *Hệ thống cấp nước gặp sự cố*: Liên quan đến hạ tầng cấp nước chung.

Các trường hợp:

- + Đường ống dẫn nước (cung cấp) bị vỡ/hỏng;
- + Trạm bơm gặp sự cố;
- + Bảo trì, sửa chữa hệ thống;
- + Mất điện khiến ngưng cấp nước;
- + Áp lực nước yếu do nhiều người dùng...

(iv) *Thiết bị lấy nước của hộ gia đình bị hỏng*: Liên quan đến hệ thống nước của riêng hộ. Bao gồm:

- + Đường ống trong nhà bị vỡ/rò rỉ;
- + Máy bơm nước của HGD bị hỏng;
- + Bể chứa/téc nước bị rò rỉ/hư hỏng;
- + Thiết bị lọc nước bị hỏng;
- + Giếng/bơm tay bị hỏng...

(v) *Không đủ khả năng chi trả*: Khó khăn về tài chính để có nước uống/nấu ăn.

Các trường hợp:

- + Không đủ tiền đóng phí nước máy;
- + Không đủ tiền mua nước đóng chai;
- + Không có tiền sửa chữa thiết bị nước;
- + Chi phí nước quá cao...

(vi) Các lý do khác không thuộc các lý do trên. Ví dụ: Tranh chấp nguồn nước; Di dời/xây dựng tạm thời; Thiên tai (không phải hạn hán); Công trình xây dựng làm ảnh hưởng nguồn nước.

Câu 13a: Ghi nguồn nước chính (xét về khối lượng sử dụng) mà hộ dùng cho sinh hoạt trong 12 tháng qua.

Câu 13b: Hỏi hộ có xử lý nước ăn, uống bằng hình thức đun sôi, hệ thống lọc hoặc hóa chất không.

Câu 14: Ghi số tiền hộ đã trả trong 12 tháng qua cho việc sử dụng nước ăn uống và nước sinh hoạt.

Câu 15: Hỏi để xác định hộ sử dụng loại hố xí nào, kể cả trường hợp hộ không có hố xí nhưng dùng chung với hộ khác.

Câu 16: Ghi nguồn thấp sáng chính hộ sử dụng trong 12 tháng qua (thời gian sử dụng nguồn thấp sáng đó nhiều nhất trong 12 tháng qua).

Câu 17: Ghi số tiền hộ đã trả trong 12 tháng qua cho việc sử dụng điện sinh hoạt, không tính tiền điện cho sản xuất kinh doanh. Không chi, ghi số 0.

Nếu hộ dùng điện ắc qui, thủy điện nhỏ, máy nổ của hộ thì không tính vào câu này vì các khoản chi phí cho nguồn điện này (xăng, dầu, sửa chữa nhỏ,...) đã được tính ở Mục chi tiêu.

Câu 18: Hỏi để xác định trong 12 tháng qua hộ xử lý rác thải sinh hoạt theo cách nào là chính.

Chọn một mã duy nhất tương ứng với hình thức xử lý rác thải sinh hoạt chính.

Nếu chọn "KHÁC", chọn mã 6 và ghi rõ hình thức xử lý rác.

RÁC ĐƯỢC THU GOM: Rác thải được công ty vệ sinh/tư nhân thu gom đem đi, xe rác chở đi. Hộ gia đình có thể mang trực tiếp khi có người đến gom hoặc đem ra nơi tập kết rác gần nhà và có xe thu gom rác theo lịch cụ thể (hàng ngày, cách ngày, hoặc hàng tuần).

VÚT XUỐNG AO, HỒ, SÔNG, SUỐI: Rác thải được vớt trực tiếp vào các nguồn nước tự nhiên; thường xảy ra ở khu vực không có dịch vụ thu gom rác; có thể là thói quen lâu đời của một số cộng đồng.

VÚT Ở NƠI GẦN NHÀ: Rác thải được vớt ở các khu vực đất trống gần nhà, không được chỉ định làm nơi tập kết rác hoặc xử lý rác.

Trong trường hợp ao, hồ, sông, suối gần nhà: Nếu người dân cố ý mang rác ra và vớt xuống nguồn nước, đó là "Vớt xuống ao, hồ, sông, suối" (Mã 2); nếu họ vớt rác trên bờ hoặc khu vực xung quanh nguồn nước mà không cố ý cho rác xuống nước, đó là "Vớt ở nơi gần nhà" (Mã 3).

CHÔN LẤP: Rác thải được đào hố và chôn xuống đất (có thể kết hợp làm phân hữu cơ).

ĐỐT: Rác thải được đốt cháy để giảm thể tích và khối lượng; có thể thực hiện trong sân/ruộng/vườn nhà hoặc khu vực chung của cộng đồng.

Từ câu 18.1 đến câu 18.2:

Theo quy định của Luật Bảo vệ môi trường năm 2020, chậm nhất đến ngày 31/12/2024, các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương chính thức thực hiện việc phân loại rác tại nguồn. Điều 75, Luật BVMT 2020 quy định chất thải rắn sinh hoạt từ hộ gia đình, cá nhân sẽ được phân loại thành 3 nhóm: Chất thải có khả năng tái sử dụng, tái chế; chất thải thực phẩm và chất thải rắn sinh hoạt khác.

Câu 18.1. Hộ [ÔNG/BÀ] có được chính quyền địa phương phổ biến/tuyên truyền về việc phân loại rác thải sinh hoạt không?

Câu hỏi này nhằm đánh giá việc chính quyền địa phương có tiến hành phổ biến/tuyên truyền về việc phân loại rác thải sinh hoạt đến hộ gia đình hay không?

DTV dựa vào câu trả lời của hộ để ghi mã phù hợp.

Câu 18.2. Hộ [ÔNG/BÀ] sử dụng/tái chế rác thải sinh hoạt của hộ cho mục đích nào dưới đây?

(ĐÁNH DẤU CÁC LỰA CHỌN PHÙ HỢP)

Câu hỏi này nhằm đánh giá thực trạng tái chế, tái sử dụng rác thải của các hộ gia đình; Xác định các hình thức xử lý rác thải phổ biến tại hộ gia đình; Đo lường mức độ hiểu biết và thực hành về tái chế rác thải.

+ ***Làm thức ăn cho chăn nuôi (Mã số 1):*** Đây là trường hợp hộ gia đình tận dụng rác thải sinh hoạt (như thức ăn thừa, rau củ hư...) để làm thức ăn cho vật nuôi như gà, vịt, lợn...

+ ***Làm phân bón cho cây trồng (Mã số 2):*** Hộ gia đình tận dụng rác thải hữu cơ (như vỏ trái cây, rau củ hỏng, lá cây...) để ủ làm phân compost hoặc trực tiếp bón cho cây trồng.

+ ***Bán lấy tiền hoặc đổi vật phẩm tiêu dùng khác cho hộ (Mã số 3):*** Hộ gia đình bán hoặc đổi rác thải có thể tái chế/tái sử dụng (như chai nhựa, giấy, kim loại...) để lấy tiền hoặc lấy các vật phẩm tiêu dùng khác phục vụ sinh hoạt của hộ.

+ ***Bỏ/Vứt đi (Mã số 4):*** Hộ gia đình không tận dụng/tái chế mà vứt bỏ rác thải.

Lưu ý: Câu này cho phép chọn nhiều phương án cùng lúc (ĐÁNH DẤU CÁC LỰA CHỌN PHÙ HỢP), vì một hộ gia đình có thể: Vừa tận dụng rác thải làm thức ăn chăn nuôi; Vừa làm phân bón; Vừa bán/đổi một số loại rác lấy tiền hoặc đồ dùng và vẫn vứt bỏ những rác không tận dụng được.

Câu 18.3. Hộ [ÔNG/BÀ] có thực hiện phân loại rác thải sinh hoạt không?

Câu hỏi này nhằm mục đích: (i) Tính tỷ lệ hộ gia đình đã thực hiện phân loại rác theo quy định của Luật Bảo vệ môi trường 2020; (ii) Làm cơ sở để đánh giá hiệu quả truyền thông, tuyên truyền về phân loại rác; (iii) Xác định mức độ tuân thủ pháp luật của người dân; (iv) Là câu hỏi phân nhánh để hỏi sâu hơn về hình thức phân loại hoặc lý do không phân loại rác thải sinh hoạt của hộ.

Câu 18.4. Hình thức phân loại rác thải của hộ [ÔNG/BÀ] là gì? (ĐÁNH DẤU CÁC LỰA CHỌN PHÙ HỢP)

+ *Phân loại riêng chất thải có khả năng tái chế, tái sử dụng (Mã số 1)*

Đây là những vật liệu có thể tái chế, tái sử dụng trực tiếp. Ví dụ: chai nhựa, hộp giấy, lon kim loại, chai thủy tinh

+ *Phân loại riêng chất thải thực phẩm (Mã số 2)*

Gồm các loại rác thải hữu cơ, bao gồm: Thức ăn thừa; Rau, củ, quả bị hư hỏng; Vỏ trái cây, bã chè,... Loại chất thải này có thể làm phân bón hay làm thức ăn cho vật nuôi,...

+ *Phân loại riêng chất thải sinh hoạt khác (Mã số 3)* Là những loại rác thải còn lại không thuộc 2 nhóm trên.

Ví dụ: Tã giấy đã qua sử dụng; Vật dụng vệ sinh cá nhân; Các loại rác thải khác không thể tái chế.

Lưu ý:

- ĐTV có thể đánh dấu nhiều phương án, các hình thức mà hộ gia đình đang thực hiện.

- Hộ gia đình có thể thực hiện 1, 2 hoặc cả 3 hình thức phân loại

Câu 18.5. Lý do hộ [ÔNG/BÀ] không thực hiện phân loại rác thải? (ĐÁNH DẤU CÁC LỰA CHỌN PHÙ HỢP)

Chỉ hỏi câu này đối với hộ gia đình trả lời mã 2 (KHÔNG) ở câu 18.3

Câu hỏi này nhằm (i) Xác định rào cản chính cản trở việc phân loại rác để có giải pháp phù hợp; (ii) Đánh giá hiệu quả của các chính sách hỗ trợ hiện tại (cung cấp thùng, tuyên truyền...); (iii) Giúp điều chỉnh chính sách cho phù hợp (ví dụ: tăng cường tuyên truyền nếu lý do là không biết cách); (iv) Làm căn cứ đề xuất các giải pháp khắc phục cụ thể.

+ *Không biết quy định phân loại rác (Mã số 1)*

Bao gồm:

- Hộ gia đình chưa biết thông tin về quy định bắt buộc phân loại rác thải sinh hoạt;

- Không biết đã có Luật quy định về việc này;

- Không nắm được việc phân loại rác thải sinh hoạt là bắt buộc theo quy định của Luật

+ *Không biết cách phân loại (Mã số 2)*

Bao gồm:

- Hộ biết có quy định nhưng không biết phân loại như thế nào

- Không phân biệt được các nhóm chất thải

- Lúng túng không biết rác nào thuộc nhóm nào

+ *Không có dụng cụ/thùng để phân loại (Mã số 3)*

Bao gồm các hộ gia đình:

- Thiếu thùng rác phân loại

- Chưa được cấp hoặc không có điều kiện mua thùng rác riêng

- Không có không gian để đặt nhiều thùng rác

+ *Xe thu gom gộp chung nên không muốn phân loại (Mã số 4)*

Bao gồm:

- Xe thu gom không phân loại riêng

- Xe gom tất cả các loại rác vào chung với nhau

- Thấy vô ích vì cuối cùng rác vẫn bị gom chung lại

+ *Thấy mất thời gian, phiền phức (Mã số 5)*

- Không muốn mất công phân loại rác thải

- Cho rằng việc phân loại quá rườm rà

- Không có thời gian để phân loại

+ *Không thấy cần thiết/có ích (Mã số 6)*

Bao gồm các hộ gia đình:

- Không thấy lợi ích của việc phân loại

- Không quan tâm đến vấn đề này

- Cho rằng không quan trọng

+ *Khác (Mã số 7)*

Bao gồm các lý do khác ngoài 6 lý do trên, cần ghi rõ lý do cụ thể. Ví dụ: nhà quá nhỏ, người già không đủ sức phân loại,...

Lưu ý:

- ĐTV có thể đánh dấu nhiều phương án trả lời - đánh dấu vào các lý do hộ gia đình đưa ra.

- Với mã 7, phải ghi rõ lý do cụ thể.

Câu 19: Ghi số tiền hộ đã trả trong 12 tháng qua cho việc thu gom rác thải sinh hoạt của hộ. Không chi, ghi số 0.

Lưu ý:

- Tiền thu gom rác thải bao gồm phí vệ sinh môi trường hàng tháng và một số khoản khác liên quan đến thu gom rác thải như:

+ Hút hầm cầu nhà vệ sinh;

+ Tẩy uế, khử trùng khu vực nhà ở...

Câu 20: Chương trình tự động cộng câu 6, 9, 14, 17 và 19 để tính chỉ tiêu cho nhà ở, điện, nước và rác thải sinh hoạt.

MỤC 7B. MÔI TRƯỜNG SỐNG

Mục đích:

Thu thập thông tin về môi trường sống của các hộ dân cư, gồm:

(a) Sử dụng nhiên liệu trong đun nấu của hộ;

(b) Ảnh hưởng của ô nhiễm môi trường thường xuyên ở khu vực sinh sống của hộ;

(c) Thiệt hại do thiên tai như lũ lụt, lở đất, xói mòn đất,... của hộ;

(d) Tiếp xúc với các nguồn gây nhiễm bẩn của hộ, trừ hộ ở nông thôn ở gần nông trại nuôi lợn và gia cầm;

(đ) Tiếp xúc với các nguồn có thể gây rủi ro môi trường (sông, suối, hồ, khe nước, bờ biển, vùng chịu xói mòn hoặc lở đất, lòng sông bị hạn hán hoặc chuyển dòng) trong vòng 0,5 km của hộ;

Người trả lời:

Người trả lời chính mục này là chủ hộ hoặc người biết nhiều thông tin về môi trường sống của hộ.

Nội dung và phương pháp ghi:

Câu 1: Nhiên liệu chính hộ [Ông/Bà] sử dụng trong đun nấu là gì?

Chọn một mã trả lời duy nhất tương ứng với nhiên liệu chính được sử dụng.

Nếu câu trả lời là "KHÁC", chọn mã 8 và ghi rõ loại nhiên liệu được sử dụng.

Câu 2: Trong 12 tháng qua, ở khu vực sinh sống của hộ [Ông/Bà] có thường xuyên gặp phải các vấn đề ô nhiễm môi trường sau đây không?

ĐTV: Đọc các phương án trả lời để người trả lời lựa chọn.

Đây là câu hỏi nhiều lựa chọn. ĐTV đánh dấu tất cả các mã số tương ứng với câu trả lời.

Nếu chọn "Ô nhiễm khác", chọn mã 5 và ghi rõ loại ô nhiễm.

Nếu chọn "Không gặp vấn đề ô nhiễm nào", chọn mã 6 và không chọn các mã khác.

Ô nhiễm không khí: Sự hiện diện của các chất gây ô nhiễm trong không khí ở mức độ có thể gây hại cho sức khỏe con người, môi trường, hoặc gây khó chịu đáng kể.

Biểu hiện: Khói, bụi, mù khói; Mùi khó chịu (Ví dụ: Mùi hóa chất, mùi cháy); Khó thở hoặc kích ứng mắt, mũi, cổ họng khi ở ngoài trời,...

Ví dụ nguồn gây ô nhiễm: Khói từ xe cộ, nhà máy, đốt rác; Bụi từ công trường xây dựng, đường không trải nhựa; Mùi hóa chất từ các nhà máy sản xuất.

Ô nhiễm nguồn nước: Sự suy giảm chất lượng nước do các chất gây ô nhiễm, làm cho nước không an toàn hoặc không phù hợp cho mục đích sử dụng.

Biểu hiện: Nước có màu sắc, mùi, vị bất thường; Váng dầu hoặc bọt trên mặt nước; Cá chết nổi trên mặt nước,...

Ví dụ nguồn gây ô nhiễm: Nước thải từ nhà máy, bệnh viện; Rác thải, hóa chất đổ vào nguồn nước; Nước rỉ rác từ bãi rác,...

Ô nhiễm tiếng ồn, rung lắc: Âm thanh to không mong muốn hoặc độ rung quá mức gây khó chịu, ảnh hưởng đến chất lượng cuộc sống hoặc sức khỏe.

Biểu hiện: Tiếng ồn to liên tục hoặc thường xuyên từ các nguồn bên ngoài; Rung lắc có thể cảm nhận được trong nhà,....

Ví dụ nguồn gây ô nhiễm: Tiếng ồn từ giao thông, xây dựng, nhà máy; Âm nhạc quá to từ hàng quán, loa phát thanh; Rung lắc từ máy móc công nghiệp, xe tải nặng.

Ô nhiễm rác thải: Sự tích tụ hoặc xử lý không đúng cách của rác thải, gây mất mỹ quan, mùi hôi, hoặc nguy cơ ô nhiễm môi trường.

Biểu hiện: Rác thải tích tụ ở nơi công cộng; Mùi hôi từ rác thải không được xử lý; Rác thải bị vứt bừa bãi trong khu vực sinh sống,...

Ví dụ nguồn gây ô nhiễm: Bãi rác không được quản lý tốt; Rác thải sinh hoạt không được thu gom đúng cách; Rác thải công nghiệp bị đổ trái phép.

Ô nhiễm khác: Bất kỳ hình thức ô nhiễm nào khác không thuộc các loại trên, nhưng vẫn gây ảnh hưởng đáng kể đến môi trường sống.

Ví dụ: Ô nhiễm ánh sáng (ánh sáng nhân tạo quá mức vào ban đêm); Ô nhiễm nhiệt (nhiệt độ tăng bất thường do hoạt động công nghiệp); Ô nhiễm phóng xạ (hiếm gặp, nhưng có thể xảy ra ở gần các cơ sở hạt nhân).

Câu 3: Hộ [Ông/Bà] có ở gần bất kỳ nguồn gây nhiễm bẩn nào sau đây không?

ĐTV: Đọc các phương án trả lời để người trả lời chọn.

Đây là câu hỏi nhiều lựa chọn. ĐTV đánh dấu tất cả các mã số tương ứng với câu trả lời.

Lưu ý không áp dụng mã 8 cho hộ ở khu vực nông thôn.

Nếu chọn "Khác", chọn mã 9 và ghi rõ nguồn gây nhiễm bẩn.

Nếu chọn "Không ở gần bất kỳ nguồn gây nhiễm bẩn nào": chọn mã 10 và không chọn các mã khác.

Tác động cảm nhận được:

Hộ gia đình được coi là "ở gần" nếu họ có thể cảm nhận được tác động trực tiếp từ nguồn ô nhiễm, như:

- + Ngửi thấy mùi hôi
- + Nghe thấy tiếng ồn rõ rệt
- + Cảm nhận được khói, bụi, hoặc chất thải
- + Cảm nhận được rung chấn

Tần suất tác động:

Tác động từ nguồn ô nhiễm phải xảy ra thường xuyên (ít nhất vài lần một tuần) hoặc kéo dài (liên tục trong nhiều giờ mỗi ngày).

Lưu ý:

+ Đối với hộ gia đình ở nông thôn, không tính nông trại nuôi lợn và gia cầm là nguồn gây ô nhiễm.

+ Đối với các nguồn ô nhiễm mùa vụ (như khu vực sử dụng nhiều thuốc trừ sâu/điệt cỏ/phân bón), cần xem xét tác động trong mùa canh tác.

Câu 4: Trong 12 tháng qua, hộ [Ông/Bà] có bị thiệt hại do các loại thiên tai sau đây gây ra không?

ĐTV: Đọc các phương án trả lời để người trả lời chọn.

Đây là câu hỏi nhiều lựa chọn. ĐTV đánh dấu tất cả các mã số tương ứng với câu trả lời.

Nếu chọn "Thiên tai khác", chọn mã 7 và ghi rõ loại thiên tai.

Nếu chọn " Không bị thiệt hại do thiên tai": chọn mã 8 và không chọn các mã khác.

Hình thức thiệt hại có thể là thiệt hại về người (chết, mất tích, bị thương), thiệt hại về vật chất (nhà ở bị sập, hư hỏng, cây trồng, vật nuôi bị chết, hư hại,...).

Các loại thiên tai:

- + Bão, áp thấp nhiệt đới, gió mạnh trên biển, triều cường;
- + Mưa lớn, lũ, ngập lụt, sạt lở, lũ quét;
- + Mưa lốc, giông, sét, mưa đá;
- + Sương muối, sương mù, rét hại;
- + Hạn hán, nắng nóng; xâm nhập mặn;
- + Sạt lở đất, sụt lún bờ biển, bờ sông;
- + Thiên tai khác.

Câu 5: Hộ [Ông/Bà] có ở gần các nguồn có nguy cơ rủi ro môi trường như sông, suối, hồ, khe nước, bờ biển, vùng chịu xói mòn hoặc lở đất, lòng sông bị hạn hán hoặc chuyển dòng... trong bán kính 500 mét không?

Chọn một mã duy nhất: 1. "CÓ" hoặc 2. "KHÔNG".

Sông: Dòng nước tự nhiên chảy từ nguồn ra biển hoặc hồ.

Nguy cơ rủi ro: Lũ lụt trong mùa mưa; ô nhiễm nước do chất thải từ thượng nguồn; xói lở bờ sông...

Suối: Dòng nước nhỏ hơn sông, thường là nhánh của sông.

Nguy cơ rủi ro: Lũ quét đột ngột trong mùa mưa; cạn kiệt nguồn nước trong mùa khô; ô nhiễm do rác thải hoặc nước thải...

Hồ: Vùng nước đọng tự nhiên hoặc nhân tạo, không có đường ra biển trực tiếp.

Nguy cơ rủi ro: ngập úng khu vực xung quanh khi mực nước hồ dâng cao; suy giảm, ô nhiễm nước do tích tụ chất thải...

Khe nước: Dòng nước nhỏ, thường chảy theo khe núi hoặc địa hình dốc.

Nguy cơ rủi ro: lũ quét đột ngột trong mùa mưa; sạt lở đất ở hai bên bờ khe; cạn kiệt nguồn nước trong mùa khô...

Bờ biển: Vùng đất tiếp giáp với biển.

Nguy cơ rủi ro: Xói lở bờ biển do sóng và gió; ngập lụt do nước biển dâng; nhiễm mặn đất và nguồn nước ngầm...

Vùng chịu xói mòn: Khu vực đất bị bào mòn do tác động của nước, gió hoặc các yếu tố tự nhiên khác.

Nguy cơ rủi ro: mất lớp đất màu; suy giảm chất lượng đất canh tác; tăng nguy cơ lở đất...

Vùng có nguy cơ lở đất: Khu vực có địa hình dốc hoặc cấu trúc đất yếu, dễ bị sụt lún hoặc trượt.

Nguy cơ rủi ro: sạt lở đất đột ngột, đặc biệt sau mưa lớn; phá hủy nhà cửa và cơ sở hạ tầng; gây nguy hiểm cho tính mạng người dân...

Lòng sông bị hạn hán: Phần đáy sông bị khô cạn do thiếu nước trong thời gian dài.

Nguy cơ rủi ro: thiếu nước cho sinh hoạt và sản xuất; ảnh hưởng đến hệ sinh thái thủy sinh; tăng nguy cơ ô nhiễm do tích tụ chất ô nhiễm...

Lòng sông bị chuyển dòng: Dòng chảy tự nhiên của sông bị thay đổi do tác động của con người hoặc tự nhiên.

Nguy cơ rủi ro: Thay đổi hệ sinh thái và địa mạo khu vực; ảnh hưởng đến nguồn nước của các khu vực lân cận; tăng nguy cơ xói lở hoặc bồi lắng ở các khu vực mới...

MỤC 8. AN NINH LƯƠNG THỰC

Câu 1. Trong 12 tháng qua, có khi nào [Ông/Bà] hoặc bất cứ thành viên nào trong hộ lo lắng sẽ không đủ thức ăn vì thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thức ăn không?

Câu hỏi này nhằm đánh giá trạng thái lo lắng, e ngại, sợ hãi của bất kỳ thành viên nào trong hộ về việc sẽ không đủ thức ăn để ăn vì thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm. Sự lo lắng là do hoàn cảnh ảnh hưởng đến khả năng mua thức ăn của họ, chẳng hạn như: mất việc làm, giảm trợ cấp,...

Nguồn khác: Là những đồ vật hay sản phẩm có giá trị mà hộ có thể đem bán lấy tiền mua thực phẩm hoặc đem trao đổi với đối tượng khác để lấy thực phẩm.

ĐTV hỏi ĐTĐT xem trong hộ có bất kỳ thành viên nào mà tại thời điểm nào đó trong 12 tháng qua cảm thấy lo lắng về việc sẽ không đủ thức ăn để ăn vì thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm hay không sau đó căn cứ vào câu trả lời của ĐTĐT để tích vào một đáp án trả lời thích hợp:

- ĐTV chọn mã “1” nếu trong hộ **có từ một thành viên trở lên lo lắng** sẽ không đủ thức ăn để ăn vì thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm tại thời điểm nào đó trong 12 tháng qua.

- ĐTV chọn mã “2” nếu trong hộ **không có thành viên nào lo lắng** sẽ không đủ thức ăn để ăn vì thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm tại thời điểm nào đó trong 12 tháng qua.

Câu 2. Trong 12 tháng qua, có khi nào [Ông/Bà] hoặc bất cứ thành viên nào trong hộ không thể mua thực phẩm đảm bảo dinh dưỡng và tốt cho sức khỏe vì thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi không?

Câu hỏi này nhằm đánh giá khả năng tiếp cận với các nguồn thực phẩm giàu chất dinh dưỡng và tốt cho sức khỏe của bất kỳ thành viên nào trong hộ khi thiếu tiền hoặc thiếu các nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm.

Để xác định thực phẩm đảm bảo dinh dưỡng và tốt cho sức khỏe có thể dựa vào một số căn cứ sau đây:

- Thực phẩm có các chất dinh dưỡng thiết yếu cung cấp cho cơ thể như: protein, vitamin, khoáng chất...;
- Thực phẩm đảm bảo chất lượng an toàn, vệ sinh, có nguồn gốc rõ ràng;
- Thực phẩm tươi, có thương hiệu và được nhiều người tiêu dùng tin tưởng sử dụng...

ĐTV hỏi ĐTĐT xem trong hộ có bất kỳ thành viên nào mà tại thời điểm nào đó trong 12 tháng qua không thể mua thực phẩm đảm bảo dinh dưỡng và tốt cho sức khỏe vì thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm hay không sau đó căn cứ vào câu trả lời của ĐTĐT để tích vào một đáp án trả lời thích hợp. Cách chọn mã “1”, mã “2” tương tự Câu 1.

Câu 3. Trong 12 tháng qua, có khi nào [Ông/Bà] hoặc bất cứ thành viên nào trong hộ chỉ ăn một vài thực phẩm do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi không?

Câu hỏi này nhằm đánh giá khả năng tiếp cận các nguồn thực phẩm đa dạng, phong phú của bất kỳ thành viên nào trong hộ khi thiếu tiền hoặc thiếu các nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm. Thông thường những hộ có điều kiện kinh tế tốt thì khả năng tiếp cận với nguồn thực phẩm sẽ đa dạng hơn những hộ ít có điều kiện về kinh tế.

ĐTV hỏi ĐTĐT xem trong hộ có bất kỳ thành viên nào mà tại thời điểm nào đó trong 12 tháng qua chỉ ăn một vài thực phẩm do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm hay không sau đó căn cứ vào câu trả lời của ĐTĐT để tích vào một đáp án trả lời thích hợp. Cách chọn mã “1”, mã “2” tương tự Câu 1.

Lưu ý: Không tính các trường hợp đặc biệt như thành viên trong hộ thực hiện chế độ ăn kiêng để giảm cân hoặc để bảo vệ sức khỏe hoặc lý do tôn giáo.

Câu 4. Trong 12 tháng qua, có khi nào [Ông/Bà] hoặc bất cứ thành viên nào trong hộ phải bỏ bữa ăn do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi không?

Câu hỏi này nhằm đánh giá tình trạng phải nhịn từ một bữa ăn trong ngày trở lên (bữa sáng/bữa trưa/bữa tối) của bất kỳ thành viên nào trong hộ do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm.

ĐTV hỏi ĐTĐT xem trong hộ có bất kỳ thành viên nào mà tại thời điểm nào đó trong 12 tháng qua phải bỏ bữa ăn do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm hay không sau đó căn cứ vào câu trả lời của ĐTĐT để tích vào một đáp án trả lời thích hợp. Cách chọn mã “1”, mã “2” tương tự Câu 1.

Lưu ý: Không tính các trường hợp đặc biệt như thành viên trong hộ thực hiện chế độ ăn kiêng để giảm cân hoặc để bảo vệ sức khỏe hoặc lý do tôn giáo.

Câu 5. Trong 12 tháng qua, có khi nào [Ông/Bà] hoặc bất cứ thành viên nào trong hộ phải ăn ít hơn nhu cầu do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi không?

Câu hỏi này nhằm đánh giá tình trạng phải ăn ít hơn so với nhu cầu thực tế của bất kỳ thành viên nào trong hộ do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm.

ĐTV hỏi ĐTĐT xem trong hộ có bất kỳ thành viên nào mà tại thời điểm nào đó trong 12 tháng qua phải ăn ít hơn nhu cầu do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm hay không sau đó căn cứ vào câu trả lời của ĐTĐT để tích vào một đáp án trả lời thích hợp. Cách chọn mã “1”, mã “2” tương tự Câu 1.

Lưu ý: Không tính các trường hợp đặc biệt như thành viên trong Hộ thực hiện chế độ ăn kiêng để giảm cân hoặc để bảo vệ sức khỏe hoặc lý do tôn giáo.

Câu 6. Trong 12 tháng qua, có khi nào [Ông/Bà] hoặc bất cứ thành viên nào trong hộ hết, cạn kiệt thức ăn do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi không?

Câu hỏi này nhằm đánh giá tình trạng thiếu ăn của bất kỳ thành viên nào trong hộ do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm.

ĐTV hỏi ĐTĐT xem trong hộ có bất kỳ thành viên nào mà tại thời điểm nào đó trong 12 tháng qua bị hết, cạn kiệt thức ăn do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm hay không sau đó căn cứ vào câu trả lời của ĐTĐT để chọn một đáp án trả lời thích hợp. Cách chọn mã “1”, mã “2” tương tự Câu 1.

Câu 7. Trong 12 tháng qua, có khi nào [Ông/Bà] hoặc bất cứ thành viên nào trong hộ bị đói nhưng không được ăn do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi không?

Câu hỏi này nhằm đánh giá tình trạng bị đói nhưng không được ăn của bất kỳ thành viên nào trong hộ do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm.

ĐTV hỏi ĐTĐT xem trong hộ có bất kỳ thành viên nào mà tại thời điểm nào đó trong 12 tháng qua bị đói nhưng không được ăn do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm hay không sau đó căn cứ vào câu trả lời của ĐTĐT để tích vào một đáp án trả lời thích hợp. Cách chọn mã “1”, mã “2” tương tự Câu 1.

Lưu ý: Không tính các trường hợp đặc biệt như thành viên trong hộ thực hiện chế độ ăn kiêng để giảm cân hoặc nhịn ăn để bảo vệ sức khỏe hoặc lý do tôn giáo.

Câu 8. Trong 12 tháng qua, có khi nào [Ông/Bà] hoặc bất cứ thành viên nào trong hộ phải nhịn ăn trong ngày do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi không?

Câu hỏi này nhằm đánh giá tình trạng phải nhịn ăn trong cả ngày của bất kỳ thành viên nào trong hộ do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm.

ĐTV hỏi ĐTĐT xem trong hộ có bất kỳ thành viên nào mà tại thời điểm nào đó trong 12 tháng qua phải nhịn ăn trong cả ngày do thiếu tiền hoặc nguồn khác tương đương để mua/trao đổi thực phẩm hay không sau đó căn cứ vào câu trả lời của ĐTĐT để chọn một đáp án trả lời thích hợp. Cách chọn mã “1”, mã “2” tương tự Câu 1.

Lưu ý: Không tính các trường hợp đặc biệt như thành viên trong hộ thực hiện chế độ ăn kiêng để giảm cân hoặc nhịn ăn để bảo vệ sức khỏe hoặc lý do tôn giáo.

KẾT THÚC PHIẾU PHÒNG VẤN, ĐTV PHẢI THỰC HIỆN ĐỒNG BỘ DỮ LIỆU VỀ MÁY CHỦ.

III: HƯỚNG DẪN GHI THÔNG TIN PHIẾU XÃ

GIỚI THIỆU

Mục đích:

Tài liệu này hướng dẫn đội trưởng nội dung và cách thu thập số liệu trong Phiếu phỏng vấn xã. Thông tin được thu thập trên phạm vi xã và thôn/ấp cùng với thông tin thu thập tại hộ dân cư cho phép mô tả một bức tranh tương đối hoàn chỉnh về mức sống của dân cư.

Nội dung, phương pháp thu thập số liệu:

Nội dung thông tin được thu thập trong Phiếu phỏng vấn xã gồm 10 mục dưới đây:

Mục 0: Thông tin khảo sát.

Mục 1: Những đặc tính cơ bản về nhân khẩu và tình hình chung của xã.

Mục 2: Tình trạng kinh tế chung và các chương trình trợ giúp, cứu trợ.

Mục 3: Cơ hội việc làm phi nông, lâm nghiệp, thủy sản.

Mục 4: Nông nghiệp và các loại đất.

Mục 5: Kết cấu hạ tầng.

Mục 6: Giáo dục.

Mục 7: Y tế.

Mục 8: Trật tự công cộng và các vấn đề xã hội, môi trường.

Mục 9: Tín dụng và tiết kiệm.

Thông tin được thu thập từ việc phỏng vấn trực tiếp các cán bộ xã, hiệu trưởng/hiệu phó các trường trong xã, cán bộ trạm y tế xã, trưởng/phó thôn/ấp có các hộ dân cư được chọn để khảo sát hoặc các cán bộ khác trong xã.

Người phỏng vấn, người trả lời và công tác tổ chức thu thập số liệu:

Đội trưởng là người thực hiện phiếu phỏng vấn này.

Số người trả lời phiếu phỏng vấn này rất khác nhau gồm các thành phần cán bộ chủ chốt của xã, thôn/ấp như: Chủ tịch UBND, phó chủ tịch UBND, trưởng/phó công an xã, cán bộ thống kê/văn phòng xã, chủ nhiệm/phó chủ nhiệm HTX/tập đoàn sản xuất, cán bộ phụ trách nông nghiệp của xã, hiệu trưởng/hiệu phó trường học trên địa bàn xã, cán bộ y tế xã, trưởng/phó thôn/ấp có các hộ dân cư được chọn để khảo sát,... Tùy theo từng địa bàn mà đội trưởng có thể hỏi tất cả hoặc chỉ hỏi một số người đã nêu để họ trả lời một số câu hỏi hoặc một số mục câu hỏi trong phiếu phỏng vấn.

Đội trưởng cần tham khảo một số người có trách nhiệm của xã để lập một danh sách những người trả lời, câu hỏi/mục dự kiến họ sẽ trả lời, thời gian dự kiến gặp để tiến hành phỏng vấn, thời gian chính thức hẹn gặp để tiến hành phỏng vấn.

Tuy nhiên, cách thức phù hợp nhất là nên tranh thủ những người đứng đầu chính quyền xã là Chủ tịch UBND hoặc Phó chủ tịch UBND xã để triệu tập một cuộc gặp mặt nhằm giới thiệu nội dung, ý nghĩa của cuộc điều tra mức sống nói chung và phiếu phỏng vấn xã. Tại đó đội trưởng có thể hỏi ngay một số câu hỏi hoặc bố trí kế hoạch để hẹn ngày phỏng vấn.

Có một số thông tin cần phải có thời gian chuẩn bị trước nên đội trưởng có thể đưa trước nội dung các câu hỏi cần thu thập để họ có thời gian chuẩn bị. Khi đã hẹn gặp với bất kỳ ai thì cần phải đến đúng giờ và không được phép lỡ hẹn.

Đối với các câu hỏi cần lựa chọn 3 khả năng trả lời quan trọng nhất, ví dụ 3 khó khăn chủ yếu của trạm y tế xã thì đội trưởng trước tiên phải lắng nghe nhưng chưa ghi ngay vào phiếu. Có thể người trả lời sẽ liệt kê một loạt các khó khăn, sau đó mới lựa chọn 3 khó khăn quan trọng nhất. Sau khi người trả lời liệt kê hết các khó khăn và chọn được 3 khó khăn quan trọng nhất thì đội trưởng hãy ghi vào phiếu. Làm như vậy sẽ tránh được việc phải sửa chữa.

Tất cả các thông tin được thu thập cần phải tuân thủ nguyên tắc như đối với phiếu phỏng vấn hộ: không được phổ biến hoặc tiết lộ với những người không có trách nhiệm.

Cách thiết kế và ghi phiếu

Cách thiết kế và ghi phiếu của phiếu phỏng vấn xã dựa trên nguyên tắc giống như trong phiếu phỏng vấn hộ dân cư. Các nguyên tắc này được giải thích chi tiết ở trong Sổ tay hướng dẫn nghiệp vụ.

HƯỚNG DẪN ĐIỀN SỐ LIỆU VÀO PHIẾU PHÒNG VẤN XÃ

TRANG BÌA

Thông tin về Tỉnh//Xã/Địa bàn/Thành thị-Nông thôn được hiển thị trên CAPI, đội trưởng kiểm tra, nếu có thay đổi báo lại cho GSV.

MỤC 0. THÔNG TIN KHẢO SÁT

Mục đích:

Nhằm thu thập thông tin về những người được phỏng vấn từ mục 1 đến mục 10 của phiếu phỏng vấn.

Phương pháp tính và ghi:

Phần này có thể điền thông tin vào những ngày khác nhau, với mỗi người trả lời 1 mục hoặc 1 phần nào đó trong phiếu phỏng vấn điều tra viên đều hỏi các câu hỏi từ 1 đến 10.

Câu 1-3: Họ tên của người trả lời, tuổi được tính theo dương lịch và tính tuổi tròn đến năm (xem hướng dẫn tính tuổi tròn tại Câu 4 – Phiếu hộ).

Câu 4: Do người trả lời tự nhận. Chọn mã tương ứng trong Bảng Mã dân tộc.

Câu 5: Số năm sống trong xã tính đến thời điểm phỏng vấn, số năm được tính năm tròn, nếu sống ở xã trên 6 tháng trong 1 năm được tính là 1 năm. Trường hợp thời gian sống ở xã không liên tục thì cộng tổng các khoảng thời gian đó lại.

Câu 6-7: Là chức vụ cao nhất hoặc chức danh hiện nay của họ trong các tổ chức chính quyền, Đảng, đoàn thể, các tổ chức kinh tế và xã hội,... trong xã và tương ứng là số năm giữ chức vụ hoặc đảm nhiệm chức danh đó. Trường hợp thời gian giữ chức vụ hoặc đảm nhiệm chức danh không liên tục thì cộng tổng các khoảng thời gian đó lại.

Lưu ý: Nếu 1 người vừa nắm giữ chức vụ cao nhất bên Đảng, vừa nắm giữ chức vụ cao nhất bên Chính quyền, đoàn thể, các tổ chức kinh tế và xã hội.... thì ghi theo cơ chế ưu tiên các mã từ 1 đến 8 trong phiếu.

Câu 8: Ghi chức vụ/chức danh trong xã đã nắm giữ trước chức vụ/chức danh hiện tại, nếu chưa nắm giữ chức vụ/chức danh gì trong xã trước đó ghi mã 10.

Câu 9: Chỉ ghi những bằng cấp đã học xong và được cấp bằng. Một người có thể có nhiều bằng cấp khác nhau, nhưng chỉ ghi bằng cấp cao nhất.

Câu 10: Ghi lớp phổ thông hoặc bổ túc đã học xong theo hệ 12 năm (từ 1 đến 12). Trường hợp học hệ 10 năm, dùng bảng chuyển đổi của các hệ thống giáo dục phổ thông.

MỤC 1. NHỮNG ĐẶC TÍNH CƠ BẢN VỀ NHÂN KHẨU VÀ TÌNH HÌNH CHUNG CỦA XÃ

Mục đích:

Mục này thu thập các thông tin cơ bản nhất về nhân khẩu học, dân tộc, tôn giáo, vùng địa lý của xã và diện xã được phân loại (nếu có).

Phương pháp tính và ghi:

Câu 1: Ghi tổng diện tích tự nhiên nằm trong ranh giới hành chính của xã. Diện tích tính bằng ki-lô-mét vuông (Km²).

Câu 2: Thôn (ấp, bản, tổ dân phố,...) là đơn vị hành chính ngay dưới cấp xã, thuộc sự quản lý của cấp xã và có người đứng đầu được nhận phụ cấp từ ngân sách nhà nước.

Ghi số thôn/ấp trong xã đến thời điểm phỏng vấn.

Câu 3: Ghi số hộ đăng ký hộ khẩu thường trú trong xã đến thời điểm phỏng vấn.

Câu 4: Ghi số hộ đăng ký tạm trú trong xã đến thời điểm phỏng vấn.

Câu 5: Ghi số hộ đăng ký tạm vắng trong xã đến thời điểm phỏng vấn.

Câu 6: Ghi số nhân khẩu đăng ký thường trú trong xã đến thời điểm phỏng vấn. Cần loại trừ trường hợp những nhân khẩu thường trú đã bị chết và cộng thêm trường hợp trẻ em mới sinh trong các hộ đã đăng ký hộ khẩu thường trú mặc dù chưa đăng ký khai sinh.

Câu 7: Ghi số nhân khẩu đăng ký tạm trú trong xã đến thời điểm phỏng vấn. Số nhân khẩu đăng ký tạm trú bao gồm số người thực tế có đăng ký tạm trú sống trong các hộ đăng ký tạm trú và có thể họ sống trong các hộ có đăng ký hộ khẩu thường trú nhưng không có tên trong hộ khẩu thường trú của hộ đó.

Câu 8: Ghi số nhân khẩu đăng ký tạm vắng trong xã đến thời điểm phỏng vấn. Số này gồm những người thực tế có đăng ký tạm vắng của các hộ đăng ký tạm vắng, đăng ký tạm trú và các hộ có đăng ký hộ khẩu thường trú.

Câu 9 -10: Ghi số người đã đi khỏi và chuyển đến xã trong 12 tháng qua, bao gồm cả số thường trú và tạm trú.

Câu 11: Ghi mã của các dân tộc trong xã theo thứ tự ưu tiên và tỷ lệ phần trăm tương ứng trong tổng dân số xã. Nếu xã có nhiều dân tộc thì chỉ ghi 3 dân tộc chính, bắt đầu từ dân tộc có số người đông nhất, sau đó là các dân tộc ít người hơn.

Câu 12: Cách ghi cũng tương tự như câu 11:

Người được phỏng vấn xác định 03 tôn giáo chính trong xã và lựa chọn mã tương ứng với tôn giáo đó. Nếu không có tôn giáo nào trên địa bàn xã ghi mã 8 ở cột THỨ NHẤT. Nếu phần lớn dân cư trong xã không theo tôn giáo nào thì ghi mã 8 ở cột THỨ NHẤT và mã các tôn giáo khác lần lượt ở cột THỨ HAI và THỨ BA theo thứ tự ưu tiên về số lượng người.

Câu 13: Dựa vào văn bản của Nhà nước, của tỉnh hoặc cấp xã hoặc căn cứ vào địa giới hành chính của xã/phường/đặc khu để xác định câu trả lời phù hợp xác định xã thuộc vùng địa lý nào. Trường hợp không có văn bản nào qui định thì yêu cầu người trả lời xác định xem từ trước tới nay xã vẫn được coi là thuộc vùng địa lý nào. Xã/phường/đặc khu biên giới bao gồm các xã/phường/đặc khu có một phần địa giới hành chính trùng hợp với đường biên giới quốc gia trên đất liền.

Câu 14, 15: Dựa theo văn bản qui định của các cơ quan có thẩm quyền như Chính phủ, Ủy ban Dân tộc và Miền núi làm căn cứ để ghi thông tin vào phiếu.

MỤC 2. TÌNH TRẠNG KINH TẾ CHUNG VÀ CÁC CHƯƠNG TRÌNH TRỢ GIÚP, CỨU TRỢ

Mục đích:

Mục này nhằm thu thập các thông tin cơ bản về tình trạng kinh tế chung của xã như: nguồn thu nhập chủ yếu, sự thay đổi mức sống, các dự án và chương trình đang được triển khai trên địa bàn xã, các thiên tai, hoả hoạn, dịch bệnh xảy ra trong 3 năm qua và các trợ giúp, cứu trợ.

Người trả lời:

Người trả lời mục này là Chủ tịch hoặc Phó chủ tịch UBND xã.

Phương pháp tính và ghi

Câu 1: ĐTV hỏi về ba nguồn thu nhập chủ yếu của dân cư trên địa bàn xã và yêu cầu người trả lời sắp xếp theo thứ tự quan trọng căn cứ vào tỷ trọng giá trị sản lượng của các nguồn.

Câu 2-3: So sánh mức sống hiện tại so với mức sống của 5 năm trước đây và hỏi nguyên nhân tại sao mức sống khá lên hoặc giảm đi. Các câu trả lời có thể đúng như các nguyên nhân ghi trong phiếu hoặc không hoàn toàn đúng như vậy. ĐTV cần tìm nguyên nhân trả lời phù hợp nhất tương ứng với các mã được liệt kê để ghi vào phiếu phỏng vấn theo thứ tự ưu tiên hoặc chọn mã khác và ghi nguyên nhân cụ thể.

Câu 4-5: Đây là những dự án/chương trình của Chính phủ hoặc các tổ chức trong và ngoài nước, các tổ chức phi chính phủ... được thực hiện trên địa bàn xã trong vòng 3 năm qua.

Câu 6: Hộ nghèo của xã là những hộ được chính quyền địa phương bình xét, đánh

giá, xếp vào danh sách hộ nghèo (đã hoặc chưa được cấp giấy “chứng nhận hộ nghèo”) của từng năm theo Nghị định số: 07/2021/NĐ-CP ngày 27/01/2021 về quy định chuẩn nghèo đa chiều giai đoạn 2021-2025.

Câu 7: Tính số hộ hoặc người nhận được lợi ích thông qua các chương trình xóa đói giảm nghèo hoặc các chương trình chính sách trợ giúp khác. Ở đây lưu ý cụm từ “miễn/giảm” nói đến khả năng không phải thực hiện một nghĩa vụ hoặc chỉ phải thực hiện một phần một nghĩa vụ nào đó như đóng học phí, viện phí, thuế sản xuất kinh doanh. Có một số nơi phổ biến hình thức những hộ nghèo được xác nhận của UBND xã sẽ được miễn/giảm một phần viện phí.

Miễn/giảm thuế sử dụng đất nông nghiệp (câu 7g) chỉ tính những trường hợp được miễn giảm từ chương trình xóa đói giảm nghèo hoặc các chương trình/chính sách trợ giúp khác, không tính số hộ được miễn theo Di chúc của Bác Hồ.

Câu 8: Hỏi về các đợt/vụ thiên tai, hỏa hoạn hay dịch bệnh xảy ra đối với xã trong 3 năm qua.

Câu 9-15: Hỏi thông tin về các đợt/vụ thiên tai, hỏa hoạn hay dịch bệnh xảy ra trong 3 năm qua bắt đầu từ đợt gần đây nhất, nếu có nhiều hơn 5 đợt/vụ thì điều tra viên chọn 5 đợt/vụ lớn nhất. Nếu hình thức cứu trợ là hiện vật thì quy thành giá trị theo giá tại thời điểm được cứu trợ.

MỤC 3. CƠ HỘI VIỆC LÀM PHI NÔNG, LÂM NGHIỆP, THỦY SẢN

Mục đích:

Mục này thu thập các thông tin cơ bản về các cơ hội việc làm trong các cơ sở SXKD/dịch vụ như: doanh nghiệp, xí nghiệp, nhà máy, HTX sản xuất kinh doanh/dịch vụ,... và làng nghề trên địa bàn xã hoặc các vùng lân cận mà dân trong xã có thể đi làm và về trong ngày.

Phương pháp tính và ghi:

Câu 1: Hỏi về những cơ sở SXKD/dịch vụ hoặc làng nghề nằm trong phạm vi mà dân trong xã có thể đi làm và về trong ngày, bất kể nó có thu hút lao động của xã hay không.

Câu 2: Hỏi số lượng cơ sở SXKD/dịch vụ như: doanh nghiệp, xí nghiệp, nhà máy, HTX sản xuất kinh doanh/dịch vụ,... nằm trên địa bàn xã.

Câu 2a: Hình thức xử lý chất thải của các cơ sở SXKD/dịch vụ nằm trên địa bàn xã. Ghi 3 hình thức xử lý chất thải theo thứ tự quan trọng căn cứ vào số lượng cơ sở SXKD/dịch vụ có xử lý chất thải nhiều nhất.

Câu 3-4: Theo quy định tại Nghị định số 52/2018/NĐ-CP, ngày 12 tháng 4 năm 2018 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn: "Làng nghề là một hoặc nhiều cụm dân cư

cấp thôn, ấp, bản, làng, buôn, phum, sóc hoặc các điểm dân cư tương tự trên địa bàn một xã, có các hoạt động ngành nghề nông thôn theo quy định tại Điều 4 Nghị định này".

Tiêu chí công nhận làng nghề phải đạt cả 03 tiêu chí sau:

- a) Có tối thiểu 20% tổng số hộ trên địa bàn tham gia các hoạt động ngành nghề nông thôn;
- b) Hoạt động sản xuất kinh doanh ổn định tối thiểu 2 năm liên tục tính đến thời điểm đề nghị công nhận;
- c) Đáp ứng các điều kiện bảo vệ môi trường làng nghề theo quy định của pháp luật hiện hành.

Hiện nay có một số địa phương đang triển khai công tác rà soát để công nhận làng nghề. Do vậy, nếu thôn, ấp, bản, làng, buôn, phum, sóc hoặc các điểm dân cư tương tự đạt 3 tiêu chí nêu trên nhưng chưa được cấp giấy chứng nhận làng nghề thì vẫn được coi là làng nghề.

Ví dụ: làng nghề dệt, chế biến nông sản, thủ công mỹ nghệ,... Điều tra viên điền mã từ BẢNG MÃ NGHỀ THỦ CÔNG MỸ NGHỆ TRUYỀN THỐNG. Nếu xã có nhiều hơn 3 làng nghề thì chọn ra 3 làng nghề chính theo thứ tự ưu tiên căn cứ vào số hộ tham gia và số năm được hình thành.

Câu 4a: Ghi 3 hình thức xử lý chất thải phổ biến nhất tại các làng nghề theo thứ tự ưu tiên căn cứ vào số hộ làm nghề trong xã áp dụng hình thức xử lý chất thải chính là nhiều nhất, thứ hai hay thứ ba.

Câu 5: Hỏi về các cơ sở SXKD/dịch vụ hoặc làng nghề nằm trong phạm vi mà dân trong xã có thể đi làm và về trong ngày thu hút lao động của xã, bất kể nó có nằm trên địa bàn xã hay không.

Câu 6-12: Ghi thông tin về các cơ sở SXKD/dịch vụ hoặc làng nghề nằm trong phạm vi mà dân trong xã có thể đi làm và về trong ngày thu hút lao động của xã. Nếu nhiều hơn 5 cơ sở SXKD/dịch vụ hoặc làng nghề thì điều tra viên chọn 5 cơ sở SXKD/dịch vụ hoặc làng nghề thu hút nhiều nhất lao động của xã. Ghi rõ tên của cơ sở SXKD/dịch vụ hoặc làng nghề ở cột tên. Tên ngành và mã ngành theo DANH MỤC NGÀNH KINH TẾ QUỐC DÂN.

MỤC 4. NÔNG NGHIỆP VÀ CÁC LOẠI ĐẤT

Mục đích:

Mục này thu thập một số thông tin về hoạt động sản xuất nông nghiệp, tiêu thụ sản phẩm, đất đai và dịch vụ khuyến nông ở các xã.

Phương pháp tính và ghi:

Câu 1: Nhằm xác định xem so với 5 năm trước đây việc chuyển dịch cơ cấu sản xuất ở xã diễn ra theo xu hướng nào. Tỷ trọng giá trị sản lượng nông nghiệp tăng lên, giảm đi hay vẫn như cũ.

Câu 2-8: Hỏi về 5 loại cây trồng chính trong ngành nông nghiệp được trồng trên địa bàn xã căn cứ vào diện tích gieo trồng, điều tra viên ghi tên cây trồng sau đó căn cứ vào BẢNG MÃ CÂY để ghi mã. Các thông tin thu thập gồm số vụ thu hoạch trong năm (chỉ hỏi cho cây hàng năm); sự thay đổi về diện tích gieo trồng, năng suất, sản lượng trong năm 2019 so với 5 năm trước và nguyên nhân của sự thay đổi diện tích gieo trồng và năng suất. Có thể có nhiều nguyên nhân nhưng điều tra viên chỉ chọn 3 nguyên nhân chính và ghi theo thứ tự quan trọng căn cứ vào tính chất quyết định làm cho diện tích gieo trồng và năng suất thay đổi của nguyên nhân.

Câu 9-14 hỏi về vấn đề tiêu thụ sản phẩm của 5 loại cây trồng chính đã được liệt kê ở trên.

Câu 9: ĐTV hỏi xem sản phẩm của cây trồng có được dân trong xã bán không.

Câu 10: ĐTV căn cứ vào câu trả lời để ghi mã người/cơ sở mua thích hợp, nếu có nhiều hơn 2 người/cơ sở mua thì điều tra viên chọn ra 2 người/cơ sở mua chính căn cứ vào số lượng và mức độ mua thường xuyên và ghi theo thứ tự ưu tiên.

Câu 11: Hỏi cho người/cơ sở mua chính có tự đến xã mua.

Câu 12: Hỏi khoảng cách địa điểm bán sản phẩm [Câu 2] nếu người/cơ sở mua chính không đến xã để mua.

Câu 13: ĐTV căn cứ vào câu trả lời để ghi mã hình thức hỗ trợ thích hợp của người/cơ sở mua. Bảo đảm giá trước thu hoạch là hình thức người/cơ sở mua đặt giá để mua sản phẩm của cây trồng trước khi thu hoạch, ví dụ mua vườn vải, nhãn khi mới ra hoa. Nếu có nhiều hơn 2 hình thức thì điều tra viên chọn ra 2 hình thức chính và ghi theo thứ tự ưu tiên. Nếu người/cơ sở mua không hỗ trợ gì thì chỉ cần ghi mã 1.

Câu 14: Bao gồm cả những người/cơ sở mua mà dân trong xã thực tế chưa bán sản phẩm cho nhưng họ có thể bán sản phẩm nếu họ muốn.

Câu 15-17: Hỏi về quỹ đất của xã gồm các thông tin về diện tích và phần trăm được tưới tiêu (đất trồng cây hàng năm và cây lâu năm).

Câu 15: Trường hợp quỹ đất của xã có một phần diện tích đất xã cho thuê thì căn cứ vào mục đích sử dụng của diện tích đất cho thuê này để phân bổ vào các loại quỹ đất chung của xã.

Lưu ý cân đối sau:

		+ Đất nông nghiệp (Đất trồng cây hàng năm, lâu năm, đất lâm nghiệp, đất nuôi trồng thủy sản, đất làm muối, đất nông nghiệp khác)
Tổng diện tích	=	+ Đất ở
tự nhiên của xã		+ Đất chuyên dùng
(câu 1, mục 1)		+ Đất chưa sử dụng

Đất chuyên dùng: Là đất được xác định sử dụng vào mục đích không phải là nông, lâm nghiệp, thủy sản và làm nhà ở. Loại đất này bao gồm: đất xây dựng các công trình công nghiệp, khoa học, kỹ thuật, hệ thống giao thông, hệ thống thủy lợi, đê điều, văn hoá, xã hội, giáo dục, y tế, thể dục thể thao, dịch vụ, đất sử dụng cho nhu cầu quốc phòng, an ninh, đất dùng cho thăm dò, khai thác khoáng sản, đá, cát, đất làm muối, đất làm đồ gốm, gạch, ngói và các vật liệu xây dựng khác, đất di tích lịch sử, văn hoá và danh lam, thắng cảnh, đất nghĩa trang, nghĩa địa, đất mặt nước sử dụng vào các mục đích không phải mục đích nông nghiệp và thủy sản.

Đất chưa sử dụng: Là đất chưa có đủ điều kiện hoặc chưa được xác định để sử dụng cho mục đích sản xuất nông nghiệp, nuôi trồng thủy sản, lâm nghiệp; chưa được xác định là đất khu dân cư, chuyên dùng và Nhà nước chưa giao cho hộ dân cư, tổ chức hoặc cá nhân nào sử dụng ổn định và lâu dài.

Câu 17: Ghi thông tin về phần trăm diện tích đất được tưới tiêu chủ động.

Câu 18-19: Hỏi về quỹ đất của xã gồm các thông tin về diện tích và phần trăm được tưới tiêu (đất trồng cây hàng năm và cây lâu năm).

Câu 20-24: Hỏi các thông tin về giấy chứng nhận quyền sử dụng đất (sổ đỏ) đối với các loại đất trồng cây hàng năm, lâu năm, mặt nước nuôi trồng thủy sản, đất lâm nghiệp và đất ở.

Câu 20: Phần trăm diện tích từng loại đất trong xã được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đến thời điểm phỏng vấn.

Câu 21: Hỏi các nguyên nhân chưa được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với phần diện tích chưa được cấp. Nếu nhiều hơn 3 nguyên nhân thì điều tra viên chọn ra 3 nguyên nhân chính và ghi theo thứ tự quan trọng căn cứ vào tính chất quyết định của nguyên nhân.

Câu 22: Ghi năm mà giấy chứng nhận quyền sử dụng đất được cấp mới nhiều nhất. Trường hợp hộ được cấp lại giấy chứng nhận quyền sử dụng đất nhưng có sự thay đổi về loại đất, diện tích hoặc địa điểm thì vẫn coi là cấp mới.

Câu 23: Ghi số vụ chuyển nhượng quyền sử dụng đất có giấy chứng nhận quyền sử dụng đất trong xã.

Câu 24: Hỏi lý do chính khiến các hộ chuyển quyền sử dụng đất.

Câu 25: Ghi tiền công thuê mướn trung bình 1 ngày của 1 lao động nông nghiệp cho từng khâu công việc của lao động là nam, nữ 15 tuổi trở lên và trẻ em dưới 15 tuổi.

Câu 26-33: Hỏi về hoạt động khuyến nông của các trung tâm/trạm khuyến nông/trung tâm dịch vụ nông nghiệp trên địa bàn xã hoặc trung tâm/trạm khuyến nông/trung tâm dịch vụ nông nghiệp gần nhất nếu trên địa bàn xã không có trung tâm/trạm khuyến nông/trung tâm dịch vụ nông nghiệp. Câu 33 chỉ tính số lần cán bộ của trung tâm/trạm khuyến nông/trung tâm dịch vụ nông nghiệp trực tiếp tiếp xúc với nông dân trong xã trong 12 tháng qua.

Câu 34-35: Đây là các cán bộ bảo vệ thực vật và cán bộ thú y do xã quản lý.

Câu 36: Hỏi về những người cung cấp dịch vụ bảo vệ gia súc hoặc gia cầm cho nông dân trong xã. Nếu có nhiều hơn 3 đối tượng thì điều tra viên chọn 3 đối tượng chính và ghi theo thứ tự quan trọng căn cứ vào số lượng vào loại dịch vụ cung cấp. Nếu không có ai hoặc không có dịch vụ nào thì chỉ ghi mã 1.

Câu 37: Nhằm xác định khó khăn chủ yếu nhất mà nông dân trong xã đang gặp phải trong sản xuất nông nghiệp. ĐTV ghi theo thứ tự quan trọng.

MỤC 5. KẾT CẤU HẠ TẦNG

Mục đích:

Mục này nhằm thu thập một số thông tin về kết cấu hạ tầng, nguồn nước ăn uống và thông tin về các dự án/công trình hạ tầng của xã trong vòng 10 năm qua.

Người trả lời:

Người trả lời mục này là những cán bộ xã và cán bộ thôn/ấp thuộc mẫu khảo sát.

Phương pháp tính và ghi:

Câu 1-3: Hỏi về đường ô tô đến UBND xã. Xã được tính là có đường ô tô đến UBND xã là xã ít nhất phải có đường mà xe ô tô con đi đến được trụ sở UBND xã. Đường bao gồm cả cầu, cống vì vậy nếu xã có đường nhưng thiếu cầu, cống làm cho ô tô không đến được trụ sở UBND xã thì không được tính là có đường ô tô đến UBND xã. Trường hợp xã có đường ô tô và không có cầu nhưng có phà chở ô tô mang tính chuyên nghiệp thì vẫn tính là xã có đường ô tô đến UBND xã.

Câu 4-15 hỏi cho cấp thôn/ấp.

Câu 4-7: Hỏi về đường ô tô đến hoặc gần thôn/ấp nhất.

Câu 8-10: Hỏi về đường vận tải thủy đi qua hoặc gần thôn/ấp nhất.

Câu 11-13: Hỏi về số tuyến xe/tàu/thuyền chở khách mang tính chuyên nghiệp đi qua thôn/ấp hoặc điểm đón trả khách gần thôn/ấp nhất.

Trường hợp số chuyến xe/tàu/thuyền chở khách chạy qua thôn/ấp hơn 10 chuyến/1 giờ thì quy ước chỉ ghi 10 vào cột SỐ LẦN và chọn ĐƠN VỊ THỜI GIAN phù hợp.

Câu 14-15: Hỏi về các phương tiện có động cơ khác không mang tính chuyên nghiệp chở thuê khách từ thôn/ấp đi nơi khác.

Câu 16: Xã có điện là xã có từ 50% số hộ dùng điện trở lên vào sản xuất và đời sống từ nguồn điện lưới quốc gia, từ máy phát điện của địa phương, máy phát điện riêng, thủy điện nhỏ của gia đình (không kể những hộ dùng điện ắc quy).

Câu 17: Là xã đã sử dụng điện vào sản xuất và đời sống từ nguồn điện lưới quốc gia.

Câu 18: Điểm bưu điện văn hoá xã là điểm bưu điện ngoài dịch vụ bưu điện thông thường còn phục vụ nhân dân trong xã đến đọc sách, báo, tài liệu tuyên truyền, cổ động hoặc các hoạt động vui chơi giải trí khác và được ngành bưu điện công nhận là điểm bưu điện văn hoá xã.

Câu 19: Nhà văn hoá xã là nhà hoặc cụm nhà phục vụ cho hội họp, vui chơi, giải trí, hoạt động thể dục, thể thao, văn nghệ,... của nhân dân trong xã.

Câu 20: Trạm truyền thanh xã là nơi phát các bản tin thời sự hoặc tin tức trong và ngoài xã.

Câu 21: Đây là các công trình do xã, HTX, tổ đội sản xuất hoặc hộ tư nhân trực tiếp quản lý như các trạm bơm có công suất nhỏ, cống giữ và xả nước,...

Câu 22: Hỏi về chợ xã hoặc chợ liên xã. Trường hợp chợ xã/liên xã bỏ hoang hoặc không được sử dụng vẫn được tính là có chợ.

Câu 23: Hỏi để xác định nguồn nước ăn uống chủ yếu theo mùa. Căn cứ để xác định nguồn chủ yếu là thời gian (số tháng) sử dụng và khối lượng sử dụng.

Câu 24-30: Hỏi một số thông tin về các cơ sở hạ tầng/địa điểm nằm trên thôn/ấp hoặc gần thôn/ấp nhất. Chợ bán buôn/đầu mối là chợ được hình thành và tổ chức chỉ để bán buôn các mặt hàng. Bưu điện kể cả bưu điện xã hoặc bưu điện văn hoá xã.

Câu 31-39: Hỏi một số thông tin về các dự án/công trình hạ tầng ở xã trong vòng 10 năm qua, bắt đầu từ dự án/công trình gần đây nhất. Nếu có trên 10 dự án/công trình thì điều tra viên liệt kê và chọn ra 10 dự án/công trình lớn nhất. Công trình hạ tầng được tính ở đây là các công trình phục vụ cho mục đích công cộng. Phần đóng góp của xã cho dự án/công trình gồm cả phần đóng góp của các hộ dân cư trong xã.

MỤC 6. GIÁO DỤC

Mục đích:

Mục này nhằm thu thập một số thông tin về tình hình giáo dục phổ thông (cơ sở trường học, tình hình không đi học, những khó khăn về giáo dục), một số thông tin về

nhà/nhóm trẻ và trường/lớp mẫu giáo và tình hình sử dụng nguồn nước và vệ sinh tại các trường học của xã và thôn/ấp có các hộ dân cư được khảo sát.

Người trả lời:

Người trả lời mục này là những cán bộ các ban, ngành trong xã, đặc biệt là hiệu trưởng/hiệu phó của các trường và cán bộ thôn/ấp điều tra.

Phương pháp tính và ghi:

Câu 1-7: Hỏi về các loại trường nằm trên địa bàn xã.

Cơ sở giáo dục thường xuyên gồm:

- Trung tâm giáo dục thường xuyên được tổ chức tại cấp tỉnh và cấp xã;
- Trung tâm học tập cộng đồng được tổ chức tại xã.

Câu 8-12: Hỏi về các trường/điểm trường mà trẻ em trong thôn/ấp đang học bao gồm các trường/điểm trường nằm trên thôn/ấp và trường/điểm trường gần nhất không nằm trên thôn/ấp mà trẻ em trong thôn/ấp đang học. Ghi tên và mã các trường/điểm trường phổ thông và cơ sở giáo dục thường xuyên, không ghi các trường mẫu giáo, nhà trẻ.

- Trường là nơi có trụ sở của ban giám hiệu.
- Điểm trường: 1 hoặc một số lớp, do địa bàn rộng hoặc để tạo điều kiện cho các em đi học gần hơn, nhà trường bố trí cách xa trụ sở của trường để thu hút các em học sinh, nhưng dưới sự quản lý chung của nhà trường.

Cách ghi mã:

- Trường Tiểu học (cấp I) (chỉ ghi tối đa 3 trường) được đánh mã bằng các số hàng 10. Ví dụ, có 3 trường tiểu học thì trường thứ nhất đánh mã 10, trường thứ 2 mã 11, trường thứ 3 mã 12.

- Trường THCS (cấp II) (chỉ ghi tối đa 2 trường) được đánh mã bằng các số hàng 20. Ví dụ, có 2 trường THCS thì trường thứ nhất đánh mã 20, trường thứ 2 mã 21.

- Trường cấp THPT (cấp III) (chỉ ghi 1 trường) được đánh mã là 30.
- Trường liên cấp PTCS (cấp I+II) được đánh mã bằng các số hàng 40.
- Trường liên cấp Trung học (cấp II+III) được đánh mã bằng các số hàng 50.
- Trường liên cấp Phổ thông (cấp I+II+III) được đánh mã bằng các số hàng 60.
- Cơ sở giáo dục thường xuyên được đánh mã là 70.

Trong trường hợp đã ghi 1 trường/điểm trường liên cấp thì coi như đã ghi được 2 hoặc 3 trường cho 2 hoặc 3 cấp tương ứng. Ví dụ: Khi ghi 1 trường liên cấp PTCS thì coi như đã ghi được 1 trường/điểm trường tiểu học (cấp I) và 1 trường/điểm trường THCS (cấp II) và chỉ phải ghi thêm 2 trường/điểm trường tiểu học nữa (nếu có) và chỉ phải ghi thêm 1 trường/điểm trường THCS nữa (nếu có).

Câu 13-14: Ghi tất cả những trường hợp trẻ em trong và ngoài độ tuổi đi học các cấp trong xã không đi học hoặc bỏ học và nguyên nhân trẻ em trong xã không đi học hoặc bỏ học theo thứ tự quan trọng.

Câu 15: Hỏi để xác định tối đa 3 vấn đề khó khăn/trở ngại quan trọng nhất (xét về mức độ tác động đến công tác giáo dục) theo từng cấp học.

Câu 16: Hỏi để xác định xem trong 10 năm qua xã đã từng có chương trình xóa nạn mù chữ không. Cần phân biệt với Chương trình phổ cập tiểu học chỉ tập trung vào trẻ em 6-14 tuổi.

Câu 17: Nếu trong 10 năm qua xã có chương trình xóa mù chữ thì xác định xem chương trình đó lần đầu tiên được bắt đầu vào năm nào. Năm khởi đầu này có thể cách đây hơn 10 năm.

Câu 18-20: Hỏi về chương trình xóa mù chữ của xã. Nếu có thì ghi tổng số người và số nữ trong xã tham gia các lớp đó.

Câu 21: Hỏi về nhà/nhóm trẻ trong xã. Nhà/nhóm trẻ thuộc hệ thống giáo dục mầm non, có nhiệm vụ trông giữ trẻ em trong độ tuổi từ 3-36 tháng tuổi. Có nhiều loại hình nhà trẻ, nhóm trẻ khác nhau: công lập, bán công, tập thể, dân lập, tư thực và nhóm trẻ gia đình. Nhóm trẻ gia đình là loại hình do tư nhân được phép tổ chức thành nhóm nuôi nhiều cháu tại 1 gia đình.

Câu 22-25: Hỏi một số thông tin về nhà/nhóm trẻ nếu có trong thôn/ấp.

Câu 26: Hỏi về trường/lớp mẫu giáo trong xã. Gồm các cháu trong độ tuổi đi mẫu giáo (các cháu từ 3 đến 5 tuổi).

Câu 27-30: Hỏi một số thông tin về trường/lớp mẫu giáo nếu có trong thôn/ấp.

Lưu ý: Hiện tại khái niệm “trường mầm non” bao gồm cả hệ nhà trẻ và hệ mẫu giáo. Trong trường hợp đó, xã hoặc thôn/ấp được tính là có cả nhà trẻ và trường mẫu giáo. ĐTV phải hỏi riêng thông tin về trẻ em độ tuổi nhà trẻ và mẫu giáo để ghi vào phiếu.

Câu 24 và 29: ĐTV cố gắng khai thác thông tin về các khoản phải đóng góp trong 1 tháng, nếu không tính được từng khoản thì điều tra viên đến gặp trực tiếp Ban giám hiệu

hoặc cán bộ của các trường mầm non, nhà/nhóm trẻ, trường, lớp mẫu giáo để thu thập đủ thông tin ghi vào phiếu hỏi.

Câu 32: Nguồn nước chính được sử dụng tại các trường học có trên địa bàn xã, căn cứ vào khối lượng nước được dùng.

Câu 33: Hình thức xử lý nguồn nước của các trường học có trên địa bàn xã.

Câu 34: Loại hố xí/nhà tiêu chính được sử dụng tại các trường học có trên địa bàn xã.

Câu 35: Xác định tình trạng có hố xí/nhà tiêu dành riêng cho học sinh nam và nữ tại các trường học có trên địa bàn xã.

MỤC 7. Y TẾ

Mục đích:

Mục này thu thập những thông tin chung về y tế, những cơ sở hoặc cá nhân cung cấp các dịch vụ y tế cho dân cư trong xã.

Phạm vi thu thập số liệu:

Thu thập thông tin trong phạm vi xã hoặc ngoài phạm vi xã nhưng có liên quan đến việc khám chữa bệnh liên quan đến y tế và sức khỏe của nhân dân trong xã.

Người trả lời:

Có thể hỏi Chủ tịch hoặc Phó Chủ tịch xã hoặc một cán bộ phụ trách y tế xã.

Phương pháp tính và ghi:

Câu 1: Những bệnh tật đáng quan tâm là những bệnh cần trước mắt phải đầu tư về kinh phí và phương tiện để phòng trừ, nó có thể là những bệnh thường phát sinh thành dịch lớn gây ảnh hưởng đến sức khỏe và tính mạng của nhiều người trong xã, hoặc là các bệnh xã hội,... Ghi mã của 3 bệnh đáng quan tâm nhất theo thứ tự quan trọng. Nếu không có bệnh tật đáng quan tâm thì chỉ cần ghi mã 17.

Câu 2: Nếu trong 12 tháng qua có ít nhất 1 người dân trong xã có nhu cầu khám, chữa bệnh nhưng không sử dụng dịch vụ của trạm y tế xã thì ghi mã 1 và hỏi nguyên nhân không sử dụng.

Câu 3: Câu này quan tâm đến khía cạnh người bệnh để xem những người bệnh không sử dụng dịch vụ của trạm y tế vì những lý do gì, liệt kê ra 3 lý do chủ yếu nhất và xếp theo thứ tự quan trọng.

Câu 4: Hỏi khó khăn chủ yếu của trạm y tế xã, ghi mã của 3 khó khăn chủ yếu và xếp theo thứ tự quan trọng.

Câu 5: Hỏi xem phần lớn phụ nữ trong xã sinh con tại nhà hay tại cơ sở y tế.

Câu 6-9: Hỏi một số thông tin về những cơ sở hoặc người cung cấp các dịch vụ y tế cho nhân dân trong xã. Trong trường hợp nếu có nhiều cơ sở hoặc người cung cấp dịch vụ y tế cùng loại không nằm trên địa bàn xã thì hỏi các thông tin về cơ sở hoặc người cung cấp dịch vụ y tế mà dân trong xã thường đến và gần nhất. Nếu các cơ sở/người cung cấp dịch vụ y tế cùng loại không nằm trên địa bàn xã mà dân trong xã không đến hoặc không thường đến thì hỏi thông tin của cơ sở/người cung cấp dịch vụ y tế gần nhất.

Câu 11: Trạm y tế đạt chuẩn quốc gia là trạm y tế có giấy chứng nhận đạt chuẩn quốc gia theo các tiêu chí qui định của ngành Y tế.

Câu 12: Nguồn nước chính được sử dụng trong trạm y tế xã, căn cứ vào khối lượng sử dụng.

Câu 13: Hình thức xử lý nguồn nước của trạm y tế xã.

Câu 14: Loại hố xí/nhà tiêu chính được sử dụng trong trạm y tế xã.

Câu 15: Phân loại rác thải y tế theo tính chất của rác thải (ống tiêm, kim tiêm, vỏ bao đựng thuốc, vỏ chai truyền dịch, dây truyền dịch,...) theo qui định của ngành Y tế. Có hộp/bao bì,... đựng riêng từng loại chất thải.

Câu 16: Ghi các hình thức xử lý rác thải y tế mà trạm y tế xã đã thực hiện.

MỤC 8. TRẬT TỰ CÔNG CỘNG VÀ CÁC VẤN ĐỀ XÃ HỘI, MÔI TRƯỜNG

Mục đích:

Thu thập thông tin về tình hình an ninh - xã hội và môi trường trên địa bàn xã khảo sát.

Người trả lời:

Có thể là Chủ tịch hoặc Phó Chủ tịch xã hoặc cán bộ công an xã hoặc cán bộ phụ trách lao động, thương binh và xã hội của xã.

Phương pháp tính và ghi:

Câu 1: Ghi 3 vấn đề nổi cộm nhất trên địa bàn xã theo thứ tự quan trọng căn cứ vào số vụ xảy ra và mức độ ảnh hưởng đến đời sống của dân cư trong xã.

Câu 2-3: Số người nghiện ma túy đã được phát hiện. Ghi toàn bộ những người nghiện ma túy đã được phát hiện là nhân khẩu thực tế thường trú hoặc tạm trú trên địa bàn xã, tách riêng số trẻ em dưới 16 tuổi.

Câu 4: Ghi số người nghiện ma túy đã được cho đi cai nghiện hoặc phục hồi trong tại các trung tâm cai nghiện Nhà nước hoặc cai nghiện tại cộng đồng, cơ sở cai nghiện tư

nhân. Những người này có thể được đi cai nghiện dưới hình thức tự nguyện hoặc bắt buộc.

Câu 5: Chỉ ghi số vụ mại dâm được phát hiện trên địa bàn xã, bất kể là người bị bắt có thuộc nhân khẩu của xã hay không.

Câu 6: Ghi số lượng gái mại dâm có tên trong hồ sơ quản lý của xã.

Câu 7: Ghi số gái mại dâm được phát hiện trên địa bàn xã (kể cả những gái mại dâm không phải là nhân khẩu xã nhưng được phát hiện trên địa bàn xã).

Câu 8: Đối tượng được hưởng chế độ trợ cấp xã hội thường xuyên bao gồm những người: Già cả cô đơn không nơi nương tựa, người già từ 80 tuổi trở lên, những người tàn tật nặng, những người bị tâm thần nặng, trẻ em mồ côi không nơi nương tựa. Nguồn trợ cấp là nguồn ngân sách Nhà nước.

Câu 9: Ghi các vấn đề nổi cộm nhất về môi trường ảnh hưởng đến đời sống của dân cư trong xã.

Câu 10: Ghi các nguyên nhân gây ô nhiễm. Nếu có nhiều nguyên nhân thì ghi 3 nguyên nhân chính theo thứ tự quan trọng.

Câu 11: Các hợp tác xã/tổ/đội thu gom rác thải do xã quản lý hoặc thôn quản lý.

Câu 12: Ghi hình thức xử lý rác thải chính tại bãi rác tập trung ở xã.

Bãi rác được tính ở câu này là bãi rác được thôn/xã qui định hoặc bố trí trên 1 diện tích nhất định dùng làm nơi chứa rác thải. Không tính bãi rác nhỏ, lẻ,... do dân tự phát vứt tùy tiện.

MỤC 9. TIẾT KIỆM VÀ TÍN DỤNG

Mục đích:

Thu thập thông tin về hình thức, nơi gửi tiết kiệm và tình hình sử dụng nguồn tiền vay của dân trong xã.

Người trả lời:

Có thể là Chủ tịch hoặc Phó Chủ tịch xã hoặc cán bộ phụ trách tài chính của xã.

Phương pháp tính và ghi:

Câu 1: Hỏi về các hình thức mà dân trong xã tiết kiệm, ghi theo thứ tự quan trọng căn cứ vào số lượng người sử dụng và giá trị.

Câu 2: Không chỉ bao gồm những nơi mà dân trong xã thực tế đã gửi tiết kiệm mà còn bao gồm các nơi mà dân trong xã có thể gửi tiết kiệm nếu họ muốn.

Câu 3-7: Hỏi thông tin về 3 nơi chính mà dân trong xã có thể đến để gửi tiền tiết

kiệm, ưu tiên những nơi mà dân trong xã thực tế đã đến gửi tiết kiệm.

Câu 8-11: Hỏi các thông tin về những nơi mà dân trong xã thực tế có vay tiền, mục đích sử dụng số tiền vay được và khoảng cách từ xã đến những nơi này. Nếu có nhiều nơi cùng loại thì hỏi thông tin cho nơi mà dân trong xã thường đến vay và gần nhất.

HƯỚNG DẪN KẾT THÚC PHÒNG VẤN PHIẾU PHÒNG VẤN XÃ

Sau mỗi khi kết thúc phỏng vấn với 1 người trả lời của câu hỏi hoặc mục nào đó, điều tra viên cần kiểm tra lại các câu hỏi mà người đó trả lời để bảo đảm rằng toàn bộ các câu trả lời đó đã được trả lời đúng. Nếu phát hiện ra câu trả lời nào gây sai hoặc không hợp lý thì hãy kiểm tra lại câu hỏi đó với người được phỏng vấn. Hãy cảm ơn người trả lời vì sự cộng tác của họ.

Sau khi hoàn thành phiếu phỏng vấn, lấy chữ ký của Chủ tịch UBND xã và đóng dấu.

KẾT THÚC PHIẾU PHÒNG VẤN, ĐỘI TRƯỞNG PHẢI THỰC HIỆN ĐỒNG BỘ DỮ LIỆU VỀ MÁY CHỦ.

PHẦN V

CÔNG TÁC PHÚC TRA

I. Mục đích

Công tác phúc tra KSMS được thực hiện nhằm xác định mức độ sai sót một số thông tin thu thập được trong phiếu đã điều tra để đánh giá chất lượng cuộc khảo sát, đồng thời là cơ sở để rút kinh nghiệm, uốn nắn cho Điều tra viên (ĐTV) làm tốt hơn trong quá trình phỏng vấn tiếp theo.

II. Nội dung

Nội dung phúc tra tập trung vào một số thông tin về định lượng và định tính quan trọng, được thiết kế trong phiếu phúc tra. Ngoài nội dung trong phiếu phúc tra, cán bộ phúc tra có thể phúc tra lại một số thông tin khác khi cần thiết. Cán bộ phúc tra có thể gặp một số cán bộ liên quan tại địa phương để thu thập một số thông tin liên quan.

III. Thời gian thực hiện

Để rút kinh nghiệm kịp thời, công tác phúc tra được tiến hành theo kỳ, ngay từ giai đoạn đầu kỳ và kết thúc chậm nhất 15 ngày sau khi khảo sát tại thực địa kết thúc của mỗi kỳ.

IV. Phạm vi

Cục Thống kê chọn ngẫu nhiên 10% số hộ đã phỏng vấn để phúc tra. Mỗi tỉnh, thành phố chọn ngẫu nhiên 1/2 số địa bàn điều tra, mỗi địa bàn chọn ngẫu nhiên 3 hộ (2 hộ thu nhập và 1 hộ chi tiêu đối với năm chẵn). Trong quá trình phúc tra cố gắng chọn hộ để bảo đảm các ĐTV đều có hộ được phúc tra, trải đều các khu vực trong tỉnh, thành phố.

V. Phương pháp

Cán bộ phúc tra trực tiếp đến hộ dân cư được chọn và cố gắng gặp đúng người trả lời ĐTV lần trước để phỏng vấn và ghi thông tin vào phiếu phúc tra trên thiết bị CAPI.

VI. Lực lượng tham gia phúc tra

Để bảo đảm chất lượng của phúc tra, Cục Thống kê cấp tỉnh cần lựa chọn người có kinh nghiệm, nắm vững nghiệp vụ, sử dụng thành thạo các phiếu điện tử KSMS, có trách nhiệm cao trực tiếp tới hộ được chọn để phúc tra.

VII. Xử lý kết quả

Trên trang điều hành tác nghiệp KSMS cung cấp chức năng “So sánh số liệu phúc tra”, nếu có sự khác nhau giữa phúc tra và điều tra là việc bình thường do nhiều yếu tố gây nên, chưa thể kết luận ai sai ai đúng, do đó sau mỗi đợt phúc tra tại một địa bàn, cán bộ phúc tra phải họp với tổ điều tra để trao đổi lại những sự khác nhau hoặc những vấn đề chưa thống nhất với kết quả của ĐTV để cùng rút kinh nghiệm, tìm ra cách thu thập số liệu

chính xác hơn. Trong trường hợp cần thiết, cả cán bộ phúc tra và ĐTV phải quay lại hộ để khẳng định độ chính xác của thông tin, nhưng phải tế nhị tránh gây ảnh hưởng đến hộ dân cư cũng như uy tín của ĐTV và cán bộ phúc tra. Ngoài ra, cán bộ phúc tra có thể bổ sung thêm kinh nghiệm cho toàn đội điều tra.

Trường hợp phát hiện những sai sót, yếu kém do trình độ của ĐTV thì bổ sung và uốn nắn để ĐTV làm tốt hơn.

Trường hợp sai phạm về ý thức (không đến hộ để phỏng vấn, phỏng vấn không đúng bảng hỏi,...) thì tùy mức độ để xử lý từ nhắc nhở ĐTV thực hiện đúng quy trình đến đình chỉ điều tra, thậm chí kỷ luật nếu sai phạm nặng và có hệ thống.

Tổng cục Thống kê sẽ tổ chức các đội phúc tra độc lập theo kế hoạch riêng. Cục Thống kê cấp tỉnh có trách nhiệm phối hợp, cử cán bộ tham gia đội phúc tra của Tổng cục Thống kê và tạo điều kiện để các đội phúc tra độc lập hoàn thành nhiệm vụ.